

การเป็นภาคีในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 ของประเทศไทย



นางสาวลีลา ทิพย์ธาร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THAILAND AS A STATE PARTY TO THE UNIVERSAL POSTAL CONVENTION
AND THE FINAL PROTOCOL 2008



Miss Leela Tiphara

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเป็นภาคีในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย
ค.ศ. 2008 ของประเทศไทย

โดย

นางสาวลีลา ทิพย์ธาร

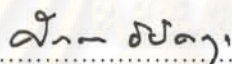
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิต เกิดสมเกียรติ

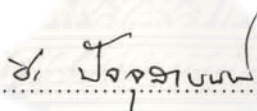
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ



..... คณบดีคณะนิติศาสตร์

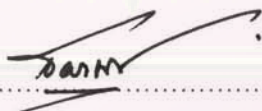
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดา ธนิตกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปัจจุสานนท์)



..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิต เกิดสมเกียรติ)



..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. พรชัย ด่านวิวัฒน์)



..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์จිරศักดิ์ เรืองเวช)

ลีลา ทิพย์ธาร : การเป็นภาคีในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 ของประเทศไทย. (THAILAND AS A STATE PARTY TO THE UNIVERSAL POSTAL CONVENTION AND THE FINAL PROTOCOL 2008) อ.ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ, 344 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาถึงอนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 โดยเป็นการวิเคราะห์ถึงกรณีการเป็นภาคีของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมาย และกลไกในการดูแลและควบคุมบริการไปรษณีย์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษาพบว่า อนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยมีหลักการเพิ่มเติมในสามเรื่องคือ การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการและพนักงานไปรษณีย์ การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ยังพบว่ากฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ของประเทศไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 และไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ยังมีข้อบกพร่องที่จำต้องได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาดังกล่าวอยู่พอสมควร

ผู้เขียนได้เสนอกลไกในการแก้ไขปัญหาลำคัญ โดยประเทศไทยสมควรนำหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 ในสามเรื่องดังกล่าวข้างต้นมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมาย และกลไกต่างๆ เกี่ยวกับบริการไปรษณีย์ของประเทศไทย เพื่อให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในการให้บริการไปรษณีย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2552.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5086027634 : MAJOR LAWS

KEYWORDS : UNIVERSAL POSTAL CONVENTION / UNIVERSAL POSTAL UNION / UPU / POSTAL SERVICE / SINGLE POSTAL TERRITORY

LEELA TIPTHARA : THAILAND AS A STATE PARTY TO THE UNIVERSAL POSTAL CONVENTION AND THE FINAL PROTOCOL 2008. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.SUPHANIT KIRDSOMKIAT, 344 pp.

The objective of this thesis is to study the Universal Postal Convention and Final Protocol 2008 by means of analyzing the case of Thailand as a state party to this convention, to be used as guidelines in legislative amendments and mechanism for monitoring postal service with a view to improving its effectiveness.

This study found that the Universal Postal Convention and Final Protocol 2008 has an important part in regulating international postal service with three additional principles - providing higher protection to customers and postal employees, taking measures against illegal trafficking via postal service and applying new technologies in the facilitation of customer service. Furthermore, the currently effective laws in regard to Thailand's postal service, which are the Postal Act B.E. 2477 and Postal Directive B.E. 2553, still have considerable problems and need proper revision in accordance with the convention.

The author has proposed the mechanism for solving major problems by encouraging Thailand to use the above-mentioned principles of the Universal Postal Convention and Final Protocol 2008 as guidelines in legislative amendments and mechanism regarding Thailand's postal service to enhance international cooperation on postal service.

Field of Study : LAWS

Student's Signature 

Academic Year : 2009

Advisor's Signature 

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้แนวคิด ชี้แนะนำ ชี้แนวทางทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนปรับปรุงข้อบกพร่องในการทำวิจัยตลอดมา

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร บัจจุสานนท์ ที่ได้กรุณาช่วยชี้แนะ และสรุปประเด็นสำคัญให้ผู้เขียนเกิดความเข้าใจกระจ่างยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อ ท่านรองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย (รองอธิบดีกรมอาเซียน) กระทรวงการต่างประเทศ อาจารย์ ดร.พรชัย ต่านวิวัฒน์ และอาจารย์ จิรศักดิ์ เรืองเวช ที่ได้สละเวลาอันมีค่าแก่ผู้เขียนในการให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำและชี้แนะปัญหา กฎหมายในแง่มุมต่างๆ

ท้ายที่สุด ผู้เขียนขอขอบคุณบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ผู้มอบทุนการศึกษา และเอื้อเพื่อข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย ประโยชน์อันใดที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขอขอบคุณความดีดังกล่าวให้แก่บิดา มารดา ครูอาจารย์ที่ได้ให้การศึกษาและอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน รวมถึงเพื่อนชั้นปริญญาโทที่เป็นกำลังใจ และร่วมฝ่าฟันอุปสรรคครั้งนั้นมาด้วยกันจนสำเร็จ แต่หากวิทยานิพนธ์นี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนกราบขออภัย และน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008.....	6
2.1 ความเป็นมาของอนุสัญญา.....	7
2.2 วัตถุประสงค์ และขอบเขตของอนุสัญญา.....	9
2.3 คำนิยาม “บริการไปรษณีย์” (Postal service).....	13
2.4 หลักการของอนุสัญญา.....	16
2.4.1 หลักอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน (Single postal territory).....	17
2.4.2 หลักเสรีภาพในการส่งผ่าน (Freedom of transit).....	18
2.5 หลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญา.....	21
2.5.1 การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์.....	24
2.5.2 การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย.....	32
2.5.3 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ.....	32
2.6 สิทธิ และหน้าที่ของประเทศสมาชิก.....	34

บทที่	หน้า
2.7 บทบาท และหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญา.....	45
2.8 กลไกในการดูแล และควบคุมให้มีการปฏิบัติตามอนุสัญญา.....	51
2.8.1 กลไกในการตรวจตราอนุสัญญา.....	51
2.8.2 กลไกในการให้ความร่วมมือตามอนุสัญญา.....	52
2.9 พิธีสารต่อทำยอนุสัญญา.....	52
2.10 การบังคับใช้อนุสัญญา และการระงับข้อพิพาท.....	70
บทที่ 3 กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ของประเทศไทยกับการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาสากล ไปรษณีย์ และพิธีสารต่อทำย ค.ศ.2008.....	72
3.1 ความเป็นมา และหลักการของกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์.....	72
3.2 การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ และการระงับข้อพิพาท.....	78
3.3 หลักกฎหมาย และกลไกของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับบริการไปรษณีย์.....	79
3.3.1 หลักกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	80
3.3.2 กลไกภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	100
3.4 กระบวนการเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาของไทย.....	107
3.5 พันธกรณีของประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา.....	113
3.6 ผลกระทบต่อหลักกฎหมาย และกลไกภายในของประเทศไทยจากการเข้า เป็นภาคีในอนุสัญญา.....	119
3.6.1 ผลกระทบต่อหลักกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง.....	119
3.6.2 ผลกระทบต่อกลไกภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง.....	120
3.7 อุปสรรค และข้อจำกัดในการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา และการแก้ไขปัญหา..	121
บทที่ 4 การบังคับใช้อนุสัญญา และแนวปฏิบัติของไทยที่สอดคล้องกับอนุสัญญาสากล ไปรษณีย์ และพิธีสารต่อทำย ค.ศ.2008.....	124
4.1 การแก้ไขกฎหมาย และมาตรการภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณี ตามอนุสัญญา.....	124
4.1.1 การแก้ไขกฎหมายภายในประเทศ.....	125
4.1.2 การแก้ไขมาตรการภายในประเทศ.....	140

บทที่	หน้า
4.2 การปฏิรูปกลไกต่างๆ.....	145
บทที่ 5 บทสรุป และข้อเสนอแนะ.....	147
5.1 บทสรุป.....	147
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	149
รายการอ้างอิง.....	151
ภาคผนวก.....	157
ภาคผนวก ก ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์กับบทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง	158
ภาคผนวก ข Universal Postal Convention and Final Protocol 2008	220
ภาคผนวก ค List of member countries of the Universal Postal Union	256
ภาคผนวก ง พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477	264
ภาคผนวก จ ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553	285
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	344

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางสรุปข้อสงวนในพิธีสารต่อท้ายอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ค.ศ.2008.....	54
2	ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของบทบัญญัติของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ค.ศ.2008 กับบทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง.....	158



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บริการไปรษณีย์เป็นบริการพื้นฐานทางด้านการสื่อสารคมนาคมที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างคนในชาติ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาคมโลก แต่การจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศระหว่างกันไม่สามารถตอบสนองความต้องการอันเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่พัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว จึงได้มีการจัดตั้งสหภาพไปรษณีย์ทั่วไป (General Postal Union) โดยสนธิสัญญากรุงเบอร์น (Treaty of Berne) เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม ค.ศ. 1874 (พ.ศ.2417) โดยผู้แทนผู้มีอำนาจเต็มของรัฐบาลประเทศต่างๆ รวม 22 ประเทศร่วมลงนามต่อมาประเทศต่างๆ ได้เข้าเป็นสมาชิกจำนวนมาก 3 ปีถัดมาจึงได้เปลี่ยนชื่อองค์การใหม่เป็นสหภาพสากลไปรษณีย์ (Universal Postal Union - UPU) ดังเช่นที่ใช้อยู่ทุกวันนี้

สหภาพสากลไปรษณีย์เป็นองค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติที่เก่าแก่ที่สุดขององค์การหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นคงแก่การจัดการ การปรับปรุงบริการไปรษณีย์ให้ดีขึ้น พร้อมกับส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านบริการไปรษณีย์ และเข้ามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการไปรษณีย์แก่ประเทศสมาชิก สหภาพสากลไปรษณีย์จะจัดให้มีการประชุมใหญ่ (UPU Congress) ทุก 4 ปี (การประชุมใหญ่ครั้งล่าสุดจัดขึ้นเป็นสมัยที่ 24 ระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม – 12 สิงหาคม พ.ศ. 2551 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส) โดยเป็นการประชุมสำหรับผู้แทนผู้มีอำนาจเต็มของประเทศสมาชิกทั้งหมด (ปัจจุบันมี 191 ประเทศ) เพื่อกำหนด

* สำหรับประเทศไทย ที่ประชุมคณะกรรมการเตรียมการสำหรับการประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์ สมัยที่ 24 ได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2551 ให้เปลี่ยนแปลงการเรียกชื่อ UPU เป็นภาษาไทยจาก “สหภาพสากลไปรษณีย์” เป็น “สหภาพไปรษณีย์สากล” เพื่อให้ถูกต้องตามหลักการแปลภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามกระบวนกรทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ตรวจสอบพบว่ามีการใช้ชื่อ “สหภาพสากลไปรษณีย์” ในเอกสารทางกฎหมายสำคัญ ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาการะบุทวงวงราชการชำนาญพิเศษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2508 และประกาศใช้บทแห่งอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิและความคุ้มกันของทวงวงราชการชำนาญพิเศษแก่สหภาพสากลไปรษณีย์ ซึ่งกระบวนกรในการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวมีรายละเอียดและใช้เวลาในการดำเนินการ กระบวนกรฯ จึงเห็นควรให้คงชื่อเรียก “สหภาพสากลไปรษณีย์” ไว้ตามเดิม

นโยบาย และแผนการดำเนินงานของสหภาพสากลไปรษณีย์ นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาข้อเสนอของประเทศสมาชิกซึ่งขอแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในเอกสารสำคัญต่างๆ ได้แก่ ธรรมนูญ และกฎข้อบังคับทั่วไป (Constitutions and General Regulations) อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ (Universal Postal Convention) และข้อตกลงว่าด้วยบริการการเงินไปรษณีย์ (Agreement on Postal Payment Services) ในระหว่างการประชุม หากที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมเอกสารต่างๆ ดังกล่าวแล้ว หัวหน้าคณะผู้แทนผู้มีอำนาจเต็มของประเทศสมาชิกจะต้องลงนามรับรองการแก้ไขเพิ่มเติมในเอกสารต่างๆ และภายหลังจากการประชุมแต่ละประเทศจะต้องให้สัตยาบันต่อเอกสารที่มีการแก้ไขด้วย

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 เป็นผลมาจากการประชุมใหญ่สมัยที่ 24 โดยมีที่มาจากการแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย เมื่อ ค.ศ. 2004* โดยเพิ่มเติมในเรื่องของการเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการและพนักงานไปรษณีย์ การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ กล่าวได้ว่าอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการให้บริการไปรษณีย์ซึ่งประเทศสมาชิกสหภาพยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการให้บริการไปรษณีย์ระหว่างกัน

ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกสหภาพสากลไปรษณีย์เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1885 (พ.ศ.2428) โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากการที่รัฐบาลไทยต้องการปรับปรุงบริการไปรษณีย์ให้ได้มาตรฐานตามแบบอย่างของนานาประเทศ และต้องการดำเนินการเกี่ยวกับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศเองทั้งหมด จากเดิมที่ดำเนินการโดยสถานกงสุลอังกฤษ¹ และนับตั้งแต่ประเทศไทยได้รับการยอมรับเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพ ประเทศไทยก็ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมในที่ประชุมใหญ่ทุกครั้งต่อเนื่องกันมาจนถึงการประชุมใหญ่ครั้งล่าสุดเป็นสมัยที่ 24 โดยคณะผู้แทนไทยซึ่งประกอบด้วยข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ และพนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดได้ลงนามในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสาร

* แต่ครั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาจะใช้ชื่ออนุสัญญาเดิม เปลี่ยนแปลงเฉพาะ ค.ศ. ตามปีที่มีการประชุมใหญ่นั้นๆ โดยอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2004 มีที่มาจากการประชุมใหญ่สมัยที่ 23 ซึ่งจัดขึ้น ณ กรุงบูคาเรสต์ เมื่อปี ค.ศ. 2004

¹ การสื่อสารแห่งประเทศไทย [กสท.], 100 ปี การไปรษณีย์ไทย, (กรุงเทพมหานคร: 2526), หน้า 35.

ต่อท้าย ค.ศ.2008 เรียบร้อยแล้ว* และอยู่ในระหว่างการดำเนินการให้สัตยาบันซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปีนี้ ประเทศไทยจึงมีข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังกล่าว โดยการปฏิรูป แก้ไขกฎหมาย และกลไกต่างๆ ภายในประเทศ เพื่อให้สามารถบังคับใช้อนุสัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของสหภาพ ทั้งนี้ ผู้เขียนเริ่มทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ก่อนที่ประเทศไทยจะได้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ แต่ในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ประเทศไทยได้แก้ไขกฎหมายดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว โดยกฎหมายฉบับใหม่ (ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553) มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2553 เป็นต้นไปอันเป็นวันเดียวกับที่อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 มีผลใช้บังคับ ในการนี้ผู้เขียนจะได้วิเคราะห์กฎหมายฉบับใหม่ดังกล่าว และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องว่าสอดคล้องกับหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาหรือไม่ และมีข้อควรแก้ไขเพิ่มเติมประการใด รวมถึงอุปสรรค และข้อจำกัดในทางปฏิบัติที่ประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของสหภาพสากลไปรษณีย์ ประเทศไทยควรจะต้องเป็นภาคีในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 เพราะอนุสัญญาฉบับดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ในการนี้ประเทศไทยต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาดังกล่าวในสามเรื่อง คือ การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการและพนักงานไปรษณีย์ การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา และวิเคราะห์ห้บทบัญญัติของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008

* ลงนามเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2551 อันเป็นวันสุดท้ายของการประชุมใหญ่สมัยที่ 24

2. เพื่อศึกษาสาระสำคัญในส่วนของหน้าที่ของประเทศสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008

3. เพื่อศึกษาหลักการกฎหมายไปรษณีย์ของประเทศไทย กฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรการ และกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 และผลกระทบต่อไทยในด้านต่างๆ

4. เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด มาวิเคราะห์การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไปรษณีย์ของประเทศไทย กฎหมายภายใน รวมถึงมาตรการ และกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษา และวิเคราะห์อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติ และแนวทางในการแก้ไขกฎหมายไปรษณีย์ของประเทศไทย กฎหมายภายใน รวมถึงกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องตามมาตรฐานระหว่างประเทศ อันเป็นการส่งเสริมการติดต่อสื่อสารทางสังคม วัฒนธรรม และการพาณิชย์โดยผ่านบริการไปรษณีย์อย่างแท้จริง

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลจากอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 หนังสือกฎหมาย ตำราทางวิชาการ บทความวารสาร รายงานทางวิชาการ ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับบริการไปรษณีย์ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

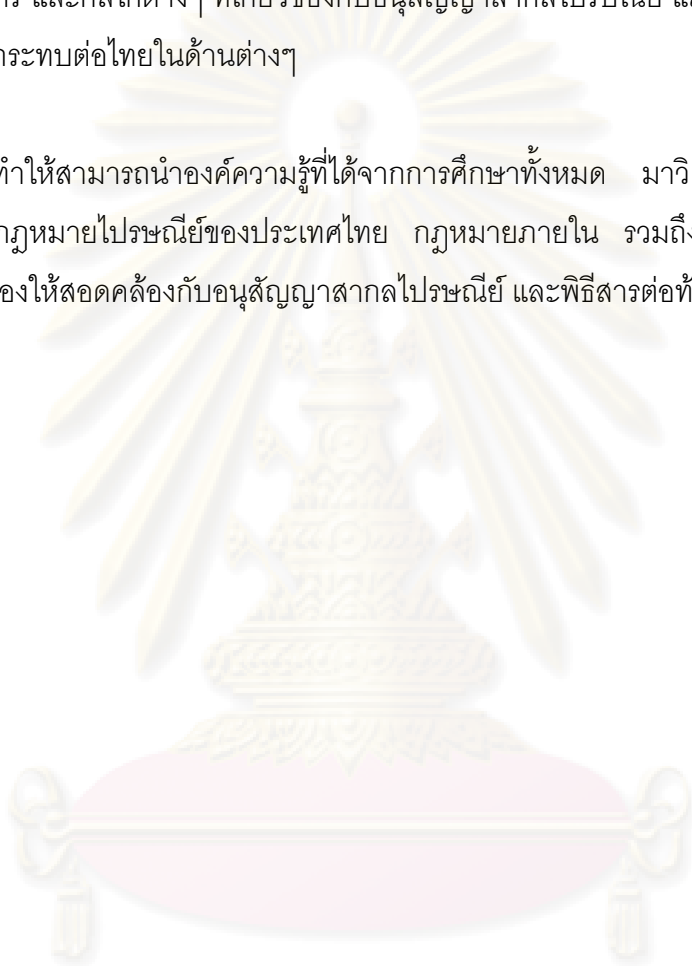
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นมา และบทบัญญัติของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008

2. ทำให้ทราบถึงสาระสำคัญในส่วนของหน้าที่ของประเทศสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008

3. ทำให้ทราบถึงหลักการกฎหมายไปรษณีย์ของประเทศไทย กฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรการ และกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 และผลกระทบต่อไทยในด้านต่างๆ

4. ทำให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด มาวิเคราะห์การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไปรษณีย์ของประเทศไทย กฎหมายภายใน รวมถึงมาตรการ และกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008

บริการไปรษณีย์เป็นบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน และวิธีการติดต่อสื่อสารที่สามัญที่สุดในประเทศส่วนใหญ่ โดยในบางประเทศบริการไปรษณีย์อาจเป็นวิธีการติดต่อสื่อสารเพียงวิธีเดียวที่เชื่อมโยงประชาชนทั้งหมดเข้าด้วยกัน¹ นอกจากนี้แล้ว บริการไปรษณีย์ยังมีส่วนช่วยในการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจการค้าทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ ซึ่งนับวันจะทวีความต้องการเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในเรื่องคุณภาพ ความสะดวกรวดเร็ว และความปลอดภัย แต่ละประเทศจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาบริการไปรษณีย์ของตนให้มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการได้ จึงถือได้ว่าบริการไปรษณีย์นั้นกว้างไกลเกินกว่าที่จะถูกจำกัดโดยอาณาเขตของประเทศใดประเทศหนึ่ง เพราะเป็นบริการต่อมนุษยชาติทั้งหมด โดยเสมอหน้ากันเหมือนดังคำจารึกที่ปรากฏอยู่ ณ ที่ทำการไปรษณีย์กลาง กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกาว่า

“ผู้สื่อข่าวสาร	วิชาการสารพัน
อุปกรณ์อันสำคัญ	ในการค้าอุตสาหกรรม
ส่งเสริมและเพิ่มพูน	เพื่อเทิดทูนมิตรธรรม
ให้มีไมตรีนำ	สันติร่วมชาติและชน
สื่อรักสมัคจิต	รับใช้มิตรอยู่ห่างหน
ผู้ปลอบปลุกกมล	ขณะเจ็บและเปลี่ยวกาย
โยงยึดเช่นสายพาน	ต่อวงศ์วารที่กระจาย
เผยแพร่แผ่ขยาย	ชีวะสภาพเจริญผล”

¹ Kumar Ranganathan with Rohini Dey, Redirecting Mail: Postal Sector Reform, (United States of America: The World Bank, 1998), p. 1.

* คำแปลภาษาไทยโดย นายสุรินทร์ วิเศษกุล อดีตปลัดกระทรวงคมนาคม เมื่อปี พ.ศ.2487 เมื่อครั้งยังดำรงตำแหน่ง ผู้จัดการไปรษณีย์โทรเลข เขตบูรพา

2.1 ความเป็นมาของอนุสัญญา

สืบเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การพัฒนาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในต้นต้นศตวรรษที่ 19 ส่งผลให้ปริมาณไปรษณีย์ภัณฑ์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้งานบริการไปรษณีย์ยุ่งยากซับซ้อนขึ้น กล่าวคือมีหน่วยน้ำหนัก และอัตราค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกัน จนไม่สามารถให้บริการกันได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง อันเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการพัฒนา แต่ละรัฐในขณะนั้นจึงเห็นความจำเป็นในการที่จะต้องจัดระเบียบการไปรษณีย์ให้มีแบบแผนและเป็นมาตรฐานเดียวกันมากขึ้น แต่เท่าที่ทำได้ก็เป็นไปในรูปแบบข้อตกลงทวิภาคีซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการอันเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วได้ จนกระทั่งได้มีการจัดประชุมใหญ่การไปรษณีย์ระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงเบอร์ลิน โดยคำเชื้อเชิญของรัฐบาลของประเทศสวีเดน มีประเทศต่างๆ เข้าร่วมประชุมถึง 22 ประเทศ การประชุมใหญ่ครั้งนี้เป็นผลให้มีการลงนามในสนธิสัญญาแห่งกรุงเบอร์ลิน ปี ค.ศ. 1874 และจัดตั้ง “สหภาพไปรษณีย์ทั่วไป” (General Postal Union) ขึ้น เมื่อประเทศต่างๆ ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกจำนวนมากจึงได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “สหภาพสากลไปรษณีย์” (Universal Postal Union) สหภาพสากลไปรษณีย์จะจัดให้มีการประชุมใหญ่ (UPU Congress) ทุก 4 ปี โดยการประชุมใหญ่ครั้งล่าสุดจัดขึ้นเป็นสมัยที่ 24 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เพื่อกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงานของสหภาพ และพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในเอกสารสำคัญต่างๆ ซึ่งรวมถึงบทบัญญัติในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ด้วย โดยอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 มีที่มาจากการแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย เมื่อ ค.ศ. 2004 โดยเป็นการแก้ไขปรับปรุงอนุสัญญาขึ้นใหม่ทั้งฉบับ³ เมื่ออนุสัญญาฉบับใหม่มีผลใช้บังคับก็จะส่งผลให้อนุสัญญาฉบับเดิมถูกยกเลิกทันที**

² กสท., 100 ปี การไปรษณีย์ไทย, หน้า 78.

* ประกอบด้วยประเทศออสเตรเลียและฮังการี เบลเยียม เดนมาร์ก อียิปต์ ฝรั่งเศส เยอรมนี อังกฤษ กรีซ อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปรตุเกส โรมาเนีย รัสเซีย เซอร์เบีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี และสหรัฐอเมริกา

³ Henry G. Schermers & Niesl M. Blokker, *International Institutional Law*, (The Netherlands: Martinus Nijhoff Publishers, 2003), p. 820.

** Article 31.2 of the UPU Constitution

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 เป็นอนุสัญญาที่กำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ออกโดยอาศัยความตามมาตรา 22.3* แห่งธรรมนูญสหภาพสากลไปรษณีย์** มีลักษณะเป็นสนธิสัญญาพหุภาคี (Multilateral Treaty) ที่เปิดโอกาสให้ประเทศที่ประสงค์จะเข้าเป็นภาคีให้ความยินยอมเข้าผูกพันตามสนธิสัญญาโดยมีเงื่อนไขได้ โดยทำข้อสงวน (reservation) ซึ่งไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมายของสนธิสัญญาไว้ในพิธีสารต่อท้ายว่าจะไม่ผูกพันตามข้อบทหนึ่งข้อบทใดในสนธิสัญญา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประเทศที่ยังไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติตามพันธกรณีทั้งหมดในสนธิสัญญา สามารถเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาไปพลางก่อน และปฏิบัติตามพันธกรณีที่ไม่ได้ตั้งข้อสงวนไว้ และเมื่อใดที่มีความพร้อมในการปฏิบัติตามพันธกรณีทั้งหมด ก็สามารถแจ้งแก้ไข หรือยกเลิกเพิกถอนข้อสงวนที่ตนทำไว้ได้ พิธีสารต่อท้ายอนุสัญญาจึงเป็นบทบัญญัติที่รวบรวมบรรดาข้อสงวนที่บางประเทศตั้งเอาไว้*** ยกตัวอย่างเช่น ประเทศออสเตรเลีย ออสเตรเลีย แคนาดา เยอรมนี สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา ได้ทำข้อสงวนไว้ในพิธีสารต่อท้าย มาตรา 3 ขอยกเว้นการปฏิบัติตามอนุสัญญา มาตรา 7 ซึ่งกำหนดให้เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ† ต้องได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ทุกชนิดยกเว้นค่าอากาศ

* Article 22.3 of the UPU Constitution “The Universal Postal Convention, the Letter Post Regulations and the Parcel Post Regulations shall embody the rules applicable throughout the international postal service and the provision concerning the letter-post and postal parcels services. These Acts shall be binding on all member countries. Member countries shall ensure that their designated operators fulfil the obligations arising from the Convention and its Regulations.”

** ธรรมนูญแห่งสหภาพสากลไปรษณีย์ (Constitution) เป็นบทบัญญัติพื้นฐานซึ่งประกอบด้วยข้อบังคับต่างๆ ของสหภาพ การจัดตั้งสหภาพ ความหมายของสหภาพ ความเป็นมาในการจัดตั้งและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง โครงสร้างองค์กร ตำแหน่งต่างๆ ในสหภาพ ธรรมนูญเป็นบทบัญญัติทางการทูตซึ่งหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะให้สัตยาบันรับรอง ธรรมนูญดังกล่าวไม่จำเป็นต้องมีการพิจารณารับรองใหม่ในการประชุมใหญ่ทุกครั้ง การแก้ไขเปลี่ยนแปลงต่างๆ จะทำได้แต่เฉพาะในการประชุมใหญ่เท่านั้น โดยจะได้รับการบันทึกไว้ในพิธีสารเพิ่มเติม (Additional Protocol)

*** Article 36.6 of Universal Postal Convention 2008

† เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นเครื่องอ่านทุกชนิดที่พิมพ์ หรือจัดทำขึ้นโดยใช้อักษรสำหรับคนเสียจักษุ และฝากส่งโดยเปิดผนึก

air surcharges)* โดยประเทศดังกล่าวสงวนสิทธิ์ที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับบริการพิเศษที่ใช้บังคับกับเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุภายในบริการในประเทศของตน หรือประเทศบังกลาเทศและเอลซัลวาดอร์จะไม่ยอมรับสิ่งของรับประกันที่บรรจุของต้องเสียภาษีศุลกากร เป็นต้น

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งหมด 37 มาตรา มีโครงสร้างแยกออกเป็น 4 ภาค (Part) คือ ภาคที่ 1 ว่าด้วยหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับร่วมกันสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ภาคที่ 2 ว่าด้วยหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุไปรษณีย์ ภาคที่ 3 ว่าด้วยการชำระค่าตอบแทน และภาคที่ 4 ว่าด้วยข้อกำหนดสุดท้าย (Final provisions) โดยรายละเอียด และสาระสำคัญของอนุสัญญาจะได้กล่าวในหัวข้อต่อไป

2.2 วัตถุประสงค์ และขอบเขตของอนุสัญญา

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน (Single Postal Territory) ของสหภาพสากลไปรษณีย์สำหรับการแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ภัณฑ์ ซึ่งกันและกัน ดังปรากฏในมาตรา 3.1 ของอนุสัญญาที่บัญญัติว่า

“เพื่อสนับสนุนแนวความคิดเกี่ยวกับอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพ ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใช้บริการทุกรายสามารถใช้สิทธิในการใช้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง ซึ่งจัดให้บริการเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ณ ทุกดินแดนของประเทศตน และในราคาที่ใช้บริการสามารถจ่ายได้”

จึงเป็นพันธกรณี (obligation) ของประเทศสมาชิกที่จะต้องปฏิบัติตามไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ส่งมาจากประเทศอื่นเหมือนกับไปรษณีย์ภัณฑ์ของประเทศตนโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

* คำแปลภาษาไทยโดย คณะทำงานจัดทำคำแปลอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ฉบับการประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์ สมัยที่ 24 “ค่าอากาศ” เป็นค่าใช้จ่ายพิเศษที่มีการเรียกเก็บเนื่องในกรณีต่างๆ เช่น ภัยสงคราม หรือฤดูกาลท่องเที่ยว (peak season)

** ไปรษณีย์ภัณฑ์ คือ ข่าวดสารหรือสิ่งของซึ่งฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของไปรษณีย์ภัณฑ์ ยกตัวอย่างเช่น จดหมาย ไปรษณีย์บัตร ของดีพิมพ์ พัสดุย่อย เป็นต้น

(without discrimination)⁴ กล่าวคือ ประเทศสมาชิกจะต้องส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งประเทศสมาชิกอื่นส่งมอบให้แก่ตนไปยังปลายทางด้วยเส้นทางที่เร็ว และปลอดภัยที่สุดที่ใช้กับไปรษณีย์ภัณฑ์ของตน แนวคิดดังกล่าวนี้ปรากฏอยู่ในอารัมภบท และมาตรา 1 ทวิ แห่งธรรมนูญสหภาพสากลไปรษณีย์ โดยเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสหภาพที่จะต้องรับประกันการไหลเวียนของไปรษณีย์ภัณฑ์อย่างเสรีในระหว่างประเทศสมาชิกภายใต้แนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน

ขอบเขตของอนุสัญญามุ่งเน้นต่อการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยมีลักษณะเป็นวางหลักเกณฑ์ หรือกรอบกว้างๆ เกี่ยวกับการให้บริการไปรษณีย์ สามารถแบ่งเนื้อหาออกได้เป็น 4 เรื่อง คือ

1) หลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับร่วมกันสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ

เป็นข้อกำหนดทั่วไปที่ประเทศสมาชิกใช้บังคับร่วมกันของสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศซึ่งประกอบด้วย คำนิยามของถ้อยคำต่างๆ เพื่อให้ประเทศสมาชิกมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันอันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา การกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อผูกพันของอนุสัญญา พันธกรณีของประเทศสมาชิกในการให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง การปฏิบัติตามหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน ความเป็นเจ้าของหรือกรรมสิทธิ์ในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ การกำหนดค่าธรรมเนียม การยกเว้นค่าธรรมเนียม รายละเอียดเกี่ยวกับดวงตราไปรษณียากร และความปลอดภัยด้านไปรษณีย์ เป็นต้น

2) หลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุไปรษณีย์

เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับบริการต่างๆ เช่น บริการพื้นฐาน (Basic services)* บริการเสริม (Supplementary services)** สิ่งของที่ไม่รับฝาก สิ่งของต้องห้าม มาตรฐานและ

⁴ Universal Postal Union [UPU], Constitution General Regulations with Commentary, (Berne: International Bureau, 2005), p.A.5.

* บริการที่จัดให้แก่ผู้ใช้บริการในการฝากส่งข่าวสาร เอกสาร และสิ่งของต่างๆ ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมีอัตราค่าบริการและคุณภาพที่เหมาะสม เช่น จดหมาย ไปรษณีย์บัตร ของตีพิมพ์

** บริการที่จัดให้มีขึ้นตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้ใช้บริการเลือกใช้ได้โดยชำระค่าบริการตามที่กำหนด เช่น บริการไปรษณีย์ลงทะเบียน บริการไปรษณีย์รับรอง บริการไปรษณีย์ตอบรับ

เป้าหมายคุณภาพบริการ เป็นต้น โดยกล่าวถึงประเภทบริการไปรษณีย์ที่ประเทศสมาชิกควรจัดให้มี แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของบริการไว้แต่อย่างใด ดังปรากฏในมาตรา 13.1 ของอนุสัญญาที่บัญญัติว่า

“ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าได้จัดให้มีบริการเสริมภาคบังคับ ดังต่อไปนี้

1.1 บริการลงทะเบียนสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วนขาออก และไปรษณีย์ภัณฑ์ทางอากาศ

1.2 บริการลงทะเบียนสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่เร่งด่วนขาออก และไปรษณีย์ภัณฑ์ภาคพื้นไปยังปลายทางที่ไม่มีบริการเร่งด่วนหรือบริการทางอากาศ

1.3 บริการลงทะเบียนสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ขาเข้าทั้งหมด”

นอกจากนี้ ยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การขอสอบสวน และการชดใช้ค่าเสียหาย รวมทั้งเงื่อนไขความรับผิดชอบ การฟื้นความรับผิดชอบ และการชดใช้ค่าเสียหายของประเทศสมาชิก และผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย*

3) การชำระค่าตอบแทน

เป็นการกำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายที่ได้รับไปรษณีย์ภัณฑ์จากผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอีกรายหนึ่งมีสิทธิเรียกเก็บค่าทำการสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินการต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ระหว่างประเทศที่ได้รับจากผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายที่จัดส่งซึ่งเรียกว่า “ค่าทำการปลายทาง” และการสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการ (Quality of Service Fund - QSF) โดยกำหนดวิธีการคิดคำนวณแยกตามกลุ่มประเทศ และดินแดนตามข้อมติ C18/2008 ซึ่งที่ประชุมใหญ่ ณ กรุงนิวเดลีได้กำหนดขึ้นโดยจำแนกตามระดับการพัฒนาบริการ

* ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย คือ หน่วยงานของรัฐ หรือที่มีใช้หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการจากประเทศสมาชิกเพื่อให้บริการไปรษณีย์ และปฏิบัติตามข้อผูกพันอันเนื่องมาจากบทบัญญัติของสหภาพในดินแดนของประเทศตน

ไปรษณีย์ของแต่ละประเทศ สำหรับรายละเอียดจะได้กล่าวต่อไปในหัวข้อ 2.6 เรื่องสิทธิ และหน้าที่ของประเทศสมาชิก

4) ข้อกำหนดสุดท้าย

มีเนื้อหาเกี่ยวกับเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบต่อข้อเสนอเกี่ยวกับอนุสัญญาและระเบียบปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น อนุสัญญาต้องได้รับความเห็นชอบโดยเสียงข้างมากของประเทศสมาชิกซึ่งมีสิทธิออกเสียงที่อยู่ในที่ประชุมและได้ออกเสียง ทั้งนี้ อย่างน้อยกึ่งหนึ่งของประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุมใหญ่และมีสิทธิออกเสียงต้องอยู่ในที่ประชุมในขณะมีการออกเสียง นอกจากนี้ก็มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำข้อสงวนต่อที่ประชุมใหญ่ และการบังคับใช้และอายุของอนุสัญญา ซึ่งรายละเอียดจะกล่าวในหัวข้อ 2.9 เรื่องพิธีสารต่อท้ายอนุสัญญา และ 2.10 เรื่องการบังคับใช้อนุสัญญา

จากการศึกษาพบว่าอนุสัญญามีได้กล่าววงกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกแต่อย่างไรก็ตามโดยอนุสัญญาเพียงแต่กำหนดหลักเกณฑ์กว้างๆ ของการให้บริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถกำหนดขอบเขตบริการไปรษณีย์ที่ให้บริการ เงื่อนไขด้านคุณภาพและราคาที่ใช้บริการสามารถจ่ายได้ โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชน และสภาพการณ์ของประเทศตนเป็นสำคัญ ประกอบกับธรรมนูญแห่งสหภาพสากลไปรษณีย์ได้บัญญัติถึงกฎหมายภายในประเทศ (National legislation) ไว้ในมาตรา 24 ความว่า

“ข้อกำหนดในบทบัญญัติของสหภาพจะไม่ลบล้างกฎหมายภายในของประเทศสมาชิก ในส่วนที่มีได้กำหนดไว้โดยเฉพาะโดยบทบัญญัติของสหภาพเหล่านั้น”

จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวสามารถตีความได้ว่าประเทศสมาชิกมีอิสระที่จะบัญญัติกฎหมายเพื่อบังคับใช้ภายในประเทศของตนได้อย่างเต็มที่ตราบเท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติของสหภาพ**

* Article 3.2 of Universal Postal Convention 2008

** บทบัญญัติของสหภาพ (Acts of the Union) ได้แก่ ธรรมนูญ (Constitution), ระเบียบทั่วไป (The Generation Regulations), อนุสัญญา (Convention), ข้อตกลง (Agreements), ระเบียบปฏิบัติ (The Regulations) และพิธีสารต่อท้าย (The Final Protocols)

ตามที่ได้กล่าวถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์ และขอบเขตของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ แล้วว่าอนุสัญญามีขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ การทำความเข้าใจถึงสิ่งที่อนุสัญญามุ่งหมายใช้บังคับต่อ คือ “บริการไปรษณีย์” จึงมีความสำคัญที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

2.3 คำนิยาม “บริการไปรษณีย์” (Postal service)

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มิได้ให้คำนิยามของคำว่า “บริการไปรษณีย์” (Postal service) ไว้ เนื่องจากคำนิยามดังกล่าวได้ปรากฏอยู่ในธรรมนูญแห่งสหภาพสากลไปรษณีย์มาตรา 1 ทวิ แล้ว ซึ่งบัญญัติไว้ว่า

“บริการไปรษณีย์ คือบริการไปรษณีย์ทั้งหมด ซึ่งจะมีขอบเขตเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคำวินิจฉัยขององค์กรของสหภาพ โดยหน้าที่หลักของบริการไปรษณีย์ คือการสร้างความพึงพอใจให้แก่สังคม และบรรลุความมุ่งหมายทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก โดยทำให้มั่นใจถึงการรับฝาก คัดแยก ส่งต่อ และนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์”

ทั้งนี้ คำนิยามดังกล่าวมีที่มาจากการประชุมใหญ่ ณ กรุงบูคาเรสต์ เมื่อปี ค.ศ.2004 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความชัดเจนในถ้อยคำ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และทำให้มั่นใจได้ว่าประเทศสมาชิกจะตีความให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน⁵ เมื่อพิจารณาถึงคำนิยาม “บริการไปรษณีย์” ที่สหภาพสากลไปรษณีย์กำหนดไว้ข้างต้นจะเห็นได้ว่าเป็นการให้ความหมายของคำว่า “บริการไปรษณีย์” ให้อย่างกว้าง โดยบริการใดที่เกี่ยวข้องกับการรับฝาก คัดแยก ส่งต่อ และนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ ไม่ว่าจะในขั้นตอนใดล้วนตกอยู่ภายใต้คำนิยามของคำว่า “บริการไปรษณีย์” ทั้งสิ้น และหากเกิดปัญหาในการตีความก็ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรของสหภาพที่จะทำการวินิจฉัย การที่อนุสัญญากำหนดคำนิยามไว้เช่นนี้เท่ากับเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกให้คำจำกัดความของบริการไปรษณีย์ได้เอง อันสอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญามาตรา 3.2 ที่ให้ประเทศสมาชิกสามารถกำหนดขอบเขตบริการไปรษณีย์ที่ให้บริการได้เอง โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนและสภาพการณ์ของประเทศตนเป็นหลัก

* ประกอบด้วย ที่ประชุมใหญ่ (Congress), สภาบริหาร (Council of Administration), สภาปฏิบัติการไปรษณีย์ (Postal Operations Council) และสำนักงานระหว่างประเทศ (International Bureau)

⁵ UPU, *Constitution General Regulations with Commentary*, pp.A.6-7.

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดคำนิยาม “บริการไปรษณีย์” ไว้ใน United States Code มาตรา 102 ความว่า

“บริการไปรษณีย์ คือ การไปรษณีย์แห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา (The United States Postal Service -USPS) ซึ่งจัดตั้งโดยมาตรา 201 ในหมวดนี้”

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสหรัฐอเมริกาถือว่าบริการไปรษณีย์ก็คือตัวผู้ประกอบการกิจการไปรษณีย์เอง ปัจจุบัน USPS เป็นรัฐวิสาหกิจที่บริหารงานโดยคณะกรรมการผู้ว่าการรัฐ (Board of Governors) ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากประธานาธิบดี และได้รับการรับรองจากสภาสูงอีกทีหนึ่ง โดยคณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กระบวนการจัดการ และอัตราค่าไปรษณียากร รวมทั้งสรรหาและแต่งตั้งผู้ว่าการไปรษณีย์

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้กำหนดคำนิยาม “บริการไปรษณีย์” ไว้ใน Postal Act 1997 มาตรา 4 ความว่า

“บริการไปรษณีย์ภายใต้บทบัญญัตินี้มีหมายถึงบริการดังต่อไปนี้

- a) การรับฝาก ส่งต่อ นำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์
- b) การรับฝาก ส่งต่อ นำจ่ายพัสดุจำหน่ายน้ำหนักไม่เกิน 20 กิโลกรัม หรือ
- c) การรับฝาก ส่งต่อ นำจ่ายหนังสือ รายการสินค้า หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร ซึ่งส่งโดยบริษัทที่ให้บริการไปรษณีย์ ตามข้อ a) หรือ b) ข้างต้น”

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีระบุรายละเอียดของบริการไปรษณีย์ไว้ 3 ประเภทโดยมีน้ำหนักเข้ามาเกี่ยวข้องในส่วนของกรรับฝาก ส่งต่อ และนำจ่ายพัสดุไปรษณีย์ ปัจจุบันการไปรษณีย์เยอรมัน (Deutsche Post AG – DPAG) จัดตั้งในรูปแบบบริษัทมหาชนจำกัดเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1995 โดยรัฐถือหุ้น 56 % มี Federal Network Agency ซึ่งอยู่ในสังกัดกระทรวงเศรษฐกิจและเทคโนโลยี (Ministry of Economics and

⁶ มานิตา เข็มทอง, ไปรษณีย์อเมริกา ทันสมัย ทันใจ [Online] นิตยสารผู้จัดการ. แหล่งที่มา: <http://www.gotomanager.com/news/details.aspx?id=40128> [1 มิถุนายน 2552]

Technology) เป็นองค์กรกำกับดูแล โดยมีอำนาจหน้าที่ตรวจตราให้เป็นไปตามกฎหมายไปรษณีย์ ออกใบอนุญาต ควบคุมราคา และเป็นผู้ตัดสินข้อพิพาท⁷

ประเทศเอสโตเนียได้กำหนดคำนิยาม “บริการไปรษณีย์” ไว้ใน Postal Act 2001 มาตรา 2 ความว่า “บริการไปรษณีย์ หมายถึง การส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์จำหน่ายจากผู้ฝากส่ง ซึ่งไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือบริการไปรษณีย์อื่นๆ ไปยังผู้รับไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือบริการไปรษณีย์อื่นๆ”

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเอสโตเนียกำหนดรายละเอียดของบริการไปรษณีย์ไว้อย่างกว้างๆ กล่าวคือ มิได้จำกัดเฉพาะการส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงบริการไปรษณีย์อื่นๆ อีกด้วย ปัจจุบันการไปรษณีย์เอสโตเนีย (Estonian Post) เป็นผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้จัดหาให้ซึ่งบริการไปรษณีย์สากล จัดตั้งในรูปของบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งรัฐถือหุ้นเต็ม⁸

สำหรับประเทศไทยได้กำหนดคำนิยาม “บริการไปรษณีย์” ไว้ในไปรษณียนิเทศ พ.ศ. 2553^{*} ข้อ 66 ความว่า

“บริการไปรษณีย์ คือ บริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดดำเนินการรับฝากข่าวสาร เอกสาร และสิ่งของจากบุคคลหนึ่งแล้วนำไปส่งมอบให้แก่อีกบุคคลหนึ่งภายในประเทศ และในต่างประเทศโดยทางไปรษณีย์หรือวิธีการสื่อสารอื่น รวมทั้งบริการที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกัน”

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประเทศไทยให้คำนิยามของบริการไปรษณีย์ไว้อย่างกว้าง โดยมีความหมายครอบคลุมทั้งการรับฝากข่าวสาร เอกสาร และสิ่งของภายในประเทศ และ

⁷ UPU, Status and structures of postal entities in the UPU member countries: Germany, (Berne: International Bureau, 2009)

⁸ UPU, Status and structures of postal entities in the UPU member countries: Estonia, (Berne: International Bureau, 2009)

^{*} ไปรษณียนิเทศ คือ สมุดกฎ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไป อันพึงต้องปฏิบัติ ตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 หรือตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์

^{**} ยกตัวอย่างเช่น บริการ Logispost บริการพิเศษสำหรับลูกค้าธุรกิจ บริการจำหน่ายตราไปรษณียากร และสิ่งสะสม

ในต่างประเทศ โดยไม่จำกัดเฉพาะการส่งโดยอาศัยช่องทางไปรษณีย์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการติดต่อสื่อสารโดยวิธีอื่นใด และยังหมายความรวมถึงบริการที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกันอีกด้วย

สรุปได้ว่าคำนิยาม “บริการไปรษณีย์” ของแต่ละประเทศไม่ว่าประเทศพัฒนาแล้ว หรือประเทศกำลังพัฒนาต่างก็มีรายละเอียด และคำจำกัดความที่แตกต่างกันไป โดยสหรัฐอเมริกาได้ให้ความหมายโดยสื่อถึงตัวองค์กรที่ให้บริการไปรษณีย์ ส่วนประเทศอื่นๆ ก็ให้คำจำกัดความไว้อย่างกว้าง เพื่อให้กฎหมายไปรษณีย์ไม่ล้าสมัย และใช้บังคับได้ในทุกสภาพการณ์ เนื่องจากเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา บริการไปรษณีย์รูปแบบใหม่จึงขึ้นได้เสมอ

ในหัวข้อต่อไปจะได้กล่าวถึงหลักการของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้เจตนาธรรม และความมุ่งหมายของอนุสัญญานบรรลุผลได้ การศึกษาบทบัญญัติของอนุสัญญาจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้เลยที่จะต้องทำความเข้าใจในหลักการดังกล่าว

2.4 หลักการของอนุสัญญา

สหภาพสากลไปรษณีย์มีวัตถุประสงค์ในการให้ความมั่นคงแก่การจัดการ การปรับปรุงบริการไปรษณีย์ให้ดีขึ้น และส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านบริการไปรษณีย์ และเข้ามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการไปรษณีย์เท่าที่จะทำได้ตามที่ประเทศสมาชิกต้องการ โดยประเทศสมาชิกทั้งหลายจะประกอบกันขึ้นเป็นอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน (Single postal territory) เพื่อแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งกันและกัน และเสรีภาพในการส่งผ่าน (Freedom of transit) จะได้รับการประกันตลอดดินแดนทั้งหมดของสหภาพ* จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของสหภาพประกอบด้วยหลักการสำคัญ 2 หลักการ คือ หลักอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน และหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน ซึ่งทั้งสองหลักดังกล่าวก็ปรากฏในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

* Article 1 of the UPU Constitution

2.4.1 หลักอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน (Single postal territory)

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้วัตถุประสงค์ของสหภาพประสบความสำเร็จได้ โดยอนุสัญญามีส่วนช่วยในการสนับสนุนแนวคิด และหลักการของสหภาพ รวมถึงกำหนดพันธกรณีให้แก่ประเทศสมาชิก ดังจะเห็นได้จากอนุสัญญา มาตรา 3.1 ความว่า

“เพื่อสนับสนุนแนวความคิดเกี่ยวกับอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพ ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใช้บริการทุกรายสามารถใช้สิทธิในการใช้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง ซึ่งจัดให้บริการเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ณ ทุกดินแดนของประเทศตน และในราคาที่ใช้บริการสามารถจ่ายได้”

แนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพมีมานานแล้วโดยปรากฏอยู่ในสนธิสัญญาจัดตั้งสหภาพไปรษณีย์ทั่วไป หรือสนธิสัญญากรุงเบอร์น ค.ศ.1874^{*} เพื่อเสนอแนวคิดที่เป็นมาตรฐานสากล และเป็นการประสานความร่วมมือกันระหว่างผู้ก่อตั้งสหภาพ โดยถ้อยคำดังกล่าวมีลักษณะเป็นการเปรียบเทียบมากกว่าที่จะมีนัยทางกฎหมาย แม้ว่าบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศจะตกอยู่ภายใต้กฎหมายไปรษณีย์ซึ่งเป็นกฎหมายภายในของประเทศสมาชิก แต่แนวคิดนี้ก็เป็นที่มาของหลักการที่มีวัตถุประสงค์ให้การบริการไปรษณีย์ในระหว่างประเทศสมาชิกมีอัตราค่าธรรมเนียมเท่ากัน⁹ สำหรับคำนิยามของหลักอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันปรากฏอยู่ในธรรมนูญแห่งสหภาพ มาตรา 1.3 ทวิ ซึ่งบัญญัติว่า

“อาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน คือ พันธกรณีของประเทศสมาชิกตามบทบัญญัติของสหภาพในการแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งกันและกัน รวมถึงหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน ที่จะต้องปฏิบัติต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ตนได้รับจากประเทศสมาชิกอื่นเช่นเดียวกับไปรษณีย์ภัณฑ์ของตน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ”

^{*} Article 1 of Treaty of Berne “The country between which the present treaty is concluded shall form, under the title of General Postal Union, a *single postal territory* for the reciprocal of correspondence between their post-offices.”

⁹ UPU, Constitution General Regulations Volume 1 of the Annotated Code, (Berne: International Bureau, 1991), pp. 5-6.

จะเห็นได้ว่าแนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพเป็นหลักการที่มีวัตถุประสงค์ให้ประเทศสมาชิกประกอบกันขึ้นเป็นอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยในการแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งกันและกัน ถือเป็น การประสานความร่วมมือที่ดีที่จะช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งทางด้านวัฒนธรรม สังคม และ เศรษฐกิจเจริญก้าวหน้า โดยประเทศสมาชิกต่างก็มีพันธกรณีที่จำเป็นต้องปฏิบัติต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ตนได้รับจากประเทศสมาชิกอื่นเช่นเดียวกับไปรษณีย์ภัณฑ์ของตนโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ หลักการดังกล่าวยังมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน กล่าวคือ ประเทศสมาชิกจะต้องส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ดังที่ตนได้รับจากประเทศสมาชิกอื่นด้วย เส้นทางที่เร็วที่สุด และด้วยวิธีปลอดภัยที่สุดที่ตนใช้กับไปรษณีย์ภัณฑ์ของตนด้วย¹⁰

2.4.2 หลักเสรีภาพในการส่งผ่าน (Freedom of transit)

การให้เสรีภาพในการส่งผ่านภายในดินแดนของสหภาพมีวัตถุประสงค์หลัก คือ ต้องการให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีสิทธิเต็มที่ในการที่จะใช้บริการคมนาคมต่างๆ ทั่วโลก และถ้าประเทศใดมีการปรับปรุงการคมนาคม ประเทศอื่นๆ ที่ต้องใช้เส้นทางคมนาคมนี้ก็จะพลอยได้ประโยชน์ไปด้วย¹¹ หลักการนี้ยังคงใช้อยู่จนถึงปัจจุบันดังความปรากฏในมาตรา 4.1 ของอนุสัญญาความว่า

“หลักการของเสรีภาพในการส่งผ่านได้ประกาศไว้ในมาตรา 1 ของธรรมนูญ หลักการนี้จะนำมาซึ่งข้อผูกพันสำหรับประเทศสมาชิกแต่ละแห่งเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของตนส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ ซึ่งผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอีกแห่งหนึ่งส่งมอบให้ในรูปของการส่งผ่าน หรือการปิดผ่าน โดยเส้นทางที่เร็วที่สุด และด้วยวิธีที่ปลอดภัยที่สุดซึ่งผู้ให้

¹⁰ UPU, *Constitution General Regulations with Commentary*, p.A.5.

¹¹ กสท., *100 ปี การไปรษณีย์ไทย*, หน้า 80.

* การส่งแบบปิดผ่าน คือ การส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่มีการเปิดดู ณ ประเทศกลางทางซึ่ง จำนวน หรือน้ำหนักของสิ่งของดังกล่าวไม่เหมาะสมต่อการปิดดูตรงไปยังประเทศปลายทาง

บริการนั้นใช้กับสิ่งของของตน ให้นำหลักการดังกล่าวนี้มาใช้บังคับกับสิ่งของที่ส่งผิด* หรือถูกไปรษณีย์พลัดออกนอกเส้นทาง** ด้วย”

หลักการดังกล่าวนี้มีได้หมายความว่าประเทศสมาชิกจำเป็นต้องเปิดพรมแดนให้ประเทศสมาชิกอื่นขนส่งไปรษณีย์ภัณฑ์เข้ามาในดินแดนของตน ประเทศสมาชิกยังคงมีอำนาจอธิปไตยในบริการไปรษณีย์ของตนตามกฎหมายภายใน เพียงแต่กำหนดข้อผูกพันให้ประเทศสมาชิกขนส่งไปรษณีย์ของประเทศสมาชิกอื่นด้วยบริการไปรษณีย์ของตนเพื่อส่งผ่านไปยังประเทศปลายทางเท่านั้น¹² ซึ่งต่างจากหลักเสรีภาพในการผ่านแดนของรัฐไร้ชายฝั่งที่เป็นการผ่านดินแดนอธิปไตยของรัฐอื่นเพื่อจุดมุ่งหมายในการใช้ประโยชน์จากทะเลหลวง และเป็นการผ่านแดนของรัฐอื่นโดยจำเป็น (necessity) เพื่อให้ตนสามารถออกสู่ทะเลได้โดยไม่ก่อให้เกิดความรำคาญของของรัฐ¹³ นอกจากนี้ อนุสัญญาฯ ได้กล่าวอ้างถึงหลักเสรีภาพในการส่งผ่านที่ปรากฏในธรรมนูญมาตรา 1 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า

“บรรดาประเทศทั้งหลายที่ยอมรับธรรมนูญฉบับนี้ประกอบกันขึ้นเป็นอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันเพื่อแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งกันและกัน โดยมีชื่อว่า สหภาพสากลไปรษณีย์เสรีภาพในการส่งผ่านย่อมได้รับการประกันตลอดดินแดนทั้งหมดของสหภาพ”

แสดงให้เห็นว่าอนุสัญญามีจุดมุ่งหมายในการสนับสนุนหลักเสรีภาพในการส่งผ่านอันเป็นหลักการสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้แนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพเกิดขึ้นได้จริง โดยอนุสัญญาได้กำหนดหน้าที่ให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ตนได้รับมอบจากประเทศสมาชิกอื่นด้วยเส้นทางที่เร็วที่สุด และด้วยวิธีการที่ปลอดภัยที่สุด ซึ่งจำต้องอาศัยความสุจริต และความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกทั้งหมด ดังมติที่ C23 ของที่ประชุม

* สิ่งของที่ส่งผิด คือ สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ซึ่งได้รับ ณ ที่ทำการแลกเปลี่ยนแห่งหนึ่งแต่จำหนำถึงที่ทำการแลกเปลี่ยนของประเทศสมาชิกอีกแห่งหนึ่ง

** ถูกไปรษณีย์พลัดออกนอกเส้นทาง คือ ภาชนะบรรจุสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ซึ่งได้รับ ณ ที่ทำการแลกเปลี่ยนอื่นนอกเหนือจากที่ทำการที่ระบุไว้บนป้ายปากถุง

¹² UPU, *Constitution General Regulations Volume 1 of the Annotated Code*, p. 6.

¹³ นวกาล สิริจานนท์, “สิทธิของรัฐชายฝั่งตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 : ศึกษากรณีการขนส่งผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 10.

ใหญ่ ณ กรุงเวียนนา ปี ค.ศ.1964 ที่ได้กล่าวถึงหลักเสรีภาพในการส่งผ่านไว้ว่าเป็นหนึ่งในหลักการพื้นฐานที่สำคัญของสหภาพที่ต้องใช้หลักสุจริต (good faith) และความสามัคคี (solidarity) ของประเทศสมาชิกทั้งหมด โดยประเทศสมาชิกจะต้องเคารพ และปฏิบัติตามหลักการนี้อย่างเคร่งครัด เพราะถ้าไม่มีหลักการนี้สหภาพก็ไม่อาจปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุล่วงไปได้

หลักเสรีภาพในการส่งผ่านยังมีนัยด้วยว่าประเทศที่ส่งผ่านจดหมายโต้ตอบจะกระทำการใดๆ ที่เป็นการละเมิดต่อจดหมายดังกล่าวมิได้ ดังกรณีพิพาทที่เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1936 มีประเทศสมาชิกประเทศหนึ่งขัดขวางการส่งผ่านจดหมายลงทะเลเปียนที่ตนได้รับจากประเทศสมาชิกอื่น โดยอ้างว่าจดหมายดังกล่าวจำหน้าถึงคนสัญชาติของตนที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ ซึ่งบุคคลดังกล่าวกำลังถูกดำเนินคดีโดยหน่วยงานทางทหารตามกฎหมายภายใน ประเทศคู่พิพาทตกลงระงับข้อพิพาทโดยการร้องขอให้สำนักงานระหว่างประเทศทำการไต่สวน (inquiry) โดยผลการตัดสินสรุปได้ว่า เพื่อเป็นการรับรองหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน ประเทศกลางทางไม่มีสิทธิยึดจดหมายดังกล่าว ต่อมาที่ประชุมใหญ่ ณ กรุงบัวโนส ไอเรส ปี ค.ศ.1939 ได้วางหลักไว้ว่าไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ส่งผ่านไม่ว่าจะส่งในรูปของการส่งถุงผ่าน หรือปิดถุงผ่าน ย่อมไม่อาจถูกควบคุม (control) หรือถูกยึด

สำหรับคำนิยามของหลักเสรีภาพในการส่งผ่านปรากฏอยู่ในธรรมนูญแห่งสหภาพ มาตรา 1.4 ทวิ ซึ่งบัญญัติว่า

“เสรีภาพในการส่งผ่าน คือ ข้อผูกพันของประเทศสมาชิกกลางทางที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าการส่งผ่านไปรษณีย์ภัณฑ์จากประเทศตนไปยังประเทศสมาชิกอื่น จะได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับไปรษณีย์ภัณฑ์ภายในประเทศตน”

จะเห็นได้ว่าหลักเสรีภาพในการส่งผ่านก็ห้ามการเลือกปฏิบัติเช่นเดียวกับหลักอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน สังเกตได้ว่าทั้งสองหลักต่างมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยหลักเสรีภาพในการส่งผ่านเป็นหลักการที่จะช่วยสนับสนุนให้แนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพบรรลุผล และทั้งสองหลักต่างก็เป็นที่มาของการกำหนดสิทธิ และหน้าที่ของประเทศสมาชิกดังจะได้กล่าวต่อไปในหัวข้อ 2.6

อนุสัญญาได้มีการแก้ไขปรับปรุงเรื่อยมาโดยที่ประชุมใหญ่ของสหภาพเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของประชาคมโลกที่

เปลี่ยนแปลงไป อนุสัญญาฉบับปัจจุบันมีหลักการที่เพิ่มเติมจากอนุสัญญาฉบับก่อนใน 3 เรื่องคือ การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการและพนักงานไปรษณีย์ การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ ดังจะได้ศึกษาในหัวข้อต่อไป

2.5 หลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญา

เพื่อให้หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้สำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศสามารถใช้บังคับกับทุกประเทศทั่วโลก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนา และแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ให้ทันสมัย ตอบสนองความต้องการ และสภาพการณ์ของประชาคมโลก ความพยายามดังกล่าวเห็นได้จากการพิจารณาแก้ไขอนุสัญญาของที่ประชุมใหญ่โดยแบ่งตามช่วงเวลาของการเกิดสงครามโลกเพื่อให้เห็นพัฒนาการของอนุสัญญาตามสถานการณ์โลกในขณะนั้นได้ ดังนี้

(1) ช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 (ก่อน ค.ศ.1914) ได้แก่ การประชุมใหญ่ ณ กรุงเบอร์ลิน ค.ศ. 1874, กรุงปารีส ค.ศ. 1878, กรุงลิสบอน ค.ศ. 1885, กรุงเวียนนา ค.ศ. 1891, กรุงวอชิงตัน ค.ศ. 1897 และกรุงโรม ค.ศ. 1906*

(2) ช่วงระหว่างสงคราม (ค.ศ.1914 - 1945) ได้แก่ การประชุมใหญ่ ณ กรุงมาดริด ค.ศ. 1920, กรุงสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1924, กรุงลอนดอน ค.ศ. 1929**, กรุงโคโร ค.ศ. 1934 และกรุงบัวโนสไอเรส ค.ศ. 1939

* เพิ่มบริการวิมัยบัตร (international reply coupon) วิมัยบัตร คือ บัตรซึ่งสำนักงานระหว่างประเทศสหภาพสากลไปรษณีย์ จัดทำขึ้นเพื่อให้ประเทศสมาชิกของสหภาพนำไปจำหน่ายแก่ผู้ใช้บริการ โดยผู้ซื้อส่งวิมัยบัตรให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดในต่างประเทศซึ่งเป็นสมาชิกของสหภาพเพื่อให้ผู้นั้นนำไปขอแลกรับดวงตราไปรษณียากรหรืออุปกรณ์เครื่องเขียนของไปรษณีย์ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ของประเทศนั้นได้เป็นจำนวนเท่ากับค่าไปรษณียากรอัตราต่ำสุดสำหรับจดหมายธรรมดาทางอากาศจากประเทศนั้นไปยังต่างประเทศ

** เพิ่มบริการพัสดุย่อย (small packet service) พักดูย่อย คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นหีบห่อบรรจุสิ่งของ ตัวอย่างสินค้า หรือสินค้าที่ฝากส่งโดยไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของพัสดุไปรษณีย์ ทั้งนี้ พักดูย่อยต้องหุ้มห่อในลักษณะที่สามารถเปิดตรวจดูสิ่งบรรจุภายในได้

(3) ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (หลัง ค.ศ.1945) ได้แก่ การประชุม ณ กรุงปารีส ค.ศ. 1947 เป็นต้นมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันเป็นการประชุมใหญ่สมัยที่ 24 ณ กรุงเจนีวา ค.ศ. 2008

มีข้อสังเกตว่าการแก้ไขอนุสัญญาแต่ละครั้งล้วนมีพัฒนาการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้ใช้บริการ โดยมีการเพิ่มบริการใหม่ๆ เช่น จดหมายรับประกัน ธนาณัติ และการโอนเงินระหว่างประเทศ อันเป็นไปเพื่อรองรับการค้าระหว่างประเทศที่ทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ เห็นได้จากการประชุมใหญ่สมัยที่ 21 ณ กรุงโซล ปี ค.ศ.1994 ได้มีการแก้ไขอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.1994 โดยเพิ่มบริการธุรกิจตอบรับ (Business Reply Service) และกฎหมายภายในของประเทศไทยในขณะนั้นคือ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 ประกอบไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2539 ก็ได้เพิ่มเติมบริการดังกล่าวไว้ในไปรษณีย์นิเทศ ข้อ 123 นอกจากนี้ อนุสัญญายังได้ยกเลิกการคิดค่าธรรมเนียมในการขอสอบสวน เป็นผลให้มีการแก้ไขไปรษณีย์นิเทศข้อ 733 โดยระบุให้ผู้มีสิทธิขอสอบสวนอาจขอให้ การสื่อสารแห่งประเทศไทย (ปัจจุบันคือ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด) ทำการสอบสวนให้ได้โดยไม่ต้องเสียค่าบริการใดๆ

ในการประชุมใหญ่สมัยที่ 22 ณ กรุงปักกิ่ง ปี ค.ศ.1999 ได้มีการแก้ไขอนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.1999 ในเรื่องของสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์โดยกำหนดห้ามสอดใส่ธนบัตรในไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่รับประกัน และพัสดุไม่รับประกัน ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ ในส่วนของประเทศไทยเองก็ได้มีการแก้ไขไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2544 ข้อ 22 โดยกำหนดให้ธนบัตรเป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์

สำหรับสถานการณ์โลกที่มีผลกระทบต่อการให้บริการไปรษณีย์ที่เห็นได้ชัด คือกรณีจดหมายแอนแทรกซ์ (The Anthrax Letters) ในสหรัฐอเมริกาที่เกิดขึ้นหลังเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ได้มีผู้ส่งจดหมายบรรจุเชื้อโรคแอนแทรกซ์ไปให้นักการเมือง และหน่วยงานด้านสื่อมวลชนหลายแห่งในรัฐนิวยอร์กกับรัฐฟลอริดา ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 5 คน และล้มป่วย 17 คนซึ่งรวมถึงบุรุษไปรษณีย์ด้วย¹⁴ ประกอบกับข้อมูลจากศูนย์ควบคุม และป้องกันโรคของ

* บริการธุรกิจตอบรับ คือ บริการที่ผู้ให้บริการอนุญาตให้ผู้ใช้บริการจัดทำของ บัตร หรือป้ายซึ่งจะใช้ผูกเป็นจำหน่ายของไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุไปรษณีย์ เพื่อส่งให้บุคคลอื่นใช้ส่งถึงตนทางไปรษณีย์โดยไม่ต้องชำระค่าไปรษณียากรในการฝากส่ง แต่ผู้ใช้บริการผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวจะเป็นผู้ชำระแทน

¹⁴ OKnation.net, ไขปริศนามือมืดที่ส่งจดหมายแอนแทรกซ์ในสหรัฐฯ หลัง 9/11, [Online] แหล่งที่มา: <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=294498> [29 มกราคม 2552]

สหรัฐอเมริกา (Centers for Disease Control and Prevention - CDC) และระบบเตือนภัยการเกิดโรค (Program for Monitoring Emerging Diseases – PROMED)* ถึงวันที่ 25 ตุลาคม ค.ศ. 2001 สรุปผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันว่าเป็นโรคแอนแทรกซ์จำนวน 12 ราย เสียชีวิต 3 ราย ซึ่งในจำนวนดังกล่าวมีพนักงานไปรษณีย์รวมอยู่ด้วย คาดว่าอาจมีสาเหตุมาจากเครื่องคัดแยกจดหมายมีเชื้อปนเปื้อนอยู่¹⁵ จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ค.ศ. 2004 โดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันดำเนินคดี และลงโทษบุคคลใดก็ตามที่สอดใส่วัตถุอันตรายใดๆ ในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์^{**} นอกจากนี้ยังออกคู่มืออีกหลายฉบับเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีก เช่น Guidelines for the Preparation of a Postal Dangerous Goods Manual, Parcel Post Manual, Technical Guidance : Monitoring for Radioactive Material in International Mail Transported by Public Postal Operators เป็นต้น

ในประเด็นนี้มีข้อสังเกตว่าพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 ได้กำหนดบทลงโทษผู้ที่ส่งขอเข้ารับ หรือจัดทำขึ้นแล้วส่งไปเพื่อให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือสิ่งใดๆ ทางไปรษณีย์ซึ่งมีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงานไว้เพียงแต่โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งเป็นบทลงโทษที่เบามากเมื่อเทียบกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น นอกเหนือจากการแก้ไขกฎหมาย มาตรการ หรือกลไกในการป้องกันจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด อาจต้องประสานความร่วมมือกับกรมศุลกากร หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีทีอนุสัญญากำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรายละเอียดจะได้ศึกษาต่อไปในบทที่ 3

อนุสัญญาฉบับปัจจุบันคือ อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 มีหลักการสำคัญที่เพิ่มเติมจากอนุสัญญาฉบับเดิม (ค.ศ.2004) ในสามเรื่อง ดังนี้ คือ

* ระบบโปรเมด (Promed) เป็นระบบแชร์ข้อมูลระหว่างประเทศ เพื่อเตือนภัยเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อสุขภาพและสุขอนามัยของมนุษย์และสัตว์ ที่คณะกรรมการการยุโรปได้พัฒนาขึ้นเพื่อให้ใช้แจ้งเตือนเกี่ยวกับโรคระบาดต่างๆ โดยมีฐานข้อมูลของบทความกว่า 2 หมื่นบทความใน 25 ภาษา โดยจะละเก็ข้อมูลเกี่ยวกับการแพทย์และโรคระบาดต่างๆ กว่า 800 เว็บเพจ

¹⁵ กรมควบคุมโรคติดต่อ, รายงานเร่งด่วน : สรุปสถานการณ์โรคแอนแทรกซ์, [Online] แหล่งที่มา: http://www.bma.go.th/disease_control/p11.htm [29 มกราคม 2552]

** Article 11.1.1.1 of Universal Postal Convention 2004

2.5.1 การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์

หลักการเพิ่มเติมที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาในส่วนของการเพิ่มความคุ้มครองให้แก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์มีดังนี้

(1) เพิ่มรายการสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ ได้แก่ ยาอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมาย (illicit drugs) หรือไม่ได้รับอนุญาต และถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในประเทศปลายทาง และอุปกรณ์ระเบิดที่ไม่มีแรงระเบิด และอาวุธยุทธโศปกรณ์ทางทหาร รวมทั้งระเบิดมือที่ไม่มีแรงระเบิด ปลอกกระสุนที่ไม่มีแรงระเบิด และสิ่งทีคล้ายคลึงกัน**

ประเทศโปแลนด์เป็นผู้เสนอให้เพิ่มเติมรายการสิ่งของต้องห้ามดังกล่าวข้างต้นไว้ในอนุสัญญามาตรา 15 เนื่องจากบทบัญญัติเดิมมีเนื้อหาไม่ครอบคลุมถึง กล่าวคือคณะกรรมการควบคุมสิ่งเสพติดระหว่างประเทศ (The International Narcotics Control Board - INCB) ได้กำหนดประเภทของสารที่ควบคุมระหว่างประเทศโดยแยกออกเป็นสองประเภท คือสิ่งเสพติด (narcotics) และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (psychotropic substances) เท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงยาอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือไม่ได้รับอนุญาต และถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในประเทศปลายทาง สำหรับการห้ามสอดใส่และอุปกรณ์ระเบิดที่ไม่มีแรงระเบิด และอาวุธยุทธโศปกรณ์ทางทหาร รวมทั้งระเบิดมือที่ไม่มีแรงระเบิด ปลอกกระสุนที่ไม่มีแรงระเบิด และสิ่งทีคล้ายคลึงกันในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภทนั้น ก็เพราะระเบิด และอาวุธยุทธโศปกรณ์ทางทหารที่แม้จะทำให้ไม่มีแรงระเบิดเพื่อความปลอดภัยสำหรับต้นทาง ระหว่างการขนส่ง และปลายทางแล้วก็ตาม แต่การวินิจฉัยว่าวัตถุดังกล่าวไม่มีแรงระเบิดแล้ว กระทำได้แต่เฉพาะผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งหากการทำให้ไม่มีแรงระเบิดกระทำอย่างไม่ถูกต้อง สิ่งของดังกล่าวก็ยังคงถือเป็นสินค้าอันตรายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 15.3 นอกจากนี้ การตรวจพบสิ่งของดังกล่าวในที่ทำการแลกเปลี่ยนไม่ว่าสิ่งนั้นจะมีหรือไม่มีแรงระเบิดแล้วก็ตาม ย่อมสร้างความกังวลใจให้แก่เจ้าหน้าที่ของไปรษณีย์ และศุลกากร เช่นเดียวกับสินค้าอันตรายอื่นๆ การห้ามดังกล่าวนี้ใช้บังคับเฉพาะอุปกรณ์ที่ออกแบบสำหรับใช้ทางทหาร การสู้รบ และการฝึก อันได้แก่ ระเบิดควัน กระสุน ระเบิดมือ หรืออาวุธอื่นใดที่ทำให้ไม่มี

* Article 15.2.1.1 of Universal Postal Convention 2008

** Article 15.3.2 of Universal Postal Convention 2008

แรงระเบิด ทั้งนี้ให้ขยายความรวมถึงสิ่งจำลองของอาวุธดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตามนี้ไม่รวมถึงของเด็กเล่น หรือสิ่งของอื่นใดที่มีได้จำลองให้เหมือนอาวุธจริง¹⁶

(2) เปลี่ยนจากคำว่า “สารชีวภาพ” (biological materials) เป็น “สิ่งแพร่เชื้อ” (infectious substances) พร้อมเพิ่มเงื่อนไขการรับฝากสิ่งของดังกล่าวทางไปรษณีย์ให้ชัดเจนว่า จะต้องไม่เป็นสิ่งแพร่เชื้อประเภท A ที่มีผลกระทบต่อมนุษย์ (UN 2814) และสัตว์ (UN 2900)^{*} และอนุญาตให้ฝากส่งสิ่งของดังกล่าวเป็นพัสดุไปรษณีย์ได้^{**}

สภาปฏิบัติการไปรษณีย์^{***} และสภาบริหาร[†] เป็นผู้เสนอให้แก้ไขบทบัญญัติข้างต้น เหตุผลก็เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบของสหภาพซึ่งเป็นไปตามคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติว่าด้วยการขนส่งสินค้าอันตราย (UN Sub-Committee of Experts on the Transport of Dangerous Goods), คำแนะนำทางเทคนิคขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO Technical Instructions) และระเบียบสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ

¹⁶ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 15 Items not admitted. Prohibitions, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0015_002.pdf [20 June 2009]

^{*} เป็นเชื้อที่มีศักยภาพในการนำไปพัฒนาเป็นอาวุธชีวภาพซึ่งจะต้องขนส่งทางอากาศเท่านั้น

^{**} Article 16 of Universal Postal Convention 2008

^{***} สภาปฏิบัติการไปรษณีย์เป็นองค์การด้านวิชาการและปฏิบัติการของสหภาพประกอบด้วยสมาชิก 40 ประเทศซึ่งได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่โดยคำนึงถึงการกระจายกลุ่มตามเขตภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม และมีการกำหนดสัดส่วนที่นั่งสำหรับประเทศกำลังพัฒนาไว้ 24 ที่นั่ง และสำหรับประเทศที่พัฒนาแล้ว 16 ที่นั่ง ทำหน้าที่พิจารณาแก้ไขระเบียบปฏิบัติแห่งอนุสัญญา และข้อตกลงการชำระเงินทางไปรษณีย์ให้สอดคล้องกับมติของที่ประชุม นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ส่งเสริมการริเริ่มให้บริการไปรษณีย์รูปแบบใหม่ๆ ด้วยการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยซึ่งการไปรษณีย์ต่างๆ จัดทำ ให้คำแนะนำแก่ประเทศสมาชิกเกี่ยวกับมาตรฐาน ขั้นตอนทางเทคนิคและการปฏิบัติการต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดให้มีรูปแบบเดียวกัน

[†] สภาบริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการประสานงาน ควบคุมดูแลกิจกรรมทุกอย่างของสหภาพ และอาจจัดตั้งคณะทำงานเพื่อให้ศึกษาปัญหาพิเศษบางเรื่องก็ได้ โดยมีองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ เข้าร่วมในการพิจารณาปัญหาที่เป็นที่สนใจร่วมกันได้

ว่าด้วยการขนส่งสินค้าอันตราย (IATA Dangerous Goods Regulations)¹⁷ ทั้งนี้ ก็เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์

(3) แก้ไขข้อกำหนดการสอบสวน โดยประเทศเนเธอร์แลนด์เสนอให้แก้ไขอนุสัญญามาตรา 17.1 โดยระบุให้ชัดเจนว่าสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่สามารถขอสอบสวนได้ ได้แก่ พัสดุไปรษณีย์ ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน^{**} สิ่งของรับประกัน^{***} และไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง[†] ทั้งนี้ ก็เพื่อให้เกิดความชัดเจนแก่ผู้ให้บริการ โดยกำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปว่า สิ่งของทางไปรษณีย์ที่จะสามารถขอสอบสวนได้มีเฉพาะที่กำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้นเท่านั้น¹⁸

(4) ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย และการชดใช้ค่าเสียหาย ประเทศโปแลนด์ สหพันธรัฐรัสเซีย และเบลารุสเสนอให้เพิ่มเติมอนุสัญญามาตรา 21.6 โดยกำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องรับผิดชอบต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน และรับประกันที่ถูกลบทิ้งโดยไม่ระบุหมายเหตุชัดเจนที่นำจ่ายไม่ได้ โดยผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับคืนเฉพาะค่าไปรษณียากรสำหรับการฝากส่ง เนื่องจากผู้ให้บริการยอมไม่พึงพอใจที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ตนฝากส่งถูก

¹⁷ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 16 Admissible radioactive materials and biological materials, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0016_002.pdf [20 June 2009]

* พัสดุไปรษณีย์ หมายถึง หีบห่อบรรจุสิ่งของ ตัวอย่างสินค้า หรือสินค้าซึ่งฝากส่งตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของพัสดุไปรษณีย์

** บริการที่ผู้ให้บริการรับฝาก และนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์โดยมีหลักฐานการรับฝาก การส่งต่อ และการนำจ่าย หากไปรษณีย์ภัณฑ์ดังกล่าวเกิดการสูญหาย หรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ ผู้ให้บริการจะชดใช้ค่าเสียหายให้ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ผู้ให้บริการกำหนด

*** บริการที่ผู้ให้บริการให้ความคุ้มครอง และรับประกันความปลอดภัยแก่สิ่งของเป็นพิเศษ โดยมีหลักฐานการรับฝาก การส่งต่อ และการนำจ่ายอย่างละเอียดทุกขั้นตอน หากสิ่งของดังกล่าวเกิดการสูญหาย หรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ ผู้ให้บริการจะชดใช้ค่าเสียหายในวงเงินที่รับประกันไว้ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ผู้ให้บริการกำหนด

† บริการที่ผู้ให้บริการรับฝาก และนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์โดยมีหลักฐานการรับฝาก และการนำจ่าย หากไปรษณีย์ภัณฑ์ดังกล่าวเกิดการสูญหาย หรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ ผู้ให้บริการจะชดใช้ค่าเสียหายตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ผู้ให้บริการกำหนด

¹⁸ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 17 Inquiries, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0017_002.pdf [20 June 2009]

ส่งคืนโดยไม่ระบุเหตุขัดข้องใดๆ ฉะนั้น อย่างน้อยที่สุดผู้ให้บริการควรได้รับการชดใช้ค่าเสียหายตามสมควร เนื่องจากไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน และรับประกันมีค่าฝากส่งที่สูงโดยขึ้นอยู่กับน้ำหนัก และมูลค่าสิ่งของที่รับประกัน¹⁹ การเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้มีหลายประเทศที่เห็นด้วย เช่น แอลเบเนีย อาเซอร์ไบจาน จอร์เจีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน มอลโดวา อุซเบกิสถาน

ประเทศเบลารุสยังได้เสนอให้เพิ่มข้อกำหนดในอนุสัญญามาตรา 21.7 โดยกำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องรับผิดชอบต่อพัสดุไปรษณีย์ที่ถูกส่งคืนโดยไม่ระบุหมายเหตุขัดข้องที่นำจ่ายไม่ได้ โดยผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับคืนค่าไปรษณียากรที่ผู้ฝากส่งได้ชำระไว้สำหรับการฝากส่งพัสดุในประเทศต้นทาง และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการส่งคืนพัสดุจากประเทศปลายทาง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ให้บริการ การเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้เป็นที่เห็นพ้องของประเทศต่างๆ มากมาย เช่น แอลเบเนีย อาเซอร์ไบจาน จอร์เจีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน มอลโดวา สหพันธรัฐรัสเซีย ยูเครน อุซเบกิสถาน²⁰

(5) เพิ่มหลักเกณฑ์ในการคำนวณค่าเสียหายตามมูลค่าที่แท้จริงของสิ่งของแล้วแปลงเป็นหน่วยเงิน SDR (Special Drawing Right - SDR) * ให้ครอบคลุมบริการไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนไว้ในอนุสัญญามาตรา 21.8

ประเทศโปแลนด์เป็นผู้เสนอให้เพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากอนุสัญญาฉบับเดิมจำกัดการคำนวณเงินชดใช้ค่าเสียหายเฉพาะกรณีพัสดุดูธรรมดา และสิ่งของรับประกันถูกฉีกฉีกบางส่วน หรือเสียหายบางส่วนเท่านั้น หากไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนถูกฉีกฉีกบางส่วน

¹⁹ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 21 Liability of postal administration. Indemnities, [Online] Available from:

http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0021_004.pdf [20 June 2009]

²⁰ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 21 Liability of postal administration. Indemnities, [Online] Available from:

http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0021_010.pdf [20 June 2009]

* SDR คือหน่วยเงินสมมติที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศใช้ในระบบการโอนบัญชีระหว่างประเทศ และสหภาพสากลไปรษณีย์ได้นำมาเป็นหน่วยเงินกลางที่ใช้ในบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ค่าเสมอภาค SDR กับหน่วยเงินประเทศต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ สำหรับประเทศไทย บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด กำหนดให้ 1 SDR = 52.8877 บาท (สถานะเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553)

หรือเสียหายบางส่วน ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าเสียหายซึ่งโดยสอดคล้องกับมูลค่าที่แท้จริงของสิ่งของที่ถูกลักลวง หรือเสียหาย แต่มิได้กำหนดวิธีการคำนวณค่าเสียหายไว้²¹

(6) อนุญาตให้สอดคล้องจดหมายโต้ตอบ (correspondence)* ไว้ในพัสดุไปรษณีย์ได้ โดยการตัดอนุสัญญาเดิม มาตรา 15.5.1.1 ออก

ประเทศเนเธอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกาเป็นผู้เสนอให้แก้ไขบทบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากการห้ามบรรจุเอกสารที่มีลักษณะเป็นจดหมายโต้ตอบในพัสดุไปรษณีย์เป็นอุปสรรคต่อผู้ใช้บริการในการส่งสินค้าที่เป็นของขวัญเล็กๆ น้อยๆ พร้อมกับแนบคำอวยพรในโอกาสพิเศษ เช่นเดียวกับในวงการธุรกิจที่นิยมส่งกระดาษโน้ตขอบคุณลูกค้า หรือบางธุรกิจก็ใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการติดต่อลูกค้าโดยตรง²² นอกจากนี้ จดหมายโต้ตอบยังอาจรวมถึงใบแจ้งหนี้ เอกสารแจ้งยอดเงินและการเบิกถอนจากธนาคาร ดังนั้น การกำหนดข้อห้ามดังกล่าวจึงไม่ตอบสนองความต้องการทางธุรกิจที่พัฒนาไปอย่างมาก²³

(7) การใช้คำว่า “ประเทศสมาชิก” (member country) และ “ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย” (designated operator) แทนคำว่า “การไปรษณีย์” (postal administration)

เดิมที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะเป็นผู้ให้คำนิยามของคำว่า “การไปรษณีย์” ภายใต้กรอบของกฎหมายภายในของประเทศตน²⁴ ซึ่งอาจหมายความว่าหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล หรือหน่วยงานผู้ให้บริการไปรษณีย์ จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาว่าคำว่า “การไปรษณีย์” ที่ปรากฏในมาตราต่างๆ ของอนุสัญญาจะหมายถึงหน่วยงานใด การใช้คำว่า “ประเทศ

²¹ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 21, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0021_005.pdf [20 June 2009]

* จดหมายโต้ตอบ หมายถึง ข่าวด่วนที่ส่งไปมาถึงกันและกันโดยมีเจตจำนงให้เป็นประโยชน์เฉพาะระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคลกับบุคคล หรือกลุ่มบุคคล

²² Brandon Faulkner, Hacking into Data Breach Notification Laws, [Online] Available from: http://www.westlaw.com/Westlaw_Document_07_52_59.pdf [19 June 2009]

²³ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 15, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0015_003.pdf [20 June 2009]

²⁴ UPU 24th Congress, Use of the Term “Postal Administration” in the Acts of the Union, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_doc/d017.pdf [5 June 2009]

สมาชิก” และ “ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย” แทนคำว่า “การไปรษณีย์” เป็นการแยกหน่วยงาน กำกับดูแล และผู้ให้บริการออกจากกัน ช่วยให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น กล่าวคือ “ประเทศสมาชิก” หมายความว่าประเทศที่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในธรรมนูญแห่งสหภาพมาตรา 2^{*} ส่วน “ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย” หมายความว่าหน่วยงานของรัฐหรือมิใช่หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากประเทศสมาชิกเพื่อให้บริการไปรษณีย์ และปฏิบัติตามข้อผูกพันอันเนื่องมาจากบทบัญญัติของสหภาพในดินแดนของประเทศตน²⁵

(8) เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักการเสรีภาพในการส่งผ่านให้รวมถึงงูไปรษณีย์พลัดออกนอกเส้นทาง (Misrouted mails) ไว้ในอนุสัญญามาตรา 4.1

เป็นข้อเสนอของประเทศเนเธอร์แลนด์ เนื่องจากในบทบัญญัติของสหภาพไม่มีมาตราใดที่ให้ความสำคัญแก่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ส่งผิดปลายทาง (Missent items) สังเกตได้จากทางปฏิบัติที่ผ่านมา อาทิเช่น การปฏิบัติต่องูไปรษณีย์ที่พลัดออกนอกเส้นทาง และสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ส่งผิดปลายทาง มีความแตกต่างจากการส่งแบบปิดถุงผ่าน (transit à découvert)^{**} ซึ่งมีการตกลงและวางแผนไว้ล่วงหน้าแล้ว ในขณะที่งูไปรษณีย์ที่พลัดออกนอกเส้นทาง และสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ส่งผิดปลายทางมิได้ทำความตกลง หรือแจ้งไว้ล่วงหน้า จึงส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการ และเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายแก่ประเทศที่ส่งผ่าน ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงต้อง กำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่องูไปรษณีย์ที่พลัดออกนอกเส้นทาง และสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ส่งผิดปลายทางไว้เป็นการเฉพาะ และกำหนดค่าธรรมเนียมให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการ ผิดพลาดน้อยลง ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่ดี และมีคุณภาพ²⁶

* Article 2 of the UPU Constitution “Member countries of the Union shall be:

a countries which have membership status at the date on which the Constitution comes into force;

b countries admitted to membership in accordance with article 11.”

²⁵ UPU 24th Congress, Constitution-Proposal of Article 1bis Definition, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p10_0001_051.pdf [5 June 2009]

^{**} การส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่มีการเปิดถุง ณ ประเทศกลางทางซึ่งจำนวน หรือน้ำหนักของสิ่งของดังกล่าวไม่เหมาะสมต่อการส่งงูผ่านไปยังประเทศปลายทาง

²⁶ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 4, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0004_003.pdf [20 June 2009]

(9) เพิ่มเติมรายละเอียดในส่วนของค่าธรรมเนียมในอนุสัญญามาตรา 6 ซึ่งเดิมกำหนดเพียงว่า “การไปรษณีย์ต้องเป็นผู้กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และบริการพิเศษต่างๆ...” แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “ประเทศสมาชิก หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายภายในประเทศต้องเป็นผู้กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และบริการพิเศษต่างๆ...”

สภาปฏิบัติการไปรษณีย์เป็นผู้เสนอ เพราะต้องการให้เกิดความชัดเจนว่า ไม่ว่ารัฐหรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายจะเป็นผู้กำหนดค่าธรรมเนียมก็ตาม ค่าธรรมเนียมจะต้องสัมพันธ์กับต้นทุนของการให้บริการ และการเพิ่มข้อความว่า “ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายภายในประเทศ” (depending on national legislation) ก็เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศที่จะกำหนดให้รัฐ หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้กำหนดค่าธรรมเนียม²⁷ หลักการดังกล่าวนำไปสู่เป้าหมายของอนุสัญญาฉบับนี้ คือการสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้ผู้ใช้บริการทุกรายสามารถใช้บริการไปรษณีย์ในราคาที่ผู้ใช้บริการสามารถจ่ายได้ (at affordable prices)

(10) กำหนดให้ประเทศสมาชิกและ/หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องยอมรับและนำกลยุทธ์เชิงรุกด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable development) มาใช้ในระบบงานไปรษณีย์ทุกระดับโดยเน้นดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในการพัฒนาบริการไปรษณีย์อย่างยั่งยืนไว้ในอนุสัญญามาตรา 10

หลักการนี้แตกต่างจากอนุสัญญาฉบับเดิมที่เน้นเฉพาะการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมเท่านั้น เหตุผลในการเพิ่มหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือความจำเป็นที่สหภาพจะต้องตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โดยการส่งเสริมให้ภาคบริการไปรษณีย์แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ ยังต้องใช้มาตรการระดับประเทศ, ภูมิภาค และระหว่างประเทศในการดำเนินการโดยมีพื้นฐานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งมีไม่เพียงแต่กลยุทธ์ที่ใช้ในการสร้างภาพลักษณ์ทางธุรกิจเท่านั้น แต่ยังเป็นข้อผูกพันทางจริยธรรมของ

* Article 6.1 of Universal Postal Convention 2008

²⁷ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 6, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0006_001.pdf [20 June 2009]

สมาชิกในประชาคมโลกอีกด้วย²⁸ เช่น การก่อสร้างที่ทำการไปรษณีย์โดยเพิ่มพื้นที่สีเขียวอันเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม และช่วยให้พนักงานมีสิ่งแวดล้อมที่ดีในการทำงาน การอบรมให้พนักงานใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้นานพาหนะที่ใช้พลังงานสะอาด เป็นต้น²⁹

(11) กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายได้ให้บริการพื้นฐาน (Basic services) แก่ผู้ใช้บริการไว้ในอนุสัญญามาตรา 12 บริการพื้นฐานก็คือ บริการรับฝาก* ส่งต่อ** ขนส่ง และนำจ่าย***ไปรษณีย์ภัณฑ์ นับเป็นการยืนยันถึงวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ใช้บริการทุกรายสามารถใช้สิทธิในการใช้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง

(12) ห้ามทำข้อสงวนเกี่ยวกับการพินกำหนดระยะเวลาการขอสอบสวน และการจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งระยะเวลาและเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติ ข้อห้ามนี้นำเสนอโดยสภาปฏิบัติการไปรษณีย์ในอนุสัญญามาตรา 21.12 ซึ่งส่งผลให้ต้องตามมาตรา 26[†] ว่าด้วยการปฏิบัติในทางกลับกันต่อประเทศที่ข้อสงวนสิทธิ์

²⁸ UPU, Resolution: Work on Sustainable Development, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p00_0000_030.pdf [5 June 2009]

²⁹ Jerome Deutschmann, "Driving green," Union Postale 3 (September 2007): 11-14.

* บริการรับฝาก หมายถึง การปฏิบัติการของพนักงานไปรษณีย์ในการรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์จากผู้ให้บริการ ซึ่งอาจทำได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

- (1) การรับฝาก ณ ที่ทำการไปรษณีย์
- (2) การรับฝาก ณ ตู้ไปรษณีย์
- (3) การรับฝาก ณ สถานที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้ฝากส่ง

** บริการส่งต่อ หมายถึง การนำสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้รับไว้ไปคัดแยกออกเป็นแต่ละปลายทางแล้วบรรจุในภาชนะที่จัดทำขึ้นตามความเหมาะสมกับสภาพห่อของของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์แต่ละประเภทและชนิดเพื่อคุ้มครองให้ความปลอดภัยในการส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เหล่านั้นไปยังที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางโดยวิธีการขนส่งต่างๆ

*** บริการนำจ่าย หมายถึง การที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางส่งมอบสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้รับไว้ให้แก่ผู้รับ หรือผู้ได้รับมอบฉันทะจากผู้รับ หรือผู้แทนของผู้รับโดยวิธีการต่างๆ

[†] Article 26 of Universal Postal Convention 2004 "Notwithstanding the provision in articles 22 to 25, any member country which reserves the right not to pay indemnity for liability shall not be entitled to receive indemnity from other member country which accept liability under these articles."

ในเรื่องความรับผิดชอบตามมาตรา 22-25 ออก เพราะในทางปฏิบัติบทบัญญัติดังกล่าวไม่สามารถใช้บังคับได้ เนื่องจากไม่มีประโยชน์อันใดที่ประเทศสมาชิกจะทำข้อสงวนเกี่ยวกับการพ้นจากความรับผิดชอบของตน และความรับผิดชอบของผู้ฝากส่ง³⁰ เพราะจะทำให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายไม่ได้รับความเป็นธรรม แต่อย่างไรก็ดี ข้อสงวนดังกล่าวสามารถกระทำได้ในกรณีที่เป็นข้อตกลงทวิภาคี

2.5.2 การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย

ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิตาลีเสนอให้สิ่งของปลอมแปลง และลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์ (counterfeit and pirated articles) เป็นสิ่งของต้องห้ามในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท* เพื่อลดการแพร่กระจายของสินค้าดังกล่าวในระหว่างประเทศสมาชิก และเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าสหภาพสนับสนุนการรณรงค์ขององค์การศุลกากรโลกอย่างเต็มที่ในการกำจัดการผลิตและการแพร่กระจายของสินค้าลอกเลียนแบบ และละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น ของเล่นอันตราย วัตถุอิเล็กทรอนิกส์ ยาอันตราย สินค้าแบรนด์เนม นับเป็นการทำลายเศรษฐกิจของผู้ประกอบการทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง³¹ ข้อเสนอดังกล่าวนี้ได้รับการสนับสนุนโดยประเทศอังกฤษ และเนเธอร์แลนด์

2.5.3 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้บริการ

(1) เพิ่มข้อกำหนดในอนุสัญญามาตรา 14.1.1 ให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายสามารถปรับปรุงคุณภาพบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของตนโดยเพิ่มการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ลงทะเบียน (Registered electronic mail) เป็นบริการเสริม

เหตุผลที่สภาปฏิบัติการไปรษณีย์แก้ไขบทบัญญัตินี้ดังกล่าว เพราะต้องการพัฒนาการพาณิชย์ระหว่างประเทศ และสนับสนุนให้ผู้ให้บริการไปรษณีย์สร้างความไว้วางใจบุคคลที่สามในบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ส่วนเหตุที่กำหนดให้เพิ่มบริการไปรษณีย์

³⁰ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 21, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0021_003.pdf [20 June 2009]

* Article 15.2.1.3 of Universal Postal Convention 2008

³¹ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 15, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0015_006.pdf [20 June 2009]

อิเล็กทรอนิกส์ลงทะเบียนก็เพื่อยกระดับธรรมเนียมการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และสร้างความเชื่อมั่นในการติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยมีหลักการส่ง และการนำจ่ายโดยช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัยระหว่างผู้ให้บริการที่สามารถยืนยันตัวตนจริง³²

(2) เพิ่มข้อกำหนดให้จัดส่งเรื่องสอบสวนทางไปรษณีย์เร่งด่วน* ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS)** หรือทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ในอนุสัญญามาตรา 17.1

เป็นข้อเสนอของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติว่าด้วยไปรษณีย์ภัณฑ์ มาตรา 150.2.6 และระเบียบปฏิบัติว่าด้วยพัสดุไปรษณีย์ มาตรา 144.4.6 ซึ่งกำหนดให้จัดส่งค่าสอบสวนไปยังการไปรษณีย์ต้นทางโดยเร็วที่สุด หรืออย่างน้อยไม่เกินสองเดือนนับแต่วันที่รับค่าสอบสวน หากจัดส่งค่าสอบสวนทางภาคพื้นอากาศใช้ระยะมากกว่าหนึ่งเดือน ระยะเวลาการสอบสวนสำหรับการไปรษณีย์ปลายทางก็จะลดลง อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ใช้บริการร้องเรียนได้³³

สรุปได้ว่าหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาฉบับปัจจุบันในสามเรื่องคือ การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ให้บริการและพนักงานไปรษณีย์ การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้บริการ ต่างก็เป็นไปเพื่อสนับสนุนหลักอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน และหลักเสรีภาพในการส่งผ่านอันเป็นหลักการพื้นฐานของอนุสัญญาที่จะนำไปสู่การพัฒนาการสื่อสารระหว่างประชาคมโลกด้วยบริการไปรษณีย์ที่มีประสิทธิภาพ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งทางด้านวัฒนธรรม

³² UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 14, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0014_003.pdf [20 June 2009]

* บริการที่ผู้ให้บริการรับที่จะดำเนินการนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์โดยด่วนเมื่อไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นไปถึงที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง

** บริการที่ผู้ให้บริการรับดำเนินการต่อสิ่งต่างๆ ที่ส่งทางไปรษณีย์ด้วยความรวดเร็ว และแน่นอนเป็นพิเศษ

³³ UPU 24th Congress, Convention-proposal : Article 17, [Online] Available from: http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0017_003.pdf [20 June 2009]

สังคม และเศรษฐกิจอันเป็นเป้าหมายของสหภาพ ส่วนประเทศสมาชิกจะมีสิทธิ และหน้าที่ต่อกัน ประการใดเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายดังกล่าวจะได้ทำการศึกษาในหัวข้อต่อไป

2.6 สิทธิ และหน้าที่ของประเทศสมาชิก

สหภาพสากลไปรษณีย์มีภารกิจในการส่งเสริมการพัฒนา และการเข้าถึงบริการไปรษณีย์ พื้นฐานโดยทั่วถึง (universal postal service) * ที่มีคุณภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้คนทั่วโลก ซึ่งการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้อनुสัญญาสากลไปรษณีย์ จำต้องให้สิทธิแก่ประเทศสมาชิกในการใช้บริการคมนาคมของประเทศสมาชิกอื่นได้อย่างเต็มที่ในการส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ด้วยเส้นทางที่เร็วที่สุด และด้วยวิธีที่ปลอดภัยที่สุดที่ใช้กับไปรษณีย์ภัณฑ์ของประเทศนั้นๆ อันเป็นไปตามหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน (Freedom of Transit) ซึ่งเป็นหลักที่ช่วยสนับสนุนให้แนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพเป็นจริงขึ้นมาได้ अनुสัญญาจึง กำหนดสิทธิ และหน้าที่ของประเทศสมาชิกไว้ดังนี้

1. การแต่งตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อผูกพันอันเนื่องจากอนุสัญญา

อนุสัญญามาตรา 2 กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องแจ้งชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลการให้บริการไปรษณีย์แก่สำนักงานระหว่างประเทศภายใน 6 เดือนหลังจากสิ้นสุดการประชุมใหญ่ รวมทั้งแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการเพื่อให้บริการไปรษณีย์ และปฏิบัติตามข้อผูกพันอันเนื่องจากบทบัญญัติของสหภาพภายในดินแดนของตนเอง

เนื่องจากแต่ละประเทศต่างก็มีรูปแบบในการจัดตั้งผู้ให้บริการไปรษณีย์ที่แตกต่างกัน โดยอาจจัดตั้งในรูปของกระทรวง บริษัทจำกัด บริษัทมหาชน และอาจแยกหน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยงานที่ให้บริการไปรษณีย์ออกจากกัน สำหรับประเทศไทยมีคณะกรรมการกิจการ

* การจัดให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ณ ทุกพื้นที่ในดินแดนของประเทศสมาชิกสำหรับผู้ให้บริการทุกคนในราคาที่ผู้ให้บริการสามารถจ่ายได้

ไปรษณีย์เป็นหน่วยงานกำกับดูแล และมีบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด* เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย สาเหตุที่อนุสัญญากำหนดให้ประเทศสมาชิกแจ้งรายละเอียดของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายไว้ก็เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าใครคือหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อผูกพันอันเนื่องมาจากบทบัญญัติของสหภาพภายในดินแดนของประเทศสมาชิคนั้นๆ เพราะผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ หรือมีใช้หน่วยงานของรัฐแต่ได้รับมอบหมายจากรัฐให้ดำเนินกิจการไปรษณีย์ก็ได้ และอาจมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้ให้บริการได้ทุกเมื่อ ดังนั้น อนุสัญญาจึงกำหนดไว้ในตอนท้ายของอนุสัญญามาตรา 2 ไว้ว่า หากมีการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานของรัฐและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายในระหว่างการประชุมใหญ่สองสมัย ประเทศสมาชิกต้องแจ้งให้สำนักงานระหว่างประเทศทราบโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

2. บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง (Universal postal service)

บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง คือ การจัดให้มีบริการไปรษณีย์พื้นฐานเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ณ ทุกพื้นที่ในดินแดนของประเทศสมาชิกสำหรับผู้ให้บริการทุกคนในราคาที่ผู้ใช้บริการสามารถจ่ายได้ ฉะนั้น ประเทศสมาชิกจึงมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.1 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใช้บริการทุกรายสามารถใช้สิทธิในการใช้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงซึ่งจัดให้บริการเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ณ ทุกพื้นที่ในดินแดนของประเทศตน เพื่อเป็นการสนับสนุนแนวความคิดเกี่ยวกับอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพ (มาตรา 3.1)

2.2 ประเทศสมาชิกต้องกำหนดขอบเขตบริการไปรษณีย์ที่ให้บริการ เงื่อนไขด้านคุณภาพและราคาที่ผู้ใช้บริการสามารถจ่ายได้ โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชน และสภาพการณ์ของประเทศตนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ภายในกรอบของกฎหมายไปรษณีย์ในประเทศ หรือธรรมเนียมปฏิบัติอื่นๆ (มาตรา 3.2)

* บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดได้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2546 โดยกระทรวงการคลังถือหุ้นเต็ม มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.3 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการที่รับผิดชอบการให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงได้จัดให้มีบริการไปรษณีย์ซึ่งได้มาตรฐานคุณภาพ (มาตรา 3.3)

2.4 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงบนพื้นฐานของการดำรงอยู่ได้ (viable basis) ซึ่งเป็นหลักประกันความยั่งยืนของบริการ (guaranteeing its sustainability) (มาตรา 3.4) กล่าวคือ ประเทศสมาชิกจะต้องสร้างมาตรฐานคุณภาพบริการไปรษณีย์โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เหล่านี้คือ การเข้าถึงบริการ, ความปลอดภัย, ความรับผิดชอบและการสอบสวน, ความรวดเร็วและเชื่อถือได้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

3. เสรีภาพในการส่งผ่าน (Freedom of transit)

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 2.4.2 ว่าหลักเสรีภาพในการส่งผ่านเป็นหลักการสำคัญหลักหนึ่งของสหภาพที่ต้องการให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีสิทธิเต็มทีในการให้บริการคมนาคมต่างๆ ทั่วโลกด้วยเส้นทางที่เร็วที่สุด และปลอดภัยที่สุดที่ประเทศนั้นๆ ใช้กับไปรษณีย์ภัณฑ์ของตน หลักการนี้จึงนำมาซึ่งข้อผูกพันของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศดังนี้

3.1 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของตนส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอีกแห่งหนึ่งส่งมอบให้โดยเส้นทางที่เร็วที่สุด และด้วยวิธีที่ปลอดภัยที่สุดซึ่งผู้ให้บริการนั้นใช้กับสิ่งของของตน (มาตรา 4.1)

ในช่วงที่มีเหตุการณ์จี้เครื่องบิน (hijacking) และประสบปัญหาไปทั่วโลกนั้น ก็มีผลกระทบต่อหลักเสรีภาพในการส่งผ่านเช่นกัน เพราะก่อให้เกิดอุปสรรคแก่ประเทศสมาชิกในการส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อยู่ภายในเครื่องบินที่ถูกจี้ ที่ประชุมใหญ่ ณ กรุงโลซานน์ ปี ค.ศ.1974 จึงได้ออกมติที่ C 60 ว่าเนื่องจากมีการกระทำผิดฐานจี้เครื่องบินเกิดขึ้นอยู่ทั่วโลก ย่อมส่งผลกระทบโดยตรง และโดยอ้อมต่อหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน และไปรษณีย์ภัณฑ์ เพื่อเป็นการยืนยันถึงหลักการดังกล่าว ไม่ว่าจะต้องเผชิญกับสภาพการณ์ หรือการกระทำใดๆ ก็ตาม ประเทศสมาชิกที่เครื่องบินลงจอด หรือถูกปล่อยจะต้องให้ความสำคัญต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อยู่ภายในเครื่องบินว่าจะเป็นสิ่งของประเภทใด และไม่ว่าเครื่องบินจะตกอยู่ภายใต้ข้อพิพาทหรือไม่ก็ตาม

3.2 ประเทศสมาชิกที่ละเลยมิได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับเสรีภาพในการส่งผ่าน ประเทศสมาชิกอื่นอาจระงับการให้บริการไปรษณีย์กับประเทศสมาชิกนั้น (มาตรา 4.5)

4. ค่าธรรมเนียม (Charges)

ค่าธรรมเนียม คือ จำนวนเงินที่ผู้ให้บริการต้องชำระในการให้บริการไปรษณีย์ ยกตัวอย่างเช่น ค่าไปรษณียากรที่ผู้ให้บริการต้องชำระในการฝากส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งมีวิธีแสดงการชำระโดยดวงตราไปรษณียากร รอยประทับจากเครื่องประทับไปรษณียากร เป็นต้น อนุสัญญาเพียงแต่วางหลักเกณฑ์กว้างๆ ว่าค่าธรรมเนียมจะต้องสัมพันธ์กับต้นทุนของการให้บริการ ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมบริการไปรษณีย์แต่ละประเภท นั้นเป็นหน้าที่ของประเทศสมาชิก ดังนี้

4.1 ประเทศสมาชิก หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องเป็นผู้กำหนด ค่าธรรมเนียมสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และบริการพิเศษต่างๆ ให้สอดคล้องกับ หลักการซึ่งกำหนดไว้ในอนุสัญญาและระเบียบปฏิบัติต่างๆ ทั้งนี้ โดยหลักการแล้ว ค่าธรรมเนียม ต้องสัมพันธ์กับต้นทุนของการให้บริการเหล่านั้น (มาตรา 6.1) และอย่างน้อยที่สุดจะต้องเทียบเท่ากับอัตราที่เรียกเก็บสำหรับบริการในประเทศที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน (ประเภท จำนวน เวลาในการปฏิบัติการ ฯลฯ)

4.2 ประเทศสมาชิกต้นทาง หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องเป็นผู้กำหนด ค่าธรรมเนียมไปรษณีย์สำหรับการขนส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุไปรษณีย์ โดยค่าธรรมเนียมไปรษณีย์จะรวมถึงค่านำจ่ายสิ่งของดังกล่าว ณ ประเทศปลายทาง (มาตรา 6.2)

4.3 ห้ามประเทศสมาชิกเรียกเก็บค่าธรรมเนียมไปรษณีย์อื่นใดจากลูกค้า นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติ (มาตรา 6.6)

5. ความปลอดภัยด้านไปรษณีย์ (Postal security)

แม้ว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะช่วยให้การติดต่อสื่อสารถึงกันสะดวก รวดเร็วขึ้น โดยทำการรับส่งข้อมูลในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ตกลงทำสัญญา หรือซื้อขายสินค้าผ่านเว็บไซต์ แต่อย่างไรก็ดี การขนส่งสินค้า หรือสิ่งของต่างๆ อาจจำเป็นต้องอาศัยช่องทาง

ไปรษณีย์ในการส่งต่อให้ถึงมือผู้รับ หากเป็นสินค้าอันตราย วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ หรือสิ่งของใดๆ ที่โดยสภาพแล้วอาจก่อให้เกิดอันตรายได้ ย่อมก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิต และทรัพย์สินทั้งของผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์เอง ดังนั้น อนุสัญญาจึงกำหนดให้ประเทศสมาชิก และผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องยอมรับและนำกลยุทธ์ความปลอดภัยเชิงรุกมาใช้ในระบบงานไปรษณีย์ทุกระดับ เพื่ออ้างและเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าในการใช้บริการไปรษณีย์ และเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กลยุทธ์ดังกล่าวรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการขนส่ง และการส่งผ่านถุงไปรษณีย์ระหว่างประเทศสมาชิก และผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย (มาตรา 9)

6. การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable development)

หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนมีลักษณะโดดเด่นในการประนีประนอมเพื่อหาจุดสมดุลระหว่าง “สิ่งแวดล้อม” กับ “การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม” โดยภายใต้หลักการนี้ การพัฒนาที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่แท้จริงในระยะยาวนั้น คือการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา ทั้งนี้ เพราะ “สิ่งแวดล้อม” “เศรษฐกิจ” และ “สังคม” ล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและมีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกคน³⁴ บริการไปรษณีย์ก็เช่นกันจำเป็นต้องยึดหลักการดังกล่าวในการดำเนินงาน ดังจะเห็นได้จากอนุสัญญาที่กำหนดให้ประเทศสมาชิก และ/หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องยอมรับ และนำกลยุทธ์เชิงรุกด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนมาใช้ในระบบงานไปรษณีย์ทุกระดับ โดยเน้นดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในการพัฒนาบริการไปรษณีย์อย่างยั่งยืน (มาตรา 10)

7. การละเมิด (Violations)

เป็นหลักการทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่าอนุสัญญาจะไม่มีบทลงโทษ โดยการกำหนดบทลงโทษต่างๆ ให้เป็นการกำหนดโดยรัฐภาคีเอง อนุสัญญาระดับนี้ก็เช่นเดียวกัน ได้กำหนดแต่เพียงว่าการกระทำใดบ้างที่ถือเป็นความผิด และจำต้องถูกลงโทษ ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกัน ดำเนินคดี และลงโทษนั้น ปล่อยให้เป็นหน้าที่ของประเทศสมาชิก ดังจะเห็นได้จากข้อผูกพันที่อนุสัญญากำหนดไว้ดังนี้

³⁴ เบญจพร วัชรระวุฒิชัย, “สถานะของหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ในกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม” บทบัญญัติ 64 (กันยายน 2552): 150-151.

7.1 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันดำเนินคดี และลงโทษบุคคลใดก็ตามที่พบว่ามีความผิดในการสอดใส่สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท รวมทั้งวัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ หรือวัตถุอันตรายอื่นๆ และสิ่งใดๆ ที่แสดงการล่องละเมิดทางเพศต่อเด็ก หรือสื่อลามกอนาจารที่ใช้เด็กแสดงไว้ในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ (มาตรา 11.1)

7.2 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันดำเนินคดี และลงโทษการละเมิดใดๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับวิธีการชำระค่าไปรษณียากรตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา เช่น การทำปลอม การลอกเลียนแบบ หรือการปลอมแปลงวิธีใดๆ ในการชำระค่าไปรษณียากร หรือการกระทำใดๆ ที่ผิดกฎหมายอันเนื่องมาจากการจัดทำสิ่งดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 11.2) ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกต้องถือปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกันในส่วนของมาตรการลงโทษต่อการกระทำความผิดดังกล่าวไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับวิธีการชำระค่าไปรษณียากรในประเทศหรือต่างประเทศ (มาตรา 11.3)

8. ความรับผิดชอบ (Liability)

สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฝากส่งจนกว่าจะได้นำจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิรับ และความรับผิดชอบของประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งของดังกล่าวอยู่ในทางไปรษณีย์เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายไม่ต้องรับผิดชอบต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ในกรณีต่อไปนี้ (มาตรา 22.2)

(1) กรณีเหตุสุดวิสัย

(2) เมื่อประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายไม่สามารถหาหลักฐานเกี่ยวข้องกับสิ่งของนั้นได้ เนื่องจากเอกสารถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย เว้นแต่จะได้มีการพิสูจน์ความรับผิดชอบของประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายไว้เป็นอย่างอื่น

(3) เมื่อการสูญหาย การถูกลักล้วงหรือการเสียหายนั้น เกิดจากความผิดหรือการละเลยของผู้ฝากส่ง หรือเกิดจากลักษณะโดยธรรมชาติของสิ่งของบรรจุภายในของสิ่งของนั่นเอง

(4) เมื่อสิ่งของนั้นเป็นสิ่งของต้องห้ามตามอนุสัญญามาตรา 15

(5) เมื่อสิ่งของถูกยึดตามกฎหมายของประเทศปลายทางตามที่ประเทศสมาชิก หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศนั้นได้แจ้งให้ทราบ

(6) ในกรณีสิ่งของรับประกันที่ได้แจ้งขอรับประกันโดยทุจริตเกินกว่ามูลค่าที่แท้จริงของสิ่งของบรรจุภายใน

(7) เมื่อผู้ฝากส่งไม่ได้ขอสอบสวนภายในระยะเวลา 6 เดือนนับถัดจากวันฝากส่ง

(8) เมื่อเป็นพัสดุของเขลยศึก หรือพลเรือนที่ถูกกักกัน

(9) เมื่อผู้ฝากส่งแสดงพฤติกรรมอันน่าสงสัยว่ามีเจตนาฉ้อโกงเพื่อขอรับเงินชดใช้ค่าเสียหาย

9. การชำระค่าตอบแทน (Remuneration)

อนุสัญญาได้กำหนดหน้าที่ของประเทศสมาชิกในการชำระค่าตอบแทนไว้ 3 เรื่องด้วยกัน คือ ค่าทำการปลายทาง* กองทุนคุณภาพบริการ และค่าทำการผ่าน สำหรับกองทุนคุณภาพบริการ (Quality of Service Fund – QSF) นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพของเครือข่ายบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยเก็บจากค่าทำการปลายทางของประเทศสมาชิกตามอัตราและเงื่อนไขที่กำหนด³⁵ ซึ่งเป็นไปตามข้อมติ C18/2008 ที่กำหนดวิธีการคิดคำนวณค่าทำการปลายทางตามระดับการพัฒนาระบบไปรษณีย์ของประเทศสมาชิก โดยประเทศ/ดินแดนขนาดเล็ก เช่น ประเทศ/ดินแดนกำลังพัฒนาซึ่งมีเกาะเล็กๆ หรือไร้ชายฝั่ง (land-locked) จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ กล่าวคือประเทศดังกล่าวจะได้รับสิทธิในการชำระค่าทำการปลายทางในอัตราที่ต่ำ และในขณะเดียวกันก็จะได้รับการสนับสนุนจากประเทศพัฒนาแล้วเพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการไปรษณีย์ของตน ข้อมติดังกล่าวได้จำแนกประเทศและดินแดนโดยอาศัยมูลค่าดัชนีการพัฒนาระบบไปรษณีย์ (postal development indicator - PDI) ของแต่ละประเทศและดินแดนออกเป็น 5 กลุ่มดังนี้

* ได้อธิบายไว้แล้วในหัวข้อ 2.2 หน้า 11

³⁵ Laurent Widmer, “Quality funds,” *Union Postale* 3 (September 2008): 23.

กลุ่มที่ 1 ประเทศและดินแดนที่เข้าร่วม Target System ก่อนปี ค.ศ.2010 (ค่า PDI อยู่ระหว่าง 0.041 - 0.937) ได้แก่ ออสเตรเลีย ออสเตรีย แคนาดา เบลเยียม เดนมาร์ก กรีนแลนด์ ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี อังกฤษ เจอร์ซี กรีซ ไอร์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิสราเอล อิตาลี ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน สเปน สวิตเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ประเทศและดินแดนที่อยู่ใน Transitional System ตั้งแต่ปี ค.ศ.2010 และ ค.ศ.2011 (ค่า PDI อยู่ระหว่าง 0.140 - 0.316) ได้แก่ ราชอาณาจักรบาห์เรน บาร์เบโดส บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐโครเอเชีย สาธารณรัฐไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก โดมินิกา เอสโตเนีย สาธารณรัฐหมู่เกาะฟีจี โปแลนด์ สาธารณรัฐฮังการี ราชอาณาจักรราชอาณาจักรอาระเบีย และสาธารณรัฐสโลวัก เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 ประเทศและดินแดนที่อยู่ใน Transitional System ระหว่างปี ค.ศ.2010 ถึง ค.ศ.2013 (ค่า PDI อยู่ระหว่าง 0.046 - 0.134) ได้แก่ สาธารณรัฐอาร์เจนตินา สาธารณรัฐเบลารุส เบลีซ สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล สาธารณรัฐบัลแกเรีย สาธารณรัฐชิลี สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐคอสตาริกา สาธารณรัฐคิวบา สาธารณรัฐกาบอง สาธารณรัฐเลบานอน สาธารณรัฐลัตเวีย มาเลเซีย สหรัฐเม็กซิโก รัฐสุลต่านโอมาน สาธารณรัฐปานามา สาธารณรัฐเซอร์เบีย สวาซิแลนด์ และไทย เป็นต้น

กลุ่มที่ 4 ประเทศและดินแดนที่อยู่ใน Transitional System ระหว่างปี ค.ศ.2010 ถึง ค.ศ.2013 (ค่า PDI อยู่ระหว่าง 0.006 - 0.045) ได้แก่ สาธารณรัฐแอลบาเนีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย สาธารณรัฐอาร์เมเนีย รัฐพหุชาติโบลีเวีย สาธารณรัฐแคเมอรูน โคลัมเบีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ สาธารณรัฐโดมินิกัน สาธารณรัฐเอกวาดอร์ สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ เซนต์เฮเลนา สาธารณรัฐอินเดีย อินโดนีเซีย สาธารณรัฐอิรัก ราชอาณาจักรฮังการีจอร์แดน เคนยา สาธารณรัฐเปรู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นต้น

กลุ่มที่ 5 ประเทศและดินแดนที่อยู่ใน Transitional System ระหว่างปี ค.ศ.2010 ถึง ค.ศ.2013 (ค่า PDI อยู่ระหว่าง 0.001 - 0.095) ได้แก่ สาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถาน สาธารณรัฐแองโกลา ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐชวาต สาธารณรัฐประชาธิปไตยเอธิโอเปีย สาธารณรัฐแกมเบีย สาธารณรัฐเฮติ ราชอาณาจักรเลโซโท สาธารณรัฐไลบีเรีย สาธารณรัฐ

มาดากัสการ์ สหภาพพม่า สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล สาธารณรัฐรวันดา สาธารณรัฐซูดาน และสาธารณรัฐแซมเบีย เป็นต้น

สังเกตได้ว่าประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 1 ล้วนเป็นประเทศพัฒนาแล้วทั้งสิ้น และมีค่า PDI ค่อนข้างสูง ถือเป็นประเทศ Target System ส่วนประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 2 – 5 ล้วนเป็นประเทศกำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา มีค่า PDI ลดหลั่นลงมาตามลำดับ โดยประเทศไทยอยู่ในกลุ่มที่ 3 มีมูลค่า PDI 0.057 ถือเป็นประเทศ Transitional System จากการแบ่งกลุ่มประเทศและดินแดนดังกล่าวสามารถแยกพิจารณาสิทธิ และหน้าที่ของประเทศสมาชิกในการชำระค่าตอบแทนออกเป็น 3 เรื่อง คือ ค่าทำการปลายทาง กองทุนคุณภาพบริการ และค่าทำการผ่าน ดังนี้

ค่าทำการปลายทาง (Terminal dues)

(1) ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศ Target System ต้องอนุญาตให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายรายอื่นใช้อัตราค่าบริการ ชื่อกำหนดและเงื่อนไขของบริการในประเทศโดยใช้เงื่อนไขเดียวกับที่ให้แก่ลูกค้าในประเทศของตน (มาตรา 27.4.2)

(2) ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศ Transitional System อาจเลือกที่จะไม่อนุญาตให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายรายอื่นใช้เงื่อนไขในประเทศ อย่างไรก็ตาม ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวอาจเลือกให้บริการแก่ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายที่ขอใช้เงื่อนไขในประเทศในจำนวนจำกัด โดยทั้งสองฝ่ายตกลงให้บริการระหว่างกันเป็นระยะเวลา 2 ปี หลังจากพ้นระยะเวลาดังกล่าวผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องเลือกที่จะยกเลิกการใช้เงื่อนไขในประเทศ หรือยังคงใช้เงื่อนไขในประเทศของตนต่อไปกับผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายทุกราย (มาตรา 27.4.4)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กองทุนคุณภาพบริการ (Quality of Service Fund)

(1) ทุกประเทศและดินแดนต้องชำระค่าทำการปลายทาง ยกเว้นดูเอมิ^{*} บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมาก^{**} ให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 5 เพิ่มเป็นร้อยละ 20 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 เพื่อสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการเพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการของประเทศในกลุ่มที่ 5 ทั้งนี้ ประเทศในกลุ่มที่ 5 ไม่ต้องจ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าวให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 5 ด้วยกัน (มาตรา 30.1)

(2) ประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 1 ต้องชำระค่าทำการปลายทาง ยกเว้นดูเอมิ^{*} บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมาก^{**} ให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 4 เพิ่มเป็นร้อยละ 10 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 เพื่อสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการ เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการของประเทศในกลุ่มที่ 4 (มาตรา 30.2)

(3) ประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 1 ซึ่งเข้าร่วม Target System ก่อนปี ค.ศ.2010 ต้องชำระค่าทำการปลายทาง ยกเว้นดูเอมิ^{*} บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมาก^{**} ให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 3 เพิ่มเป็นร้อยละ 8 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 เพื่อสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการ เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการของประเทศในกลุ่มที่ 3 (มาตรา 30.4)

(4) ประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 1 ซึ่งเข้าร่วม Target System ในปี ค.ศ.2010 ต้องชำระค่าทำการปลายทาง ยกเว้นดูเอมิ^{*} บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมาก^{**} ให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 3 เพิ่มเป็นร้อยละ 4 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 เพื่อสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการ เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการของประเทศในกลุ่มที่ 3 (มาตรา 30.5)

(5) ประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 1 ต้องชำระค่าทำการปลายทาง ยกเว้นดูเอมิ^{*} บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมาก^{**} ให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 2 ซึ่ง

^{*} ดูเอมิ หรือดูรวมของตีพิมพ์ คือ ดูพิเศษที่บรรจุของตีพิมพ์ระหว่างประเทศหลายของลงในดูเดียวกันจากผู้ฝากส่งคนเดียวกันถึงผู้รับคนเดียวกัน

^{**} การฝากส่งสิ่งของเป็นจำนวนมากในแต่ละครั้ง

เคยได้รับเงินสนับสนุนเพิ่มร้อยละ 8 ก่อนปี ค.ศ.2010 เป็นได้รับเพิ่มร้อยละ 4 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 ในปี ค.ศ.2010 และ ค.ศ.2011 และร้อยละ 2 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 28.8 ในปี ค.ศ.2012 และ ค.ศ.2013 เพื่อสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการ เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการของประเทศในกลุ่มที่ 2 (มาตรา 30.7)

(6) ประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 1 ต้องชำระค่าทำการปลายทาง ยกเว้นดูเอมิ บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมากให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 2 ซึ่งเคยได้รับเงินสนับสนุนเพิ่มร้อยละ 1 ก่อนปี ค.ศ.2010 เป็นได้รับเพิ่มร้อยละ 1 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 ในปี ค.ศ.2010 และ ค.ศ.2011 เพื่อสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการ เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการของประเทศในกลุ่มที่ 2 (มาตรา 30.8)

(7) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ.2012 ประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 2 ต้องชำระค่าทำการปลายทาง ยกเว้นดูเอมิ บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมากให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 4 เพิ่มเป็นร้อยละ 10 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 เพื่อสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการ เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการของประเทศในกลุ่มที่ 4 (มาตรา 30.3)

(8) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ.2012 ประเทศและดินแดนในกลุ่มที่ 2 ต้องชำระค่าทำการปลายทาง ยกเว้นดูเอมิ บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมากให้แก่ประเทศในกลุ่มที่ 3 เพิ่มเป็นร้อยละ 4 ของอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 เพื่อสมทบเข้ากองทุนคุณภาพบริการ เพื่อใช้ในการปรับปรุงคุณภาพบริการของประเทศในกลุ่มที่ 3 (มาตรา 30.6)

ค่าทำการผ่าน (Transit charges)

ค่าทำการผ่าน คือ ค่าตอบแทนสำหรับบริการที่ให้โดยผู้ขนส่งในประเทศที่มีการขนส่งผ่าน (ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย บริการอื่นหรือทั้งสองอย่างรวมกัน) ทั้งการส่งผ่านทางบก ทางทะเล และ/หรือทางอากาศ อนุสัญญามาตรา 31 ได้กำหนดให้ดูเอมิไปรษณีย์ที่ส่งแบบส่งดูเอมิ*

* การส่งดูเอมิไปรษณีย์ที่มีป้ายปากถุงปิดผนึกด้วยตะกั่ว หรือมิใช่ตะกั่ว

รวมทั้งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ส่งแบบปิดถุงผ่าน* ที่แลกเปลี่ยนระหว่างผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย สองรายหรือระหว่างที่ทำการสองแห่งของประเทศสมาชิกเดียวกันโดยใช้บริการของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายรายเดียวหรือหลายราย (บริการของบุคคลที่สาม) ต้องชำระค่าทำการผ่านเพื่อเป็น ค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการส่งผ่านทางบก ทางทะเลและทางอากาศ

ที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นเรื่องสิทธิ และหน้าที่ที่ประเทศสมาชิกพึงปฏิบัติต่อกันอัน เป็นเรื่องภายในองค์กรเดียวกัน แต่การดำเนินการตามอนุสัญญาจำเป็นต้องมีการติดต่อประสานงาน และอาศัยความร่วมมือจากองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มิฉะนั้นแล้ว เจตนาารมณ์ และ ความมุ่งหมายของอนุสัญญาก็ไม่อาจบรรลุผลสำเร็จได้

2.7 บทบาท และหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญา

การที่สหภาพสากลไปรษณีย์เป็นองค์กรชำนาญพิเศษของสหประชาชาติ ทำให้สหภาพได้ เข้าร่วมโปรแกรมต่างๆ ของสหประชาชาติ อาทิเช่น โปรแกรมการพัฒนาของสหประชาชาติ เกี่ยวกับบริการไปรษณีย์ (The UN Development Programme (UNDP) in the field of postal development), โปรแกรมเกี่ยวกับการควบคุมสิ่งเสพติดเพื่อต่อต้านการส่งยาเสพติดโดยอาศัย ช่องทางไปรษณีย์ (The UN Drug Control Programme (UNDCP) to help combat the shipment of drugs in the mail) และโปรแกรมเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมระหว่างการประชุมไปรษณีย์ (The UN Environment Programme (UNEP) to increase awareness of environmental issues among Posts)³⁶ ส่งผลให้สหภาพได้ทำงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศหลายองค์กร อนุสัญญาสากลไปรษณีย์จึงมีความเกี่ยวพันกับองค์กรระหว่างประเทศเหล่านั้น ดังนี้

* การส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่มีการเปิดถุง ณ ประเทศกลางทางซึ่งจำนวน หรือน้ำหนักของสิ่งของ ดังกล่าวไม่เหมาะสมต่อการเปิดถุงตรงไปยังประเทศปลายทาง

³⁶ UPU, *The UPU as a UN Specialized Agency*, [Online] Available from: http://www.upu.int/about_us/en/the_upu_as_a_un_specialized_agency.html [20 June 2009]

1. องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization - ICAO)

ICAO เป็นองค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติที่จัดตั้งขึ้นเพื่อวางระเบียบข้อบังคับสำหรับกิจกรรมการบินระหว่างชาติ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน ค.ศ.1947 มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองมอนทรีออล ประเทศแคนาดา มีวัตถุประสงค์การดำเนินงานดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อประกันการขยายตัวของการบินพลเรือนระหว่างประเทศให้เป็นไปด้วยความปลอดภัย และเป็นระเบียบ และดำเนินการบินให้ไปสู่จุดมุ่งหมายในทางสันติ
- (2) เพื่อส่งเสริมวิวัฒนาการบิน ท่าอากาศยาน และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศสำหรับการบินพลเรือนระหว่างประเทศ
- (3) เพื่อสนองความต้องการของประชาคมโลกในการขนส่งทางอากาศที่ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ
- (4) ป้องกันการสูญเปล่าทางเศรษฐกิจอันเกิดจากการแข่งขันระหว่างบริษัทการบิน
- (5) เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในการบินสำหรับการเดินอากาศระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ ICAO ยังได้กำหนดมาตรฐานและวิธีปฏิบัติที่ใช้ในกิจการการบินทุกประเภท โดยได้จัดทำในลักษณะเป็นข้อตกลงระหว่างนานาประเทศ รวมทั้งออกระเบียบข้อบังคับ การเดินอากาศ การออกประกาศนียบัตรและการตรวจสอบเครื่องบิน การกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ประจำเครื่องบินและเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างเครื่อง กำหนดลักษณะของท่าอากาศยาน กำหนดมาตรฐานระบบสื่อสารและวิทยุช่วยบิน กิจการศุลกากร คนเข้าเมือง ตลอดจนข้อบังคับว่าด้วยสุขภาพของผู้โดยสารเครื่องบิน สินค้า และพัสดุลำเลียงโดยทางเครื่องบิน และทำหน้าที่สอบสวนเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางเครื่องบินเกิดขึ้น³⁷ ซึ่งอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ก็ได้อ้างอิงระเบียบที่ ICAO กำหนดสำหรับการรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุไปรษณีย์ที่บรรจุสิ่งแพร่เชื้อ

³⁷ International Civil Aviation Organization, Foundation of the ICAO, [Online] Available from: http://www.icao.int/cgi/goto_m.pl?icao/en/hist/history02.htm [10 April 2010]

2. องค์การตำรวจสากล (International Criminal Police Organization - INTERPOL)

INTERPOL เป็นหน่วยงานระหว่างประเทศที่รับผิดชอบในการจัดหาและพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจภายใต้กฎหมายภายในของแต่ละประเทศ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) INTERPOL ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1923 ประกอบด้วยประเทศสมาชิกจำนวน 188 ประเทศ มีวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ โดยการก่อตั้ง และพัฒนาสถาบันต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าว³⁸

สำหรับสหภาพสากลไปรษณีย์ก็ต้องให้ความร่วมมือในการระมัดระวัง และป้องกันไม่ให้เกิดการไหลเวียนของสิ่งผิดกฎหมายโดยผ่านช่องทางบริการไปรษณีย์ ดังจะเห็นได้จากอนุสัญญามาตรา 15.1.1 ที่กำหนดให้สิ่งของที่ฝากส่งโดยมีเจตนาเพื่อส่งเสริมให้มีการกระทำโดยมิชอบไม่สามารถรับฝากได้

3. สำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency - IAEA)

IAEA เป็นองค์การอิสระซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องอย่างใกล้ชิดกับองค์การสหประชาชาติ ทำหน้าที่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการใช้พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ. 1957 มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เวียนนา ประเทศออสเตรีย

กฎระเบียบกฏเกณฑ์ของสันติสุขก็มั่นคงด้วยความปลอดภัยของ IAEA ได้ถูกนำมาใช้ในระดับสากลครั้งแรกในปี ค.ศ.1961 และได้มีการปรับปรุงพัฒนาให้ทันกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอโดยผู้เชี่ยวชาญจากประเทศสมาชิก กฎระเบียบดังกล่าวได้นำมาใช้เป็นทั้งกฎหมายระหว่างประเทศและภายในประเทศต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าหีบห่อบรรจุวัสดุกัมมันตรังสีนั้นได้รับการขนส่งอย่างปลอดภัย ในกรณีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ประเทศสมาชิกสามารถส่งรายละเอียดมาที่ IAEA เพื่อทำการรวบรวมและเผยแพร่เป็นความรู้ต่อไป นอกจากนี้ประเทศ

³⁸ INTERPOL, About INTERPOL, [Online] Available from:

<http://www.interpol.int/public/icpo/default.asp> [10 April 2010]

สมาชิกยังสามารถให้ IAEA ทำการประเมินการกำกับดูแลในเรื่องการขนส่งประเทศนั้น ๆ ได้ด้วย ซึ่งหน่วยงานที่ให้บริการนี้มีชื่อว่า Transport safety Appraisal Service (Tran SAS)³⁹

ในส่วนของสหภาพสากลไปรษณีย์ก็มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในอนุสัญญา มาตรา 16 ซึ่งกำหนดเงื่อนไขในการรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุที่บรรจุสารกัมมันตรังสีว่าให้กระทำได้เฉพาะระหว่างประเทศสมาชิกซึ่งแจ้งว่ายินยอมรับสิ่งของนี้ ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนกัน หรือการให้บริการเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นภายใต้เงื่อนไขดังนี้ คือ

- (1) สารกัมมันตรังสีต้องได้รับการบรรจุและหุ้มห่อตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัติ
- (2) ในกรณีส่งเป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ ต้องชำระค่าไปรษณียากรในอัตราไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วน หรืออัตราจดหมายลงทะเบียน
- (3) ต้องจัดส่งสารกัมมันตรังสีที่บรรจุในไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือพัสดุไปรษณีย์โดยเส้นทางที่เร็วที่สุดซึ่งตามปกติคือทางอากาศโดยต้องชำระค่าอากาศที่เกี่ยวข้องด้วย
- (4) ผู้ฝากส่งที่ได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะเท่านั้นที่อาจฝากส่งสารกัมมันตรังสีได้

5. องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization - WCO)

WCO มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า “คณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร” (Customs Cooperation Council - CCC) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1952 ทำหน้าที่ในการเสริมสร้างและสนับสนุนการดำเนินงาน และการบริหารงานของศุลกากรประเทศต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³⁹ International Atomic Energy Agency, About IAEA, [Online] Available from:

<http://www.iaea.org/About/index.html> [10 April 2010]

ปัจจุบันมีประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกรวม 174 ประเทศ⁴⁰ โดยประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1972⁴¹

WCO มีความเกี่ยวข้องกับสหภาพสากลไปรษณีย์ในเรื่องของการส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากอนุสัญญามาตรา 18 ซึ่งกำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศต้นทาง และปลายทางมีสิทธิ์ส่งมอบสิ่งของเพื่อผ่านพิธีการศุลกากรตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ

6. องค์การการค้าโลก (World Trade Organization - WTO)

WTO มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีวัตถุประสงค์ในการยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ (Standard of Living) บรรลุถึงสภาพการณ์ที่ทำให้ทุกคนที่ต้องการงานทำสามารถหางานได้ (Full Employment) เพิ่มรายได้ที่แท้จริง (real income) และเพิ่มปริมาณสินค้าที่จะถูกซื้อในราคาที่มีกำลังเงินพอจะซื้อได้ (effective demand) และเพื่อขยายการผลิตและการซื้อขายสินค้าและบริการ หน้าที่โดยรวมที่ถือเป็นกรอบในการปฏิบัติงานของ WTO คือ การอำนวยความสะดวกในการบังคับใช้ การบริหาร หรือการปฏิบัติใดๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ในความตกลงต่างๆ เป็นเวทีเจรจาการค้าระหว่างประเทศและการระงับข้อพิพาท ทบทวนนโยบายการค้าของประเทศสมาชิก ร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศอื่น และให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ⁴²

การติดต่อสื่อสาร และการขนส่งที่สะดวกรวดเร็วเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การติดต่อค้าขายระหว่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สหภาพสากลไปรษณีย์ก็มีส่วนสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าวดังจะเห็นได้จากอนุสัญญามาตรา 14 ที่กำหนดให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

⁴⁰ World Customs Organization, Our Profile, [Online] Available from: http://www.wcoomd.org/home_about_us_our_profile.htm [18 June 2009]

⁴¹ กรมศุลกากร: สำนักแผนและการต่างประเทศ, กรอบความสัมพันธ์ของกรมศุลกากรกับองค์การ และกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับพหุภาคี, [Online] แหล่งที่มา: <http://www.customs.go.th/OpenFile.jsp?docId=K00014> [18 มิถุนายน 2552]

⁴² ทักษิณ ฤกษ์สุด, กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ: องค์การการค้าโลก (WTO): บททั่วไป, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549), หน้า 15-38.

ลงทะเบียนเป็นบริการเสริมด้วยการจัดส่งที่มีหลักฐานการส่ง หลักฐานการนำจ่าย และช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัยระหว่างผู้ใช้บริการที่สามารถยืนยันตัวตนจริง นอกจากนี้ ยังมีบริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการ ซึ่งเป็นบริการที่ตอบสนองความต้องการด้านลอจิสติกส์ของลูกค้าอย่างเต็มรูปแบบโดยรวมขั้นตอนที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการส่งสินค้าและเอกสารทางกายภาพ

6. องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization - ISO)

ISO ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1947 มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประกอบด้วยประเทศสมาชิกจำนวน 159 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจและขีดข้อได้แก่ รวมถึงการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านวิชาการ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กล่าวได้ว่า ISO เป็นการปฏิบัติระบบการทำงานให้มีคุณภาพ ส่งเสริมเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และคุณภาพสังคมให้ก้าวไกลควบคู่กัน⁴³

สหภาพสากลไปรษณีย์ก็ได้กำหนดมาตรฐาน และเป้าหมายด้านคุณภาพบริการไว้ในอนุสัญญามาตรา 20 ดังนี้

(1) ประเทศสมาชิก หรือผู้ให้บริการที่ได้รับการมอบหมายต้องกำหนด และเผยแพร่มาตรฐาน และเป้าหมายด้านการนำจ่ายสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุขาเข้าของตน

(2) มาตรฐานและเป้าหมายดังกล่าวเมื่อรวมระยะเวลาปกติที่ใช้ในการผ่านพิธีศุลกากรแล้วต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนดสำหรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ประเภทเดียวกันที่ใช้กับบริการในประเทศ

(3) ประเทศสมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับการมอบหมายจากประเทศต้นทางต้องกำหนดและเผยแพร่มาตรฐานบริการตั้งแต่การรับฝากจนถึงการนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วน และไปรษณีย์ภัณฑ์อากาศรวมทั้งพัสดุอากาศ และพัสดุอากาศราคาประหยัด/ภาคพื้น

⁴³ International Organization for Standardization, About ISO, [Online] Available from:

(4) ประเทศสมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องประเมินผลการใช้มาตรฐานด้านคุณภาพบริการ

จากการศึกษาความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขอบเขตและหลักการของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ รวมถึงสิทธิ และหน้าที่ของประเทศสมาชิก ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพ ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จำต้องอาศัยกลไกที่ดีในการดูแล และควบคุมให้มีการปฏิบัติตามอนุสัญญา ดังจะได้กล่าวในหัวข้อต่อไป

2.8 กลไกในการดูแล และควบคุมให้มีการปฏิบัติตามอนุสัญญา

เมื่อพิจารณาถึงกลไกในการดูแล และควบคุมให้มีการปฏิบัติตามอนุสัญญา โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีของประเทศสมาชิกในทางระหว่างประเทศนั้น สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

2.8.1 กลไกในการตรวจตราอนุสัญญา

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ยังขาดหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่ในการตรวจตราการปฏิบัติตามอนุสัญญา มาตรการบังคับในกรณีที่มีการละเมิดพันธกรณีของอนุสัญญาโดยประเทศสมาชิกก็เป็นเพียงการให้สิทธิแก่ประเทศสมาชิกอื่นที่จะระงับการให้บริการไปรษณีย์กับประเทศสมาชิกไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญา ดังจะเห็นได้จากอนุสัญญามาตรา 4.5 ซึ่งกำหนดมาตรการลงโทษประเทศสมาชิกที่ละเลยมิได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับเสรีภาพในการส่งผ่านอันเป็นหลักการสำคัญของอนุสัญญา เพียงแต่ให้สิทธิแก่ประเทศสมาชิกอื่นที่จะระงับการให้บริการไปรษณีย์กับประเทศสมาชิกที่ฝ่าฝืนหรือไม่ก็ได้

นอกจากนี้ หน่วยงานที่มีอยู่เช่น สภาบริหาร (Council of Administration - CA) ก็ทำหน้าที่เพียงรักษาความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับการไปรษณีย์ของประเทศสมาชิก เพื่อให้การดำเนินงานด้านไปรษณีย์ระหว่างประเทศเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์เท่านั้น โดยอาจมีการออกมติ (resolution) เพื่อเสนอแนะแนวทาง (guidelines) ให้ประเทศสมาชิกลงไปปฏิบัติ และสร้างกระบวนการตรวจตราเองโดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในของประเทศนั้นๆ

2.8.2 กลไกในการให้ความร่วมมือตามอนุสัญญา

แนวคิดสำคัญของอนุสัญญานี้คือ แนวคิดเรื่องอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพ โดยอนุสัญญากำหนดไว้เป็นหลักการกว้างๆ ว่าประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใช้บริการทุกรายสามารถใช้สิทธิในการใช้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงซึ่งจัดให้บริการเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ณ ทุกพื้นที่ในดินแดนของประเทศตน และในราคาที่ผู้ใช้บริการสามารถจ่ายได้ โดยมีได้กำลวงกฎหมายภายใน หรือธรรมเนียมปฏิบัติอื่นๆ ของประเทศสมาชิก เพียงแต่ให้ประเทศสมาชิกกำหนดขอบเขตบริการไปรษณีย์ที่ให้บริการ เงื่อนไขด้านคุณภาพและราคาที่ผู้ใช้บริการสามารถจ่ายได้ โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของประชาชน และสภาพการณ์ของประเทศสมาชิกเป็นสำคัญ ความร่วมมือส่วนใหญ่จะเป็นไปในรูปของการให้ข้อมูล เช่น การตอบแบบสอบถามที่สำนักงานระหว่างประเทศ หรือคณะทำงานต่างๆ ได้จัดทำขึ้น เพื่อช่วยให้สหภาพบริหารได้ทราบถึงปัญหาที่ประเทศสมาชิกประสบอยู่ เพื่อหาทางแก้ไข หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น⁴⁴

2.9 พิธีสารต่อท้ายอนุสัญญา

ธรรมนูญแห่งสหภาพมาตรา 22.6 กำหนดให้พิธีสารต่อท้ายที่ผนวกไว้กับบทบัญญัติต่างๆ ของสหภาพซึ่งรวมถึงอนุสัญญาด้วย ก็คือข้อสงวนของบทบัญญัติเหล่านั้น ประกอบกับอนุสัญญามาตรา 36.6 ก็บัญญัติสอดคล้องกันโดยกำหนดให้บรรดาข้อสงวนที่จัดทำโดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สำหรับอนุสัญญานี้ฉบับปัจจุบันต้องบรรจุไว้ในพิธีสารต่อท้ายแห่งอนุสัญญา ทั้งนี้ข้อสงวนดังกล่าวจะต้องไม่ขัดกับวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ของอนุสัญญา

อนุสัญญาได้กำหนดหลักในการทำข้อสงวนไว้ดังนี้

1. ประเทศสมาชิกต้องจัดทำข้อสงวนเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งพร้อมทั้งให้เหตุผลสนับสนุนที่เหมาะสม เนื่องจากเป็นกฎโดยทั่วไปว่าประเทศสมาชิกใดๆ ที่มีความเห็นแตกต่างจากประเทศสมาชิกอื่นๆ ต้องพยายามปรับความเห็นของตนให้เข้ากับความเห็นของประเทศสมาชิกส่วนมากเท่าที่จะเป็นไปได้

⁴⁴ กสท., 100 ปี การไปรษณีย์ไทย, หน้า 86.

2. การจัดทำข้อสงวนในมาตราใดๆ ของอนุสัญญาฉบับปัจจุบันต้องยื่นต่อที่ประชุมใหญ่ ในรูปแบบของข้อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ โดยเขียนเป็นภาษาที่ใช้ปฏิบัติงานภาษาใดภาษาหนึ่งของ สำนักงานระหว่างประเทศ* และดำเนินการตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของข้อบังคับว่าด้วย วิธีดำเนินการประชุมใหญ่

3. ข้อเสนอเกี่ยวกับข้อสงวนต้องได้รับความเห็นชอบจากเสียงข้างมากที่กำหนดในแต่ละกรณีสำหรับการแก้ไขมาตราที่ข้อสงวนมีเนื้อหาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกใดๆ ซึ่งกฎหมาย ภายในของประเทศตนยังไม่สอดคล้องกับข้อเสนอขอแก้ไข อาจแจ้งเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรถึง ผู้อำนวยการใหญ่ของสำนักงานระหว่างประเทศระบุว่าไม่สามารถยอมรับการแก้ไขดังกล่าวได้

4. ต้องนำข้อสงวนมาใช้บนพื้นฐานของการปฏิบัติตอบแทนกันระหว่างประเทศสมาชิกที่ จัดทำข้อสงวนกับประเทศสมาชิกอื่นๆ

อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.1969 ว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา มาตรา 19 และมาตรา 20 ได้กำหนดไว้ว่าข้อสงวนต้องไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสนธิสัญญา ฉะนั้นโดยปกติ แล้วประเทศสมาชิกที่ตั้งข้อสงวนย่อมเห็นว่าข้อสงวนของตนไม่ขัดแย้งต่อเป้าหมายของอนุสัญญา ดังนั้น ท่าทีของประเทศสมาชิกที่จะยอมรับหรือคัดค้านข้อสงวนจึงกลายเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ ประเทศสมาชิกสามารถตั้งข้อสงวนได้หรือไม่ ผลทางกฎหมายของการยอมรับข้อสงวนก็คือ ข้อ สงวนเปลี่ยนแปลงขอบทบางอย่างของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ตั้งข้อสงวนกับประเทศที่ ยอมรับข้อสงวน ในกรณีที่มีประเทศสมาชิกอื่นคัดค้านการตั้งข้อสงวน ในทางปฏิบัติแล้วประเทศ สมาชิกที่ตั้งข้อสงวนก็จะยึดถือปฏิบัติตามข้อสงวน ส่วนประเทศสมาชิกอื่นที่คัดค้านนั้นก็จะทำ ตามพันธกรณีเดิมในอนุสัญญา โดยแต่ละฝ่ายจะถือปฏิบัติในขอบเขตที่สามารถจะกระทำได้

พิธีสารต่อทำยอนุสัญญาฉบับปัจจุบันมีทั้งหมด 15 มาตรา ซึ่งประกอบด้วยข้อสงวนของ ประเทศสมาชิกในบทบัญญัติต่างๆ ของอนุสัญญา เช่น ความเป็นเจ้าของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ ค่าธรรมเนียม สิ่งของต้องห้าม การขอสอบสวน เป็นต้น สามารถพิจารณารายละเอียดตามตาราง สรุปข้อสงวนในพิธีสารต่อทำยอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ค.ศ.2008 ได้ดังนี้

* ภาษาทางการของสหภาพ คือภาษาฝรั่งเศส แต่ต่อมาที่ประชุมใหญ่ก็ยอมรับให้ใช้ภาษาอารบิก อังกฤษ และสเปนในเอกสารต่างๆ ของสหภาพได้

ตารางที่ 1 ตารางสรุปข้อสงวนในพิธีสารต่อทำนองสนธิสัญญาสากลไปรษณีย์ ค.ศ.2008

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
1	ความเป็นเจ้าของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ (พิธีสารฯ มาตรา 1)	มาตรา 5.1 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฝากส่งจนกว่าจะได้นำจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ เว้นแต่สิ่งนั้นจะถูกยึดตามกฎหมายของประเทศต้นทาง หรือปลายทาง และในกรณีที่มีการใช้บังคับมาตรา 15.2.1.1 หรือ 15.3 ตามกฎหมายของประเทศกลางทาง	แอนติกาและบาร์บูดา บาร์เรน บาร์เบโดส เบลีซ บอตสวานา บรูไนดารุสซาลาม แคนาดา ฮองกง โดมินีกา อียิปต์ ฟิจิ แกมเบีย สหราชอาณาจักร บริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ดินแดนโพ้นทะเลของสหราชอาณาจักร เกรเนดา กายอานา ไอร์แลนด์ จาเมกา เคนยา คิริบาส คูเวต เลโซโท มาลาวี มาเลเซีย มอริเชียส นาอูรู นิวซีแลนด์ ไนจีเรีย ปาปัวนิวกินี เซนต์คริสโตเฟอร์และเนวิส เซนต์ลูเชีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ ซามัว เซเชลส์ เซียร์ราลีโอน	ไม่สอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
			<p>สิงคโปร์ หมู่เกาะโซโลมอน สวาซิแลนด์ สหสาธารณรัฐ แทนซาเนีย ตรินิแดดและโตเบโก ตูวาลู ยูกันดา วานูอาตู แซมเบีย ออสเตรเลีย เดนมาร์ก สาธารณรัฐ อีสลามอิหร่าน ออสเตรเลีย กานา และซิมบับเว</p>	
2	<p>การขอลงคืนจากไปรษณีย์ และการขอเปลี่ยนแปลงหรือ การขอแก้ไขเจ้าหน้าที่ (พิธีสาร มาตรา 1)</p>	<p>5.2 ผู้ฝากส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ อาจขอลงคืนสิ่งของนั้นออกจาก ไปรษณีย์ หรือขอเปลี่ยนแปลงหรือ ขอแก้ไขเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ได้มีการ กำหนดอัตราและเงื่อนไขอื่นๆ ไว้ ในระเบียบปฏิบัติ</p>	<p>แอนติกาและบาร์บูดา บาร์เรน บาร์เบโดส เบลีซ บอตสวานา บรูไนดารุสซาลาม แคนาดา ฮังการี โดมินีกา อียิปต์ ฟิจิ แกมเบีย สหราชอาณาจักร บริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ดินแดนโพ้นทะเลของสหราชอาณาจักร เกรเนดา</p>	<p>กฎหมายภายในประเทศ ไม่อนุญาตให้มีการขอ ถอนคืนจากไปรษณีย์ หรือขอเปลี่ยนแปลงเจ้า หน้าที่ของไปรษณีย์ภัณฑ์ ตามคำร้องขอของผู้ ฝากส่ง และไม่สอดคล้อง กับกฎหมายศุลกากร</p>

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
			<p>กายอานา ไอร์แลนด์จาเมกา เคนยา คิริบาส คูเวต เลโซโท มาลาวี มาเลเซีย มอริเชียส นาอูรู นิวซีแลนด์ ไนจีเรีย ปาปัวนิวกินี เซนต์คริสโตเฟอร์และเนวิส เซนต์ ลูเชีย เซนต์วินเซนต์และเกรนา ตินส์ ซามัว เซเชลส์ เซียร์ราลีโอน สิงคโปร์ หมู่เกาะโซโลมอน สวาซิแลนด์ สหสาธารณรัฐ แทนซาเนีย ตรินิแดดและโตเบโก ตูวาลู ยูกันดา วานูอาตู แซมเบีย ออสเตรเลีย เดนมาร์ก สาธารณรัฐ อิสลามอิหร่าน บาฮามาส เบลเยียม สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี อิรัก พม่า สหรัฐอเมริกา</p>	ของประเทศ

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
			<p>ออสเตรเลีย สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยคองโก เอลซัลวาดอร์ สาธารณรัฐ ปานามา ฟิลิปปินส์ และ เวเนซุเอลา</p>	
3	<p>ค่าธรรมเนียม (พิธีสารฯ มาตรา 2)</p>	<p>มาตรา 6.6 ห้ามเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมไปรษณีย์อื่นใดจาก ลูกค้านอกเหนือจากค่าธรรมเนียม ที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติ</p>	<p>ออสเตรเลีย แคนาดา และ นิวซีแลนด์</p>	<p>ต้องการสงวนสิทธิ์ในการ เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ไปรษณีย์อื่น นอกเหนือจากที่กำหนด ไว้ในระเบียบปฏิบัติ หากค่าธรรมเนียม ดังกล่าวเป็นไปตาม กฎหมายของประเทศ ตน</p>

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
4	การยกเว้นค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ให้แก่เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ (พิธีสารฯ มาตรา 3)	มาตรา 7.3.1 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุต้องได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ทุกชนิด ยกเว้นค่าอากาศ	อินโดนีเซีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ ตูรกี ออสเตรเลีย ออสเตรีย แคนาดา เยอรมนี สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา	กฎหมายภายในประเทศมิได้ยกเว้นค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ให้แก่เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ ประเทศเหล่านี้จึงมีสิทธิเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้แต่ต้องไม่สูงกว่าอัตราในประเทศของตน
5	บริการพื้นฐาน (พิธีสารฯ มาตรา 4)	มาตรา 12.2.4 ไปรษณีย์ภัณฑ์ หมายถึง ถุงพิเศษที่บรรจุหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือ และเอกสารที่จัดพิมพ์ในลักษณะเดียวกันซึ่งส่งถึงผู้รับรายเดียวกัน ณ ที่อยู่เดียวกัน น้ำหนักไม่เกิน 30 กิโลกรัม	บริเตนใหญ่ คาซัคสถาน และอุซเบกิสถาน	กฎหมายภายในประเทศได้จำกัดน้ำหนักที่ต่ำกว่าไว้โดยอยู่ที่ 20 กิโลกรัม

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
		<p>มาตรา 12.5 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายได้ให้บริการ รับฝาก ส่งต่อ ขนส่ง และนำจ่ายพัสดุไปรษณีย์น้ำหนักไม่เกิน 20 กิโลกรัมไม่ว่าตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญา หรือในกรณีของพัสดุขาออกและภายหลังที่ได้ทำความตกลงทวิภาคีโดยใช้วิธีใดก็ตามซึ่งเป็นประโยชน์กับ ลูกค้ำของตนมากกว่า</p>	ออสเตรเลีย	<p>ไม่ยอมรับที่จะรวมบริการพัสดุไปรษณีย์ไว้ในบริการพื้นฐาน</p>
6	<p>บริการเสริม (พิธีสารฯ มาตรา 5 และ 6)</p>	<p>มาตรา 13.4.1 บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ (IBRS) ซึ่งโดยพื้นฐานถือเป็นบริการทางเลือก อย่างไรก็ตาม ประเทศสมาชิก หรือ</p>	สาธารณรัฐบัลแกเรีย	<p>ประเทศดังกล่าวจำเป็นต้องจัดให้มี IBRS หลังจากมีการเจรจา กับประเทศสมาชิกที่</p>

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
		ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย ทั้งหมดต้องให้บริการ "ส่งกลับ" สำหรับ IBRS		เกี่ยวข้อง
		มาตรา 13.4.3 บริการตอบรับ สำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน และไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง พัสดุ และสิ่งของรับประกัน ประเทศ สมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับ มอบหมายทั้งหมดต้องยอมรับ บริการตอบรับขาเข้า อย่างไรก็ตาม ตาม การให้บริการตอบรับขาออก ให้ถือเป็นทางเลือก	แคนาดา	ไม่มีการตอบรับสำหรับ พัสดุในประเทศของตน
7	สิ่งของต้องห้าม (พิธีสารฯ มาตรา 7 และ 8)	มาตรา 15.6 เหยียดหมายฉบับ ธนบัตร และของมีค่าอื่นๆ	สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนเกาหลี เลบานอน โบลีเวีย สาธารณรัฐประชาชนจีน	ไม่สอดคล้องกับ กฎหมายภายในประเทศ และขัดต่อหลักศาสนา

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
		<p>6.1 ห้ามสอดใส่เหรียญกษาปณ์ ธนบัตร ตราสารแทนตัวเงิน หรือ ตราสารหลักทรัพย์ใดๆ ที่ส่งจ่าย ให้แก่ผู้ถือ เช็คเดินทาง ทองคำขาว ทองคำ หรือเงินไม่ว่า จะทำเป็นรูปพรรณแล้วหรือไม่ก็ ตาม รัตนชาติ เครื่องเพชรพลอย หรือของมีค่าอื่น ๆ ในสิ่งของ ต่อไปนี้</p> <p>6.1.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ไม่ รับประกัน ใดๆก็ตาม หาก กฎหมายภายในประเทศของ ประเทศ ต้นทางและปลายทาง อนุญาตอาจจัดส่งสิ่งของดังกล่าว ในช่องที่ปิดผนึกเป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ ลงทะเลเป็นน</p>	<p>อิรัก เนปาล ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย ชูदान เวียดนาม พม่า อุซเบกิสถาน สาธารณรัฐ อิสลามอิหร่าน ฟิลิปปินส์ ออสเตรเลีย ลัตเวีย มองโกเลีย บราซิล เวียดนาม อินโดนีเซีย คีร์กีซสถาน คาซัคสถาน มอลโดวา สหพันธรัฐรัสเซีย แชนเบียม ชูदान กานา โอมาน ยูเครน</p>	<p>ของบางประเทศ</p>

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
		<p>6.1.2 พัสดุที่ไม่รับประกัน ยกเว้นที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายภายในประเทศของประเทศต้นทางและปลายทาง</p> <p>6.1.3 พัสดุที่ไม่รับประกันที่แลกเปลี่ยนระหว่างสองประเทศซึ่งยอมรับพัสดुरับประกัน</p> <p>6.1.3.1 นอกจากนั้น ประเทศสมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายใดๆ อาจห้ามการบรรจุของค่าแห่งในพัสดुरับประกันหรือไม่รับประกันซึ่งส่งจากหรือส่งไปยังดินแดนของตนหรือส่งแบบปิดถุงผ่านดินแดนของตน ประเทศสมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย อาจจำกัดมูลค่าที่แท้จริงของสิ่งของเหล่านี้</p>		

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
8	สิ่งของต้องเสียภาษีศุลกากร (พิธีสารฯ มาตรา 10)	มาตรา 15.1.3 ประเทศสมาชิกหรือ ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย ทั้งหมดมีสิทธิ์เพิ่มรายการสิ่งของ ต้องห้ามจากที่กำหนดในมาตรานี้ ซึ่งอาจมีผลใช้บังคับโดยทันทีที่มี การผนวกไว้ในประมวลข้อกำหนด ที่เกี่ยวข้อง	บังกลาเทศ เอลซัลวาดอร์ อัฟกานิสถาน แอลเบเนีย อาเซอร์ไบจาน เบลารุส กัมพูชา ซิลี โคลัมเบีย คิวบา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี เอลซัลวาดอร์ เอสโตเนีย อิตาลี คาซัคสถาน ลัตเวีย มอลโดวา เนปาล เปรู สหพันธรัฐรัสเซีย ซาน มารีโน เดิร์กเมนีสถาน ยูเครน อุซเบกิสถาน เวเนซุเอลา เบนิน บุร์กี นาฟาโซ สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ จิบูตี มาลี และมอริเตเนีย	เป็นการเพิ่มรายการ สิ่งของต้องห้ามจากที่ อนุสัญญากำหนด แต่ ทั้งนี้ การส่งเซรุ่ม วัคซีน และยารักษาโรคซึ่งเป็น ที่ต้องการเร่งด่วน และ หายากอนุญาตให้ทำ ได้ในทุกกรณี
9	สารกัมมันตรังสี และสิ่งแพร่ เชื้อที่รับฝากได้ (พิธีสารฯ มาตรา 9)	มาตรา 16 การรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุที่บรรจุสารกัมมันตรังสี ให้กระทำได้เฉพาะระหว่าง	มองโกเลีย	ไม่สอดคล้องกับ กฎหมายภายในประเทศ

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
		ประเทศสมาชิกซึ่งแจ้งว่ายินยอมรับสิ่งของนี้ ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนกันหรือการให้บริการเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด		
10	การขอสอบสวน (พิธีสารฯ มาตรา 11)	มาตรา 17.3 การขอสอบสวนต้องไม่เสียค่าธรรมเนียม อย่างไรก็ตาม หากมีการร้องขอให้จัดส่งแบบสอบสวนโดยทางบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ โดยหลักการแล้ว ผู้ร้องขอต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่เกิดขึ้น	สาธารณรัฐบัลแกเรีย เคปเวิร์ด ซาตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี อียิปต์ กาบอง ดินแดนโพ้นทะเลของสหราชอาณาจักร กรีซ สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน คีร์กีซสถาน มองโกเลีย พม่า ฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรอ่าวเบี๋ย ซูดาน สาธารณรัฐอาหรับซีเรีย เตอร์กเมนิสถาน ยูเครน คุชเบกิสถาน แซมเบีย อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย อาเซอร์ไบจาน ลิทัวเนีย	ต้องการสงวนสิทธิในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสอบสวนจากลูกค้าตามเงื่อนไขที่กฎหมายภายในกำหนด

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
			<p>มอลโดวา สโลวะเกีย อฟกานิสถาน สาธารณรัฐคองโก ซูรินาเม บราซิล สาธารณรัฐ ปานามา และสหรัฐอเมริกา</p>	
11	ค่าปฏิบัติการเกี่ยวกับศุลกากร (พิธีสารฯ มาตรา 12)	<p>มาตรา 18.2 สิ่งของที่ผ่านพิธีการศุลกากรอาจเสียค่าปฏิบัติการเกี่ยวกับศุลกากร โดยใช้อัตราแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติ ค่าปฏิบัติการเกี่ยวกับศุลกากรนี้จะเรียกเก็บเฉพาะสิ่งของที่ผ่านพิธีการศุลกากรและ เสียภาษีศุลกากรหรือค่าธรรมเนียมอื่นในลักษณะเดียวกัน</p>	<p>กาบอง สาธารณรัฐคองโก และ แซมเบีย</p>	<p>ต้องการสงวนสิทธิ์ใน การเรียกเก็บค่า ปฏิบัติการเกี่ยวกับ ศุลกากรจากลูกค้า</p>

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
12	การฝากส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ ๓ ต่างประเทศ (พิธีสารฯ มาตรา 13)	มาตรา 26.4 ผู้ให้บริการที่ได้รับ มอบหมายไม่จำเป็นต้องส่งต่อ หรือนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวน มากซึ่งผู้ฝากส่งนำไป หรือให้นำไป ฝากส่งในประเทศอื่น นอกเหนือจากประเทศที่ตนพำนัก อยู่ หากจำนวนเงินของค่าทำการ ปลายทางที่ได้รับต่ำกว่าจำนวน เงินที่ควรจะได้รับหาก ไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นฝากส่งใน ประเทศที่ผู้ฝากส่งพำนักอยู่ ผู้ ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของ ประเทศปลายทางอาจเรียกเก็บ ค่าตอบแทนเป็นมูลค่าเท่ากับ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากผู้ให้บริการ ที่ได้รับมอบหมายที่รับฝาก	ออสเตรเลีย ออสเตรีย สหราชอาณาจักร บริเตนใหญ่และ ไอร์แลนด์เหนือ กรีซ นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา บาฮามาส บาร์เบโดส บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐประชาชนจีน ดินแดน โพ้นทะเลของสหราชอาณาจักร เกรเนดา กายอานา อินเดีย มาเลเซีย เนปาล เนเธอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์แอนทิลลีสและอารูบา เซนต์ลูเชีย เซนต์วินเซนต์และเกร นาดีนส์ สิงคโปร์ ศรีลังกา ซูรินาเม ไทย อาร์เจนตินา ออสเตรีย เบนิน บราซิล บูร์กินาฟาโซ แคเมอรูน สาธารณรัฐ โกตดิวัวร์ ไซปรัส เดนมาร์ก อียิปต์ ฝรั่งเศส เยอรมนี	ไม่สอดคล้องกับ กฎหมายภายในประเทศ

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
		<p>โดยค่าตอบแทนนั้นจะต้องไม่เกินอัตราที่สูงกว่าระหว่างอัตราใดอัตราหนึ่งดังนี้ คือ ไม่เกินร้อยละ 80 ของอัตราค่าบริการในประเทศสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ ชนิดเดียวกัน หรือไม่เกินอัตราที่กำหนดในมาตรา 28.3 ถึง 28.7 หรือ 29.7 ตามความเหมาะสม ถ้าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศต้นทางปฏิเสธที่จะชำระเงินตามจำนวนที่เรียกเก็บดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศปลายทางกำหนด ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศปลายทางอาจส่ง</p>	<p>กินี อีสราเอล อิตาลี ญี่ปุ่น จอร์แดน เลบานอน ลักเซมเบิร์ก มาลี มอริเตเนีย โมนาโก โมร็อกโก นอร์เวย์ โปรตุเกส ซาอุดีอาระเบีย เซเนกัล สาธารณรัฐอาหรับซีเรียและโตโก</p>	

ลำดับที่	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	ประเทศที่ตั้งข้อสงวน	เหตุผล
		ไปรษณีย์ภักดิ์ที่นั่นคือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายที่รับฝากโดยมีสิทธิเรียกเก็บ ค่าใช้จ่ายในการส่งคืนได้ หรืออาจดำเนินการกับไปรษณีย์ภักดิ์เหล่านั้นตามกฎหมายภายในประเทศของตน		
13	ค่าส่วนแบ่งปลายทาง (พิธีสารฯ มาตรา 14)	มาตรา 33 พหุสัญญาที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายสองรายต้องชำระค่าส่วนแบ่งปลายทาง ซึ่งคำนวณตามอัตราพื้นฐานต่อชิ้นรวมกับอัตราพื้นฐานต่อกิโลกรัมตามที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติ	อัสกาเนียสถาน เบลเยียม นอร์เวย์ สหรัฐอเมริกา เลบานอน และ สาธารณรัฐปานามา	สงวนสิทธิ์เรียกเก็บค่าส่วนแบ่งปลายทางเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ

สังเกตได้ว่าการตั้งข้อสงวนของประเทศสมาชิกในพิธีสารต่อทำนองสัญญาที่มีลักษณะเป็นการตั้งข้อสงวนในรายละเอียดปลีกย่อยของการให้บริการไปรษณีย์ โดยส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการสงวนสิทธิ์ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมต่างๆ ซึ่งอนุสัญญากำหนดให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม เช่น ค่าธรรมเนียมไปรษณีย์เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ ค่าธรรมเนียมในการขอสอบสวน เป็นต้น หรือกรณีที่อนุสัญญากำหนดห้ามสอดใส่เหรียญกษาปณ์ ธนบัตร และของมีค่าอื่นๆ ในไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุที่ไม่รับประกัน แต่ก็มีหลายประเทศที่ปฏิเสธไม่ยอมรับไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุที่บรรจุสิ่งของดังกล่าวแม้ว่าไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุนั้นจะรับประกันแล้วก็ตาม โดยประเทศที่สงวนสิทธิ์ล้วนอ้างว่าบทบัญญัติของอนุสัญญามาตรานั้นๆ ไม่สอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศของตน

ส่วนเรื่องที่ประเทศสมาชิกสงวนสิทธิ์เป็นจำนวนมากที่สุดคือ เรื่องความเป็นเจ้าของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ การขอลงคืนจากไปรษณีย์ การขอเปลี่ยนแปลงหรือการขอแก้ไขเจ้าหน้าที่ โดยอนุสัญญาได้กำหนดให้สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฝากส่งจนกว่าจะได้นำจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ เว้นแต่สิ่งของนั้นจะถูกยึดตามกฎหมายของประเทศต้นทาง หรือปลายทาง และผู้ฝากส่งยังสามารถขอลงคืนสิ่งของนั้นออกจากไปรษณีย์ หรือขอเปลี่ยนแปลงหรือขอแก้ไขเจ้าหน้าที่ได้ โดยประเทศที่สงวนสิทธิ์ไม่ต้องการให้ข้อกำหนดดังกล่าวมีผลใช้บังคับกับตน เนื่องจากกฎหมายภายในประเทศไม่อนุญาตให้มีการขอลงคืนจากไปรษณีย์ หรือขอเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ตามคำร้องขอของผู้ฝากส่งนับตั้งแต่เวลาที่ผู้รับได้รับแจ้งการมาถึงของไปรษณีย์ภัณฑ์ที่เจ้าหน้าที่ถึงตน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องกับกฎหมายศุลกากรของสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก เอลซัลวาดอร์ สาธารณรัฐปานามา ฟิลิปินส์ และเวเนซุเอลาซึ่งไม่อนุญาตให้ส่งคืนพัสดุไปรษณีย์ให้แก่ผู้ฝากส่งหลังจากที่ผู้รับได้ร้องขอให้มีการผ่านพิธีการศุลกากร

สำหรับประเทศไทยได้ตั้งข้อสงวนไว้เพียงเรื่องเดียวคือ การฝากส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ ณ ต่างประเทศ ซึ่งอนุสัญญามาตรา 26.4 อนุญาตให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศปลายทางเรียกเก็บค่าตอบแทนที่เหมาะสมในการนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ฝากส่ง ณ

* บริการไปรษณีย์รับประกัน คือ บริการที่ให้ความคุ้มครองและรับประกันความปลอดภัยแก่จดหมายหรือพัสดุไปรษณีย์เป็นพิเศษ โดยมีหลักฐานการรับฝาก การส่งต่อ และการนำจ่ายอย่างละเอียดทุกขั้นตอน หากจดหมาย หรือพัสดุไปรษณีย์ดังกล่าวเกิดการสูญหายหรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ ลูกค้ำจะได้รับการชดเชยค่าเสียหายภายในวงเงินที่รับประกันไว้

ต่างประเทศจำนวนมากจากผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายที่ฝากส่ง แต่ประเทศไทยขอสงวนสิทธิ์ จำกัดการชำระค่าตอบแทนในอัตราของไปรษณีย์ภัณฑ์จำนวนมากที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติ

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าแม้ข้อสงวนเหล่านั้นจะไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ และความมุ่งหมายของอนุสัญญา แต่ก็อาจทำให้การพัฒนาบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศขาดความต่อเนื่องได้ ยกตัวอย่างเช่น การที่หลายประเทศไม่ยอมรับสิ่งของที่บรรจุเหรียญกษาปณ์ ธนบัตร และสิ่งมีค่าอื่นๆ เช่น ทองคำ รัตนชาติ เครื่องเพชรพลอย ย่อมทำให้ประเทศเหล่านั้นขาดความกระตือรือร้นในการเพิ่มความปลอดภัย และยกระดับมาตรฐานการรับฝาก ส่งต่อ นำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ของตน ซึ่งนอกจากจะทำให้บริการไปรษณีย์ไม่พัฒนาเท่าที่ควรแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อ การพาณิชย์ระหว่างประเทศอีกด้วย

2.10 การบังคับใช้อุสัญญา และการระงับข้อพิพาท

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2010 และยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะนำบทบัญญัติของการประชุมใหญ่สมัยต่อไปมาใช้บังคับ*

กฎบัตรสหประชาชาติ ข้อ 33 ได้กำหนดวิธีการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศไว้หลายประการ เช่น การเจรจา การไต่สวน การไกล่เกลี่ย การประนีประนอม อนุญาโตตุลาการ และการระงับโดยทางศาล สำหรับสหภาพสากลไปรษณีย์ได้กำหนดกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกไว้ 2 วิธี คือ

ก. การตกลงขอความเห็นจากสำนักงานระหว่างประเทศ (Agreement to seek the opinion of the International Bureau)

โดยปกติแล้วสำนักงานระหว่างประเทศทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสหภาพ โดยให้การสนับสนุนด้านวิชาการ และอำนวยความสะดวกแก่องค์กรย่อยต่างๆ ของสหภาพ รวมถึงเป็นฝ่ายติดต่อประสานงาน และแหล่งข้อมูลสถิติต่างๆ ตลอดจนให้คำปรึกษาและสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการในหมู่ประเทศสมาชิก ในกรณีที่ประเทศสมาชิกมีข้อพิพาทเกี่ยวกับบริการ

* Article 37 of Universal Postal Convention 2008

ไปรษณีย์ หรือการตีความบทบัญญัติของสหภาพก็สามารถร้องขอความเห็นจากสำนักงานระหว่างประเทศได้ โดยสำนักงานระหว่างประเทศอาจทำการไต่สวนเพื่อรับฟังมุมมองของประเทศสมาชิกอื่นเกี่ยวกับปัญหานั้นๆ ทั้งนี้ ความเห็นของสำนักงานระหว่างประเทศไม่มีผลผูกพันคู่พิพาท*

ข. อนุญาโตตุลาการ (Arbitration)

ธรรมนูญแห่งสหภาพมาตรา 32 ประกอบกับกฎข้อบังคับทั่วไป ข้อ 132 กำหนดให้ระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการตีความอนุสัญญา หรือความรับผิดชอบของประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการปรับใช้อนุสัญญาด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ โดยให้ประเทศคู่พิพาทแต่ละฝ่ายเลือกประเทศสมาชิกอื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีพิพาทฝ่ายละ 1 คน หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เลือกภายใน 6 เดือนนับถัดจากวันที่ส่งเรื่องให้อนุญาโตตุลาการ สำนักงานระหว่างประเทศจะแจ้งให้ฝ่ายนั้นทำการเลือก หรือสำนักงานระหว่างประเทศจะเป็นผู้เลือกเอง หรือคู่พิพาทจะตกลงกันแต่งตั้งให้สำนักงานระหว่างประเทศเป็นอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียวก็ได้ คำตัดสินของอนุญาโตตุลาการให้ใช้เสียงข้างมาก ในกรณีที่มิฉะนั้นเสียงเท่ากัน อนุญาโตตุลาการจะเลือกประเทศสมาชิกอื่นอีกประเทศหนึ่งซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อพิพาททำการชี้ขาด

ปัจจุบันประเทศไทยได้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีของอนุสัญญาฉบับนี้แล้ว แต่กฎหมายดังกล่าวจะมีเนื้อหาครอบคลุมถึงหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาหรือไม่เพียงใด ตลอดจนมีกฎหมายภายในประเทศ และกลไกอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศหรือไม่นั้นจะได้ทำการศึกษาในบทต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* Article 116 of General Regulations

กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ของประเทศไทยกับการเข้าเป็นภาคีใน อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008

ในบทที่ผ่านมาได้ศึกษาถึงความเป็นมา และสาระสำคัญของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 ทำให้ทราบหลักการสำคัญของอนุสัญญา และหลักการเพิ่มเติมที่จะช่วยให้การดำเนินกิจการไปรษณีย์เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการให้ความคุ้มครองในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์เอง จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะนำหลักการดังกล่าวมาปรับใช้กับการบริการไปรษณีย์ของประเทศไทย ในบทนี้ผู้เขียนจะได้ศึกษาถึงบริบทของประเทศไทย โดยเริ่มจากความเป็นมา และหลักการของกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ ตลอดจนกฎหมายภายใน และกลไกอื่นที่เกี่ยวข้องกับการไปรษณีย์ของประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงหลักการของกฎหมายดังกล่าว ตลอดจนอุปสรรค และข้อจำกัดในการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา รวมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหา

3.1 ความเป็นมา และหลักการของกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์

กฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการไปรษณีย์ของประเทศไทยฉบับปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2477 เป็นต้นมา พระราชบัญญัติฉบับนี้มีที่มาจากกรณีที่พาณิชย์กรรมของประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ที่มีอยู่เดิมให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 จะใช้ประกอบกับไปรษณียนิเทศซึ่งออกตามความในมาตรา 22* แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปรษณียนิเทศเป็นสมุดกฎ ข้อบังคับ คำสั่งหรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไปอันพึงต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 หรือตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ที่ว่า

* พระราชกำหนดไปรษณีย์รัตนโกสินทร์ศก 116

** มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 “ให้อธิบดีจัดทำไปรษณียนิเทศขึ้น เพื่อใช้ประกอบกับพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขตัดทอนเพิ่มเติมหรือยกเลิกเพิกถอนเสียได้เป็นคราวๆ

ไปรษณียนิเทศนั้น เมื่อได้รับอนุมัติของรัฐมนตรีและได้โฆษณาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

ด้วยการให้บริการไปรษณีย์ซึ่งประเทศสมาชิกสหภาพสากลไปรษณีย์ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการให้บริการไปรษณีย์ระหว่างกัน ไปรษณีย์นิตเทศจึงได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ที่แก้ไขตามมติที่ประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์ซึ่งจัดขึ้นทุก 4 ปี

พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักการกว้างๆ ของการไปรษณีย์ไทย ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับบริการไปรษณีย์นั้น มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 ประกอบมาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546* ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ ที่จะจัดทำไปรษณีย์นิตเทศขึ้น เพื่อให้ประกอบกับพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 รวมทั้งให้มีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขตัดทอนเพิ่มเติมหรือยกเลิกถอนไปรษณีย์นิตเทศด้วย ไปรษณีย์นิตเทศจึงมีสถานะเป็นกฎข้อบังคับ** คำสั่ง หรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไปอันพึงต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 หรือตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ที่ว่าด้วยการให้บริการไปรษณีย์ซึ่งประเทศสมาชิกสหภาพสากลไปรษณีย์ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการให้บริการไปรษณีย์ระหว่างกัน

ในระหว่างที่มีการประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์ สมัยที่ 24 (วันที่ 23 กรกฎาคม – 12 สิงหาคม พ.ศ.2551) เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2004

* พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546 มาตรา 6 “ให้อำนาจในการอนุญาต การวินิจฉัย การออกข้อบังคับต่างๆ ของคณะกรรมการ กสท. อำนาจในการจัดทำไปรษณีย์นิตเทศ การทำความตกลงกับต่างประเทศในกิจการไปรษณีย์ และการออกคำสั่งใดๆ ของผู้ว่าราชการ กสท. ที่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 เป็นอำนาจของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์”

** คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการหรือสาขาวิชาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการไปรษณีย์อีกคนหนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกรรมการและเลขานุการ

*** คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2043/2531

จนกระทั่งอนุสัญญาฉบับใหม่ (ค.ศ.2008) ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมนั้น^{*} ไปรษณีย์นิเทศที่มีผลใช้บังคับในขณะนั้นคือ ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2549 ซึ่งมีบทบัญญัติบางข้อไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับใหม่ คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์จึงได้ดำเนินการปรับแก้รายละเอียดบางประการในไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2549 เรื่อยมาเพื่อเตรียมการออกนุวัติการตามอนุสัญญา จนกระทั่งมีการออกประกาศคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ เรื่อง ให้ใช้ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 เพื่อยกเลิกไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2549 และให้ใช้ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 แทน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 เป็นต้นไป (ตรงกับวันที่อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 มีผลใช้บังคับ) ดังนั้น ไปรษณีย์นิเทศฉบับที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันคือ ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553

หลักการสำคัญของกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ไทยที่ได้จากการวิเคราะห์พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 ประกอบกับไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 มีดังนี้ คือ

1. การให้อำนาจสิทธิขาดแก่ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในการให้บริการรับฝาก ส่งต่อ และนำจ่ายจดหมาย^{**} และไปรษณียบัตร^{***} ทางไปรษณีย์แต่เพียงผู้เดียวตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 5 เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

(1) จดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินสามฉบับที่ฝากผู้เดินทาง โดยผู้รับฝากนั้นมิได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รางวัล หรือผลประโยชน์ใดๆ ในการนั้น

(2) จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่ได้จัดให้ผู้เดินทางหนังสือพิเศษถือไปและเกี่ยวข้องด้วยกิจธุระของผู้ฝากหรือผู้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้นโดยเฉพาะ และผู้เดินทางนั้น

^{*} ประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2551 โดยสงวนสิทธิที่จะให้สัตยาบันในภายหลัง ปัจจุบันยังไม่มีกรให้สัตยาบันแต่อย่างใด

^{**} จดหมาย คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นข่าวสารส่วนตัว ไม่ว่าจะเข้าห่อซองปิดผนึกหรือไม่ปิดผนึกหรือมิได้เข้าห่อซองเลยก็ตาม นอกจากนั้นยังหมายถึงสิ่งของทุกชนิดที่ไม่เข้าอยู่ในหลักเกณฑ์ของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ประเภท หรือชนิดอื่นที่มีค่าไปรษณีย์ต่ำกว่า และสิ่งของทุกชนิดที่ผู้ฝากส่งประสงค์จะส่งตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราค่าไปรษณีย์การของจดหมายเพื่อให้พนักงานปฏิบัติต่อสิ่งนั้นเสมือนจดหมาย

^{***} ไปรษณียบัตร คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นบัตรที่ใช้ส่งข่าวสารทางไปรษณีย์ซึ่งอาจเป็นบัตรที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจัดทำขึ้นจำหน่าย หรือบัตรที่บุคคลภายนอกซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของไปรษณียบัตรก็ได้

ต้องห้ามมิให้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรจากผู้อื่นหรือนำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรให้แก่ผู้อื่น

(3) จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่เกี่ยวข้องเฉพาะสินค้าหรือทรัพย์สินที่ส่งไปโดยทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ ซึ่งจะต้องส่งมอบพร้อมกับสินค้าหรือทรัพย์สินนั้น โดยมีต้องเสียค่าจ้าง รางวัล หรือได้ผลประโยชน์อย่างใด ในการนำไป หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้น แต่จดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้นต้องให้เจ้าพนักงานตรวจดูได้และต้องมีคำว่า “จดหมายของผู้รับตราส่ง” หรือถ้อยคำอย่างอื่นทำนองเดียวกัน^{*}

2. การขนไปรษณีย์ภัณฑ์ในหน้าที่ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ไม่อยู่ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มิใช่ผู้ขนส่งตามมาตรา 608 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 และ “ไปรษณีย์นิเทศ” ดังที่ศาลฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้ตั้งแต่สมัยที่ยังเป็นการสื่อสารแห่งประเทศไทยในคำพิพากษาฎีกาที่ 2393-2394/2529 ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า บริษัท สว่างเอ็กปอร์ต จำกัด ได้ส่งทับทิมและพลอยสีน้ำเงินเจียรไน 10 เม็ด ราคา 1,041,664 บาท 80 สตางค์ และห้างหุ้นส่วนจำกัด นิวสยามลัคกี้เียมส์ ได้ส่งพลอยสีน้ำเงินและทับทิมเจียรไน 194 เม็ดราคา 936,305 บาท 26 สตางค์ ไปให้แก่ผู้รับที่ประเทศสวิสเซอร์แลนด์โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนรับประกันรายละเอียด 3,950 บาท จำเลยที่ 1 (การสื่อสารแห่งประเทศไทย) ได้รับของไว้จากผู้ฝากส่งเรียบร้อยแล้ว และให้จำเลยที่ 1 รับส่งต่อไปยังเมืองปลายทาง จำเลยที่ 2 (บริษัท สายการบินอลิตาเลีย จำกัด) ได้ส่งโดยเครื่องบินของจำเลยที่ 2 ไปถึงที่ทำการไปรษณีย์เจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ โดยถูกไปรษณีย์ลงทะเบียนและถูกภายนอกถูกผูกปิดอย่างเรียบร้อย แต่ถูกไปรษณีย์ภัณฑ์รับประกันซึ่งบรรจุอยู่ในถุงไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนมีสภาพถูกเปิดสิ่งของที่บริษัทและห้างส่งหายไป ของที่ผู้ฝากส่งไปไม่ถึงมือผู้รับปลายทาง โจทก์ (บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด) จึงฟ้องให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบใช้สิ่งของของผู้ฝากส่งที่สูญหายตามราคาที่แจ้งไว้ที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ทั้งสองรายเป็นเงิน 50,640 เหรียญสหรัฐ คิดเป็นเงินไทย 1,041,664 บาท 80 สตางค์ และเป็นเงิน 45,518 เหรียญสหรัฐ คิดเป็นเงินไทย 936,305 บาท 26 สตางค์ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การสื่อสารแห่งประเทศไทย จำเลยที่ 1 มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการไปรษณีย์เพื่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชนจึงมิใช่ผู้ขนส่งตาม

^{*} พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 6

^{**} คำพิพากษาฎีกาที่ 3976/2528, 2393-2394/2529, 2404/2529, 2043/2531

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 609 การขนไปรษณีย์ภัณฑ์ในหน้าที่ของการสื่อสารแห่งประเทศไทยต้องบังคับตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2519 และไปรษณีย์นิเทศ พุทธศักราช 2520 ตามข้อบังคับของไปรษณีย์นิเทศ พุทธศักราช 2520 ของที่ฝากส่งทางไปรษณีย์ รับประทานมิได้เฉพาะจดหมายรับประทาน การขอให้รับประทานจะขอให้รับประทานเกินกว่าราคาที่แท้จริงของสิ่งที่บรรจุอยู่ไม่ได้ และสิ่งของที่บรรจุหากมีราคามากกว่า 3,950 บาทก็ขอให้รับประทานได้ไม่เกินกว่านั้น ฉะนั้นเมื่อผู้ฝากส่งได้ฝากส่งของประเภทจดหมายรับประทานและของที่ฝากส่งสูญหายจำเลยที่ 1 คงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามที่กำหนดไว้ในไปรษณีย์นิเทศเท่าที่รับประทานไว้เท่านั้น หากต้องรับผิดชอบเต็มราคาส่งของที่ฝากส่งไม่

3. การให้สิทธิพิเศษบางประการแก่การรับส่งไปรษณีย์ เช่น การยกเว้นค่าผ่านทางสำหรับยานพาหนะที่รับส่งแต่เฉพาะถูกไปรษณีย์ การห้ามมิให้ผู้ใดขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว หรือกีดกันบุคคล หรือยานพาหนะใดๆ ที่จะไปรับหรือใช้ให้ไปรับถูกไปรษณีย์ หรือที่กำลังรับส่งถูกไปรษณีย์ เป็นต้น

4. การให้ความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์ โดยกำหนดประเภทของสิ่งของที่ต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ไว้ดังนี้

(1) วัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุระเบิด หรือสิ่งใดโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิต หรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับหรือเงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น***

* พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 45

** พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 46

*** พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 23

(2) ไปรษณีย์ภัณฑ์อันเห็นได้ประจักษ์ว่ามีถ้อยคำ เครื่องหมาย หรือลวดลายเป็นเสี้ยนหนามแผ่นดิน หรือหยาบช้า ลามก หรือเป็นที่ยุ่งยงส่งเสริมให้มีการกำเริบ หรือหยาบคาย หรือชู่เชิญ หรือกรรโชก หรือผรุสวาทอย่างร้ายแรง หรือสิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย*

(3) สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสพติดระหว่างประเทศกำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นสิ่งของต้องห้ามส่งในประเทศปลายทาง สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม สิ่งของปลอมแปลงหรือลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์ ธนบัตร สิ่งของอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งของต้องห้ามนำเข้าหรือเผยแพร่ในประเทศปลายทาง เอกสารซึ่งมีลักษณะเป็นข่าวสารส่วนตัวซึ่งแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลอื่นที่นอกเหนือไปจากผู้ฝากส่งและผู้รับ หรือบุคคลที่อาศัยอยู่กับผู้ฝากส่งและผู้รับ วัตถุไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่นๆ อุปกรณ์ระเบิดที่ไม่มีแรงระเบิด และอาวุธยุทธโศปกรณ์ทางทหาร รวมทั้งระเบิดมือที่ไม่มีแรงระเบิด ปลอกกระสุนที่ไม่มีแรงระเบิด และสิ่งทีคล้ายคลึงกัน**

5. ความรับผิดชอบของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 9 กล่าวคือ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะรับผิดชอบต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เมื่ออยู่ในทางไปรษณีย์เท่านั้น หากสิ่งของนั้นได้พ้นทางไปรษณีย์ไปแล้ว ถือว่าความรับผิดชอบของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นอันสิ้นสุดลง โดยสิ่งของส่งทางไปรษณีย์จะถือว่าอยู่ในทางไปรษณีย์ตั้งแต่วเวลาที่ได้สอดลงในตู้ไปรษณีย์ หรือได้มอบให้แก่พนักงานจนถึงเวลาที่ได้จ่ายให้ผู้รับ หรือจ่ายคืนผู้ฝากส่ง หรือได้จัดการเป็นอย่างอื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการไปรษณีย์บัญญัติไว้

6. การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยกำหนดโทษแก่เจ้าพนักงานที่เปิด หรือยอมให้ผู้อื่นเปิดดูไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างการส่งทางไปรษณีย์***

7. การคุ้มครองสวัสดิการของประเทศ (National Welfare) โดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือเจ้าพนักงานคนใดที่ได้รับอำนาจพิเศษจาก

* พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 24

** ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553 ข้อ 23

*** พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 58

รัฐมนตรีอาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้งดการส่ง หรือกักไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทใด ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์นั้นไว้ได้ หรือจัดให้มีการจำหน่ายโดยวิธีใดแล้วแต่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งจะได้นำหนด*

จากการศึกษาหลักการของกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ไทยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการออกกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการดำเนินกิจการไปรษณีย์ เพราะการติดต่อสื่อสารถึงกันทางไปรษณีย์เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารขั้นพื้นฐานที่สุดที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ และในราคาที่ไม่สูงมากนัก บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดเองแม้จะจัดตั้งในรูปแบบของบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ก็ยังคงมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการไปรษณีย์เพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชน จึงต้องได้รับอำนาจ สิทธิ และประโยชน์บางกรณีตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการมีอำนาจสิทธิ์ขาดแต่เพียงผู้เดียวในการรับฝาก ส่งต่อ และนำจ่ายจดหมาย และไปรษณียบัตร การไม่อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

3.2 การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ และการระงับข้อพิพาท

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 โดยมีอำนาจออกกฎกระทรวงตั้งเจ้าพนักงาน กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และกิจการอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้^{**} สำหรับการฟ้องขอให้ลงโทษผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดในฐานะผู้รับมอบอำนาจสิทธิ์ขาดต้องมีการร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดต่อพนักงานสอบสวนก่อน¹ และในระหว่างการดำเนินคดีอาญา หากผู้กระทำความผิดยินยอมให้พนักงานไปรษณีย์ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับดำเนินการปรับตามอัตราค่าปรับ หรือดำเนินการต่อทรัพย์สิน

* พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 มาตรา 26

** พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 82

¹ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด, โรงเรียนการไปรษณีย์ วิชากฎหมายเบื้องต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับไปรษณีย์, (กรุงเทพมหานคร: 2552), หน้า 107.

ที่มีไว้ หรือใช้สำหรับกระทำความผิด โดยยอมรับข้อตกลงหรือเงื่อนไขอื่นใดที่พนักงานไปรษณีย์ผู้มีอำนาจได้กำหนดไว้ คดีก็สามารถยอมความได้

ส่วนกรณีมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาฉบับไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือขนส่งไปรษณีย์ในเรื่องเงื่อนไขสัญญา ค่าระวางพาหนะ หรือค่าขนส่ง และทั้งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด กับผู้รับจ้างต่างไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ทั้งสองฝ่ายตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นฝ่ายละหนึ่งคนเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดข้อโต้แย้งดังกล่าว แต่ถ้าฝ่ายใดเพิกเฉยละเลยไม่ตั้งอนุญาโตตุลาการ อีกฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องขอให้ศาลแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นแทนฝ่ายนั้นก็ได้ กรณีความเห็นของอนุญาโตตุลาการไม่สามารถจะชี้ขาดได้ อนุญาโตตุลาการอาจเลือกตั้งผู้เป็นประธานขึ้นคนหนึ่งเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด กรณีไม่สามารถตกลงตั้งผู้ที่จะมาเป็นประธานได้ อนุญาโตตุลาการก็สามารถร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้เป็นประธานขึ้น**

เนื่องจากการให้บริการไปรษณีย์เป็นสาธารณูปโภคด้านการสื่อสารพื้นฐานอย่างหนึ่งที่รัฐต้องจัดให้แก่ประชาชนโดยทั่วถึงทุกพื้นที่ของประเทศ สิ่งที่ทำให้เห็นได้ชัดอย่างหนึ่งก็คือ บริการนำจ่ายจดหมาย และไปรษณีย์บัตรไม่ว่าในพื้นที่ชุมชน หรือชนบทห่างไกลเพียงใดต่างก็มีอัตราค่าบริการที่ต่ำกว่าทุนเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย*** กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์จึงได้ให้อำนาจสิทธิขาด และสิทธิพิเศษบางประการแก่การดำเนินกิจการไปรษณีย์ไว้เป็นการเฉพาะ ดังจะเห็นได้จากลักษณะของการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ และการระงับข้อพิพาทดังกล่าวมาข้างต้นที่เน้นความสะดวกรวดเร็ว และเป็นธรรมเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินกิจการไปรษณีย์ และรักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนเป็นสำคัญ

3.3 หลักกฎหมาย และกลไกของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับบริการไปรษณีย์

ตามที่ได้ศึกษาถึงหลักการของกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ของไทย ทำให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้การดำเนินกิจการไปรษณีย์เป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐ และประชาชน

* มาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477

** มาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477

*** คำตอบกระทู้ถามที่ 006 ร. ของนายบุรพา อุตถากร สมาชิกวุฒิสภา เรื่อง การกำกับดูแลกิจการไปรษณีย์ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน 2543 หน้า 33-34

อย่างแท้จริง โดยให้ความคุ้มครอง อำนาจ สิทธิ และประโยชน์บางประการแก่การดำเนินกิจการไปรษณีย์ไว้เป็นการเฉพาะ อย่างไรก็ดี กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์เพียงอย่างเดียวไม่อาจทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ หากแต่จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือเพื่อช่วยในการผลักดันให้มีการดำเนินการตามกฎหมาย หรือมาตรการต่างๆ อย่างถูกต้อง ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวอาจเป็นกฎหมาย และกลไกภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับบริการไปรษณีย์ ดังต่อไปนี้

3.3.1 หลักกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง

นอกจากพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 ประกอบไปรษณีย์นิตเทศ พ.ศ.2553 แล้วยังมีกฎหมายฉบับอื่นที่เกี่ยวข้องกับบริการไปรษณีย์คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ดังจะได้พิจารณาหลักกฎหมายดังกล่าวว่าจะสามารถรองรับหลักการตามอนุสัญญาได้มากน้อยเพียงใดตามตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของบทบัญญัติของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ค.ศ.2008 กับบทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องในภาคผนวกท้ายวิทยานิพนธ์นี้

การพิจารณาถึงภาพรวมหลักกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์สามารถแยกพิจารณาตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1) คำนิยาม “บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง”

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ได้กำหนดคำนิยาม “บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง” ไว้ในมาตรา 1.13 ว่าเป็นการจัดให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ทั่ว ทุกพื้นที่ในดินแดนของประเทศสมาชิกสำหรับผู้ใช้บริการทุกคนในราคาที่ใช้บริการสามารถจ่ายได้

หากพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายไทยในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติใดที่ให้คำจำกัดความของถ้อยคำดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ แต่มีความหมายของคำว่า “บริการไปรษณีย์” ปรากฏอยู่ในไปรษณีย์นิตเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 66 ความว่า “บริการไปรษณีย์ คือ บริการที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดดำเนินการรับฝากข่าวสาร เอกสารและสิ่งของจากบุคคลหนึ่งแล้วนำไปส่งมอบให้แก่อีกบุคคลหนึ่งภายในประเทศและในต่างประเทศโดยทางไปรษณีย์หรือวิธีการสื่อสารอื่น รวมทั้งบริการที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกัน” บริการไปรษณีย์สามารถแบ่งออกตามลักษณะของการ

ให้บริการออกเป็น 3 ประเภทคือ บริการหลัก บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ* และบริการพิเศษ** ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าคำนิยาม “บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง” ของอนุสัญญาเทียบเคียงได้กับบริการหลักของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ดังที่ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 68 ได้ให้ความหมายของ “บริการหลัก” ไว้ว่า เป็นบริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจัดให้แก่ผู้ให้บริการในการฝากส่งข่าวสาร เอกสารและสิ่งของต่างๆ ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมีอัตราค่าบริการและคุณภาพที่เหมาะสม โดยบริการหลักแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกคือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ ได้แก่จดหมาย ไปรษณียบัตร ของตีพิมพ์ พัสดุย่อย และเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ ประเภทที่สองคือ พัสดุไปรษณีย์ ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาที่กำหนดให้บริการรับฝาก ส่งต่อ ขนส่ง และนำจ่าย ไปรษณีย์ภัณฑ์เป็นบริการพื้นฐานที่ประเทศสมาชิกต้องจัดให้แก่ประชาชน

ดังนั้น จึงถือว่าแม้ยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายไทยที่กำหนดคำนิยาม “บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง” ไว้โดยเฉพาะ แต่บริการดังกล่าวก็สามารถเทียบเคียงได้กับบริการหลักของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดที่เป็นการให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศในอัตราค่าบริการและคุณภาพที่เหมาะสม อันสอดคล้องกับนโยบายของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดเองที่มุ่งให้บริการไปรษณีย์ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องที่มีคุณภาพดี รวดเร็ว ตรงเวลาในอัตราค่าบริการที่เหมาะสม⁴⁶ อันแสดงให้เห็นได้เป็นอย่างดีว่าประเทศไทยไม่มีปัญหาในการตีความคำนิยามตามทีอนุสัญญากำหนดไว้ และสามารถดำเนินการตามพันธกรณีได้แม้ไม่มีการกำหนดคำนิยามบริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึงไว้เป็นการเฉพาะ

2) คำนิยาม “สิ่งของส่งทางไปรษณีย์”

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ได้กำหนดคำนิยาม “สิ่งของส่งทางไปรษณีย์” ไว้เป็นความหมายอย่างกว้างว่า เป็นคำเรียกทั่วไปที่ใช้อ้างถึงสิ่งใดก็ตามที่จัดส่งโดยบริการต่างๆ ของไปรษณีย์ จึงเป็นหน้าที่ของประเทศสมาชิกที่จะต้องกำหนดคำนิยามดังกล่าวเองโดยคำนึงถึง

* บริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดรับดำเนินการต่อสิ่งต่างๆ ที่ส่งทางไปรษณีย์ด้วยความรวดเร็วและแน่นอนเป็นพิเศษ

** บริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจัดให้มีขึ้นตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้ให้บริการเลือกใช้ได้โดยชำระค่าบริการตามที่กำหนด

⁴⁶ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด, คู่มือการใช้บริการไปรษณีย์: ข้อมูลทั่วไป, (กรุงเทพมหานคร: 2550), หน้า 2.

ขอบเขตบริการไปรษณีย์ที่ให้บริการ ความต้องการของประชาชน และสภาพการณ์ของประเทศตน ซึ่งประเทศไทยได้แบ่งประเภทสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ตามไปรษณียนเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 7 ออกเป็น 3 ประเภท คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์ และไปรษณีย์ด่วนพิเศษ อันใกล้เคียงกับ บริการพื้นฐานที่อนุสัญญาบัญญัติไว้ในมาตรา 12.2 ว่า

“ไปรษณีย์ภัณฑ์ หมายถึง

1. ไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วนและไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่เร่งด่วน น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม
2. จดหมาย ไปรษณียบัตร ของตีพิมพ์และพัสดุย่อย น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม
3. เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ น้ำหนักไม่เกิน 7 กิโลกรัม
4. ฎงพิเศษที่บรรจุหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือ และเอกสารที่จัดพิมพ์ใน ลักษณะเดียวกันซึ่งส่งถึงผู้รับรายเดียวกัน ณ ที่อยู่เดียวกันให้เรียกว่า “ฎงเอ็ม” น้ำหนักไม่เกิน 30 กิโลกรัม”

ประเทศไทยได้ให้คำจำกัดความของไปรษณีย์ภัณฑ์ว่า หมายถึง ข่าวสารหรือ สิ่งของซึ่งฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของไปรษณีย์ภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 5 ชนิด คือ จดหมาย ไปรษณียบัตร ของตีพิมพ์ พัสดุย่อย และเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ โดย จดหมายต้องมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 2 กิโลกรัม* ไปรษณียบัตรต้องมีน้ำหนักไม่เกิน 5 กรัม** ของตีพิมพ์ในประเทศมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 2 กิโลกรัม (หากเป็นหนังสือเล่มเดียวหรือหลายเล่มอยู่ในห่อเดียวกันสามารถฝากส่งได้ไม่เกิน 5 กิโลกรัม) ของตีพิมพ์ระหว่างประเทศมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 5 กิโลกรัม*** พัสดุย่อยมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 2 กิโลกรัม† และเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 7 กิโลกรัม†† จะเห็นได้ว่าประเทศไทยกำหนดประเภทและน้ำหนักของไปรษณีย์ภัณฑ์ได้สอดคล้องกับอนุสัญญา ส่วนฎงรวมของตีพิมพ์ หรือฎง M (Même expéditeur, même destinataire) คือฎงพิเศษที่บรรจุของตีพิมพ์ระหว่างประเทศหลายห่อของลง

*ไปรษณียนเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 71

**ไปรษณียนเทศ พ.ศ.2544 ข้อ 486

***ไปรษณียนเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 80

†ไปรษณียนเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 85

††ไปรษณียนเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 88

ในถุงเดียวกันจากผู้ฝากส่งคนเดียวจนถึงผู้รับคนเดียวกัน ปัจจุบันบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดยังไม่มีการรับฝากถุงรวมของตีพิมพ์จากประเทศไทยไปยังต่างประเทศ คงมีแต่การนำจ่ายถุงรวมของตีพิมพ์ที่ส่งจากต่างประเทศเพื่อนำจ่ายให้แก่ผู้รับในประเทศไทยเท่านั้น ส่วนการนำจ่ายถุงรวมของตีพิมพ์จะได้รับการปฏิบัติเสมือนของตีพิมพ์ชิ้นหนึ่ง*

สำหรับบริการพัสดุไปรษณีย์ ใช้บังคับเฉพาะประเทศที่เข้าเป็นภาคีในข้อตกลงพัสดุไปรษณีย์ (Postal Parcels Agreement)** ก่อนวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.2001 ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย เนื่องจากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม ค.ศ.1989 โดยข้อตกลงดังกล่าวได้กำหนดให้พัสดุไปรษณีย์ต้องมีน้ำหนักไม่เกิน 20 กิโลกรัม แต่ในกรณีที่เป็นความตกลงทวิภาคีคู่ภาคีสามารถกำหนดน้ำหนักพัสดุไปรษณีย์เกินกว่า 20 กิโลกรัมได้*** สำหรับประเทศไทยได้กำหนดน้ำหนักของพัสดุไปรษณีย์ในประเทศไว้ไม่เกิน 20 กิโลกรัม ส่วนพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศน้ำหนักไม่เกิน 30 กิโลกรัม ทั้งนี้ อนุสัญญามาตรา 12.6 ได้กำหนดให้พัสดุที่มีน้ำหนักเกิน 20 กิโลกรัมเป็นทางเลือกสำหรับพัสดุไปรษณีย์บางประเภทและต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยพัสดุไปรษณีย์

สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ประเภทสุดท้าย คือ ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ หมายถึง สิ่งต่างๆ เช่น ข่าวสาร เอกสารธุรกิจการค้า สิ่งพิมพ์ ตัวอย่างสินค้า สินค้า เป็นต้น ซึ่งฝากส่งโดยใช้บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ โดยไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศต้องมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 10 กิโลกรัม ส่วนไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่างประเทศต้องมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 30 กิโลกรัม จะเห็นได้ว่าประเทศไทยกำหนดน้ำหนักของไปรษณีย์ด่วนพิเศษไว้เกินกว่าที่อนุสัญญากำหนด (อนุสัญญากำหนดไว้ไม่เกิน 2 กิโลกรัม) แต่อย่างไรก็ดี ในอนุสัญญามาตรา 12.4 ได้เปิดช่องไว้ว่าไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่ระบุไว้ในอนุสัญญา ประเทศสมาชิกสามารถกำหนดไว้เป็นทางเลือกสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์บางชนิดได้ เพียงแต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยไปรษณีย์ภัณฑ์ ดังนั้น ประเทศไทยจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎหมายในเรื่องดังกล่าว

* ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2544 ข้อ 513

** เป็นข้อตกลงความร่วมมือเกี่ยวกับการให้บริการพัสดุไปรษณีย์

*** Article 2.1 of Postal Parcels Agreement

3) ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย

การที่อนุสัญญาได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องแจ้งชื่อ และหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลการให้บริการไปรษณีย์ และผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการเพื่อการให้บริการไปรษณีย์แก่สำนักงานระหว่างประเทศนั้น มีเจตนารมณ์เพื่อแยกประเทศสมาชิก กับผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายออกจากกัน (ต่างจากอนุสัญญาเดิมที่ใช้คำว่า การไปรษณีย์ (Postal administration)) ซึ่งช่วยให้เกิดความชัดเจนว่าสิทธิ และหน้าที่ตามทีอนุสัญญา กำหนดนั้นเป็นพันธกรณีของใคร อนุสัญญาได้ให้คำนิยาม “ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย” ไว้ว่า เป็นหน่วยงานของรัฐหรือที่มีใช้หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการจากประเทศสมาชิกเพื่อให้บริการไปรษณีย์ และปฏิบัติตามข้อผูกพันอันเนื่องมาจากบทบัญญัติของสหภาพในดินแดนของประเทศตน

ประเทศไทยได้กำหนดให้รัฐบาลมีอำนาจสิทธิขาดในการจัดการไปรษณีย์ และตั้งที่ทำการไปรษณีย์ภายในราชอาณาจักร แต่รัฐบาลได้มอบอำนาจนี้ให้แก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 5 ประกอบกับไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 5 ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดมีอำนาจในการดำเนินกิจการไปรษณีย์ และธุรกิจอื่นอันเกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์ รวมทั้งธุรกิจอื่นที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกัน หรือซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการไปรษณีย์ จึงกล่าวได้ว่าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศไทยก็คือ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

4) หลักเสรีภาพในการส่งผ่าน

ตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์มาตรา 4.1 ได้กำหนดให้หลักเสรีภาพในการส่งผ่านเป็นที่มาของพันธกรณีของประเทศสมาชิกในการส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ด้วยเส้นทางที่เร็วที่สุด และด้วยวิธีที่ปลอดภัยที่สุดซึ่งประเทศสมาชิกใช้กับสิ่งของของตน ทั้งยังได้กำหนดมาตรการลงโทษประเทศสมาชิกที่ละเลยมิได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเสรีภาพในการส่งผ่านไว้โดยประเทศสมาชิคนั้นอาจถูกประเทศสมาชิกอื่นระงับการให้บริการไปรษณีย์

* กิจการไปรษณีย์ หมายความว่า การตั้งที่ทำการไปรษณีย์ และการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการรับรวบรวม ส่ง แจก และส่งมอบไปรษณีย์ภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477

ในส่วนของบทบัญญัติกฎหมายไทยไม่ได้กำหนดในเรื่องหลักเสรีภาพในการส่งผ่านไว้ เป็นแต่เพียงนโยบายของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดที่เน้นการให้บริการไปรษณีย์ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องที่มีคุณภาพดี รวดเร็ว ตรงเวลา ในอัตราค่าบริการที่เหมาะสม ซึ่งก็ยังไม่ครอบคลุมเรื่องการส่งด้วยวิธีที่ปลอดภัยที่สุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยที่จะต้องกำหนดหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน โดยการเพิ่มเติมไว้ในกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์เพื่อให้ครอบคลุม และสอดคล้องกับการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา

5) ความเป็นเจ้าของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ การขอลงคืนจากไปรษณีย์ การขอเปลี่ยนแปลง หรือการขอแก้ไขเจ้าหน้าที่

สิ่งของส่งทางไปรษณีย์จะถือว่าอยู่ในทางไปรษณีย์ตั้งแต่วันที่ได้อัดลงในตู้ไปรษณีย์ หรือได้มอบให้แก่เจ้าพนักงานจนถึงเวลาที่ได้อัดให้ผู้รับหรือจ่ายคืนผู้ฝากส่งหรือได้จัดการเป็นอย่างอื่นตามที่กฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการไปรษณีย์บัญญัติไว้ ซึ่งในระหว่างนั้นอนุสัญญาสากลไปรษณีย์มาตรา 5.1 ได้กำหนดความเป็นเจ้าของหรือกรรมสิทธิ์ในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ยังเป็นของผู้ฝากส่งเสมอจนกว่าจะได้นำจ่ายให้ผู้รับ อันสอดคล้องกับไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 8 วรรคสองที่บัญญัติในทำนองเดียวกัน สังเกตได้ว่าการกำหนดเงื่อนไขว่าสิ่งของจะอยู่ในทางไปรษณีย์เมื่อใดนั้นมีความสำคัญทั้งในแง่ของผู้ให้บริการไปรษณีย์ และผู้ใช้บริการ โดยนับแต่เวลาที่สิ่งของอยู่ในทางไปรษณีย์ กรรมสิทธิ์ในสิ่งของนั้นยังคงเป็นของผู้ฝากส่ง ผู้ให้บริการจึงไม่ต้องรับผิดชอบในการที่สิ่งของสูญหาย หรือเสียหาย เว้นแต่ในกรณีที่มีกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับระบุไว้อย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น กรณีที่เป็นบริการไปรษณีย์รับประกัน หากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์สูญหาย หรือเสียหาย ผู้ให้บริการไปรษณีย์จะชดเชยค่าเสียหายให้ภายในวงเงินที่รับประกัน

ในระหว่างที่สิ่งของอยู่ในทางไปรษณีย์ อนุสัญญามาตรา 5.2 ยังได้ให้สิทธิแก่ผู้ฝากส่งที่จะขอลงคืน ขอเปลี่ยนแปลงหรือขอแก้ไขเจ้าหน้าที่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ สำหรับการขอลงคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ เป็นบริการที่ผู้ให้บริการไปรษณีย์รับดำเนินการต่อคำขอของผู้ฝากส่งที่ประสงค์จะขอลงคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ตนได้ฝากส่งไปแล้วและยังมีได้นำจ่ายแก่ผู้รับ หรือมิได้เป็นของต้องห้ามหรือมิได้ถูกยึดหรือริบตามกฎหมาย ส่วนการขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ เป็นบริการที่ผู้ให้บริการไปรษณีย์รับดำเนินการต่อคำขอของผู้ฝากส่งที่ประสงค์จะขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ตนได้ฝากส่งไปแล้วและยัง

มิได้นำจ่ายแก่ผู้รับ หรือมิได้เป็นของต้องห้ามหรือมิได้ถูกยึดหรือริบตามกฎหมาย ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ของไทย คือพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 20 ได้บัญญัติรองรับพันธกรณีดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ทั้งยังเปิดกว้างกว่าที่อนุสัญญากำหนด โดยนอกจากผู้ฝากส่งจะมีสิทธิขอถอนคืน ขอเปลี่ยนแปลง หรือขอแก้ไขเจ้าหน้าที่แล้ว ยังสามารถขอให้จัดการแก่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เป็นอย่างอื่นได้ตลอดเวลาที่สิ่งของนั้นอยู่ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์อีกด้วย

6) การส่งต่อตามตัวผู้รับ และการส่งคืนสิ่งของที่นำจ่ายไม่ได้ให้แก่ผู้ฝากส่ง

อนุสัญญามาตรา 5.3 ได้กำหนดหน้าที่ให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ตามตัวผู้รับในกรณีที่ผู้รับได้เปลี่ยนแปลงที่อยู่ และส่งคืนสิ่งของที่นำจ่ายไม่ได้แก่ผู้ฝากส่ง เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายไทยแล้ว ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ตามตัวผู้รับแต่อย่างใด แต่กลับไปปรากฏในคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ (Postal Guide)* สำหรับบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งคืนสิ่งของที่นำจ่ายไม่ได้ตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 36 นั้น ได้กำหนดมาตรการในการจัดการกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ไม่สามารถส่งได้ โดยจะวินิจฉัยในเบื้องต้นก่อนว่าสิ่งของดังกล่าวยังสามารถส่งได้หรือไม่ หากสามารถจะส่งได้ ก็ให้สลักหลังแล้วส่งไปยังผู้รับโดยทางไปรษณีย์ แต่ถ้าหากไม่สามารถจะส่งได้ ก็ให้เปิดสิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้นออก เพื่อให้ทราบชื่อและที่อยู่ของผู้ฝากส่งแล้วจึงส่งคืนไปยังผู้ฝากส่งทางไปรษณีย์โดยมีต้องเสียค่าธรรมเนียม ทั้งนี้ จะต้องสงวนข้อความที่ได้ทราบจากการเปิดสิ่งของนั้นไว้เป็นความลับ สำหรับสาเหตุที่ไม่สามารถนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ให้แก่ผู้รับได้นั้น อาจเกิดขึ้นเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตรวจอ่านไม่ออก หรือไม่ละเอียดชัดเจนเพียงพอ ไม่มีที่อยู่ตามเจ้าหน้าที่ ผู้รับไม่ยอมรับ ไม่มีผู้รับตามเจ้าหน้าที่ ผู้รับย้ายโดยไม่แจ้งที่อยู่ใหม่ เป็นต้น

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะต้องเพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับการส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ตามตัวผู้รับไว้ในกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ โดยเพิ่มคำนิยามของ

* คู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ จัดทำขึ้นโดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริการของบริษัท และให้แนวทางในการเลือกใช้บริการไปรษณีย์ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

การส่งต่อตามตัวผู้รับ การดำเนินการในกรณีที่ผู้รับเปลี่ยนแปลงที่อยู่ใหม่ และเงื่อนไขของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่สามารถส่งต่อตามตัวผู้รับได้

7) ค่าธรรมเนียม และการยกเว้นค่าธรรมเนียม

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มาตรา 6.1 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของประเทศสมาชิก หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี เป็นผู้กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และบริการพิเศษต่างๆ โดยค่าธรรมเนียมต้องสัมพันธ์กับต้นทุนของการให้บริการเหล่านั้น บทบัญญัติกฎหมายภายในของไทย คือ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 10 ก็บัญญัติสอดคล้องกับอนุสัญญา โดยให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จะกำหนดอัตราไปรษณียากรและค่าธรรมเนียมอื่นในการส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศซึ่งกำหนดไว้ตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ จะเห็นได้ว่าเป็นบทบัญญัติกฎหมายภายในที่อ้างอิงถึงอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ไว้อย่างชัดเจน

ส่วนการยกเว้นค่าธรรมเนียม อนุสัญญาได้กำหนดไว้ในมาตรา 7 โดยระบุให้เซลยศึกหรือพลเรือนที่ถูกกักกัน และเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ซึ่งสอดคล้องกับไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 48 โดยกฎหมายไทยใช้คำว่า “ไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุไปรษณีย์สนามชายแดน” แทนคำว่า “เซลยศึกหรือพลเรือนที่ถูกกักกัน” ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าถ้อยคำที่ประเทศไทยใช้มีความหมายที่ครอบคลุมถึงเซลยศึกหรือพลเรือนที่ถูกกักกันแล้ว จึงไม่น่าจะมีปัญหาในการปฏิบัติให้เป็นไปตามพันธกรณี ทั้งถ้อยคำดังกล่าวยังมีความหมายที่กว้างกว่าโดยหมายรวมถึงทหาร ตำรวจ หน่วยผสมพลเรือนตำรวจทหาร ทหารพราน และอาสาสมัครในสังกัดกองทัพต่างๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในหน่วยสนาม สำหรับสาเหตุที่มีการยกเว้นค่าธรรมเนียมให้ก็เพราะเป็นการส่งข่าวสาร และสิ่งของระหว่างบุคคลดังกล่าวกับครอบครัวหรือญาติมิตรเพื่อเป็นการบำรุงขวัญ

8) ตราไปรษณียากร

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มิได้กำหนดวงกฎหมายภายในประเทศเกี่ยวกับการออกและเผยแพร่ตราไปรษณียากร โดยกำหนดให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ภายในประเทศ ประเทศไทยได้ให้คำนิยามของตราไปรษณียากรไว้ว่า คือ บัตร ดวงตรา รอยประทับ รอยพิมพ์หรือเครื่องหมายใดๆ บนห่อซองสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้จัดให้มีขึ้นเพื่อใช้แสดงการชำระค่าไปรษณียากรหรือค่าธรรมเนียมอื่นๆ จากนิยามดังกล่าวสามารถแบ่งตราไปรษณียากรออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ บัตรและดวงตราไปรษณียากรที่จัดให้มีขึ้นเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้บริการ ได้แก่ ดวงตราไปรษณียากร (แสตมป์) ดวงตราไปรษณียากรที่พิมพ์บนไปรษณียบัตร ดวงตราไปรษณียากรที่พิมพ์บนจดหมายอากาศ และ วิทยุบัตร** ประเภทที่สอง คือ รอยประทับ รอยพิมพ์ หรือเครื่องหมายใดๆ บนห่อซองสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ ได้แก่ รอยประทับจากเครื่องประทับไปรษณียากร รอยประทับคำว่า “ชำระค่าไปรษณียากรแล้ว” รอยประทับหรือรอยพิมพ์คำว่า “ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ” และเครื่องหมายหรือข้อความบนเอกสารฝากส่งซึ่งผนึกไว้บนห่อซองเพื่อแสดงว่าได้ชำระค่าบริการแล้ว

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 16 ยังได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดให้มีตราไปรษณียากรชนิดต่างๆ และบอกมูลค่าตามที่เห็นว่าจำเป็น และให้อำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขราคาตราไปรษณียากรนั้น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 รวมทั้งออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่าย ขยาย เก็บรักษา และใช้ตราไปรษณียากร การระบุดบุคคลที่จะขายตราไปรษณียากร หรือกิจการอย่างอื่นทั่วไปเกี่ยวกับตราไปรษณียากร จะเห็นได้ว่ากฎหมายไปรษณีย์ของไทยได้บัญญัติรองรับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาในเรื่องของตราไปรษณียากรเรียบร้อยแล้ว

9) ความปลอดภัยด้านไปรษณีย์

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มาตรา 9 กำหนดให้ประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องยอมรับและนำกลยุทธ์ความปลอดภัยเชิงรุกมาใช้ในระบบงานไปรษณีย์ทุก

* อาจเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นได้ เช่น แสตมป์ แสตมป์ไปรษณีย์

** วิทยุบัตร คือ บัตรซึ่งส่งงานระหว่างประเทศ สหภาพสากลไปรษณีย์จัดทำขึ้นเพื่อให้ประเทศสมาชิกของสหภาพสากลไปรษณีย์นำไปจำหน่ายแก่ผู้ใช้บริการ โดยผู้ซื้อส่งวิทยุบัตรให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดในต่างประเทศซึ่งเป็นสมาชิกของสหภาพสากลไปรษณีย์เพื่อให้ผู้นั้นนำไปขอแลกกับดวงตราไปรษณียากรหรืออุปกรณ์เครื่องเขียนของไปรษณีย์ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ของประเทศนั้นได้เป็นจำนวนเท่ากับค่าไปรษณียากรอัตราต่ำสุดสำหรับจดหมายธรรมดาทางอากาศจากประเทศนั้นไปยังต่างประเทศ

ระดับ เพื่อธำรงและเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าในการใช้บริการไปรษณีย์และเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง โดยกลยุทธ์ดังกล่าวรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการรักษาความปลอดภัยของการขนส่งและการส่งผ่านไปรษณีย์ระหว่างประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้รับรองเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันของบุคคลโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมายไว้ในมาตรา 36 ในหมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยกำหนดให้การตรวจ การกัก หรือเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อถึงกันไม่สามารถกระทำได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ และรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การติดต่อสื่อสารถึงกันทางไปรษณีย์ก็ถือเป็นช่องทางการสื่อสารพื้นฐานช่องทางหนึ่งของรัฐต้องจัดให้แก่ประชาชน การงดการส่ง หรือกักไปรษณีย์ทันทีใดในระหว่างส่งทางไปรษณีย์จึงไม่สามารถกระทำได้ เว้นแต่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ ดังเช่นพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 26 ที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อกระทำการดังกล่าวได้ในเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือในเวลาสงคราม ทั้งนี้ ก็เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ และรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 ได้วางมาตรการเพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยให้แก่สิ่งที่มีบุคคลมีติดต่อถึงกันและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้บริการ โดยการกำหนดบทลงโทษแก่เจ้าพนักงานที่กระทำความผิดหน้าที่ของตน โดยการเปิดหรือยอมให้ผู้อื่นเปิดดูไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือตั้งใจกักหรือหน่วงเหนี่ยว หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าว นอกจากนี้ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ยังได้กำหนดความผิดอย่างอื่นที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยด้านไปรษณีย์เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการและพนักงานไปรษณีย์ เช่น ความผิดฐานทำให้เสียหายแก่ตู้ไปรษณีย์/ที่ทำกรไปรษณีย์ ความผิดฐานขัดขวางการนำส่งดูไปรษณีย์ ความผิดฐานยึดหรือซ่อนเร้นดูไปรษณีย์ เป็นต้น

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในฐานะผู้ให้บริการไปรษณีย์ก็ได้ออกมาตรการต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้บริการ และรักษาภาพลักษณ์ของบริษัท เช่น มาตรการป้องกันการสูญหายหรือถูกลักลวงสิ่งของมีมูลค่าสูงที่ฝากส่งโดยบริการไปรษณีย์ลงทะเบียน และ EMS ในประเทศ โดยกำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติในการรับฝากไปรษณีย์ลงทะเบียนใน

ประเทศตามระเบียบของบริษัทโดยเคร่งครัด และกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติม

10) การละเมิด

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มาตรา 11 ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกัน ดำเนินคดี และลงโทษการละเมิดใดๆ ก็ตามเกี่ยวกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ และการชำระค่าไปรษณียากร โดยอนุสัญญาห้ามการสอดใส่สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท รวมทั้งวัตถุระเบิด วัตถุไวไฟหรือวัตถุอันตรายอื่นๆ ไว้ในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 และไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติรองรับไว้แล้วโดยกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิด และต้องระวางโทษตามกฎหมาย ทั้งยังกำหนดวิธีการดำเนินการให้แก่พนักงานไปรษณีย์หากตรวจพบสิ่งของดังกล่าวในทางไปรษณีย์ เช่น กรณีตรวจพบสิ่งเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ หรือวัตถุอันตรายอื่นๆ ให้ส่งพนักงานเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย เป็นต้น ในกรณีที่ประเทศกลางทาง หรือปลายทางตรวจพบสิ่งของดังกล่าวที่รับฝากเข้าสู่ทางไปรษณีย์ เนื่องจากผู้ฝากส่งระบุว่า เป็นสิ่งของอย่างอื่นที่ฝากส่งทางไปรษณีย์ได้ หรือผู้ฝากส่งไม่ได้ตรวจสอบให้แน่นอนก่อน หรือกรณีที่ผู้ฝากส่งยอมเสี่ยง ประเทศดังกล่าวจะดำเนินการตามกฎหมายภายในของตน

มีข้อสังเกตว่าอนุสัญญาสากลไปรษณีย์มุ่งคุ้มครองเด็กโดยเฉพาะเรื่องการล่องละเมิดทางเพศ หรือสื่อลามกอนาจารที่ใช้เด็กแสดงไว้ในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ แต่กฎหมายไทยมิได้บัญญัติห้ามไว้เป็นการเฉพาะ โดยกล่าวในภาพรวมว่าห้ามบุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ซึ่งไปรษณีย์ภัณฑ์อันเห็นได้ประจักษ์ว่ามีถ้อยคำ เครื่องหมาย หรือลวดลายหยาบช้า ลามก ซึ่งก็ครอบคลุมถึงเด็กแล้ว ทั้งยังกำหนดวิธีการดำเนินการให้แก่พนักงานไปรษณีย์ในกรณีที่ตรวจพบวัตถุลามกอนาจาร หรือผิดศีลธรรมไว้ว่า ให้ทำลายเสีย หรือส่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

การละเมิดเกี่ยวกับการชำระค่าไปรษณียากร นอกจากจะเป็นความผิดตามกฎหมายไปรษณีย์แล้ว ยังเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 77 บัญญัติห้ามการใช้ตราไปรษณียากรซึ่งมีเครื่องหมายแสดงว่าตรา

ไปรษณียากรนั้นได้ใช้แล้ว ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับอันเป็นความผิดลหุโทษ ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ก็ได้กำหนดรายละเอียดว่าสิ่งใดบ้างที่ใช้ชำระค่าบริการไม่ได้ เช่น ตราไปรษณียากรที่ชำรุด ลบเลือน ฉีกขาด ตราไปรษณียากรต่างประเทศ อากรแสตมป์ เป็นต้น สำหรับความผิดที่มีโทษหนักขึ้นได้แก่ ความผิดฐานปลอมหรือแปลงตราไปรษณียากร ความผิดฐานลบ หรือถอนตราไปรษณียากรที่ใช้ไม่ได้แล้วให้ใช้ได้อีก ความผิดฐานใช้ ขาย เสนอขายตราไปรษณียากรที่เกิดจากการกระทำความผิด และความผิดฐานทำเครื่องมือ หรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงตราไปรษณียากร หรือมีเครื่องมือเช่นนั้นเพื่อการปลอมหรือแปลง ซึ่งไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ได้บัญญัติไว้ทำนองเดียวกับประมวลกฎหมายอาญา

มีข้อสังเกตว่าอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ห้ามการปฏิบัติที่แตกต่างกันในส่วน ของมาตรการลงโทษต่อการกระทำเกี่ยวกับการละเมิดการชำระค่าไปรษณียากรในประเทศหรือต่างประเทศ แต่กฎหมายไทยได้กำหนดบทลงโทษการกระทำความผิดดังกล่าวไว้แตกต่างกัน กล่าวคือ หากเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับตราไปรษณียากรของต่างประเทศ ผู้กระทำความผิดโทษเพียงกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ อย่างไรก็ตาม อนุสัญญามีได้ห้ามเด็ดขาด หากเป็นเงื่อนไขทางกฎหมายที่ต้องถือปฏิบัติในทางตอบแทน

11) บริการพื้นฐาน และบริการเสริม

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มาตรา 12.1 กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายได้ให้บริการรับฝาก ส่งต่อ ขนส่ง และนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์อันถือเป็นบริการพื้นฐาน เมื่อพิจารณาบทบัญญัติกฎหมายของไทยแล้วจะเห็นได้ว่าอำนาจสิทธิขาดในการจัดการไปรษณีย์ที่รัฐได้มอบให้แก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดนั้น รวมถึงการรับฝาก ส่งต่อ และนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ด้วย จึงถือได้ว่ากฎหมายไทยได้บัญญัติรองรับพันธกรณีที่อนุสัญญากำหนดไว้แล้ว การรับฝาก คือ การปฏิบัติการของพนักงานไปรษณีย์ในการรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์จากผู้ใช้บริการ ซึ่งทำได้ใน 3 ลักษณะคือ การรับฝาก ณ ที่ทำการ ตู้ไปรษณีย์ หรือสถานที่อยู่หรือสำนักงานของผู้ฝากส่ง ส่วนการส่งต่อ ก็คือ การนำสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้รับไว้ไปคัดแยกออกเป็นแต่ละปลายทาง แล้วบรรจุลงในภาชนะที่จัดทำขึ้นตามความเหมาะสมกับสภาพห่อของของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์แต่ละชนิด เพื่อคุ้มครองให้ความปลอดภัยในการส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เหล่านั้นไปยังที่ทำการปลายทางโดยวิธีการ

ขนส่งต่างๆ สำหรับขั้นตอนสุดท้ายคือการนำจ่าย เป็นการที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางส่งมอบสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้รับไว้ให้แก่ผู้รับ หรือผู้ได้รับมอบฉันทะ หรือผู้แทนของผู้รับ สำหรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดก็จะจัดการตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อการส่งคืนสิ่งของที่นำจ่ายไม่ได้ให้แก่ผู้ฝากส่ง

บริการเสริมตามที่อนุสัญญากำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องจัดให้มีแก่ประชาชนนั้น สามารถเทียบเคียงได้กับบริการพิเศษที่กฎหมายไทยกำหนด บริการพิเศษก็คือบริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดได้จัดให้มีขึ้นตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้ใช้บริการเลือกใช้ได้โดยชำระค่าบริการตามที่กำหนด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก เป็นบริการที่ใช้ควบคู่กับบริการหลักเพื่อให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดดำเนินการเป็นพิเศษต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ของตน เช่น บริการไปรษณีย์รับรอง บริการไปรษณีย์ลงทะเบียน บริการไปรษณีย์รับประกัน บริการนำจ่ายด่วน เป็นต้น บริการประเภทที่สองคือ บริการที่จัดให้มีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ เช่น บริการธุรกิจตอบรับ บริการหนังสือพิมพ์ตราสิน* บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่มีจำหน่าย** บริการประทับตราเพื่อการเผยแพร่และโฆษณา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับประเภทของบริการเสริมที่อนุสัญญากำหนดให้เป็นบริการเสริมภาคบังคับ (บริการไปรษณีย์ลงทะเบียน) บริการเสริมที่เป็นทางเลือก (บริการไปรษณีย์รับประกัน บริการไปรษณีย์รับรอง บริการนำจ่ายด่วน) และบริการเสริมที่เป็นทั้งบริการภาคบังคับและบริการทางเลือก (บริการธุรกิจตอบรับ)

12) บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ และบริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการ

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์มาตรา 14 ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายตกลงระหว่างกันที่จะร่วมให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ และบริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการ

* บริการหนังสือพิมพ์ตราสิน คือ บริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดอนุญาตให้สำนักพิมพ์ในประเทศฝากส่งหนังสือพิมพ์ และนิตยสารให้กับสมาชิกทางไปรษณีย์ โดยคิดอัตราค่าไปรษณียากรในอัตราลดแต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของอัตราค่าไปรษณียากรสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ชนิดของตีพิมพ์

** บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่มีจำหน่าย คือ บริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดรับฝากและจัดส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ไปนำจ่ายให้แก่เจ้าบ้านในท้องที่ที่ผู้ฝากส่งกำหนดโดยไม่ต้องจำหน่ายบนไปรษณีย์ภัณฑ์แต่ละชิ้น

บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นบริการไปรษณีย์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งผ่านข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถปรับปรุงคุณภาพบริการให้เป็นไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ลงทะเบียนซึ่งมีหลักฐานการส่ง หลักฐานการนำจ่ายและช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัยระหว่างผู้ใช้บริการที่สามารถยืนยันตัวตนจริง อนุสัญญาต้องการให้ประเทศสมาชิกจัดให้มีบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์แก่ประชาชน ส่วนบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ลงทะเบียนอาจจัดให้เป็นบริการเสริม เมื่อพิจารณากฎหมายของไทยในปัจจุบัน ไม่มีบทบัญญัติใดที่กล่าวบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไว้เป็นการเฉพาะ แต่ในทางปฏิบัติพบว่ามีการไปรษณีย์ที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ คือ บริการธนาณัติอิเล็กทรอนิกส์ และบริการติดตามและตรวจสอบสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ (Track & Trace) จึงควรกำหนดเพิ่มเติมในกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์โดยระบุให้ชัดเจนทั้งคำนิยาม และประเภทของบริการว่าจัดอยู่ในบริการหลัก หรือบริการเสริม

บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษเป็นบริการไปรษณีย์ที่เร่งด่วนสำหรับส่งเอกสารและสินค้าและจัดเป็นบริการไปรษณีย์ที่รวดเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยทางกายภาพ กฎหมายไทยได้บัญญัติรองรับไว้แล้วในไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 มาตรา 93 - 95 โดยให้ความหมายของบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) ไว้ว่า เป็นบริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดรับดำเนินการต่อสิ่งต่างๆ ด้วยความรวดเร็วและแน่นอนเป็นพิเศษ ใช้ได้ทั้งการฝากส่งไปยังปลายทางในประเทศและต่างประเทศ

สุดท้ายคือ บริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการเป็นบริการที่มุ่งตอบสนองความต้องการด้านลอจิสติกส์ของลูกค้าอย่างเต็มรูปแบบ โดยรวมขั้นตอนที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการส่งสินค้าและเอกสารทางกายภาพ ซึ่งปัจจุบันกฎหมายไทยยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง มีเพียงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ.2548 กฎหมายด้านการขนส่งทางบก กฎหมายด้านการขนส่งทางน้ำ และกฎหมายด้านการขนส่งทาง

* ลอจิสติกส์ (Logistics) หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำใดๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ รวมถึงการเคลื่อนย้าย , จัดเก็บ และกระจายสินค้าจากแหล่งที่ผลิต (Source of Origin) จนสินค้าได้มีการส่งมอบไปถึงแหล่งที่มีความต้องการ (Source of Consumption) โดยกิจกรรมดังกล่าวจะต้องมีลักษณะเป็นกระบวนการแบบบูรณาการ โดยเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีเป้าหมายในการส่งมอบแบบทันเวลา (Just in Time) และเพื่อลดต้นทุน โดยมุ่งให้เกิดความพอใจแก่ลูกค้า (Customers Satisfaction) และส่งเสริมเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ

อากาศ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือบัญญัติกฎหมายใหม่ให้ครอบคลุมถึงบริการดังกล่าว และสอดคล้องกับการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา

13) สิ่งของที่ไม่รับฝาก สิ่งของต้องห้าม

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ได้กำหนดรายการสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ไว้ในมาตรา 15 เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการและพนักงานไปรษณีย์ ยกตัวอย่างเช่น สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม สิ่งของปลอมแปลง และลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ และสินค้าอันตรายอื่นๆ ซึ่งประเทศไทยได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาแล้วในไปรษณียนเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 23 สำหรับสัตว์มีชีวิต เหยี่ยวภูเขาปณั ฌนบัตร และของมีค่าอื่นๆ นั้น มิได้ห้ามส่งทางไปรษณีย์โดยเด็ดขาดเพียงแต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อนุสัญญากำหนดจึงจะฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้ ยกตัวอย่างเช่น การฝากส่งสัตว์มีชีวิต ได้แก่ ผึ้ง ปลิง และตัวไหม ไปต่างประเทศจะต้องมีหนังสือรับรองจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าไม่ใช่สัตว์ป่าคุ้มครองหรือสัตว์ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์ ซึ่งรายละเอียดเงื่อนไขต่างๆ เหล่านี้จะปรากฏในคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ ส่วนเหยี่ยวภูเขาปณั ฌนบัตร และของมีค่าอื่นๆ เช่น ทองคำขาว เครื่องเพชรพลอย จะต้องฝากส่งเป็นจดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์รับประกัน

จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติกฎหมายภายในของไทยได้บัญญัติไว้สอดคล้องกับอนุสัญญาเพียงพอที่ไทยจะถือปฏิบัติให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศได้โดยไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย หรือบัญญัติกฎหมายใหม่มารองรับแต่อย่างใด โดยบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ของไทยจะประกอบด้วยเนื้อหาหลัก ส่วนรายละเอียดปลีกย่อย และเงื่อนไขใดๆ ที่อนุสัญญากำหนดจะรวบรวมไว้ในคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์เพื่ออำนวยความสะดวก และสะดวกในการใช้งาน

14) สารกัมมันตรังสี และสิ่งแพร่เชื้อที่รับฝากได้

อนุสัญญากำหนดเงื่อนไขในการรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุที่บรรจุสารกัมมันตรังสี และสิ่งแพร่เชื้อไว้ในมาตรา 16 ซึ่งเมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายไทยแล้ว ไม่พบว่า มีบทบัญญัติใดที่กล่าวถึงสารกัมมันตรังสี และสิ่งแพร่เชื้อที่รับฝากได้ไว้เป็นการเฉพาะ แต่ถือ

ได้ว่ารวมอยู่ใน “สิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะทำให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน” ซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 และไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 แล้ว นอกจากนี้ยังปรากฏในคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ซึ่งระบุไว้ว่าการฝากส่งสารกัมมันตรังสีนั้นกระทำได้เฉพาะสารกัมมันตรังสีบางประเภท และในปริมาณตามที่ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency) อนุญาตเท่านั้น

มีข้อสังเกตว่าอนุสัญญาได้เปลี่ยนจากคำว่า “สารชีวภาพ” เป็น “สิ่งแพร่เชื้อ” เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบของสหภาพสากลไปรษณีย์ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 หัวข้อหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญา แต่ในคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ยังคงใช้คำว่า “สารชีวภาพ” อยู่ โดยกำหนดเงื่อนไขว่าการส่งสารชีวภาพที่อาจเน่าเปื่อยและอาจแพร่เชื้อระหว่างห้องปฏิบัติการทดลองของสถาบันหรือองค์การทางการแพทย์ หรือทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการรับรองจากทาง การนั้น การฝากส่งจะต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์ และฝากส่งถึงปลายทางที่อนุญาตให้นำเข้าได้เท่านั้น และก่อนใช้บริการผู้ฝากส่งจะต้องทำความเข้าใจกับบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดก่อน ซึ่งมีสาระสำคัญสอดคล้องกับเงื่อนไขที่อนุสัญญากำหนด แต่เห็นควรแก้ไขถ้อยคำให้เป็นไปตามอนุสัญญาด้วย

15) การขอสอบสวน

การขอสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์กระทำได้ในกรณีที่สงสัยว่าไม่ถึงผู้รับ สูญหาย เสียหาย หรือล่าช้าผิดปกติในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือเป็นสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ใช้บริการไปรษณีย์ตอบรับซึ่งผู้ฝากส่งมิได้รับใบตอบรับคืนในเวลาอันสมควร หรือสงสัยว่าผู้รับไม่ได้รับ หรือกรณีอื่นๆ ที่สงสัยเกี่ยวกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ได้กำหนดหลักการสำคัญของการขอสอบสวนไว้ เช่น ต้องยื่นขอสอบสวนภายใน 6 เดือนนับถัดจากวันที่ฝากส่ง การขอสอบสวนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เป็นต้น ซึ่งก็มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติกฎหมายภายในของไทย

มีข้อสังเกตเพียงประเด็นเดียวคือ อนุสัญญากำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องรับคำขอสอบสวนที่เกี่ยวกับพัสดุหรือไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน สิ่งของรับประกันหรือไปรษณีย์ภัณฑ์รับรองที่ฝากส่งในบริการของตน เมื่อเทียบตามบริการไปรษณีย์ของไทย ได้แก่

ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน ไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง พัสดุไปรษณีย์ธรรมดา และสิ่งของรับประกัน ซึ่งเป็นบริการไปรษณีย์ที่มีหลักฐานในการฝากส่ง แต่อย่างไรก็ดี ไม่ควรระบุห้ามการขอสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดา เพราะในทางปฏิบัติหากผู้ให้บริการขอให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดสอบสวน บริษัทก็รับดำเนินการให้เพียงแต่จะไม่ชดใช้ค่าเสียหายให้เท่านั้น

16) ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย และการชดใช้ค่าเสียหาย

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์กำหนดความรับผิดชอบของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย และการชดใช้ค่าเสียหายไว้ในมาตรา 21 โดยเป็นข้อกำหนดทั่วไปว่ากรณีใดบ้างที่ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายจะต้องรับผิดชอบ ยกตัวอย่างเช่น ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายจะต้องรับผิดชอบในกรณีที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน พัสดุธรรมดา และสิ่งของรับประกันสูญหาย ถูกลักล้วง หรือเสียหาย ทั้งนี้ ไม่ให้นำความเสียหายทางอ้อม หรือการขาดผลประโยชน์มาพิจารณาจ่ายเงินชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายไทยที่กำหนดหลักการในการคำนวณค่าเสียหายไว้ว่าความเสียหายทางอ้อม ความเสียหายต่อเนื่อง และความเสียหายเพราะขาดผลประโยชน์ที่ควรได้รับอันเกิดจากการสูญหาย เสียหาย หรือล่าช้าจะไม่นำมาพิจารณานอกจากนี้อนุสัญญายังได้กำหนดเงื่อนไขความรับผิดชอบของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต่อการสูญหาย ถูกลักล้วง หรือความเสียหายของไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน ไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง พัสดุธรรมดา และสิ่งของรับประกัน ซึ่งมีเงื่อนไขแตกต่างกันไปตามประเภทของบริการ

บทบัญญัติกฎหมายของไทย กล่าวคือ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 ประกอบไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 หมวด 9 ว่าด้วยเงื่อนไข หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบ และการชดใช้ค่าเสียหาย มีความสอดคล้องกับอนุสัญญาเพียงพอที่ประเทศไทยจะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพันธกรณีได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎหมายไทยในส่วนนี้

*ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 196.2

17) การพ้นจากความรับผิดชอบของประเทศสมาชิก และผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์กำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายพ้นจากความรับผิดชอบต่อเมื่อไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน ไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง พัสดุ และสิ่งของรับประกันได้นำจ่ายแล้วตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายไทยที่กำหนดให้ความรับผิดชอบต่อบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดสิ้นสุดลงเมื่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ได้พ้นทางไปรษณีย์แล้ว อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นที่อนุสัญญากำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายยังคงต้องรับผิดชอบต่อหากพบว่าสิ่งของนั้นถูกลักล้วง หรือเสียหายไม่ว่าก่อน หรือขณะนำจ่าย หรือผู้รับหรือผู้ฝากส่งในกรณีสิ่งของถูกส่งคืนต้นทางได้ทั้งหมดในขณะที่รับมอบสิ่งของที่ถูกลักล้วงหรือเสียหายนั้น อันสอดคล้องกับกฎหมายไทยที่กำหนดให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดต้องรับผิดชอบต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่สิ่งบรรจุภายในสูญหาย หรือเสียหายเมื่อตรวจพบก่อนการนำจ่าย หรือผู้รับหรือผู้ฝากส่งทั้งหมดขณะที่จ่าย

เงื่อนไขที่ทำให้ประเทศสมาชิก และผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายพ้นจากความรับผิดชอบต่อเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์มาตรา 22.2 ยกตัวอย่างเช่น กรณีเหตุสุดวิสัย การสูญหาย การถูกลักล้วง หรือการเสียหายนั้นเกิดจากความผิดหรือการละเลยของผู้ฝากส่ง หรือเกิดจากลักษณะโดยธรรมชาติของสิ่งบรรจุภายในสิ่งของนั่นเอง เป็นสิ่งของต้องห้าม เป็นพัสดุของเชลยศึกหรือพลเรือนที่ถูกกักกัน เป็นต้น ซึ่งก็สอดคล้องกับบทบัญญัติกฎหมายของไทย

18) ความรับผิดชอบต่อผู้ฝากส่ง

นอกจากอนุสัญญาจะกำหนดความรับผิดชอบต่อประเทศสมาชิก และผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายแล้ว อนุสัญญายังได้กำหนดความรับผิดชอบต่อผู้ฝากส่งไว้ในมาตรา 23 โดยผู้ฝากส่งต้องรับผิดชอบต่อการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นกับพนักงานไปรษณีย์ และความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ชิ้นอื่นๆ และอุปกรณ์ไปรษณีย์อันเนื่องมาจากการฝากส่งสิ่งของต้องห้าม ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายไทยที่กำหนดโทษแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนส่งสิ่งของต้องห้าม หรือสิ่งของที่น่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ สังเกตว่าแม้จะยังไม่เกิดความเสียหายใดๆ ผู้ฝ่าฝืนก็ต้องรับโทษตาม

กฎหมาย แต่ถ้าหากเกิดความเสียหายขึ้นก็ต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายอาญาต่อไป

19) การจ่ายเงินชดเช้ค่าเสียหาย และการเรียกเงินชดเช้ค่าเสียหายคืนจากผู้ฝากส่งหรือผู้รับ

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์อนุญาตให้ผู้ฝากส่งโอนสิทธิการรับเงินชดเช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้รับได้ ในทางกลับกันผู้รับก็โอนสิทธิดังกล่าวให้แก่ผู้ฝากส่งได้เช่นกัน หรือจะให้ผู้บุคคลที่สามที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้ฝากส่งหรือผู้รับรับเงินชดเช้ค่าเสียหายได้เช่นกันหากกฎหมายภายในประเทศได้อนุญาตไว้ เมื่อพิจารณากฎหมายไทย กล่าวคือ ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 207.1 วรรคท้ายได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า ผู้ฝากส่งหรือผู้รับแล้วแต่กรณีสามารถโอนสิทธิการรับเงินชดเช้ค่าเสียหายให้แก่กันได้ จึงเป็นกรณีที่สามารถกระทำการตามที่อนุสัญญากำหนดได้เนื่องจากกฎหมายภายในประเทศได้อนุญาตไว้

ในส่วนของการเรียกเงินชดเช้ค่าเสียหายคืนจากผู้ฝากส่งหรือผู้รับนั้น อนุสัญญาได้กำหนดไว้ว่าหากภายหลังการจ่ายเงินชดเช้ค่าเสียหายไปแล้วได้พบไปรษณีย์ภัณฑ์หลงทะเบียน พัดุดหรือสิ่งของรับประกัน หรือสิ่งบรรจุภายในบางส่วนที่ก่อนหน้านี้ได้สูญหายไป ผู้ฝากส่งหรือผู้รับแล้วแต่กรณีต้องได้รับแจ้งให้ไปรับสิ่งของภายในระยะเวลา 3 เดือนโดยคืนเงินชดเช้ค่าเสียหายเท่ากับจำนวนเงินที่ได้รับไป หากผู้ฝากส่งและผู้รับปฏิเสธที่จะรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้น หรือไม่ตอบกลับภายในระยะเวลาที่กำหนด สิ่งของดังกล่าวต้องตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายไทยบัญญัติไว้จึงไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของไทยในส่วนนี้

20) พิธีการศุลกากร

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์กำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศต้นทางและปลายทางมีสิทธิส่งมอบสิ่งของเพื่อผ่านพิธีการศุลกากรตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ กฎหมายภายในของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับพิธีการศุลกากรนอกจากกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ของไทยคือ ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 แล้ว ยังมีกฎหมายเฉพาะ คือพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ซึ่งจะต้องพิจารณาประกอบกัน โดยไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 28 ได้กำหนดประเภทของสิ่งของที่ต้องผ่านการตรวจสอบจากพนักงานศุลกากร ณ ด่านศุลกากร

ไปรษณีย์ หรือด่านศุลกากรอื่นที่มีอำนาจซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดกับที่ทำการไปรษณีย์ที่จะฝากส่ง เสียก่อนจึงจะฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้ ยกตัวอย่างเช่น สิ่งของต้องจำกัดในการส่งออก** สิ่งของต้องเสียภาษีอากรขาออก ค่าภาคหลวงหรือค่าภาษีการค้าในการส่งออก เป็นต้น ซึ่ง สอดคล้องกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 มาตรา 27 ที่กำหนดโทษแก่ผู้ ที่นำ หรือพาของที่ยังไม่ได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม หรือที่ยังมิได้ผ่าน ศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่ง หรือพาของเช่นนี้ออกไปนอก ราชอาณาจักร โดยปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่ เกินสิบปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ในส่วนของคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ได้วางแนวปฏิบัติให้ผู้ฝากส่ง ดำเนินการในกรณีที่ฝากส่งไปรษณีย์ภักดิ์ระหว่างประเทศ และไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่าง ประเทศที่บรรจุสิ่งของต้องภาษีอากร โดยผู้ฝากส่งต้องกรอกข้อความในแบบพิมพ์ใบแจ้ง ศุลกากร (CN 23 หรือ ป.61) และผนึกใบศุลกากรไว้บนห่อของ ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่ง บรรจุภายในและราคาตามที่กำหนดให้แจ้งไว้ในแบบพิมพ์ดังกล่าวเป็นรายละเอียดที่กำหนดให้ แจ้งไว้เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาของหน่วยงานศุลกากรของไทยและต่างประเทศเท่านั้น ไม่ เกี่ยวกับกับความรับผิดชอบของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดต่อมูลค่าราคาและจำนวนที่ระบุไว้

นอกจากนี้ พนักงานศุลกากรโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 อาจตรวจห่อพัสดุไปรษณีย์ที่เข้ามาหรือออกไปจากประเทศไทยได้ และหากมีความ สงสัยอาจกักห่อจดหมายใดๆ ไว้ ณ ศุลกสถานได้จนกว่าผู้ฝากส่ง หรือผู้มีชื่อที่จะรับได้กระทำ ให้เป็นที่พอใจว่าไม่มีของที่ยังไม่ได้เสียค่าภาษีหรือที่ต้องจำกัด หรือต้องห้ามในห่อนั้น โดยเจ้า พนักงานศุลกากรจะตรวจ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ หรือที่ศุลกสถานก็ได้ จะเห็นได้ว่ากฎหมาย ภายในของไทยทั้งในส่วนของกฎหมายไปรษณีย์เอง และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้บัญญัติรองรับ พันธกรณีตามอนุสัญญาไว้เพียงพอแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายไทยในส่วนนี้

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ด่านศุลกากรไปรษณีย์ตั้งอยู่ในอาคารศูนย์ไปรษณีย์กรุงเทพฯ ช้างสถานีรถไฟกรุงเทพฯ ถนนรองเมือง แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

** สิ่งของที่มีประกาศ หรือกฎหมายบังคับว่าการส่งออกจะต้องได้รับอนุญาตก่อน เช่น ศิลปวัตถุ อารูธปืน วิทยุคมนาคม สัตว์ป่าคุ้มครอง เป็นต้น

3.3.2 กลไกภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง

ตามที่ได้มีการจัดตั้งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด โดยเปลี่ยนทุนของการสื่อสารแห่งประเทศไทยเป็นหุ้นตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ และโอนกิจการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการไปรษณีย์ของการสื่อสารแห่งประเทศไทยไปให้แก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดนั้น การดำเนินกิจการไปรษณีย์ และธุรกิจอันเกี่ยวเนื่องกับกิจการไปรษณีย์ รวมทั้งธุรกิจอื่นที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกัน หรือซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการไปรษณีย์ ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดยังคงได้รับอำนาจ สิทธิ และประโยชน์บางกรณีเช่นเดียวกับที่การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้รับ อีกทั้งการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดเป็นหน่วยงานทางปกครอง** การออกคำสั่งใดๆ ของกรรมการผู้จัดการใหญ่จึงอาจมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองได้*** ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาประโยชน์ของรัฐ และคุ้มครองประชาชนผู้ใช้บริการไปรษณีย์ มาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546 จึงได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ อันประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- (1) ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นประธานกรรมการ
- (2) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ
- (3) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นกรรมการ

* ได้แก่ บริการ Logispost บริการพิเศษสำหรับลูกค้าธุรกิจ บริการจำหน่ายตราไปรษณียากรและสิ่งสะสม บริการและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการสะสมตราไปรษณียากร และบริการจำหน่ายสินค้า

** ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 406/2548 และ 211/2551 ซึ่งได้วินิจฉัยไว้ว่า “บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจัดตั้งขึ้นตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เปลี่ยนทุนของการสื่อสารแห่งประเทศไทยเป็นหุ้นตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2542 และมีอำนาจหน้าที่ในกิจการไปรษณีย์ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ ประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546 จึงมีฐานะเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการทางปกครอง บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองตามนัยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542”

*** คำสั่งของกรรมการผู้จัดการใหญ่ที่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง คือการออกคำสั่งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 12 มาตรา 25 มาตรา 36 มาตรา 40 มาตรา 42 มาตรา 48 และมาตรา 78

(4) บุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการหรือสาขาวิชาที่พ้องจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการไปรษณีย์หนึ่งคน เป็นกรรมการ

(5) ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นกรรมการและเลขาธิการ

คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546 กล่าวคือ มีอำนาจในการอนุญาต การวินิจฉัย การออกข้อบังคับต่างๆ* การจัดทำไปรษณีย์นิเทศ การทำความเข้าใจ ตกลงกับต่างประเทศในกิจการไปรษณีย์ และการออกคำสั่งใดๆ ที่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477** นั้นหมายความว่า การดำเนินกิจการไปรษณีย์ใดๆ ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ที่อาจมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของรัฐ และสิทธิเสรีภาพของประชาชน จำต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการชุดนี้ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแล และควบคุมการดำเนินกิจการไปรษณีย์

นับแต่เวลาที่ได้สอดส่องของส่งทางไปรษณีย์ลงในตู้ไปรษณีย์ หรือได้มอบให้แก่พนักงาน เมื่อนั้นความรับผิดชอบของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดย่อมเกิดขึ้นทันทีจนกว่าสิ่งของนั้นได้พ้นทางไปรษณีย์ไปแล้ว ในระหว่างที่สิ่งของอยู่ในทางไปรษณีย์เพื่อดำเนินการส่งให้ถึงมือผู้รับอย่างปลอดภัยจำเป็นต้องอาศัยกลไกในการให้ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ กรมศุลกากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยมีรายละเอียดดังนี้

* ยกตัวอย่างเช่น ข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานต่างๆ ข้อบังคับในกิจการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ เป็นต้น

** ยกตัวอย่างเช่น คำสั่งให้เปิดตรวจ หรือทำลายไปรษณีย์ภัณฑ์ใดที่ส่งทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 คำสั่งไม่เรียกเก็บไปรษณียากรกรณีไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นได้มีผู้แกล้งส่งมาเพื่อเป็นเครื่องรบกวนผู้รับ เป็นต้น

1. กรมศุลกากร (The Customs Department)

กรมศุลกากรมีภารกิจหลักคือ จัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาใน และส่งออกป็นนอกราชอาณาจักรเพื่อนำไปพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และดูแลป้องกันปราบปราม การลักลอบหนีศุลกากรเพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นไปตามเป้าหมายและเกิดความเป็นธรรม แก่ผู้ประกอบการที่สุจริต ปัจจุบันกรมศุลกากรได้รับบทบาทและหน้าที่จากเดิมที่เน้นการจัดเก็บ ภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาในและส่งออกป็นนอกราชอาณาจักรมาเป็นการมุ่งเน้นที่จะพัฒนา ส่งเสริมด้านการค้าระหว่างประเทศและการส่งออกของไทยที่มีศักยภาพในการแข่งขันกับตลาด การค้าของโลกได้³ สำหรับการนำเข้า – ส่งออกสิ่งของทางไปรษณีย์อยู่ในความรับผิดชอบของส่วน บริการศุลกากรไปรษณีย์และอากาศยาน (Postal and Airport Customs Service Division)^{*} สังกัดสำนักงานศุลกากรกรุงเทพ กรมศุลกากร มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติพิธีการ ศุลกากร การจัดเก็บค่าภาษีอากรค่าธรรมเนียมและรายได้อื่นๆ และ/หรือวางประกันสำหรับสินค้า นำเข้าและส่งออก สินค้าถ่ายลำสินค้าผ่านแดน และของติดตัวผู้โดยสารที่ขนส่งทางไปรษณีย์ ระหว่างประเทศ⁴ การนำเข้า – ส่งออกสิ่งของทางไปรษณีย์มีกระบวนการดังนี้⁵

การนำเข้าสิ่งของทางไปรษณีย์ สิ่งของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยทางไปรษณีย์ จะถูกเปิดตรวจโดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรร่วมกับเจ้าหน้าที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อตรวจคัดแยกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรก่อนส่งมอบให้กับผู้ซื้อของ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

³ กรมศุลกากร, ประวัติความเป็นมากรมศุลกากร, [Online] แหล่งที่มา:

http://www.customsclinic.org/index.php?option=com_content&view=article&id=183&Itemid=103&lang=th [30 มกราคม 2553]

^{*} เดิมมีชื่อเรียกว่า ด่านศุลกากรไปรษณีย์ (Postal Customs House)

⁴ ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์และอากาศยาน, เกี่ยวกับเรา, [Online] แหล่งที่มา:

<http://www.postalcustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=504758> [30 มกราคม 2553]

⁵ กรมศุลกากร, พิธีการศุลกากรไปรษณีย์, [Online] แหล่งที่มา:

http://www.customsclinic.org/index.php?option=com_content&view=article&id=141&Itemid=190&lang=th [30 มกราคม 2553]

ประเภทที่ 1 ของยกเว้นอากร คือของที่แต่ละหีบห่อมีราคาไม่เกิน 1,000 บาท หรือตัวอย่างสินค้าที่ใช้ได้แต่เพียงเป็นตัวอย่างและไม่มีราคาในทางการค้า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นผู้นำของไปส่งมอบให้แก่ผู้มีชื่อรับของตามที่อยู่ของผู้ฝากส่งระบุไว้ที่หน้าหีบห่อ

ประเภทที่ 2 ของต้องชำระอากร คือของที่ส่งจากผู้ส่งคนหนึ่งถึงผู้รับคนหนึ่งในคราวเดียวกัน หรือเข้ามาถึงพร้อมกัน ไม่ว่าจะมียกเว้นหรือไม่มีราคา FOB (Free On Board) รวมกันไม่เกิน 40,000 บาท และไม่เป็นของต้องห้าม* ต้องกำกับ** หรือไม่เป็นของต้องส่งตัวอย่างวิเคราะห์สินค้าก่อนปล่อย เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะประเมินราคาและค่าอากรแล้วส่งมอบของให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นำส่งไปที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางเพื่อส่งมอบให้แก่ผู้มีชื่อรับของและเรียกเก็บอากรแทนกรมศุลกากร โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะออก “ใบแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ” (Notification to collect International Postal Items) และส่งไปให้ผู้มีชื่อรับของเพื่อแจ้งให้ไปรับของและชำระอากร ณ ที่ทำการไปรษณีย์ที่ระบุไว้ในใบแจ้งฯ โดยที่ทำการไปรษณีย์จะเป็นผู้ออกใบเสร็จรับเงินแทนกรมศุลกากร

ประเภทที่ 3 ของอื่นๆ นอกจากประเภทที่ 1 และ 2 เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะส่งมอบของให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อนำไปเก็บรักษาไว้ในคลังสินค้า และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะออก “ใบแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ” แล้วส่งไปให้ผู้มีชื่อรับของเพื่อแจ้งให้ไปปฏิบัติพิธีการศุลกากรและขอรับของ ณ ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์และอากาศยาน หรือด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบแจ้งฯ

การส่งออกสิ่งของทางไปรษณีย์ การฝากส่งสิ่งของทางไปรษณีย์ไปต่างประเทศสามารถทำได้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่งตามระเบียบข้อบังคับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด โดยไม่ต้องผ่านการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ศุลกากรก่อนภายใต้บังคับเงื่อนไขที่ว่า สิ่งของนั้นไม่เป็นของต้องห้ามในการส่งออก ไม่เป็นของต้องมีใบอนุญาตในการส่งออก ไม่เป็นของ

* ของที่มีกฎหมายห้ามมิให้นำเข้า - ส่งออก เช่น วัตถุลามก สินค้าที่มีตราหรือลวดลายเป็นรูปธงชาติของที่มีการแสดงถิ่นกำเนิดเป็นเท็จ ของละเมิดลิขสิทธิ์ หรือทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

** ของที่จะนำเข้า - ส่งออกได้ต้องได้รับอนุญาตหรือปฏิบัติให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้นๆ เช่น ต้องมีใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกของกระทรวงอุตสาหกรรม หรือกระทรวงสาธารณสุข ต้องปฏิบัติตามประกาศอันเกี่ยวกับฉลากหรือใบรับรองการวิเคราะห์หรือเอกสารกำกับยา เป็นต้น

ต้องเสียอากรขาเข้าหรือค่าภาคหลวง และสิ่งของนั้นไม่ว่าจะบรรจุเป็นจำนวนกี่หีบห่อ ต้องมีราคารวมกันในการส่งออกคราวหนึ่งไม่เกิน 10,000 บาทสำหรับสิ่งของทั่วไป หรือมีราคาไม่เกิน 5,000 บาทสำหรับเพชรพลอย เครื่องทองรูปพรรณ ทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาว

นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงระหว่างกรมศุลกากร และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด อีกหลายฉบับที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามผู้มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากร โดยการนำสิ่งของที่ลักลอบนำเข้าจากต่างประเทศโดยยังมีได้เสียภาษีอากร และหรือนำสิ่งของหรือสินค้าที่ผิดกฎหมายมาฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ รวมทั้งเพื่อให้มีการแจ้งข่าวสารข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพิ่มขึ้น เช่น ข้อตกลงว่าด้วยการอายัดพัสดุไปรษณีย์รับประกันในประเทศ และสิ่งของที่ส่งทางบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2529, ข้อตกลงว่าด้วยการอายัดสิ่งของส่งไปรษณีย์ถึงปลายทางต่างประเทศที่บรรจุสิ่งของต้องห้าม สิ่งเสพติดให้โทษ หรือผิดกฎหมาย จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2530 และข้อตกลงว่าด้วยการตรวจปล่อยสิ่งของส่งทางไปรษณีย์จากต่างประเทศ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2535 เป็นต้น

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (Royal Thai Police)

เดิมคือ กรมตำรวจ ต่อมาในปี พ.ศ.2541 ได้มีการปรับโอนจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและสังคมทั่วประเทศ สำหรับหน่วยงานในสังกัดที่มีการติดต่อประสานงานร่วมกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อปราบปรามการใช้ไปรษณีย์เพื่อการลักลอบค้ายาเสพติด คือ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเป็นฝ่ายอำนวยการในการกำหนดยุทธศาสตร์ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการ

สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุประสงค์ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทซึ่งรับเอาโดยสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม ค.ศ.1988 ข้อ 14 “การใช้ไปรษณีย์

1. โดยสอดคล้องกับพันธกรณีของตนภายใต้อนุสัญญาสหภาพสากลไปรษณีย์ และตามหลักการพื้นฐานของระบบกฎหมายภายในของตน ภาควิชาจะต้องใช้มาตรการต่างๆ เพื่อปราบปรามการใช้ไปรษณีย์เพื่อการลักลอบค้า และจะต้องร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

2. มาตรการที่อ้างถึงในวรรคหนึ่งของข้อนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะต้องรวมถึง

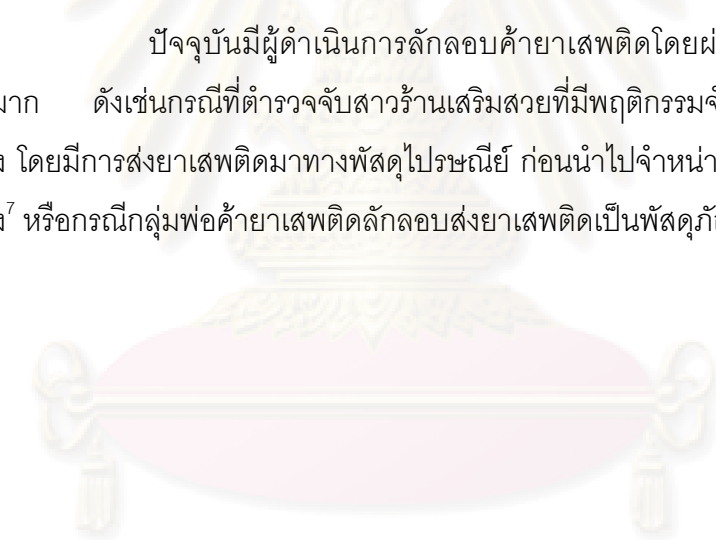
(ก) การประสานการปฏิบัติเพื่อป้องกันและปราบปรามการใช้ไปรษณีย์เพื่อการลักลอบค้า

(ข) การที่บุคลากรด้านปราบปรามที่มีอำนาจนำมาใช้และดำรงไว้ซึ่งเทคนิคการสอบสวน และ

ควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อตรวจหาสินค้ายาเสพติด วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารในบัญชี 1 และบัญชี 2 ผิดกฎหมายในระบบไปรษณีย์

วางแผน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และเสนอแนะการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยมีพันธกิจที่สำคัญคือ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทั้งในประเทศและต่างประเทศ⁶ ในการนำเข้า - ส่งออกสิ่งของทางไปรษณีย์ก็มีการประสานงานร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมศุลกากร และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ดังจะเห็นได้จากข้อตกลงว่าด้วยการอายัดพัสดุไปรษณีย์ร่วมกันในประเทศ และสิ่งของที่ส่งทางบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ.2529 ซึ่งกำหนดแนวปฏิบัติในการอายัดสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ เช่น เจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิขออายัดต้องเป็นเจ้าหน้าที่ชั้นสัญญาบัตรขึ้นไป ผู้ขออายัดต้องอายัดหีบห่อพัสดุไปรษณีย์รับประกันในประเทศ หรือสิ่งของที่ส่งทางบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศ เฉพาะที่มีเหตุอันชวนเชื่อได้ว่าสิ่งของภายในเป็นสิ่งของต้องสงสัยว่าจะหลีกเลี่ยงภาษีอากร ของต้องจำกัด ของต้องห้ามในการนำเข้าในราชอาณาจักร หรือของผิดกฎหมาย การอายัดของไปรษณีย์จะกระทำมิได้ เป็นต้น

ปัจจุบันมีผู้ดำเนินการลักลอบค้ายาเสพติดโดยผ่านช่องทางไปรษณีย์เป็นจำนวนมาก ดังเช่นกรณีที่ตำรวจจับสาวร้านเสริมสวยที่มีพฤติกรรมจำหน่ายยาเสพติดตามสถานบันเทิง โดยมีการส่งยาเสพติดมาทางพัสดุไปรษณีย์ ก่อนนำไปจำหน่ายให้กับกลุ่มวัยรุ่นตามสถานบันเทิง⁷ หรือกรณีกลุ่มพ่อค้ายาเสพติดลักลอบส่งยาเสพติดเป็นพัสดุภัณฑ์ ณ ที่ทำการ



ศูนย์วิทยุตำรวจ

(ค) มาตรการทางกฎหมายที่จะทำให้การใช้วิธีการอันเหมาะสมเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่จำเป็นสำหรับกระบวนการทางศาล”

⁶ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, พันธกิจของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, [Online] แหล่งที่มา: <http://www.thaidrugpolice.com/duty.html> [30 มกราคม 2553]

⁷ ผู้จัดการออนไลน์, จับสาวร้านเสริมสวยที่กระเป๋ียัดยาไอซ์ 20 ถุง ยาบ้า 40 เม็ด, [Online] แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9520000138426> [30 มกราคม 2553]

ไปรษณีย์ สาขาแม่สาย โดยอ้างกับเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ว่าเป็นเครื่องขยายเสียง⁸ การประสานงาน และการแจ้งข้อมูลระหว่างหน่วยงานจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลดลงได้

3. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (Food and Drug Administration)

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีฐานะเป็นกรมหนึ่งภายใต้ กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่ปกป้องและคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งประกอบด้วยอาหาร ยา ยาเสพติดให้โทษ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท สารระเหยบางชนิด เครื่องสำอาง วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน และเครื่องมือแพทย์⁹ สำหรับหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการนำเข้า - ส่งออกสิ่งของทางไปรษณีย์คือ กองงานด้านอาหารและยา ซึ่งเดิมมีชื่อว่ากองสารวัตร มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้แก่ ยา อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตราย วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และยาเสพติดให้เข้ามาในราชอาณาจักรได้ถูกต้องตามกฎหมาย มีคุณภาพ และความปลอดภัย กองงานด้านอาหารและยาได้ได้จัดตั้งด่านในการตรวจสอบการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ด่านชายแดน ท่าอากาศยาน และที่ทำการไปรษณีย์บางแห่ง^{*} เพื่อทำหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ ยึดอายัดการนำเข้า นำผ่าน ส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์สุขภาพให้เป็นไปตามหลักวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป้องกันและปราบปรามการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมาย เฝ้าระวังมาตรฐาน โดยการตรวจวิเคราะห์เบื้องต้น และ/หรือเก็บตัวอย่างส่งวิเคราะห์ทางวิชาการ รวมทั้งพิจารณาการอนุญาตการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ

นอกจากนี้ ตามรายงานของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศได้ระบุว่าครึ่งหนึ่งของยาที่ส่งจ่ายในประเทศกำลังพัฒนาเป็นยาปลอม และอีกไม่นานจะมีปริมาณมากกว่ายาเสพติดผิดกฎหมายทั่วโลก และแนะนำให้รัฐบาลประเทศต่างๆ ปราบปรามการ

⁸ เชียงรายไฟท์ส, ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองแม่สายร่วมกับหน่วยงานเกี่ยวข้องตรวจยึดได้ยาบ้าของกลาง 60,000 เม็ด, [Online] แหล่งที่มา: <http://www.chiangraifocus.com/newsdetail.php?news=2407> [30 มกราคม 2553]

⁹ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, แนะนำสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ปี 2551, [Online] แหล่งที่มา: http://www.fda.moph.go.th/www_fda/FdaIntro/FDAIntro.pdf [30 มกราคม 2553]

* ปัจจุบันมีด่านอยู่ในความรับผิดชอบทั่วประเทศทั้งสิ้น 35 ด่าน แบ่งเป็นด่านส่วนกลาง (กรุงเทพมหานครและปริมณฑล) จำนวน 13 ด่าน และส่วนภูมิภาคจำนวน 22 ด่าน

จำหน่ายยาผิดกฎหมายทางที่ส่งทางไปรษณีย์¹⁰ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก็ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจึงได้พัฒนาโครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานยาโดยใช้ Screening Tests ในประเทศสมาชิก ACMECS* เพื่อวิเคราะห์หามาตรการและวิธีการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานยาเบื้องต้นของประเทศสมาชิก ซึ่งประกอบด้วย ไทย เวียดนาม กัมพูชา พม่า และลาว อันเป็นการเฝ้าระวังและลดปัญหาความปลอดภัยที่อาจแพร่ระบาดไปยังประเทศสมาชิก

3.4 กระบวนการเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาของไทย

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 เป็นสนธิสัญญาแบบพหุภาคีซึ่งออกโดยอาศัยความตามมาตรา 22.3 แห่งธรรมนูญสหภาพสากลไปรษณีย์ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยมีผลผูกพันประเทศสมาชิกสหภาพสากลไปรษณีย์ทุกประเทศ** หากประเทศใดยังไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติตามพันธกรณีทั้งหมดในอนุสัญญา ก็สามารถทำข้อสงวนได้ครบเท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของอนุสัญญา โดยข้อสงวนดังกล่าวจะปรากฏอยู่ในพิธีสารต่อท้ายดังกล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 อนุสัญญาฉบับนี้มีที่มาจาก การแก้ไขอนุสัญญาฉบับเดิม (อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2004) ในที่ประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์สมัยที่ 24 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม - 12 สิงหาคม พ.ศ. 2551 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนประเทศสมาชิกจำนวน 179 ประเทศ จำนวนรวมกว่า 2,600 คน โดยมีผู้แทน

¹⁰ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ, ยาปลอมระบาดหนัก ยูเอ็นแนะคุมเข้มขายตรง-ขายผ่านเน็ต, [Online] แหล่งที่มา: http://www.healthcorners.com/new_read_news.php?id=357 [31 มกราคม 2553]

* ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิระวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (ACMECS : Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy) เป็นโครงการภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบประเทศอาเซียน (เฉพาะ กัมพูชา ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้า การลงทุนสินค้าเกษตร ทั้งการผลิตและการตลาด เป็นการส่งเสริมอาชีพยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชนร่วมกัน

** Article 22.3 of Universal Postal Convention 2008 "The Universal Postal Convention, the Letter Post Regulations and the Parcel Post Regulations shall embody the rules applicable throughout the international postal service and the provisions concerning the letter-post and postal parcels services. These Acts shall be binding on all member countries. ..."

ระดับรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุมจำนวน 97 ประเทศ และมีผู้แทนขององค์การระหว่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการไปรษณีย์ต่างๆ[†] ส่วนคณะผู้แทนไทยประกอบด้วยข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ และพนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ต่อไปจะได้พิจารณาถึงกระบวนการในการเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญาทั้งในทางระหว่างประเทศ และภายในประเทศ ดังนี้

(ก) กระบวนการในทางระหว่างประเทศ

การเข้าร่วมเป็นภาคีของสนธิสัญญาพหุภาคีส่วนใหญ่มักเป็นการเข้าร่วมโดยการลงนามแบบมีเงื่อนไขไว้ก่อนแล้วจึงให้สัตยาบันในภายหลัง จึงควรได้พิจารณาถึงหลักเกณฑ์ของการลงนาม และการให้สัตยาบันไปด้วย เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงกระบวนการในการเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญา ดังนี้

(1) การลงนาม

การลงนามในสนธิสัญญาจะต้องเป็นการลงนามโดยตัวแทนของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจเต็ม (full power)^{**} หรือบุคคลอื่นใดที่กฎหมายระหว่างประเทศให้การยอมรับ เช่น ประมุขของรัฐ (heads of state) หัวหน้ารัฐบาล (heads of government) หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ministers of foreign affairs) เป็นต้น^{***} สำหรับผู้มีอำนาจลงนามสนธิสัญญาขององค์การระหว่างประเทศนั้น จะพิจารณาจากระเบียบขององค์การนั้น และเจตนาของรัฐที่เกี่ยวข้อง[†] เราสามารถแบ่งรูปแบบในการลงนามซึ่งส่งผลทางกฎหมายที่แตกต่างกันไปได้ ดังนี้

* หนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ ทท 0205.5/0200 ลงวันที่ 30 มกราคม 2552 เรื่อง ผลการประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์ สมัยที่ 24

** สำหรับประเทศไทยนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจะเป็นผู้ลงนามในหนังสือมอบอำนาจเต็ม ตามที่กำหนดไว้ในมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2545

*** Article 7 "Full powers" of the Vienna Convention on the Law of Treaties 1969.

† Article 7 of the Vienna Convention on the Law of Treaties Between States and International Organization or Between International Organizations 1986.

(1.1) การลงนามเพื่อผูกพันตามสนธิสัญญา เป็นการลงนามจริงหรือการลงนามเต็ม (full signature) โดยตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจเต็มจากรัฐ อันทำให้ประเทศที่ลงนามมีผลผูกพันต่อสนธิสัญญาที่ได้ลงนามนั้นทันทีโดยไม่จำเป็นต้องมีการให้สัตยาบันอีก^{*} อย่างไรก็ตาม การลงนามประเภทนี้มักใช้กับสนธิสัญญาที่ไม่มีความสำคัญมากนัก

(1.2) การลงนามแบบมีเงื่อนไข มี 3 รูปแบบคือ การลงนามย่อ (initial) การลงนามโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องนำกลับไปพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง (signature ad referendum) และการลงนามโดยมีเงื่อนไขว่าต้องได้รับการให้สัตยาบันอีกครั้งหนึ่ง (signature subject to ratification) การลงนามย่อถือเป็นการยืนยันความถูกต้องของตัวบทบัญญัติ และเป็นการปิดการเจรจา ซึ่งยังมีใช้การแสดงความยินยอมเข้าผูกพันตามสนธิสัญญา แต่มีเพียงพันธกรณีให้ดำเนินการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในเพื่อให้มีการทำสนธิสัญญากันต่อไป ส่วนการลงนามโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องนำกลับไปพิจารณาอีกชั้นหนึ่งนั้น ใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนด้วยเหตุผลทางการเมืองซึ่งทำให้ไม่สามารถได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี หรือทั้งคณะรัฐมนตรีหรือรัฐสภาได้ทันที ซึ่งหมายความว่าหากทั้งสองฝ่ายยืนยันเจตนาโดยผ่านวิธีการทางทูตในภายหลังก็จะถือว่าแสดงเจตนายินยอมเข้าผูกพันตามสนธิสัญญานั้นๆ และมีผลย้อนหลังตั้งแต่เมื่อมีการลงนาม สำหรับรูปแบบสุดท้าย คือการลงนามโดยมีเงื่อนไขว่าต้องได้รับการให้สัตยาบันอีกครั้งหนึ่ง จะใช้ในกรณีที่เนื้อหาของสนธิสัญญาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ หรือจำเป็นต้องได้รับการพิจารณา ทบทวนอย่างรอบคอบ อย่างไรก็ดี แม้การลงนามประเภทนี้จะยังไม่มีผลเป็นการยินยอมเข้าผูกพัน แต่รัฐผู้ลงนามต่างก็มีพันธกรณีที่จะต้องละเว้นจากการกระทำใดๆ ที่ขัดขวาง หรือทำให้เป้าหมายของสนธิสัญญาต้องเสื่อมเสียไป¹¹

ในการประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์จะต้องมีการลงนามในบทบัญญัติใหม่ซึ่งมีผลผูกพันต่อประเทศไทย ซึ่งตามมาตรา 3 ของข้อบังคับระเบียบการประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์ (Rules of Procedure of Congress) กำหนดว่าคณะผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมจะต้องมีหนังสือแต่งตั้งผู้แทน (Credentials) ซึ่งรวมถึงหนังสือมอบอำนาจในการร่วม

^{*} Article 11 “Means of expressing consent to be bound by a treaty” of the Vienna Convention on the Law of Treaties.

¹¹ จตุรนต์ ธีระวัฒน์, กฎหมายระหว่างประเทศ, 2(กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2550), หน้า 139-140.

อภิปราย ลงมติ และลงนามในบทบัญญัติซึ่งรับรองจากประมุขของรัฐ หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2551 เห็นชอบการแต่งตั้งคณะผู้แทนไทยและการมอบอำนาจเต็มแก่หัวหน้าคณะและรองหัวหน้าคณะผู้แทนไทยสำหรับการประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์สมัยที่ 24 โดยมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือแต่งตั้งผู้แทนสำหรับคณะผู้แทนไทย ซึ่งมอบอำนาจเต็ม (Credentials with full powers) ให้แก่หัวหน้าคณะและรองหัวหน้าคณะผู้แทนไทย โดยสงวนสิทธิ์ในการให้สัตยาบัน หรือรับรองเอกสารที่มีการแก้ไข (Subject to ratification or approval) ถือเป็นกรลงนามแบบมีเงื่อนไขรูปแบบที่สามดังได้อธิบายไว้ข้างต้น โดยเป็นการลงนามเพื่อแสดงความเห็นชอบต่อหลักการในอนุสัญญา แต่เนื่องจากยังต้องมีการพิจารณาถึงบทบัญญัติในอนุสัญญาโดยละเอียดอีก และต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายไปรษณีย์ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญา จึงเป็นเพียงการลงนามเพื่อแสดงเจตนาที่จะเข้าผูกพันต่ออนุสัญญา โดยยังไม่มีผลเป็นการยอมเข้าผูกพันต่ออนุสัญญาแต่ประการใด ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาล หรือรัฐสภาแล้วจึงจะให้สัตยาบันอีกครั้งหนึ่งอนุสัญญาจึงจะมีผลผูกพัน แต่การลงนามดังกล่าวได้ก่อให้เกิดพันธกรณีต่อประเทศไทยนับแต่เวลาที่ได้ลงนามเป็นต้นไปที่จะต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดวัตถุประสงค์ หรือเจตนารมณ์ของอนุสัญญานั้น

(2) การให้สัตยาบัน

การให้สัตยาบัน (ratification) มีวัตถุประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้ประมุขของรัฐ หรือขอของรัฐบาลได้ตรวจสอบว่า ผู้แทนของรัฐที่ได้รับแต่งตั้งให้ไปทำการเจรจาได้กระทำไปไปในขอบเขตที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ และยังทำให้สามารถไต่ตรองและพิจารณาอย่างรอบคอบอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะตัดสินใจขั้นสุดท้ายในการทำสนธิสัญญา อย่างไรก็ตาม การให้สัตยาบันเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร ส่วนความจำเป็นที่ต้องขอความเห็นชอบจากฝ่ายนิติบัญญัติสำหรับสนธิสัญญาบางประเภทนั้นเป็นขั้นตอนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ ซึ่งอาจมีความแตกต่างกัน ในกรณีขององค์การระหว่างประเทศก็จะเป็นไปตามกฎเกณฑ์เฉพาะขององค์การนั้นๆ โดยอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.1986 เรียกขั้นตอนการแสดงความเห็นชอบเข้าผูกพัน

* Article 18 "Obligation not to defeat the object and purpose of a treaty prior to its entry into force" of the Vienna Convention on the Law of Treaties.

ว่า เป็นการกระทำเพื่อยืนยันเจตนาอย่างเป็นทางการ¹² การให้สัตยาบันสามารถทำได้โดยการส่งมอบสัตยาบันสาร (Instrument of Ratification) ให้แก่ผู้ดูแลรักษาสนธิสัญญา (depository) ซึ่งสำหรับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ก็คือ ผู้อำนวยการใหญ่ของสำนักงานระหว่างประเทศ

ในส่วนของกรณีผลบังคับใช้ของสนธิสัญญาต่อรัฐภาคีที่ได้ลงนาม ให้สัตยาบัน ต้องพิจารณาตามบทบัญญัติของสนธิสัญญานั้นๆ ว่าจะมีผลใช้บังคับเมื่อใด สำหรับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ได้กำหนดไว้ในมาตรา 37 ให้อนุสัญญามีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ.2010 และยังมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะนำบทบัญญัติของการประชุมใหญ่สมัยต่อไปมาใช้บังคับ

(ข) กระบวนการภายในประเทศ

นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทย กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศจะเป็นกฎหมายแม่บทที่วางหลักการเกี่ยวกับการจัดทำสนธิสัญญา ในหลายประเทศมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำสนธิสัญญาเพิ่มเติมจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ บางประเทศก็กำหนดไว้เป็นเพียงแนวทาง** (Guideline)¹³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 190 ได้วางหลักเกณฑ์ในการจัดทำสนธิสัญญา*** ระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศไว้ให้เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในฐานะทรงเป็นประมุขของรัฐ โดยกำหนดประเภทของสนธิสัญญาที่คณะรัฐมนตรีจะต้องขอความเห็นชอบ

¹² จตุรนต์ ธีระวัฒน์, กฎหมายระหว่างประเทศ, หน้า 141.

* เช่น รัสเซีย เวียดนาม

** เช่น ออสเตรเลีย

¹³ มนตรี กิตติวิงษ์, การจัดทำสนธิสัญญาของประเทศไทย, หน้า 9.

*** คำว่า “หนังสือสัญญา” หรือ “สัญญาอื่น” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 190 วรรคหนึ่งนั้น หมายถึงหนังสือสัญญาซึ่งทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างประเทศไทยกับประเทศอื่นๆ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเรียกชื่อหนังสือสัญญา หรือสัญญาเช่นนั้นอย่างไรก็ตาม

ของรัฐสภาในกรอบการเจรจา และต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน และภายหลังการเจรจา หรือก่อนลงนามในสนธิสัญญาไว้ 5 ประเภทด้วยกัน คือ¹⁴

- (1) สนธิสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย
- (2) สนธิสัญญาซึ่งมีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ด้านนอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามสนธิสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ
- (3) สนธิสัญญาซึ่งจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสนธิสัญญา
- (4) สนธิสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง
- (5) สนธิสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษาอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008 พบว่า อนุสัญญาไม่เข้าข่ายประเภทของสนธิสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากอนุสัญญามีลักษณะเป็นบทบัญญัติที่วางหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ โดยมีได้กล่าวถึงถึงสภาพการดำเนินกิจการไปรษณีย์ในแต่ละประเทศ ทั้งยังเปิดโอกาสให้ประเทศที่ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการตามบทบัญญัติทั้งหมดของอนุสัญญาสามารถตั้งข้อสงวนในขณะที่มีการลงนามในอนุสัญญาไว้ในพิธีสารต่อท้าย และไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสนธิสัญญา เพราะประเทศไทยมีกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์อยู่แล้ว คือพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 ประกอบกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ เกี่ยวกับการออกหนังสือแต่งตั้งคณะผู้แทนไทยเพื่อลงนามในบทบัญญัติ หรือเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีการพิจารณาแก้ไข/ปรับปรุงในระหว่างการประชุม รวมถึงการร่วมอภิปราย และลงมติในการประชุม ซึ่งจะยังไม่มีผลจนกว่ารัฐบาลไทยจะได้ให้สัตยาบันหรือให้ความเห็นชอบใน

¹⁴ คณะกรรมาธิการวิสามัญยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, หน้า 185.

ภายหลัง ว่าไม่มีประเด็นที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 190 แต่อย่างใด¹⁵

เมื่อประเทศไทยเป็นสมาชิกของสหภาพสากลไปรษณีย์ ประเทศไทยควรจะต้องเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาฉบับดังกล่าว เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญที่ประเทศสมาชิกสามารถใช้ในการประสานความร่วมมือระหว่างกันในด้านการให้บริการไปรษณีย์ แต่อย่างไรก็ดีมีข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับพันธกรณีที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังจะได้ศึกษาในหัวข้อต่อไป

3.5 พันธกรณีของประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา

จากการศึกษาถึงความเป็นมา และหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาในบทที่ 2 ถือเป็นความก้าวหน้าครั้งสำคัญของการพัฒนาบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ซึ่งช่วยในการยกระดับในสามด้าน คือ ด้านการเพิ่มความคุ้มครองผู้ให้บริการและพนักงานไปรษณีย์ โดยการเพิ่มรายการสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ และการเพิ่มเงื่อนไขในการฝากส่งสิ่งของบางประเภท ด้านการต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย โดยกำหนดให้สิ่งของปลอมแปลง และลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจทั้งในประเทศและระหว่างประเทศได้รับความคุ้มครอง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และสุดท้ายคือ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้บริการ โดยนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในบริการไปรษณีย์ภัณฑ์ และการจัดส่งเรื่องสอบสวน อย่างไรก็ตาม อนุสัญญามีข้อท้าทายในเรื่องของการเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกตั้งข้อสงวนได้ ซึ่งอาจเกิดปัญหาความไม่ต่อเนื่องของการพัฒนาบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และการที่อนุสัญญายอมให้ประเทศสมาชิกอ้างกฎหมายภายในเพื่อแสดงว่าตนไม่สามารถยอมรับข้อเสนอกฎอนุสัญญาในระหว่างการประชุมใหญ่ได้ จึงอาจทำให้ประเทศสมาชิกขาดความกระตือรือร้นในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไปรษณีย์ของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

¹⁵ หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 1003/879 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2551 เรื่อง การประชุมใหญ่สหภาพไปรษณีย์สากล สมัยที่ 24

* Article 35.4 of Universal Postal Convention 2008

แม้ว่าขณะนี้ประเทศไทยจะอยู่ในระหว่างการดำเนินการให้สัตยาบันอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 ประเทศไทยก็มีพันธกรณีที่จะต้องละเว้นจากการกระทำใดๆ ที่ขัดขวาง หรือทำให้เป้าหมายของอนุสัญญาต้องเสื่อมเสียไป และเมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีแล้ว ประเทศไทยจะต้องให้ความเคารพต่ออนุสัญญาที่ได้เข้าร่วมเป็นภาคีดังกล่าว ตามหลักกฎหมายทั่วไปที่ว่า “สัญญาต้องเป็นสัญญา” (pacta sunt servanda) ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศสมาชิกของอนุสัญญาต้องผูกพันตามอนุสัญญาด้วยหลักสุจริต (good faith) ประเทศไทยจะต้องดำเนินการต่างๆ ตามที่อนุสัญญากำหนดไว้อย่างเคร่งครัด รวมถึงการให้ความร่วมมือต่อประเทศสมาชิกอื่นๆ และกลไกในทางระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้แล้วประเทศไทยไม่อาจยกกฎหมายภายในประเทศขึ้นอ้างเพื่อจะไม่ปฏิบัติตามอนุสัญญา เว้นแต่ประเทศไทยจะได้มีการตั้งข้อสงวนไว้ในขณะเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญา แต่อย่างไรก็ตาม การยกอ้างหลักกฎหมายภายในต่อบทบัญญัติของอนุสัญญาที่ได้ตั้งข้อสงวนไว้ดังกล่าว ก็จะต้องไม่เป็นการขัดกับวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ของอนุสัญญา มิฉะนั้นแล้วอาจถือได้ว่าประเทศไทยไม่ได้ให้ความเคารพต่ออนุสัญญาตามหลักสุจริต สำหรับพันธกรณีของไทยที่ต้องปฏิบัติตามหลักการของอนุสัญญาสามารถพิจารณาได้ดังนี้

1) พันธกรณีด้านการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย และมาตรการทางกฎหมาย

โดยเหตุที่ระบบกฎหมายของประเทศไทยไม่ยอมรับการนำเอากฎหมายระหว่างประเทศมาใช้บังคับเป็นกฎหมายภายในโดยอัตโนมัติ ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในมาตรา 190 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ที่ได้กล่าวถึงแล้วในหัวข้อ 3.4 กระบวนการเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาของไทย ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “หนังสือสัญญาใดจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา” จึงแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยึดถือทฤษฎีทวินิยม (dualism) ซึ่งจะต้องมีการออกกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคี ดังนั้น การปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายในของประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งหากมีบทบัญญัติกฎหมายภายในรองรับอยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายใหม่อีก แต่ถ้าหากไม่มีบทกฎหมายรองรับ หรือรองรับแล้วแต่ไม่เพียงพอ ก็จำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายใหม่เพื่อใช้บังคับ หรือแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายเดิมต่อไป เพื่อให้สามารถปรับใช้กฎหมายภายในของประเทศไทยในการดำเนินการตามพันธกรณีของอนุสัญญาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันยังขาดความชัดเจนในบางเรื่อง และไม่สามารถรองรับพันธกรณีของไทยต้องปฏิบัติกรให้เป็นไปตามอนุสัญญาได้ทั้งหมด โดยเฉพาะหลักการสำคัญของอนุสัญญา คือหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน ไม่มีการกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะแต่อย่างใด ไม่มีบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับความผิดฐานละเมิดอำนาจสิทธิขาดในการจัดการไปรษณีย์ และความผิดฐานส่งสิ่งต้องห้ามทางไปรษณีย์ บทบัญญัติของกฎหมายมีความซ้ำซ้อน ขาดบริการไปรษณีย์รูปแบบใหม่ที่จะช่วยในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ และถ้อยคำสำคัญในกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ไม่สอดคล้องกับถ้อยคำในอนุสัญญาที่ได้แก้ไขใหม่ ในส่วนของกรออกกฎหมาย และกำหนดมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อรองรับการปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญานั้น สามารถกระทำได้หลายวิธี ดังนี้

(1) ออกเป็นพระราชบัญญัติอนุวัติการ

เป็นการตรากฎหมายให้นำอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 ที่ไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีมาใช้บังคับเป็นกฎหมายภายในโดยตรง ซึ่งประเทศไทยเคยออกพระราชบัญญัติอนุวัติการในลักษณะนี้มาแล้วในอดีต ยกตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติบังคับการให้เป็นไปตามอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก ลงวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2492¹⁶ แต่อย่างไรก็ตาม การออกพระราชบัญญัติอนุวัติการเช่นนี้ไม่เหมาะสมกับประเทศไทย เนื่องจากอนุสัญญาสากลไปรษณีย์มิได้กำหนดรายละเอียดในส่วนของกฎหมายและมาตรการภายในประเทศไว้ โดยเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถใช้กฎหมาย หรือมาตรการภายในประเทศของตนเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาได้ตามความเหมาะสม ประกอบกับประเทศไทยก็มีกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับไปรษณีย์ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว คือ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2553 ซึ่งใช้ประกอบกับไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553

¹⁶ คมกฤษ หาญพิชาญชัย, “อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนให้พ้นจากการถูกบังคับให้หายสาบสูญ : ผลกระทบทางกฎหมายต่อประเทศไทย” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551), หน้า 208-209 .

(2) ออกเป็นพระราชบัญญัติใหม่

เป็นการตรากฎหมายใหม่ทั้งฉบับ ซึ่งจะได้กำหนดกฎหมายและมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญานั้น แต่เนื่องจากพันธกรณีของอนุสัญญามีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายภายในหลายฉบับ ทั้งกฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การตรากฎหมายใหม่ทั้งฉบับจึงต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อกฎหมายอื่นๆ ด้วย โดยจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งมีลำดับที่สูงกว่า และจะต้องไม่กระทบกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการออกกฎหมายใหม่ในลำดับศักดิ์เดียวกันนั้นจะมีผลเป็นการยกเลิกกฎหมายเดิมที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายใหม่ ดังนั้น การออกเป็นพระราชบัญญัติใหม่จึงก่อให้เกิดปัญหาในกรณีที่มีผลกระทบต่อพระราชบัญญัติฉบับอื่น และใช้เวลายาวนาน เพราะต้องจัดลำดับความสำคัญกับกฎหมายฉบับอื่นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนกว่า

(3) แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่

ต้องพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายอาญา หรือพระราชบัญญัติอื่นใดที่เกี่ยวข้อง สำหรับกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับไปรษณีย์ของไทยคือ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 และไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 นั้น การแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวไม่จำเป็นต้องแก้ไขในตัวพระราชบัญญัติซึ่งมีความยุ่งยาก และใช้ระยะเวลาานาน แต่จะแก้ไขในไปรษณีย์นิเทศแทนโดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ซึ่งมีความสะดวกมากกว่า ไปรษณีย์นิเทศมีลักษณะเป็นสมุดกฎข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไปอันพึงต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 และตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ โดยทุกครั้งที่มีการแก้ไขอนุสัญญาในที่ประชุมใหญ่ของสหภาพสากลไปรษณีย์ ประเทศไทยก็จะดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในไปรษณีย์นิเทศให้สอดคล้องกับอนุสัญญาที่ได้มีการแก้ไขใหม่ทุกครั้ง

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า หากกฎหมายและมาตรการต่างๆ ภายในประเทศไทยยังไม่เพียงพอต่อการปรับใช้เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในเพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญานั้น โดยสามารถกระทำได้ทั้งวิธีการออกเป็นพระราชบัญญัติอนุวัติการ ออกเป็นพระราชบัญญัติใหม่

หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมที่มีอยู่ ซึ่งคงจะต้องคำนึงถึงข้อดี และข้อเสียของแต่ละวิธี รวมถึงความเหมาะสมในการปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายภายในที่เหมาะสมเพียงพอต่อการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา

2) พันธกรณีด้านการเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์

นอกจากพันธกรณีด้านการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย และมาตรการทางกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประเทศสมาชิกยังมีพันธกรณีในการดำเนินการต่างๆ เพื่อเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์ให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 ซึ่งอาจทำได้โดยการสร้างความเข้าใจ ให้ข้อมูล หรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากการส่งสิ่งของต้องห้ามทางไปรษณีย์ เพื่อลดปัญหาการแจ้งรายการสิ่งของอันเป็นเท็จ การหลีกเลี่ยงการตรวจสอบสิ่งของ และการลักลอบสอดใส่สิ่งผิดกฎหมายในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ นอกจากนี้ ควรรณรงค์ปลูกจิตสำนึกที่ดีไม่ให้ผู้ใดอาศัยช่องทางไปรษณีย์ในการกระทำผิดกฎหมาย และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการเฝ้าระวังและตรวจตราให้มีการกระทำผิดดังกล่าวเกิดขึ้น

การที่อนุสัญญาแก้ไขโดยเพิ่มเติมรายการของสิ่งของต้องห้ามทางไปรษณีย์ และกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการฝากส่งสิ่งของเข้าสู่ทางไปรษณีย์ ล้วนเป็นไปเพื่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินทั้งของผู้ใช้บริการเอง และพนักงานไปรษณีย์ หากประชาชนมีความเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ในขณะเดียวกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ย่อมส่งผลให้ประเทศไทยสามารถดำเนินการตามพันธกรณีของอนุสัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) พันธกรณีด้านการต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย

จากการที่อนุสัญญาบัญญัติห้ามสอดใส่สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม และสิ่งของปลอมแปลง และลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์ในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท ทำให้เห็นได้ว่าอนุสัญญาต้องการให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันขจัดสิ่งผิดกฎหมายเหล่านี้ออกจากช่องทางไปรษณีย์ เพื่อลดปัญหาสังคม ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาอาชญากรรมที่จะตามมา ดังนั้น การปฏิบัติตามพันธกรณีของประเทศไทยในส่วนนี้

จำเป็นต้องแสดงออกให้เห็นอย่างจริงจัง โดยการปราบปรามอย่างรวดเร็วภายใต้บังคับของกฎหมาย มิฉะนั้นอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ และความน่าเชื่อถือของประเทศ ตลอดจนการได้รับความร่วมมือจากนานาชาติ

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดเพียงหน่วยงานเดียวจะไม่อาจจัดสิ่งผิดกฎหมายเหล่านี้ให้หมดไปได้ หากจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมศุลกากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (ดังได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อ 3.3.2 กลไกภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง) เป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้พันธกรณีของประเทศไทยสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

4) พันธกรณีด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ได้กำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายสามารถปรับปรุงคุณภาพบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของตนโดยเพิ่มการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ลงทะเบียนเป็นบริการเสริม และเพิ่มช่องทางในการจัดส่งเรื่องสอบสวนทางอิเล็กทรอนิกส์ นับเป็นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการสมดังภารกิจของสหภาพสากลไปรษณีย์

พันธกรณีของประเทศไทยในส่วนนี้สังเกตได้จากหนึ่งในภารกิจของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดที่กำหนดไว้ว่า “บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดมีภารกิจในการพัฒนาบริการ และการบริหารของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ” แสดงให้เห็นถึงความพยายามของประเทศไทยในการดำเนินการตามพันธกรณีนี้ของอนุสัญญา ซึ่งอาจจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร โดยบริการไปรษณีย์รูปแบบใหม่ที่ประเทศไทยควรพัฒนาให้สอดคล้องกับที่อนุสัญญากำหนดไว้คือ บริการไปรษณีย์ภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ และบริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการ

5) พันธกรณีด้านความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก และองค์การระหว่างประเทศ

สำหรับพันธกรณีด้านการให้ความร่วมมือทั้งในระหว่างประเทศสมาชิกด้วยตนเอง และต่อองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ นั้น ประเทศไทยจะต้องถือเป็นหน้าที่ในการให้ความร่วมมือตามข้อกำหนดของอนุสัญญายิ่งกว่าหลักถ้อยที่ถ้อยอาศัย โดยจะต้องยึดถือ และปฏิบัติตามพันธกรณีใน

การให้ความร่วมมือนี้โดยเคร่งครัดและสุจริต ทำให้ประเทศไทยผูกพันที่จะต้องให้ความร่วมมืออย่างดีที่สุด ไม่บ่ายเบี่ยงหรือหลีกเลี่ยงที่จะดำเนินการมาตรการใดๆ ที่จำเป็น และปฏิบัติตามมติ และคำแนะนำขององค์กรย่อยของสหภาพสากลไปรษณีย์ ทั้งนี้ ความร่วมมือส่วนใหญ่จะเป็นไปในรูปของการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับบริการไปรษณีย์ เช่น องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ องค์การตำรวจสากล และสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ต่างก็เป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยบรรลุดัตถประสงค์ และเจตนารมณ์ของอนุสัญญา ประเทศไทยจึงมีพันธกรณีในการประสานความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศเหล่านี้เป็นอย่างดีที่สุด

3.6 ผลกระทบต่อหลักกฎหมาย และกลไกภายในของประเทศไทยจากการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมาย และกลไกที่มีอยู่ในปัจจุบันของประเทศไทยอันเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์แล้ว จะเห็นได้ว่าหากประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญา ประเทศไทยย่อมได้รับผลกระทบจากพันธกรณีตามอนุสัญญาอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยต้องดำเนินการต่างๆ ทั้งด้านการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย และการปรับปรุงกลไกภายในของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับและปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาได้โดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

3.6.1 ผลกระทบต่อหลักกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

หากประเทศไทยเลือกที่จะออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน ย่อมส่งผลกระทบต่อไทยที่จะต้องตรากฎหมายเพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา หรือถ้าหากไม่มีการออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาโดยปรับใช้กฎหมายภายในประเทศเท่าที่มีอยู่ไปก่อน ก็จำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย โดยเฉพาะในส่วนของกระบวนการบัญญัติหลักเสรีภาพในการส่งผ่านให้ เป็นหลักการสำคัญของกฎหมายไปรษณีย์ และกำหนดอัตราโทษที่เหมาะสมกับการกระทำ ความผิดที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

การกำหนดเพิ่มเติมรายการสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์เป็นสิ่งที่ดีในการแสดงให้เห็นถึงการเพิ่มความคุ้มครองให้แก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์ แต่สิ่งของบางรายการรวมอยู่ในข้อความที่กฎหมายเปิดช่องให้มีการใช้ดุลพินิจได้อยู่แล้ว เช่น “สิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหาย...” หรือ “สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” อันเป็นสิ่งที่กฎหมายบัญญัติไว้ดีแล้ว เพราะสามารถใช้บังคับได้ทุกกาลสมัยโดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขบ่อยครั้ง การบัญญัติเพิ่มเติมรายการสิ่งของต้องห้ามโดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติเดิมย่อมทำให้กฎหมายขาดความกระชับและซ้ำซ้อนฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น มีข้อสังเกตว่าความผิดเกี่ยวกับแสตมป์ต่างประเทศนั้นกฎหมายอาญากำหนดโทษเพียงกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดเดียวกันนั้นที่กระทำกับแสตมป์ไทย จะถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติหรือไม่ นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอีก ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดค่านิยมสำคัญ การแก้ไขถ้อยคำ และการเพิ่มเติมบริการไปรษณีย์รูปแบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญา

3.6.2 ผลกระทบต่อกลไกภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของกลไกภายในของประเทศไทยนั้น บางหน่วยงาน เช่น กรมศุลกากรต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดโดยทำหน้าที่เปิดตรวจสอบสิ่งของนำเข้าร่วมกันเพื่อคัดแยกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากร ทั้งยังมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างสองหน่วยงานเพื่อป้องกันและปราบปรามผู้มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากร และหรือนำสิ่งของที่ผิดกฎหมายมาฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ ส่วนหน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก็เป็นกลไกสำคัญในการต่อต้านการนำสิ่งผิดกฎหมายเข้าสู่ทางไปรษณีย์ โดยเฉพาะยาเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเถื่อน สิ่งลามกอนาจาร หรือผิดศีลธรรม การปฏิรูปโครงสร้าง และการจัดการ ตลอดจนการควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปโดยเคร่งครัด โปร่งใส และตรวจสอบได้ ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนผู้ใช้บริการไปรษณีย์ได้

ผลกระทบต่อกลไกภายในประเทศที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากนี้แล้ว คงเป็นเรื่องของการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนจากรัฐทั้งทางด้านบุคลากร และงบประมาณ โดยทุกหน่วยงานจะต้องประสานการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ ไม่ขัดแย้งกันเอง หรือเกี่ยงหน้าที่กันอันอาจก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการตามพันธกรณีของประเทศไทย

3.7 อุปสรรค และข้อจำกัดในการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา และการแก้ไขปัญหา

เนื่องจากพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 เป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับไปรษณีย์ที่ได้บัญญัติไว้นานแล้ว บทบัญญัติบางมาตราจึงไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป การแก้ไขปรับปรุงก็ทำได้ยาก และใช้ระยะเวลาานาน เนื่องจากต้องนำเสนอรัฐสภา และจัดลำดับความสำคัญกับกฎหมายฉบับอื่นที่มีความสำคัญเร่งด่วนมากกว่า และอยู่ระหว่างรอการพิจารณา การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไปรษณีย์จึงกระทำในไปรษณีย์นิเทศโดยอำนาจของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ซึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้เชี่ยวชาญด้านไปรษณีย์ แล้วจึงขออนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไปรษณีย์มีความคล่องตัว และรวดเร็วยิ่งขึ้น

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยมีกระทรวงการคลังถือหุ้นเต็ม จึงมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจที่ได้รับมอบอำนาจสิทธิ์ขาดจากรัฐให้ดำเนินกิจการไปรษณีย์ ปัจจุบันบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดอยู่ในสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีคณะกรรมการบริษัททำหน้าที่บริหารงาน และควบคุมการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้จดทะเบียนไว้กับกระทรวงพาณิชย์ พนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจึงไม่มีสถานะเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา แต่เป็นเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2502 จึงมีความรับผิดซึ่งต้องระวางโทษหนักขึ้นเฉพาะฐานความผิดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เท่านั้น*

โดยหลักแล้วพนักงานไปรษณีย์ไม่มีอำนาจตรวจค้นจับกุม หรือหน่วงเหนี่ยวบุคคลใดที่ฝ่าฝืนกฎหมายไปรษณีย์ในสวนที่ว่าด้วยอำนาจสิทธิ์ขาดของรัฐบาล** เว้นแต่จะได้รับมอบอำนาจจากกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นหนังสือโดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี ในประเด็นนี้จึงมีข้อควรพิจารณาว่ามีความจำเป็นหรือไม่เพียงใดที่รัฐจะให้อำนาจแก่พนักงานไปรษณีย์ในการตรวจค้นจับกุม

* ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 147 ถึงมาตรา 153 และมาตรา 157

** ยกตัวอย่างเช่น ผู้นำส่งจดหมายหรือไปรษณีย์บัตรโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ ตั้งที่ทำการไปรษณีย์โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น

ผู้กระทำผิดได้โดยไม่ต้องรับมอบอำนาจจากผู้บังคับบัญชา ผู้เขียนเห็นว่าควรให้อำนาจดังกล่าวแก่พนักงานไปรษณีย์ อาจก่อให้เกิดปัญหาการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ ประกอบกับความผิดดังกล่าวมิใช่เรื่องเร่งด่วน สามารถรอการพิจารณาจากผู้บังคับบัญชาได้ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและการกลั่นกรองเป็นลำดับขั้นอย่างรอบคอบก่อนที่จะดำเนินการอันเป็นการกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพของผู้อื่น

สำหรับการกัก เปิดตรวจ หรือทำลายไปรษณีย์ภัณฑ์ที่บรรจุสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์นั้น พนักงานไปรษณีย์สามารถกระทำการได้ตามคำสั่งของกรรมการผู้จัดการใหญ่ หากสิ่งของใดมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นความผิดอาญาก็ให้ส่งตรงไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อจัดการฟ้องร้องต่อไป การที่พนักงานศุลกากรละเลยไม่กัก เปิดตรวจ หรือทำลายไปรษณีย์ภัณฑ์ที่บรรจุสิ่งผิดกฎหมายจึงไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานไปรษณีย์แต่อย่างใด นอกจากนี้ หากสังเกตการดำเนินงานที่ผ่านมาของทั้งสองหน่วยงาน คือกรมศุลกากร โดยส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ และอากาศยาน และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด โดยศูนย์ไปรษณีย์ ต่างก็ประสานความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรไปรษณีย์ได้ตรวจสอบไปรษณีย์ภัณฑ์พบว่า เป็นวัตถุลามก ก็แจ้งไปยังหัวหน้าศูนย์ไปรษณีย์ถึงรายละเอียดของไปรษณีย์ภัณฑ์ที่จะทำการยึด และให้เหตุผลว่าวัตถุดังกล่าวจัดเป็นวัตถุลามกเป็นของต้องห้ามนำเข้าในราชอาณาจักรอันเป็นความผิดตามกฎหมายใด แล้วลงลายมือชื่อระหว่างเจ้าหน้าที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด และเจ้าหน้าที่ศุลกากรเพื่อเป็นหลักฐานการส่งมอบ-รับมอบไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นๆ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

สุดท้าย คณะผู้แทนของประเทศไทยที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ของสหภาพสากลไปรษณีย์ควรเตรียมความพร้อมทางด้านข้อมูลต่างๆ ให้ครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางด้านกฎหมาย และด้านปฏิบัติการ โดยในส่วนของกฎหมาย นอกจากจะศึกษากฎหมายไปรษณีย์ของไทยอย่างถ่องแท้แล้วควรศึกษากฎหมายไปรษณีย์ของประเทศอื่นประกอบด้วย รวมทั้งกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญา เพื่อเป็นข้อมูลในการแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในที่ประชุม ทั้งยังสามารถแสดงท่าทีได้ว่าประเทศไทยจะยอมรับข้อเสนอแก้ไขอนุสัญญา หรือเห็นควรตั้งเป็นข้อสงวน

จากผลกระทบต่อประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ พันธกรณีที่ไทยต้องปฏิบัติตาม อุปสรรค และข้อจำกัดในการเข้าเป็นภาคี การที่ไทยจะบังคับใช้อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาได้ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการ

แก้ไขกฎหมาย มาตรการ และกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการของ
อนุสัญญา และสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะได้ศึกษาในบทต่อไป



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบังคับใช้ออนุสัญญา และแนวปฏิบัติของไทยที่สอดคล้องกับ อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพสากลไปรษณีย์สำหรับการแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งกันและกัน การที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาดังกล่าวย่อมเป็นการสนับสนุนแนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความร่วมมือส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งประเทศสมาชิกอื่นส่งมอบให้แก่ตนไปยังปลายทางด้วยเส้นทางที่เร็ว และปลอดภัยที่สุดที่เข้ากับไปรษณีย์ภัณฑ์ของตน และมีพันธกรณีในการปฏิบัติกรให้เป็นไปตามหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาในสามด้าน คือ ด้านการเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการและพนักงานไปรษณีย์ ด้านการต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย และด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาความพร้อมของประเทศไทยในการนำหลักการของอนุสัญญาไปใช้บังคับภายในประเทศ โดยเริ่มจากการแก้ไขกฎหมาย และมาตรการภายในประเทศ รวมถึงปฏิรูปกลไกต่างๆ ให้สอดคล้องกับอนุสัญญา

4.1 การแก้ไขกฎหมาย และมาตรการภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามอนุสัญญา

เป็นที่ทราบกันดีว่าอนุสัญญาสากลไปรษณีย์มิได้กำหนดรายละเอียดในส่วนของกฎหมาย และมาตรการภายในประเทศไว้ เนื่องจากความต้องการของประชาชน และสภาพการณ์ของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน อนุสัญญาจึงอนุญาตให้ประเทศสมาชิกใช้กฎหมาย หรือมาตรการภายในประเทศของตนเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาได้ตามความเหมาะสม เพียงแต่จะต้องไม่ขัดวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ของอนุสัญญาเท่านั้น

การปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาของประเทศไทยจะเป็นไปได้ดีและมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นจึงขึ้นอยู่กับกฎหมายภายใน และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องว่าจะสามารถรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีที่อนุสัญญากำหนดไว้ได้หรือไม่เพียงใด ซึ่งเมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมาตรการที่เป็นแนวนโยบายต่างๆ ภายในประเทศ พบว่ายังมี

ข้อบกพร่องอยู่พอสมควร จำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญา เพื่อให้สามารถนำไปบังคับใช้และปฏิบัติได้จริง โดยพิจารณาตามประเด็นดังต่อไปนี้

4.1.1 การแก้ไขกฎหมายภายในประเทศ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.1 แล้วว่ากฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการไปรษณีย์ คือพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 นั้นต้องใช้ประกอบกับไปรษณียนิเทศในฐานะที่เป็นกฎ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไปอันพึงต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 หรือตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ซึ่งในการประชุมสหภาพสากลไปรษณีย์แต่ละครั้งได้มีการแก้ไขอนุสัญญาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน หลังจากนั้นประเทศไทยก็จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขไปรษณียนิเทศที่ใช้บังคับอยู่ให้มีความสอดคล้องกับอนุสัญญาโดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 แต่อย่างไรก็ดี ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 จึงเป็นฉบับแก้ไขปรับปรุงล่าสุดโดยคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหภาพสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 แต่ก็ยังมีบางประเด็นที่ผู้เขียนเห็นควรแก้ไขปรับปรุง โดยสามารถพิจารณาได้ดังนี้

1) หลักเสรีภาพในการส่งผ่าน

ด้วยเหตุที่หลักเสรีภาพในการส่งผ่านเป็นหลักการอันเป็นหัวใจสำคัญของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และเป็นพันธกรณีในอันดับต้นของประเทศสมาชิกที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้แนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพสากลไปรษณีย์ประสบความสำเร็จ ทั้งการที่ประเทศสมาชิกใดละเลยไม่ปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว อาจส่งผลให้ประเทศสมาชิกลูกนั้นถูกประเทศสมาชิกอื่นระงับการให้บริการไปรษณีย์กับประเทศตน ซึ่งนอกจากจะส่งผลเสียในแง่ของการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ภันท์ระหว่างประเทศแล้ว ยังกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศอีกด้วย

ประเทศไทยควรกำหนดค่านิยมของหลักเสรีภาพในการส่งผ่านไว้ในไปรษณียนิเทศโดยผสมผสานกันระหว่างค่านิยมที่ปรากฏในธรรมนูญแห่งสหภาพสากลไปรษณีย์ และพันธกรณีที่อนุสัญญาสากลไปรษณีย์กำหนดไว้ ความว่า

“หลักเสรีภาพในการส่งผ่าน หมายถึง การส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ซึ่งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดได้รับมอบจากต่างประเทศไม่ว่าในรูปของการส่งผ่าน หรือการปิดถุงผ่านด้วยเส้นทางที่เร็วที่สุด และด้วยวิธีที่ปลอดภัยที่สุดซึ่งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดใช้กับสิ่งของของตน”

เพื่อให้ประเทศไทยยึดถือเป็นหลักการสำคัญในการให้บริการไปรษณีย์ และเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมิได้เพิกเฉยต่อพันธกรณีดังกล่าว ทั้งนี้ หลักเสรีภาพในการส่งผ่านยังคงอยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายภายในประเทศ ยกตัวอย่างเช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีประกาศห้ามฝากส่งสัตว์ปีก ขนนก หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีกไปยังประเทศตน เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก ซึ่งหากด่านศุลกากรในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีตรวจพบจะส่งสิ่งของดังกล่าวกลับประเทศต้นทาง แสดงให้เห็นว่าประเทศสมาชิกสามารถยกกฎหมายภายในขึ้นอ้างเพื่อยกเว้นการปฏิบัติตามหลักการของอนุสัญญาได้ หากมีเหตุผลเพียงพอซึ่งตามตัวอย่างที่ยกมาสหพันธ์รัฐเยอรมนีได้อ้างเหตุผลความปลอดภัยด้านสาธารณสุข เพื่อยกเว้นการปฏิบัติตามหลักเสรีภาพในการส่งผ่าน

2) การส่งต่อตามตัวผู้รับ

การส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ตามตัวผู้รับในกรณีที่ผู้รับได้เปลี่ยนแปลงที่อยู่เป็นหนึ่งในพันธกรณีที่อนุสัญญาสากลไปรษณีย์กำหนดไว้เพื่อช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้บริการว่าแม้ผู้รับจะย้ายที่อยู่ใหม่ไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศ ไปรษณีย์ภณที่นั้นๆ ก็สามารถถึงมือผู้รับได้

ประเทศไทยได้กำหนดค่านิยมของการส่งต่อตามตัวผู้รับไว้แล้ว เพียงแต่มิได้บัญญัติไว้ในไปรษณียนิเทศ แต่กลับไปปรากฏในหนังสือคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ จึงเห็นควรนำมาบัญญัติไว้ในไปรษณียนิเทศ ดังนี้

“การส่งต่อตามตัวผู้รับ หมายถึง การที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดนำสิ่งของส่งทางไปรษณีย์จากที่อยู่แห่งหนึ่งไปจ่ายให้แก่ผู้รับรายเดียวกัน ณ ที่อยู่ใหม่อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอาจอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด”

ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งต่อตามตัวผู้รับนั้นเห็นควรให้คงไว้ในคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ตามเดิม เพราะอย่างน้อยการบัญญัติคำนิยามการส่งต่อตามตัวผู้รับไว้ในกฎหมายไปรษณีย์ก็ทำให้ผู้ใช้บริการทราบในเบื้องต้นแล้วว่าประเทศไทยมีการให้บริการในลักษณะนี้อยู่ซึ่งมีความสอดคล้องกับพันธกรณีที่อนุสัญญากำหนดไว้

3) บริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการ

ประเทศสมาชิก หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอาจตกลงกันเพื่อเปิดให้บริการใหม่ที่บทบัญญัติของสหภาพสากลไปรษณีย์มิได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะก็ได้ โดยผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายที่เกี่ยวข้องแต่ละรายต้องเป็นผู้กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับบริการใหม่ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการให้บริการ บริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการเป็นหนึ่งในรูปแบบการให้บริการไปรษณีย์ที่อนุสัญญาสากลไปรษณีย์นำเสนอ และมีรายละเอียดกำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติ บริการดังกล่าวมีลักษณะเป็นบริการที่มุ่งตอบสนองความต้องการด้านลอจิสติกส์ของลูกค้าอย่างเต็มรูปแบบ โดยรวมขั้นตอนที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการส่งสินค้าและเอกสารทางกายภาพ

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่มุ่งประสงค์เพื่อส่งเสริมธุรกิจบริการลอจิสติกส์ด้วยมาตรการต่างๆ อย่างครบวงจร ทั้งมาตรการการเงิน การคลัง การตลาด และการรองรับสถานะ เป็นต้น กฎหมายไทยส่วนใหญ่ที่มีต่างก็มุ่งประสงค์กำกับและควบคุมการประกอบธุรกิจบริการลอจิสติกส์ แต่กฎหมายแต่ละฉบับเป็นไปอย่างแยกส่วน ไม่มีกฎหมายที่ส่งเสริมและดูแลการประกอบธุรกิจลอจิสติกส์ในภาพรวม ซึ่งเป็นการบูรณาการงานบริการที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา การเก็บรักษา การรวบรวม การจัดส่ง การบรรจุ และการตรวจติดตามของ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการดำเนินการข้างต้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออกกฎหมายเฉพาะ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาบริการโลจิสติกส์ พ.ศ.... โดยกระทรวงพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับบริการลอจิสติกส์ของไทยให้มีมาตรฐาน และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล¹ ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ให้คำนิยามของบริการลอจิสติกส์ไว้ในมาตรา 3 ว่า

¹ สมาคมช่างเหมาไฟฟ้าและเครื่องกลไทย, ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจบริการโลจิสติกส์, [Online] แหล่งที่มา: http://www.temcathai.com/news/issue_0807_02.html [21 เมษายน 2553]

“บริการลอจิสติกส์” หมายความว่า บริการด้านการจัดหา รับฝาก เก็บรักษา รวบรวม ขนส่ง ขนถ่าย รับขน รับผิดชอบให้ส่ง บรรจุ หรือตรวจสอบของ เอกสาร หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการข้างต้น

จะเห็นได้ว่าความหมายของบริการลอจิสติกส์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสอดคล้องกับคำนิยามที่อนุสัญญาสากลไปรษณีย์กำหนดไว้ แสดงให้เห็นถึงความพยายามของประเทศไทยที่จะส่งเสริมให้ธุรกิจบริการลอจิสติกส์ของไทยมีความเข้มแข็ง มีมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ มีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และสภาพเศรษฐกิจโดยไม่ขัดต่อพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงการค้าระหว่างประเทศ²

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดก็ยังไม่มีการให้บริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการ มีเพียงบริการ Logispost ซึ่งมีชื่อบริการที่ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพิจารณาลักษณะของการให้บริการแล้ว พบว่ามีลักษณะเป็นบริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดดำเนินการรับฝากส่งสิ่งของขนาดใหญ่ทางไปรษณีย์ในประเทศ โดยมีหลักฐานการรับฝาก การส่งต่อ และการนำจ่าย สามารถติดตามตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานนับตั้งแต่ขั้นตอนการรับฝาก การส่งต่อ การเตรียมการนำจ่าย และการนำจ่าย ซึ่งไม่เข้าข่ายบริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการตามที่อนุสัญญากำหนด เพราะมิใช่กิจกรรมหรือการกระทำใดๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ รวมถึงการเคลื่อนย้าย จัดเก็บ และกระจายสินค้าจากแหล่งที่ผลิต (Source of Origin) จนสินค้าได้มีการส่งมอบไปถึงแหล่งที่มีความต้องการ (Source of Consumption) ที่เน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีเป้าหมายในการส่งมอบแบบทันเวลา (Just in Time) และเพื่อลดต้นทุน โดยมุ่งให้เกิดความพอใจแก่ลูกค้า (Customers Satisfaction) และส่งเสริมเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ³ อันเป็นลักษณะสำคัญของบริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการ ดังนั้น ประเทศไทยควรเร่งดำเนินการออกกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับบริการลอจิสติกส์เพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาต่อไป

² บันทึกหลักการ และเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจบริการโลจิสติกส์ พ.ศ....

³ ธนิต ไสร์ตัน, ความรู้เกี่ยวกับลอจิสติกส์เบื้องต้น Basic of Logistics, [Online] แหล่งที่มา: <http://www.v-servegroup.com/new/upload/whatsnew/13.doc> [20 เมษายน 2553]

4) หลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญา

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าไปรษณียนิเทศเป็นสมุดกฎ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือ ประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไปอันพึงต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ดังนั้น เมื่อใดที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์ซึ่งจัดขึ้นในทุก 4 ปี ประเทศไทยก็จะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงไปรษณียนิเทศโดยเพิ่มเติมรายละเอียดบางประการให้สอดคล้องกับอนุสัญญาระดับที่มีการแก้ไขใหม่ ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ก็เป็นผลมาจากการแก้ไขปรับปรุงไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2549 ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 ในหลักการเพิ่มเติมสามเรื่องคือ การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์ การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ

ฉะนั้น เพื่อให้เห็นพัฒนาการ และมูลค่าเพิ่มของกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ของประเทศไทยทั้งฉบับเก่าและฉบับใหม่ คือ ไปรษณียนิเทศฉบับ พ.ศ.2549 และฉบับ พ.ศ.2553 สามารถวิเคราะห์การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายโดยแยกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

(1) ด้านการเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์

(1.1) สิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์

การกำหนดประเภท และลักษณะของสิ่งของใดๆ ที่ต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์นั้นมีวัตถุประสงค์หลักก็เพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์ โดยไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ยังคงข้อความเดิมตามไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2549 ข้อ 20 ไว้ เราสามารถแบ่งสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ออกได้เป็น 2 ประเภทคือ สิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์โดยมีเงื่อนไข และสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์โดยเด็ดขาด มีรายละเอียดดังนี้

ประเภทแรก คือ สิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์โดยมีเงื่อนไข ได้แก่ วัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันเพียงพอ วัตถุระเบิด สิ่งโสโครก สิ่งมีพิษ สัตว์มีชีวิต และ

* ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 20.1

สิ่งของที่ได้โดยสภาพเป็นสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์อื่นในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ได้ สิ่งของดังกล่าวหากได้รับการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์กำหนดไว้ ก็สามารถฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้ ยกตัวอย่างเช่น สัตว์มีชีวิต ได้แก่ ผึ้ง หนอนไหม ตัวเบียน และตัวห้ำ หากต้องการฝากส่งไปยังต่างประเทศจะต้องมีหนังสือรับรองจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าไม่ใช่สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าที่กำลังสูญพันธุ์ เป็นต้น

ประเภทที่สอง คือ สิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์โดยเด็ดขาด* ได้แก่ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีถ้อยคำ เครื่องหมาย หรือลวดลายเป็นเลียนนามแผ่นดิน หรือหยาบช้ำลามก หรือสิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย** จะเห็นได้ว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดอาญา จึงบัญญัติห้ามเด็ดขาดมิให้บุคคลใดส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ดังกล่าวเข้าสู่ทางไปรษณีย์ หากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดตรวจพบก็สามารถส่งไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นให้เจ้าพนักงานตำรวจเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาการกำหนดประเภทของสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ในไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2549 และพ.ศ.2553 ข้อ 20 แล้วพบว่าเป็นการนำมาตรา 23 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาบัญญัติซ้ำ และไม่ครอบคลุมถึงสิ่งเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสพติดระหว่างประเทศกำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือไม่ได้รับอนุญาต และถือเป็นสิ่งของต้องห้ามของประเทศปลายทาง และอาวุธจำลอง และอุปกรณ์ระเบิดที่ไม่มีแรงระเบิด และอาวุธยุทธโศปกรณ์ทางทหารรวมทั้งระเบิดมือ ปลอกกระสุน และที่คล้ายคลึงกันที่ไม่มีแรงระเบิด อันเป็นหลักการเพิ่มเติมที่กำหนดไว้ในมาตรา 15 แห่งอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ฉบับใหม่ จึงได้มีการนำไปบัญญัติเพิ่มเติมไว้ในไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 23 โดยระบุไว้ว่า “นอกจากสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อ 20 แล้ว ยังให้ถือว่าสิ่งต่อไปนี้เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์

* ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 20.2

** คู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ (Postal Guide) ได้ยกตัวอย่างสิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย เช่น แผ่นซีดีละเมิดลิขสิทธิ์

23.1 สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสพติดระหว่างประเทศกำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในประเทศปลายทาง

23.2 สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม

23.3 สิ่งของปลอมแปลงหรือลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์

23.4 ธนบัตร

23.5 สิ่งของอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งของต้องห้ามนำเข้าหรือเผยแพร่ในประเทศปลายทาง

23.6 เอกสารซึ่งมีลักษณะเป็นข่าวสารส่วนตัวซึ่งแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลอื่นที่นอกเหนือไปจากผู้ฝากส่งและผู้รับ หรือบุคคลที่อาศัยอยู่กับผู้ฝากส่งและผู้รับ

23.7 วัตถุไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่นๆ

23.8 อุปกรณ์ระเบิดที่ไม่มีแรงระเบิดและอาวุธยุทธโศปกรณ์ทางทหาร รวมทั้งระเบิดมือที่ไม่มีแรงระเบิด ปืนลูกกระสุนที่ไม่มีแรงระเบิดและสิ่งทีคล้ายคลึงกัน”

ซึ่งแม้จะมีเนื้อหาครบถ้วนตามที่อนุสัญญากำหนด แต่สิ่งของบางอย่าง เช่นสิ่งลามกอนาจาร หรือผิดศีลธรรม ก็รวมอยู่ใน “สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” ตามที่กำหนดไว้ในไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 20.2 แล้ว เช่นเดียวกับวัตถุไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่นๆ ก็รวมอยู่ใน “สิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะทำให้เกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ไปรษณียภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย หรือแก่เจ้าพนักงาน” ตามที่กำหนดไว้ในไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 20.1 แล้วเช่นกัน ประกอบกับทั้งสิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม และวัตถุไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่นๆ ต่างก็ปรากฏอยู่ในคู่มือการใช้บริการไปรษณียแล้ว จึงเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ฟุ่มเฟือย นอกจากนี้เห็นควรนำข้อ 23 มาบัญญัติต่อท้ายไปรษณียนิเทศ ข้อ 20 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการใช้งาน โดยอาจกำหนดไว้เป็น ข้อ 20/1

สำหรับโทษของการฝ่าฝืนมาตรา 23 หรือมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 ดังที่บัญญัติไว้ในไปรษณียนินเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 22 ก็ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย กล่าวคือ ผู้ที่ส่ง ขอลิขิต หรือจัดทำขึ้นแล้วส่งไปเพื่อให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือสิ่งใดๆ ทางไปรษณีย์ที่เป็นของต้องห้าม ต้องระวางโทษเพียงแค่จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งอาจทำให้ผู้กระทำผิดไม่มีความเกรงกลัว สังเกตได้จากข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ เช่นกรณีคนร้ายบรรจกระเบิดในกล่องพัสดุแล้วเกิดระเบิดในที่ทำการไปรษณีย์สามเสน ระหว่างเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์กำลังคัดแยกเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บจำนวนมาก⁴ หรือกรณีคนร้ายส่งพัสดุไปรษณีย์บรรจกระเบิดเป็นเหตุให้ผู้รับถึงแก่ความตาย⁵ เป็นต้น จึงเห็นควรกำหนดโทษให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้มีผลเป็นการป้องปรามมิให้มีผู้กระทำผิด

(1.2) สารชีวภาพ (biological materials)

สารชีวภาพจัดอยู่ในประเภทสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์โดยมีเงื่อนไขตามไปรษณียนินเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 20.1 และปรากฏอยู่ในคู่มือการให้บริการไปรษณีย์ซึ่งกำหนดให้สารชีวภาพที่ฝากส่งระหว่างห้องปฏิบัติการทดลอง สถาบัน หรือองค์การทางการแพทย์ หรือทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการรับรองจากทางการแล้วสามารถฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้ แต่จะต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ หรือทางวิทยาศาสตร์ และฝากส่งถึงประเทศปลายทางที่อนุญาตให้นำเข้าได้เท่านั้น สมควรเปลี่ยนถ้อยคำจากคำว่า “สารชีวภาพ” เป็น “สิ่งแพร่เชื้อ” (infectious substances) พร้อมเพิ่มเงื่อนไขการรับฝากสิ่งของดังกล่าวทางไปรษณีย์ให้ชัดเจนว่าจะต้องไม่เป็นสิ่งแพร่เชื้อประเภท A ที่มีผลกระทบต่อมนุษย์ (UN 2814) และสัตว์ (UN 2900) เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาที่แก้ไขให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะอนุกรรมการผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติว่าด้วยการขนส่งสินค้าอันตราย (UN Sub-Committee of Experts on the Transport of Dangerous Goods), คำแนะนำทางเทคนิคขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO Technical Instructions) และระเบียบสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศว่าด้วยการขนส่งสินค้าอันตราย (IATA Dangerous Goods Regulations)

⁴ มติชน, พลิกแพมโบว์แดงสืบเหนือๆ จับบั้ง! ไปรษณีย์สามเสน แกะรอยสมุดคุมพิชิตคดี, [Online] แหล่งที่มา: http://www.news.buddyjob.com/crime/show_news-4654-4.html [8 สิงหาคม 2552]

⁵ กล่องไปรษณีย์บั้งจิ้งกร่างสาวใหญ่ดับ ลูกสะใภ้สาหัส, [Online] แหล่งที่มา: <http://breakingnews.nationchannel.com/read.php?newsid=329619> [8 สิงหาคม 2552]

(1.3) การขอสอบสวน

การขอสอบสวนจะกระทำได้ในกรณีที่สงสัยว่าไปรษณีย์ภัณฑ์/พัสดุไปรษณีย์ในประเทศจะส่งไม่ถึงผู้รับ สูญหาย เสียหาย หรือล่าช้าผิดปกติในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือกรณีใช้บริการไปรษณีย์ตอบรับ* และผู้ฝากส่งมิได้รับใบตอบรับคืนในเวลาอันสมควร และกรณีอื่นๆ ที่สงสัยเกี่ยวกับไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุไปรษณีย์** ซึ่งตามอนุสัญญาได้กำหนดให้ผู้ให้บริการรับคำสอบสวนเฉพาะสิ่งของที่มีหลักฐานในการฝากส่งเท่านั้น นั้นหมายความว่าสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาไม่สามารถขอสอบสวนได้ ซึ่งไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2549 มิได้ระบุไว้ จึงได้มีการกำหนดไว้ให้ชัดเจนในไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 196.2 ว่า “การขอสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาไม่สามารถกระทำได้” เพื่อให้ผู้ใช้บริการทราบล่วงหน้า และเลือกใช้บริการได้เหมาะสมตามความต้องการของตน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติหากมีผู้ใช้บริการขอสอบสวนไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด อาจดำเนินการให้เป็นกรณีๆ ไป แต่จะไม่มีค่าธรรมเนียมให้ ซึ่งในจุดนี้ผู้เขียนเห็นว่าผู้ใช้บริการก็คือผู้บริโภคสมควรที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และได้รับความเป็นธรรมตามสมควร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ใช้บริการไม่ควรถูกจำกัดสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย***

(1.4) ความรับผิดชอบของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

ในกรณีที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน จดหมายรับประกัน หรือพัสดุไปรษณีย์ถูกส่งคืนมายังผู้ฝากส่งโดยไม่ได้ระบุหมายเหตุชัดเจนที่นำจ่ายไม่ได้ไว้บนห่อของไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2549 มิได้กำหนดความรับผิดชอบของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดไว้ จึงก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ใช้บริการซึ่งเป็นผู้บริโภค ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 210 จึงได้

* บริการไปรษณีย์ตอบรับ คือบริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดรับจะแจ้งให้ผู้ฝากส่งทราบว่าได้นำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่รับฝากไว้ให้แก่ผู้รับแล้วเมื่อใด และผู้ใดเป็นผู้ลงนามรับ โดยใช้ใบตอบรับที่แนบติดไปกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าว เพื่อให้ผู้รับหรือผู้แทนของผู้รับลงนามรับพร้อมวัน เดือน ปีแล้วส่งคืนให้ผู้ฝากส่งทางไปรษณีย์

** ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 196.1

*** เทียบเคียงจากสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของผู้บริโภคตาม มาตรา 4(4) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522

กำหนดความรับผิดชอบของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดในกรณีดังกล่าวไว้ว่าให้บริษัทคืนค่าไปรษณียากร และค่าบริการพิเศษ รวมทั้งค่าส่งคืนพัสดุไปรษณีย์ (ถ้ามี) หากผู้ฝากส่งร้องขอ อันสอดคล้องกับอนุสัญญา มาตรา 21.6 และ 21.7

(1.5) ข้อสงวนเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหาย

เดิมที่ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2549 ได้กำหนดกรณีของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจะไม่ชดใช้ค่าเสียหายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ไว้ในข้อ 207* ไว้ทั้งหมด 12 กรณี ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ กรณีไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน หรือพัสดุไปรษณีย์ถึงประเทศปลายทางที่ได้แจ้งล่วงหน้าไว้แล้วว่าจะไม่ชดใช้ค่าเสียหาย อันเป็นการตั้งข้อสงวนที่ขัดกับหลักการใหม่ของอนุสัญญา มาตรา 21.12 ที่ห้ามตั้งข้อสงวนเกี่ยวกับการจ่ายเงินชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย ยกเว้นในกรณีที่เป็นการชดใช้ค่าเสียหายไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 จึงได้ตัดข้อยกเว้นนี้ออก

* ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2549 ข้อ 207 บริษัทจะไม่ชดใช้ค่าเสียหายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ในกรณีดังต่อไปนี้

- 207.1 การสูญหายหรือเสียหายเกิดขึ้นโดยเหตุสุดวิสัย
- 207.2 สอบสวนไม่ได้เพราะหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย
- 207.3 การเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากความบกพร่องของผู้ฝากส่ง หรือการที่ผู้ฝากส่งไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการฝากส่ง
- 207.4 การเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากธรรมชาติของสิ่งของนั้น
- 207.5 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่บรรจุสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์หรือของผิดกฎหมาย
- 207.6 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ถูกกัก รับ ยึด หรือทำลายตามกฎหมายของประเทศปลายทาง
- 207.7 ไม่ขอสอบสวนภายในระยะเวลาที่บริษัทกำหนด
- 207.8 จดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์รับประกันที่ขอประกันเกินกว่าราคาจริงของสิ่งของบรรจุภายในโดยมีเจตนาทุจริต
- 207.9 ไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุไปรษณีย์สนามชายแดนที่ไม่ได้ใช้บริการพิเศษ
- 207.10 พสดุไปรษณีย์ของเหลวหรือพลเรือนผู้ถูกกักกัน
- 207.11 ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนหรือพัสดุไปรษณีย์ถึงประเทศปลายทางที่ได้แจ้งล่วงหน้าไว้แล้วว่าจะไม่ชดใช้ค่าเสียหาย
- 207.12 กรณีที่บริษัทประกาศให้ทราบล่วงหน้าแล้วว่าจะไม่ชดใช้ค่าเสียหาย”

(2) ด้านการต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย

ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2549 ข้อ 20 ไม่มีข้อความกำหนดให้สินค้าลอกเลียนแบบ และละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ แต่ปรากฏอยู่ในคู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ในส่วนของกรยกตัวอย่างสิ่งผิดกฎหมายอื่นๆ ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 23.3 จึงได้กำหนดให้สิ่งของดังกล่าวเป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย

แต่อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าสิ่งของปลอมแปลงหรือลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดอาญา และอยู่ในความหมายของ “สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” ตามที่บัญญัติไว้ในตอนท้ายของไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 20.2 อยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้ซ้ำอีก

(3) ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ

บริการไปรษณีย์ปัจจุบันยังไม่มีบริการที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มาช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ มีเฉพาะบริการการเงิน คือ บริการธนาณัติอิเล็กทรอนิกส์^{*} ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศตามที่กำหนดไว้ในไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 132.3 และข้อ 140.2 จึงเห็นควรเพิ่มบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อยกระดับธรรมเนียมการให้บริการไปรษณีย์ และสร้างความเชื่อมั่นในการติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยมีหลักฐานการส่ง และการนำจ่ายระหว่างผู้ใช้บริการที่สามารถยืนยันตัวตนจริงได้ ในช่องทาง การสื่อสารที่ปลอดภัยในทุกขั้นตอนการใช้งาน อันเป็นการลดคำครหาที่ว่า การติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์เป็นช่องทางที่มีความมั่นคง และปลอดภัยน้อยที่สุด⁶

นอกจากนี้ ในเรื่องของการสอบสวนมีหลักการสำคัญว่า “ให้ถือว่าการสอบสวนเป็นเรื่องสำคัญและเร่งด่วน ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องรีบดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้

* สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย เช่น แผ่นซีดีละเมิดลิขสิทธิ์

** ธนาณัติที่ส่งไปให้ผู้รับทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

⁶ Dan S. Wallach, Voting System Risk Assessment Via Computational Complexity Analysis,

สามารถแจ้งผลการสอบสวนและการชดเชยค่าเสียหาย (ถ้ามี) แก่ผู้มีสิทธิขอสอบสวนโดยเร็วที่สุด⁷ แต่ไปรษณีย์นิเทศยังมีได้กำหนดวิธีการในการจัดส่งการขอสอบสวนไว้ จึงเห็นควรกำหนดช่องทางในการจัดส่งไว้เป็นทางเลือกของผู้ใช้บริการ ไม่ว่าจะไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วน ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หรือทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวก และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ใช้บริการ

แม้ว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ของไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาบ้างแล้ว แต่ก็ยังมีเนื้อหาบางส่วนที่สมควรได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม สามารถแยกพิจารณาได้ตามตารางข้างทำยนี้

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008	ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553	ข้อควรแก้ไขปรับปรุง
การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์		
มาตรา 15.2.1.1 กำหนดให้สิ่งเสฟติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสฟติดระหว่างประเทศกำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นยาที่ประเทศปลายทางห้ามนำเข้าเป็นสิ่งของต้องห้ามในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท	เพิ่มเติมไว้ในข้อ 23.1 โดยกำหนดให้สิ่งเสฟติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสฟติดระหว่างประเทศกำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในประเทศปลายทางเป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์	ไม่ควรบัญญัติไว้เนื่องจากสิ่งดังกล่าวอยู่ในความหมายของ “สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” ตามที่บัญญัติไว้ในตอนท้ายของไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553 ข้อ 20.2 แล้ว
มาตรา 15.2.1.2 กำหนดให้สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรมเป็นสิ่งของต้องห้ามในสิ่งของที่ฝากส่งทุก	เพิ่มเติมไว้ในข้อ 23.2 โดยกำหนดให้สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรมเป็นสิ่งของต้องห้าม	ไม่ควรบัญญัติไว้เนื่องจากสิ่งดังกล่าวอยู่ในความหมายของ

⁷ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด, หลักสูตรโรงเรียนการไปรษณีย์ (ภาคสมทบ) กลุ่มวิชาการไปรษณีย์และบริการการเงิน เล่ม 4 วิชาการสอบสวน, หน้า 1.

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และ พิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008	ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553	ข้อควรแก้ไข ปรับปรุง
ประเภท	ส่งทางไปรษณีย์	“สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” ตามที่บัญญัติไว้ใน ตอนท้ายของ ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553 ข้อ 20.2 และ ปรากฏอยู่ในคู่มือการ ให้บริการไปรษณีย์แล้ว
มาตรา 15.3.1 ระบุห้ามสอดใส่วัตถุ ไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่นๆ ใน สิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท	เพิ่มเติมไว้ในข้อ 23.7 โดย กำหนดให้วัตถุไวไฟ หรือสินค้า อันตรายอื่นๆ เป็นสิ่งของ ต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์	ไม่ควรบัญญัติไว้ เนื่องจากสิ่งดังกล่าว อยู่ในความหมายของ “สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” ตามที่บัญญัติไว้ใน ตอนท้ายของ ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553 ข้อ 20.1 และ ปรากฏอยู่ในคู่มือการ ให้บริการไปรษณีย์แล้ว
มาตรา 15.3.3.2 แก้ไขคำว่า “สารชีวภาพ” (biological materials) เป็น “สิ่งแพร่เชื้อ” (infectious substances)	ไม่ได้กล่าวถึงเนื่องจากอยู่ใน ความหมายของ “สิ่งของที่มี สภาพอันน่าจะก่อให้เกิด อันตราย..” และปรากฏในคู่มือ การให้บริการไปรษณีย์ แต่ยังใช้ คำว่า “สารชีวภาพ” อยู่	ควรแก้ไขคู่มือการใช้ บริการไปรษณีย์ใน ส่วนของสิ่งของ ต้องห้ามที่สามารถ ฝากส่งเข้าสู่ทาง ไปรษณีย์ได้แต่ต้อง ปฏิบัติตามเงื่อนไข โดยเปลี่ยนถ้อยคำ จาก “สารชีวภาพ” เป็น “สิ่งแพร่เชื้อ”

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และ พิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008	ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553	ข้อควรแก้ไข ปรับปรุง
<p>มาตรา 17.1 ตอนต้น กำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายแต่ละราย ต้องรับคำขอสอบสวนที่เกี่ยวกับพัสดุ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน สิ่งของรับประกันหรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่รับรอง</p>	<p>เพิ่มเติมไว้ในข้อ 196.2 โดยกำหนดไว้ว่าการขอสอบสวน สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาไม่สามารถกระทำได้</p>	<p>ไม่ควรบัญญัติไว้ เนื่องจากเป็นการจำกัดสิทธิผู้ใช้บริการ ในการได้รับการพิจารณาและชดเชยค่าเสียหาย</p>
<p>การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย</p>		
<p>มาตรา 15.2.1.3 กำหนดให้สิ่งของปลอมแปลงและลอกเลียนโดยละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งของต้องห้ามในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท</p>	<p>เพิ่มเติมไว้ในข้อ 23.3 โดยกำหนดให้สิ่งของปลอมแปลงหรือลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์</p>	<p>ไม่ควรบัญญัติไว้ เนื่องจากสิ่งดังกล่าว อยู่ในความหมายของ “สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” ตามที่บัญญัติไว้ในตอนท้ายของไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553 ข้อ 20.2 อยู่แล้ว</p>
<p>การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ</p>		
<p>มาตรา 14.1 เพิ่มข้อกำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายสามารถปรับปรุงบริการไปรษณีย์ภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยเพิ่มการให้บริการลงทะเบียน (Registered</p>	<p>ไม่มีบริการดังกล่าว มีเฉพาะบริการการเงิน คือธนาณัติ อิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>ควรเพิ่มบริการไปรษณีย์ภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์</p>

อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ และ พิธีสารต่อท้าย ค.ศ. 2008	ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ. 2553	ข้อควรแก้ไข ปรับปรุง
electronic mail)		
มาตรา 17.1 ตอนท้าย เพิ่มข้อ กำหนดให้จัดส่งเรื่องสอบสวนทาง ไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วน EMS หรือ ทางอิเล็กทรอนิกส์	ไม่มีกำหนดไว้	ควรกำหนดไว้ใน หมวด 9 การขอ สอบสวนและการ ชดใช้ค่าเสียหาย

จากตารางจะเห็นได้ว่าการที่อนุสัญญากำหนดเพิ่มเติมประเภทของสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์นั้นมีประโยชน์ในแง่ของการเพิ่มความคุ้มครองให้แก่ผู้ใช้บริการและพนักงานไปรษณีย์ โดยอนุสัญญากำหนดให้สิ่งเสฟติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสฟติดระหว่างประเทศกำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นยาที่ประเทศปลายทางห้ามนำเข้า สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรมเป็นสิ่งของต้องห้ามในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท รวมทั้งห้ามสอดใส่วัตถุไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่นๆ ในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท แต่การจะแก้ไขกฎหมายภายในควรต้องคำนึงด้วยว่าบทบัญญัติเดิมมีเนื้อหาครอบคลุมแล้วหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 20.1 และข้อ 20.2 ตอนท้ายจะพบข้อความว่า “หรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะทำให้เกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน...” และ “หรือสิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” อันแสดงให้เห็นว่ากฎหมายได้เปิดช่องให้มีการตีความ และพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป ดังนั้น สิ่งของประเภทใดที่อนุสัญญากำหนดเพิ่มเติมแต่เข้าข่ายว่าเป็นสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะทำให้เกิดอันตราย หรือเป็นสิ่งผิดกฎหมายก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้อีก เพราะจะทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและฟุ่มเฟือย นอกจากนี้อนุสัญญาได้แก้ไขคำว่า “สารชีวภาพ” (biological materials) เป็น “สิ่งแพร่เชื้อ” (infectious substances) เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบของสหภาพสากลไปรษณีย์ แต่ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 มิได้กล่าวถึงเนื่องจากอยู่ในความหมายของ “สิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะทำให้เกิดอันตราย..” และปรากฏในคู่มือการให้บริการไปรษณีย์ ซึ่งยังคงใช้คำว่า “สารชีวภาพ” อยู่ จึงเห็นควรแก้ไขคู่มือการให้บริการไปรษณีย์ในส่วนของสิ่งของต้องห้ามที่สามารถฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข โดยเปลี่ยนถ้อยคำจาก “สารชีวภาพ” เป็น “สิ่งแพร่เชื้อ” ให้สอดคล้องกับอนุสัญญา

ในเรื่องของการขอสอบสวน อนุสัญญากำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องรับคำขอสอบสวนที่เกี่ยวกับพัสดุ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน สิ่งของรับประกัน หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่รับรอง มิได้กำหนดห้ามรับคำขอสอบสวนไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาไว้อย่างชัดเจน การที่ประเทศไทยตีความในทางกลับกันโดยระบุว่า การขอสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาไม่สามารถกระทำได้นั้น จึงเป็นการตีความที่เกินเจตนารมณ์ของอนุสัญญา และขัดกับหลักการของอนุสัญญาที่มุ่งอำนวยความสะดวก และให้ความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ

ด้านการต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย อนุสัญญาได้กำหนดกำหนดให้สิ่งของปลอมแปลงและลอกเลียนโดยละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งของต้องห้ามในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ก็ได้เพิ่มเติมไว้ในข้อ 23.3 แต่ผู้เขียนเห็นว่าไม่ควรบัญญัติไว้เนื่องจากสิ่งดังกล่าวอยู่ในความหมายของ “สิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย” ตามที่บัญญัติไว้ในตอนท้ายของไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 20.2 อยู่แล้ว จึงเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ซ้ำซ้อน

สำหรับการแก้ไขอนุสัญญาในด้านนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มข้อกำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายสามารถปรับปรุงบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โดยการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ลงทะเบียนเป็นบริการเสริมด้วยการจัดให้มีพื้นฐานการส่ง การนำจ่าย และช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัยระหว่างผู้ใช้บริการที่สามารถยืนยันตัวตนจริง และการเพิ่มข้อกำหนดให้จัดส่งเรื่องสอบสวนทางไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วน ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ หรือทางอิเล็กทรอนิกส์ ล้วนเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ สมควรที่จะกำหนดเพิ่มเติมไว้ในกฎหมายไปรษณีย์ เพราะนอกจากจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการพาณิชย์อีกช่องทางหนึ่งด้วย

4.1.2 การแก้ไขมาตรการภายในประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดหลักการในภาพกว้างในการให้ความคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย การติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์ในฐานะที่เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารขั้นพื้นฐานที่สุดของประชาชน จึงได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเฉพาะซึ่งกำหนดให้การจัดการไปรษณีย์เป็นอำนาจสิทธิ์ขาดของรัฐ อย่างไรก็ตาม การแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายเพียงอย่างเดียวย่อมไม่อาจทำให้การบังคับใช้

อนุสัญญาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากแต่จำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการดำเนินการต่างๆ ภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามอนุสัญญาด้วย โดยมีมาตรการที่สมควรแก้ไขในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1) การกำหนดหลักสูตร และฝึกอบรมความรู้ด้านไปรษณีย์

การให้ความรู้ และการฝึกอบรมแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องของเกี่ยวกับหลักการของ อนุสัญญาสากลไปรษณีย์ กฎหมายไปรษณีย์ของไทยและต่างประเทศ ตลอดจนรายละเอียดต่างๆ ทางด้านปฏิบัติการ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การดำเนินกิจการไปรษณีย์ภายในประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับพันธกรณีตามอนุสัญญา เพราะเมื่อบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในบริการไปรษณีย์อย่างถ่องแท้แล้ว ก็จะสามารถเผยแพร่ข้อมูลความรู้ไปสู่ ประชาชนผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความล่าช้าหรือ ความติดขัดในการไหลเวียนของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ การใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิด กฎหมาย และการสูญหาย หรือเสียหายของไปรษณีย์ภัณฑ์ เป็นต้น

ประเทศไทยจึงควรกำหนดให้มีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมความรู้ด้านไปรษณีย์ ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยอาจมีการประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อเพิ่มทักษะในการ ปฏิบัติงาน และพัฒนาขีดความสามารถของพนักงาน โรงเรียนการไปรษณีย์ในสังกัดบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดก็เป็นแหล่งผลิตบุคลากรเฉพาะด้านในการปฏิบัติงานไปรษณีย์ โดยรับสมัคร ผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ จุดเด่นของการเรียนการสอนของโรงเรียนการไปรษณีย์ คือ การเน้นฝึกภาคปฏิบัติ ณ ที่ทำการไปรษณีย์จำลอง ทั้งการรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์รูปแบบต่างๆ และการรับฝากจำนวนมาก และกระบวนการส่งต่อ เช่น การคัดเลือกไปรษณีย์ภัณฑ์ ปิดถุงเมล และกระบวนการนำจ่าย เช่น การเตรียมการนำจ่าย การเรียงจำหน่าย ประทับตรา และจัดเก็บสถิติ ปริมาณงาน ตลอดจนตรวจสอบกระบวนการนำจ่าย^๘ อย่างไรก็ตาม พนักงานไปรษณีย์ที่มีได้ ปฏิบัติงานด้านไปรษณีย์โดยตรง ก็ควรมีความรู้ความเข้าใจในเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบงานไปรษณีย์ เช่นเดียวกัน การจัดหลักสูตรเพื่อฝึกอบรมความรู้ด้านไปรษณีย์แก่พนักงานในทุกกระดับ จึงเป็น มาตรการสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยปฏิบัติการตามพันธกรณีของอนุสัญญาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

^๘ ข่าวออนไลน์ อาร์วายทีไนน์, 120 ปีโรงเรียนการไปรษณีย์: ก้าวใหม่แห่งการพัฒนา, [Online]

2) มาตรการเพิ่มความปลอดภัยด้านไปรษณีย์

ความปลอดภัยด้านไปรษณีย์เป็นพันธกรณีสำคัญที่อนุสัญญากำหนดให้ประเทศสมาชิก และผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องยอมรับ และนำกลยุทธ์ความปลอดภัยเชิงรุกมาใช้ในระบบงานไปรษณีย์ทุกระดับ เพื่อธำรงและเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าในการใช้บริการไปรษณีย์และเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง การออกมาตรการเพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์จึงเป็นกลยุทธ์ความปลอดภัยเชิงรุกที่จะช่วยป้องกันมิให้เกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์

ระบบงานไปรษณีย์ คือ กระบวนการปฏิบัติงานไปรษณีย์ที่กำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการต่อสิ่งของที่ฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ให้สามารถส่งถึงผู้รับได้ตามมาตรฐานบริการโดยกระบวนการปฏิบัติงานมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การรับฝาก การส่งต่อ และการนำจ่าย* ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1) การรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ คือ การปฏิบัติการของพนักงานไปรษณีย์ในการรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์จากผู้ให้บริการ ซึ่งผู้ให้บริการสามารถฝากส่งสิ่งของเข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้ 3 วิธี ดังนี้

(1) การฝากส่ง ณ ที่ทำการไปรษณีย์ ซึ่งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้จัดตั้งขึ้น โดยจัดพนักงานไปรษณีย์ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ไว้ให้บริการรับฝาก

(2) การฝากส่งในตู้ไปรษณีย์ โดยสอดลงในตู้ไปรษณีย์ที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้ติดตั้งไว้ริมทางเท้า หรือหน้าสถานที่ต่างๆ ในย่านชุมชนทั่วประเทศเพื่อรับฝากเฉพาะไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดา

*ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 57

(3) การฝากส่ง ณ สถานที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้ฝากส่ง โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจะจัดพนักงานไปรษณีย์พร้อมอุปกรณ์และยานพาหนะออกไปทำการรับฝาก สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ ณ สถานที่อยู่หรือสำนักงานของผู้ฝากส่ง⁹

2) การส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ คือ การนำสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้รับไว้ไปคัดแยกออกเป็นแต่ละปลายทาง แล้วบรรจุลงในภาชนะที่จัดทำขึ้นตามความเหมาะสม กับสภาพห่อของของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์แต่ละประเภทและชนิด เพื่อคุ้มครองให้ความปลอดภัยในการส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เหล่านั้นไปยังที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางโดยวิธีการขนส่งต่างๆ^{*}

สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ซึ่งได้แก่ ไปรษณีย์ภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์ และไปรษณีย์ด่วนพิเศษจะได้รับการคัดแยกและส่งต่อไปยังที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางตามลำดับความเร่งด่วน ลำดับที่ 1 คือไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศและระหว่างประเทศจะมีสัญลักษณ์บริการ และคำว่า EMS บนห่อ/ซอง และได้รับการส่งต่ออย่างรวดเร็ว และแน่นอนเป็นพิเศษ ลำดับที่ 2 คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ จะได้รับการคัดแยกและดำเนินการตามลำดับความสำคัญ โดยพิจารณาจากการชำระค่าไปรษณียากร และลำดับสุดท้าย คือ พัสดุไปรษณีย์ ซึ่งผู้ฝากส่งสามารถเลือกกำหนดวิธีการขนส่งทางใดทางหนึ่ง เช่น ทางอากาศ (AIR MAIL)^{**} ทางภาคพื้น (SURFACE MAIL)^{***} ซึ่งมีอัตราค่าบริการและความเร็วแตกต่างกัน¹⁰

⁹ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด, คู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ : ข้อมูลทั่วไป, หน้า 48.

^{*} ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 59

^{**} ทางอากาศ (AIR MAIL) คือ การจัดส่งไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุไปรษณีย์โดยวิธีการขนส่งทางอากาศ ตลอดเส้นทางจากที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางจนถึงที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง ยกเว้นบางช่วงการขนส่งที่ไม่มี ยานพาหนะสำหรับขนส่งทางอากาศจึงจะขนส่งทางภาคพื้นแทน

^{***} ทางภาคพื้น (SURFACE MAIL) คือ การจัดส่งไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุไปรษณีย์โดยวิธีการขนส่งทางบกหรือทางน้ำ ซึ่งอาจจะขนส่งโดยรถยนต์ รถไฟ เรือ หรือยานพาหนะอื่นๆ แล้วแต่กรณีจากที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางจนถึงที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง

¹⁰ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด, คู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ : ข้อมูลทั่วไป, หน้า 50-51.

3) การนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ คือ การที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางส่งมอบสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้รับไว้ให้แก่ผู้รับ หรือผู้ได้รับมอบฉันทะจากผู้รับ หรือผู้แทนผู้รับ โดยวิธีการต่างๆ ที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด

ในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานไปรษณีย์ล้วนมีความเกี่ยวข้องทั้งในส่วนของผู้ใช้บริการ พนักงานไปรษณีย์ มาตรการเพิ่มความปลอดภัยจึงต้องนำมาปรับใช้ในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานดังกล่าว จากการศึกษาพบว่าบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดได้ออกบันทึกชี้แจงข้อความเข้าใจ และคู่มือเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านไปรษณีย์ให้พนักงานไปรษณีย์ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติไว้หลายฉบับ เช่น บันทึกชี้แจงแนวทางการวินิจฉัยสิ่งของที่ฝากส่งทางบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่างประเทศ การฝากส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ไปปลายทางต่างประเทศ การป้องกันการชดใช้ค่าเสียหายบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษระหว่างประเทศ มาตรการป้องกันการสูญหายหรือถูกลักลอบสิ่งของมีมูลค่าสูงที่ฝากส่งโดยบริการไปรษณีย์ลงทะเบียนและ EMS ในประเทศ และคู่มือการสอบสวนไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศ เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นของประเทศไทยในการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อรักษาความปลอดภัยด้านไปรษณีย์ตามพันธกรณีในอนุสัญญากำหนด อย่างไรก็ดี สภาพการณ์ทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงควรพิจารณาปรับปรุงบันทึกดังกล่าวให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้พนักงานไปรษณีย์ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานโดยสามารถปรับใช้ได้กับทุกสถานการณ์ รวมทั้งให้การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาช่วยอำนวยความสะดวก และรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์ เช่น จัดซื้อเครื่องเอกซเรย์สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ให้กับที่ทำการไปรษณีย์ที่เป็นจุดเสี่ยง

3) การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

การที่จะสามารถดำเนินการตามพันธกรณีในอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำอนุสัญญานี้ไปบังคับใช้ได้เป็นอย่างดี จำต้องเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบถึงกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับไปรษณีย์ของประเทศไทย คือ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 และไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ว่ามีหลักการ และสาระสำคัญประการใด รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน และการติดต่อประสานงานระหว่างกัน

* ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 60

ในส่วนขององค์กรผู้ให้บริการไปรษณีย์ คือบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดก็ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายของประชาชน และหน่วยงานต่างๆ ทำให้การปฏิบัติงาน และการติดต่อประสานงานเป็นไปด้วยความล่าช้า ติดขัด และขาดความคล่องตัว โดยบุคคลทั่วไปเข้าใจว่าบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดเป็นเพียงบริษัทเอกชน ไม่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สิ่งต่างๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นเป็นอย่างดีจากความจำเป็นที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำเป็นต้องออกหนังสือเพื่อรับรองสถานะของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดไว้เป็นการเฉพาะ* เพื่อให้บริษัทฯ ใช้เป็นหลักฐานในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน

ดังนั้น การเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรับรู้และความเข้าใจให้แก่ประชาชนถึงหลักการของกฎหมายไปรษณีย์ และสถานะของหน่วยงานผู้ให้บริการไปรษณีย์ จึงเป็นก้าวสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้การบังคับใช้ออกุญญาสากลไปรษณีย์ประสบความสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

เมื่อระบบกฎหมาย และมาตรการภายในประเทศได้รับการแก้ไขให้สอดคล้องกับออกุญญาแล้ว สิ่งต่อไปที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันคือ การปฏิรูปกลไกต่างๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะได้ศึกษาในหัวข้อต่อไป

4.2 การปฏิรูปกลไกต่างๆ

ประเทศไทยมีกลไกต่างๆ มากมายที่จะสามารถดำเนินการตามพันธกรณีของออกุญญาได้ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดเอง หรือการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก โดยในส่วนของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มีคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไปรษณีย์ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชน อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดดังกล่าวจะพบว่าไม่มีแต่ผู้แทนจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้เชี่ยวชาญด้านกิจการไปรษณีย์ ไม่ปรากฏว่ามีผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแต่อย่างใด จึงเห็นควรกำหนดให้ผู้แทนจากหน่วยงานดังกล่าวเป็นหนึ่งในคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ เพื่อทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการซึ่งมีฐานะเป็นผู้บริโภคประเภทหนึ่ง สำหรับหน่วยงานภายนอก

* หนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ที่ ทท 0201.3/454 ให้ไว้ ณ วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2546

เช่น กรมศุลกากรก็ทำงานใกล้ชิดกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดโดยทำหน้าที่ตรวจสอบ ไปรษณีย์ภัณฑ์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดตามท่าอากาศยาน และจาก ผลงานที่ผ่านมาสามารถยึดของต้องห้ามนำเข้าเพื่อดำเนินการตามกฎหมายได้เป็นจำนวนมาก บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดก็ช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้แก่กรมศุลกากร โดยการ ออกบันทึกสั่งการให้พนักงานไปรษณีย์แนะนำผู้ฝากส่งให้เจ้าหน้าที่ให้ครบถ้วน และระบุรายละเอียด สิ่งบรรจุภายในบนใบศุลกากร หรือใบแจ้งศุลกากรให้ชัดเจนและตรงกับข้อเท็จจริง ทำให้กรม ศุลกากรทำงานได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

สิ่งของประเภทใหม่ที่อนุสัญญากำหนดให้เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ เช่น สิ่งของปลอมแปลงและลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์ และยาผิดกฎหมาย ประเทศไทยเองก็มี หน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลตรวจตราเรื่องเหล่านี้โดยเฉพาะ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำเข้า และส่งออกสิ่งของทางไปรษณีย์ก็มีการ ประสานงานร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมศุลกากร และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ตามข้อตกลงว่าด้วยการอายัดพัสดุไปรษณีย์ร่วมนานาชาติ และสิ่งของที่ส่งทาง บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศ ลงวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ.2529 ซึ่งกำหนดแนวปฏิบัติในการ อายัดสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ไว้เป็นการเฉพาะ

จะเห็นได้ว่าทั่วโลกในการให้ความร่วมมือเพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญา สากลไปรษณีย์ของประเทศไทยนั้น ประกอบด้วยหน่วยงานหลายหน่วยงาน การปฏิรูปกลไกต่างๆ เหล่านี้สามารถทำได้โดยการวางหลักเกณฑ์ หรือข้อตกลงในการทำงานร่วมกันด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีขอบเขตการดำเนินงานที่ชัดเจน ย่อมขจัดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการ ให้บริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาได้อย่างแน่นอน

* บันทึกบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดที่ ปณท รป.(ปร.1)/424 เรื่อง การฝากส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ไป ปลายทางต่างประเทศ ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

สืบเนื่องจากการสื่อสารถึงกันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยรัฐธรรมนูญของประเทศต่างๆ รวมถึงประเทศไทย* ดังนั้น นอกจากรัฐจะมีหน้าที่ในการให้ความเคารพต่อเสรีภาพดังกล่าวโดยงดเว้นการกระทำใดๆ ที่จะล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกันแล้ว รัฐยังมีหน้าที่ในเชิงภารกิจในอันที่จะต้องจัดทำบริการสาธารณะ (Public Service) เกี่ยวกับการสื่อสารขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง และพอเพียงเพื่อรองรับการใช้เสรีภาพดังกล่าวด้วย¹ อันสอดคล้องกับความมุ่งหมายของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 ที่ต้องการให้ประเทศสมาชิกดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใช้บริการทุกรายสามารถใช้สิทธิในการใช้บริการไปรษณีย์ขั้นพื้นฐานโดยทั่วถึงซึ่งจัดให้บริการเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ๓ ทุกพื้นที่ในดินแดนของประเทศตน และจากการศึกษาอนุสัญญาฉบับดังกล่าวทำให้พบหลักการเพิ่มเติมใน 3 ด้านสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์

1.1 อนุสัญญาได้กำหนดให้ยาที่ประเทศปลายทางห้ามนำเข้า (illicit drugs) และอาวุธจำลอง และอุปกรณ์ระเบิดที่ไม่มีแรงระเบิด และอาวุธยุทธโปกรณ์ทางทหาร รวมทั้งระเบิดมือ ปลอกกระสุน และที่คล้ายคลึงกันที่ไม่มีแรงระเบิดเป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์

* รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 36 “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย

การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อกัน รวมทั้งการกระทำด้วยประการอื่นใด เพื่อให้ล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกันจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน”

¹ ดิสทัต โหตระกิตย์, “การจัดทำและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ...”, หน้า 3.

1.2 อนุสัญญาได้เพิ่มเงื่อนไขการรับฝากสิ่งแพร่เชื้อทางไปรษณีย์ให้ชัดเจนขึ้นว่าจะต้องไม่เป็นสิ่งแพร่เชื้อประเภท A* ที่มีผลกระทบต่อมนุษย์ (UN 2814) และสัตว์ (UN 2900)

1.3 อนุสัญญาได้กำหนดประเภทของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่สามารถขอสอบสวนได้ไว้อย่างชัดเจน อันได้แก่ พัสดุไปรษณีย์ ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน สิ่งของรับประกัน และไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง

1.4 อนุสัญญากำหนดให้ผู้ให้บริการต้องรับผิดชอบต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนและสิ่งของรับประกันที่ส่งคืนโดยไม่ได้ระบุสาเหตุการนำจ่ายไม่ได้ โดยผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับคืนเฉพาะค่าฝากส่ง สำหรับพัสดุไปรษณีย์ที่ส่งคืนโดยไม่ได้ระบุสาเหตุการนำจ่ายไม่ได้ ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับคืนค่าฝากส่งในการฝากส่ง ณ ประเทศต้นทางรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการส่งคืนจากประเทศปลายทาง

1.5 อนุสัญญาห้ามประเทศสมาชิกทำข้อสงวนเกี่ยวกับการจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งระยะเวลาและเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติเว้นแต่ในกรณีที่เป็นข้อตกลงทวิภาคี

2. ด้านการต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย อนุสัญญาได้กำหนดให้สินค้าออกเลียนแบบ และละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์

3. ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ

3.1 อนุสัญญากำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายสามารถปรับปรุงบริการไปรษณีย์ภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ของตนโดยเพิ่มการให้บริการลงทะเบียน (Registered electronic mail)

3.2 อนุสัญญากำหนดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายจัดส่งเรื่องสอบสวนทางไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วน ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หรือทางอิเล็กทรอนิกส์

* เป็นเชื้อที่มีศักยภาพในการนำไปพัฒนาเป็นอาวุธชีวภาพซึ่งต้องขนส่งทางอากาศเท่านั้น

แม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาไปแล้ว และอยู่ในระหว่างดำเนินการให้สัตยาบัน แต่กฎหมายภายในที่เพิ่งแก้ไขและใช้บังคับในปัจจุบันคือไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไทยได้ปรับแก้เพื่อเตรียมการรองรับการให้สัตยาบัน และกลไกในการดูแล และควบคุมบริการไปรษณีย์ของไทยยังมีข้อบกพร่องอยู่พอสมควร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการกำหนดค่านิยามของหลักเสรีภาพในการส่งผ่านและการส่งต่อตามตัวผู้รับ การเพิ่มบริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการพร้อมออกกฎหมายรองรับ การคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการที่จะขอสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดา การมีส่วนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในการตรวจตราบริการไปรษณีย์ และการเพิ่มช่องทางในการจัดส่งเรื่องสอบสวนที่รวดเร็ว เป็นต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายภายในประเทศส่วนที่ยังไม่เหมาะสมหรือยังไม่อาจนำมาปรับใช้แก่กรณีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มเติมกฎหมายภายในประเทศส่วนที่ยังขาดไป หรือที่กฎหมายภายในประเทศไม่อาจครอบคลุมถึง เพื่อให้แนวคิดอาณาเขตไปรษณีย์เดียวกันของสหภาพสากลไปรษณีย์บรรลุผล ผู้ใช้บริการทุกรายก็จะสามารถใช้บริการไปรษณีย์พื้นฐานได้โดยทั่วถึง และปลอดภัย

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากบทสรุปดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนใคร่ขอเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ สำหรับกรณีการเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์และพิธีสารต่อท้าย ค.ศ.2008 ของประเทศไทย ดังต่อไปนี้

1. ประเทศไทยควรได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของตนเองให้เหมาะสมแก่การให้บริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และดียิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยยึดถือเอาหลักการเพิ่มเติมของอนุสัญญาในสามเรื่องคือ การเพิ่มความคุ้มครองแก่ผู้ใช้บริการ และพนักงานไปรษณีย์ การต่อต้านการใช้ช่องทางไปรษณีย์ในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ มาปรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายภายในของประเทศตามความจำเป็นและเหมาะสม ทั้งนี้ ในส่วนของการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของประเทศนี้ ผู้เขียนได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 4 หัวข้อ 4.1.1 เรื่องการแก้ไขกฎหมายภายในประเทศ

2. ประเทศไทยควรปฏิรูปกลไกในการดูแล และควบคุมบริการไปรษณีย์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการซึ่งมีฐานะเป็นผู้บริโภคประเภทหนึ่ง มีการสนับสนุนแก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ดีที่ช่วยเหลือในการรายงานและ

ป้องกันการกระทำความผิด และให้ความช่วยเหลือหรือตรวจสอบต่อกรณีที่ได้รับเรื่องร้องเรียน หรือเรื่องขอให้สอบสวนอย่างจริงจัง และเป็นผล

3. ประเทศไทยควรเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ โดยปรับปรุงแก้ไขบทลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายไปรษณีย์ให้มีความเหมาะสมกับกาลสมัย และมีผลเป็นการป้องปรามมิให้มีผู้กระทำความผิด

4. ประเทศไทยควรกำหนดหลักสูตร และฝึกอบรมความรู้ด้านไปรษณีย์ให้แก่พนักงานไปรษณีย์ทุกระดับ มิใช่แต่เฉพาะพนักงานระดับปฏิบัติการเท่านั้น เพื่อให้พนักงานทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานไปรษณีย์ และสามารถบังคับใช้กฎหมายไปรษณีย์ได้อย่างถูกต้อง

5. ประเทศไทยควรออกมาตรการเพิ่มความปลอดภัยด้านไปรษณีย์ในทุกขั้นตอนของระบบงานไปรษณีย์ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ใดใช้ไปรษณีย์เป็นช่องทางในการส่งสิ่งผิดกฎหมาย หรือใช้เป็นเครื่องมือในการก่อการร้าย และปรับปรุงมาตรการดังกล่าวให้มีความทันสมัย ปรับใช้ได้กับทุกสถานการณ์

6. ประเทศไทยควรเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงหลักการ และสาระสำคัญของกฎหมายไปรษณีย์ไทย รวมทั้งสถานะของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการจากประเทศไทยเพื่อให้บริการไปรษณีย์ และปฏิบัติตามข้อผูกพันของอนุสัญญา

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กล่องไปรษณีย์บีมฉีกร่างสาวใหญ่ดับ ลูกสะใภ้สาหัส [Online]. แหล่งที่มา :

<http://breakingniws.nationchannel.com/read.php?newsid=329619> [8 สิงหาคม 2552].

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด. พันธกิจของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด [Online]. แหล่งที่มา : <http://www.thaidrugpolice.com/duty.html> [30 มกราคม 2553].

การสื่อสารแห่งประเทศไทย [กสท.]. 100 ปี การไปรษณีย์ไทย. กรุงเทพมหานคร: 2526.

ข่าวออนไลน์ อาร์วายทีไนน์. 120 ปีโรงเรียนการไปรษณีย์ : ก้าวใหม่แห่งการพัฒนา [Online]. แหล่งที่มา: <http://www.ryt9.com/s/prg/525178> [21 เมษายน 2553]

คณะกรรมการการวิสามัญบัณฑิตกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม สภาร่างรัฐธรรมนูญ. เจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

คมกฤษ หาญพิชาญชัย. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนให้พ้นจากการทรมานและการปฏิบัติให้ร้ายสาบสูญ : ผลกระทบทางกฎหมายต่อประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2551.

ควบคุมโรคติดต่อ,กรม. รายงานเร่งด่วน : สรุปลสถานการณ์โรคแอนแทรกซ์ [Online]. แหล่งที่มา : http://www.bma.go.th/disease_control/p11.htm [29 มกราคม 2552].

คำตอบกระทู้ถามที่ 006 ร. ของนายบุรพา อุตถากร สมาชิกวุฒิสภา เรื่อง การกำกับดูแลกิจการไปรษณีย์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน 2543.

จตุรนต์ ธีระวัฒน์. กฎหมายระหว่างประเทศ. 2 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2550.

เชียงใหม่ไฟกัส. ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองแม่สายร่วมกับหน่วยงานเกี่ยวข้องตรวจยึดได้ยาบ้าของกลาง 60,000 เม็ด [Online]. แหล่งที่มา :

<http://www.chiangraifocus.com/newsdetail.php?news=2407> [30 มกราคม 2553].

ดิศทัต โหตระกิตย์. การจัดทำและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการไปรษณีย์ พ.ศ....

ทัชชฌาย์ ฤกษ์สุต. กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ: องค์การการค้าโลก (WTO): บททั่วไป. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549.

- ธนิต ไสรัตน์. ความรู้เกี่ยวกับลอจิสติกส์เบื้องต้น Basic of Logistics [Online] แหล่งที่มา: <http://www.v-servegroup.com/new/upload/whatsnew/13.doc> [20 เมษายน 2553]
- นวกาล สิริรุจานนท์. สิทธิของรัฐชายฝั่งตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 : ศึกษากรณีการขนส่งผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2547.
- บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด[ปณท]. คู่มือการใช้บริการไปรษณีย์ : ข้อมูลทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: 2550.
- บันทึกบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดที่ ปณท รป.(ปร.1)/424 เรื่อง การฝากส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ ไปปลายทางต่างประเทศ ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548
- บันทึกหลักการ และเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจบริการ โลจิสติกส์ พ.ศ....
- เบญจพร วัชระวุฒิชัย. สถานะของหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ใน กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม บทบัญญัติ 64 (กันยายน 2552): 150-151.
- ปณท. โรงเรียนการไปรษณีย์ วิชากฎหมายเบื้องต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับไปรษณีย์. กรุงเทพมหานคร: 2552.
- ปณท. หลักสูตรโรงเรียนการไปรษณีย์ (ภาคสมทบ) กลุ่มวิชาการไปรษณีย์และบริการการเงิน เล่ม 4 วิชาการสอบสวน.
- ผู้จัดการออนไลน์. จับสามสาวร้านเสริมสวยที่กระเบียดยาไอซ์ 20 ถุง ยาบ้า 40 เม็ด [Online]. แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9520000138426> [30 มกราคม 2553].
- มติชน. พลิกเพิ่มโบว์แดงสี่บเหนือกั จับบั้ง! ไปรษณีย์สามเสน เกาะรอยสมุดคุมพิชิตคดี [Online]. แหล่งที่มา : http://www.news.buddyjob.com/crime/show_news-4654-4.html [8 สิงหาคม 2552].
- มนตรี กิตติวงษ์ชัย. การจัดทำสนธิสัญญาของประเทศไทย.
- มานิตา เข้มทอง. ไปรษณีย์อเมริกา ทันทสมัย ทันทใจ [Online]. นิตยสารผู้จัดการ. แหล่งที่มา: <http://www.gotomanager.com/news/details.aspx?id=40128> [1 มิถุนายน 2552].
- ศุลกากร,กรม. ประวัติความเป็นมากรมศุลกากร [Online]. แหล่งที่มา : http://www.customsclinic.org/index.php?option=com_content&view=article&id=183&Itemid=103&lang=th [30 มกราคม 2553].

ศุลกากร,กรม. พิธีการศุลกากรไปรษณีย์ [Online]. แหล่งที่มา :

http://www.customsclinic.org/index.php?option=com_content&view=article&id=141&Itemid=190&lang=th [30 มกราคม 2553].

ศุลกากร,กรม. สำนักแผนและการต่างประเทศ. กรอบความสัมพันธ์ของกรมศุลกากรกับองค์การและกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับพหุภาคี [Online]. แหล่งที่มา :

<http://www.customs.go.th/OpenFile.jsp?docId=K00014> [18 มิถุนายน 2552].

สมาคมช่างเหมาไฟฟ้าและเครื่องกลไทย. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจบริการโลจิสติกส์ [Online]. แหล่งที่มา:

http://www.temcathai.com/news/issue_0807_02.html [21 เมษายน 2553]

ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์และอากาศยาน. เกี่ยวกับเรา [Online]. แหล่งที่มา :

<http://www.postalcustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&id=504758> [30 มกราคม 2553].

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. แนะนำสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ปี 2551

[Online]. แหล่งที่มา : http://www.fda.moph.go.th/www_fda/FdaIntro/FDAIntro.pdf [30 มกราคม 2553].

หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 1003/879 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2551 เรื่อง การประชุมใหญ่สหภาพไปรษณีย์สากล สมัยที่ 24.

หนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ ทก 0201.3/454 ให้ไว้ ณ วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2546.

หนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ ทก 0205.5/0200 ลงวันที่ 30 มกราคม 2552 เรื่อง ผลการประชุมใหญ่สหภาพสากลไปรษณีย์ สมัยที่ 24.

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. ยาปลอมระบาดหนัก ยูเอ็นแนะคุมเข้มขายตรง-ขายผ่านเน็ต [Online].

แหล่งที่มา : http://www.healthcorners.com/new_read_news.php?id=357 [31 มกราคม 2553].

โอเคเนชั่นดอทเน็ต. ไพบริศนามือมืดที่ส่งจดหมายแอนแทรกซ์ในสหรัฐฯ หลัง 9/11 [Online].

แหล่งที่มา : <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=294498> [29 มกราคม 2552].

ภาษาอังกฤษ

Brandon Faulkner. Hacking into Data Breach Notification Laws [Online]. Available from :
http://www.westlaw.com/Westlaw_Document_07_52_59.pdf [19 June 2009].

Dan S. Wallach. Voting System Risk Assessment Via Computational Complexity Analysis [Online]. Available from: http://www.westlaw.com/Westlaw_Document_06_05_58.pdf [19 June 2009].

Henry G. Schermers & Niesl M. Blokker. International Institutional Law. The Netherlands: Martinus Nijhoff Publishers, 2003.

International Atomic Energy Agency. About IAEA [Online]. Available from: <http://www.iaea.org/About/index.html> [10 April 2010]

International Civil Aviation Organization. Foundation of the ICAO [Online]. Available from: http://www.icao.int/cgi/goto_m.pl?icao/en/hist/history02.htm [10 April 2010]

International Organization for Standardization. About ISO [Online]. Available from: <http://www.iso.org/iso/about.htm> [10 April 2010]

INTERPOL. About INTERPOL [Online]. Available from: <http://www.interpol.int/public/icpo/default.asp> [10 April 2010]

Jerome Deutschmann Driving green Union Postale 3 (September 2007): 11-14.

Kumar Ranganathan with Rohini Dey. Redirecting Mail: Postal Sector Reform. United States of America: The World Bank, 1998.

Laurent Widmer. Quality funds Union Postale 3 (September 2008): 23.

UPU 24th Congress. Constitution-Proposal of Article 1bis Definition [Online]. Available from : http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p10_0001_051.pdf [5 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 14 [Online]. Available from : http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0014_003.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 15 [Online]. Available from :
http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0015_003.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 15 [Online]. Available from :
http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0015_006.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 15 Items not admitted. Prohibitions [Online].
Available from : http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/20_0015_002.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 16 Admissible radioactive materials and biological materials [Online]. Available from : http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0016_002.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 17 [Online]. Available from :
http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0017_003.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 17 Inquiries [Online]. Available from :
http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0017_002.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 21 [Online]. Available from :
http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0021_005.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 21 [Online]. Available from :
http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0021_003.pdf [20 June 2009].

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 21 Liability of postal administration. Indemnities [Online]. Available from:
http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0021_004.pdf [20 June 2009]

UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 21 Liability of postal administration. Indemnities [Online]. Available from:
http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0021_010.pdf [20 June 2009]

- UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 4 [Online]. Available from : http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0004_003.pdf [20 June 2009].
- UPU 24th Congress. Convention-proposal : Article 6 [Online]. Available from : http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p20_0006_001.pdf [20 June 2009].
- UPU 24th Congress. Use of the Term "Postal Administration" in the Acts of the Union [Online]. Available from : http://www.upu.int/document/2008/an/cng_doc/d017.pdf [5 June 2009].
- UPU. Constitution General Regulations Volume 1 of the Annotated Code. (Berne: International Bureau, 1991).
- UPU. Constitution General Regulations with Commentary. Berne: International Bureau, 2005.
- UPU. Resolution: Work on Sustainable Development [Online]. Available from : http://www.upu.int/document/2008/an/cng_prop/p00_0000_030.pdf [5 June 2009].
- UPU. Status and structures of postal entities in the UPU member countries: Germany. Berne: International Bureau, 2009.
- UPU. Status and structures of postal entities in the UPU member countries: Estonia. Berne: International Bureau, 2009.
- UPU. The UPU as a UN Specialized Agency [Online]. Available from: http://www.upu.int/about_us/en/the_upu_as_a_un_specialized_agency.html [20 June 2009]
- World Customs Organization. Our Profile [Online]. Available from : http://www.wcoomd.org/home_about_us_our_profile.htm [18 June 2009].



ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญตามบทบัญญัติของอนุสัญญาสากลไปรษณีย์ ค.ศ.2008 และ
บทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
1	คำนิยาม “บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง” (Universal postal service)	มาตรา 1.13 บริการไปรษณีย์พื้นฐานโดยทั่วถึง : การจัดให้บริการไปรษณีย์พื้นฐานเป็นการถาวรบนพื้นฐานของคุณภาพ ณ ทุกพื้นที่ในดินแดนของประเทศสมาชิกสำหรับผู้ให้บริการทุกคน ในราคาที่ผู้ใช้บริการสามารถจ่ายได้	ไม่มี
2	คำนิยาม “สิ่งของส่งทางไปรษณีย์” (Postal item)	มาตรา 1.5 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ : คำเรียกทั่วไปที่ใช้อ้างถึงสิ่งใดก็ตามที่จัดส่งโดยบริการต่างๆ ของไปรษณีย์ (ไปรษณีย์ภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์ หนานฉัต ฯลฯ)	<u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u> ข้อ 7 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 7.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์ หมายถึง ข่าวสารหรือสิ่งของซึ่งฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของไปรษณีย์ภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 5

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>ชนิด ดังนี้</p> <p>7.1.1 จดหมาย</p> <p>7.1.2 ไปรษณีย์บัตร</p> <p>7.1.3 ของตีพิมพ์</p> <p>7.1.4 พัสดุย่อย</p> <p>7.1.5 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ</p> <p>7.2 พัสดุไปรษณีย์ หมายถึง หีบห่อบรรจุสิ่งของ ตัวอย่างสินค้า หรือสินค้าซึ่งฝากส่งตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของพัสดุไปรษณีย์</p> <p>7.3 ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ หมายถึง สิ่งต่างๆ เช่น ข่าวดสาร เอกสารธุรกิจการค้า สิ่งพิมพ์ ตัวอย่าง สินค้า สินค้า เป็นต้น ซึ่งฝากส่งตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของไปรษณีย์ด่วนพิเศษ</p> <p>ทั้งนี้ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด อาจปรับเปลี่ยน ประเภทสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ หรือเปิดให้บริการ ใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
3	ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย (Designated operator)	มาตรา 1.1.8 ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย : หน่วยงานของรัฐหรือที่มีใช้หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายอย่างเป็นทางการจากประเทศสมาชิก เพื่อให้บริการไปรษณีย์ และปฏิบัติตามข้อผูกพันอันเนื่องมาจากบทบัญญัติของสหภาพในดินแดนของประเทศตน	<u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u> ข้อ 5 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มีอำนาจในการดำเนินกิจการไปรษณีย์ และธุรกิจอื่นอันเกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์ รวมทั้งธุรกิจอื่นที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกันหรือซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการไปรษณีย์ และได้รับการยกเว้น มีสิทธิพิเศษ หรือได้รับความคุ้มครองตามที่พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2519 หรือกฎหมายอื่นที่ได้บัญญัติไว้ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทย เว้นแต่กรณีที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 6 มาตรา 12 และมาตรา 13 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
4	หลักเสรีภาพในการส่งผ่าน (Freedom of transit)	<p>มาตรา 4.1 หลักการของเสรีภาพในการส่งผ่านได้ประกาศไว้ในมาตรา 1 ของธรรมนูญ หลักการนี้จะนำมาซึ่งข้อผูกพันสำหรับประเทศสมาชิกแต่ละแห่ง เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของตนส่งต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอีกแห่งหนึ่งส่งมอบให้ในรูปของการส่งผ่านหรือการปิดถุงผ่านโดยเส้นทางที่เร็วที่สุด และด้วยวิธีที่ปลอดภัยที่สุดซึ่งผู้ให้บริการนั้นใช้กับสิ่งของของตน ให้นำหลักการดังกล่าวนี้มาใช้บังคับกับสิ่งของที่ส่งผิดหรือถุงไปรษณีย์ที่พลัดออกนอกเส้นทางด้วย</p>	ไม่มี

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
5	ความเป็นเจ้าของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ (Ownership of postal items)	มาตรา 5.1 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฝากส่ง จนกว่าจะได้นำจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ เว้นแต่สิ่งนั้นจะถูกยึดตามกฎหมายของประเทศต้นทางหรือปลายทาง และในกรณีที่มีการบังคับใช้มาตรา 15.2.1.1 หรือ 15.3 ตามกฎหมายของประเทศกลางทาง	<u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u> ข้อ 8 วรรคสอง สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่อยู่ในทางไปรษณีย์ย่อมเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฝากส่งเสมอ จนกว่าจะได้นำจ่ายให้ผู้รับ เว้นแต่สิ่งของนั้นจะถูกยึดตามกฎหมายของประเทศต้นทาง กลางทาง หรือ ปลายทาง
6	การขอดอนคืนจากไปรษณีย์ การขอเปลี่ยนแปลง หรือการขอแก้ไขจำหน้า	มาตรา 5.2 ผู้ฝากส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์อาจขอดอนคืนสิ่งของนั้นออกจากไปรษณีย์ หรือขอเปลี่ยนแปลงหรือขอแก้ไขจำหน้า ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดอัตราและเงื่อนไขอื่นๆ ไว้ในระเบียบปฏิบัติ	<u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u> มาตรา 20 ผู้ฝากมีสิทธิที่จะถอนไปรษณีย์ภณณ์นั้นคืนจากที่ทำการไปรษณีย์ หรือเปลี่ยนชื่อหรือที่อยู่ หรือให้จัดการแก่ไปรษณีย์ภณณ์นั้นเป็นอย่างอื่นได้ ตลอดเวลาที่ไปรษณีย์ภณณ์นั้นยังอยู่ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
7	การส่งต่อตามตัวผู้รับ และการส่งคืนสิ่งของที่นำจ่ายไม่ได้ให้แก่ผู้ฝากส่ง	มาตรา 5.3 ประเทศสมาชิกต้องมั่นใจว่า ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายดำเนินการส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ตามตัวผู้รับ ในกรณีที่ผู้รับได้เปลี่ยนแปลงที่อยู่ และส่งคืนสิ่งของที่นำจ่ายไม่ได้ให้แก่ผู้ฝากส่ง ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดอัตราและเงื่อนไขอื่นๆ ไว้ในระเบียบปฏิบัติ	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 36 ไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้ที่กรม (บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด) ได้รับไว้ตามมาตรา 35 ให้จัดการดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ถ้าสามารถจะส่งได้ ให้สลักหลังเสียใหม่แล้วส่งไปยังผู้รับโดยทางไปรษณีย์</p> <p>(2) ถ้าจะทำการดังกล่าวมาแล้วไม่ได้ ให้เจ้าพนักงานที่อธิบดี (กรรมการผู้จัดการใหญ่) ได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อการนี้เปิดไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นออก เพื่อให้ทราบชื่อและที่อยู่ของผู้ฝาก แต่จำต้องสงวนข้อความที่ได้ทราบนั้นไว้เป็นความลับ แล้วให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นคืนไปยังผู้ฝากทางไปรษณีย์โดยมีต้องเสียค่าธรรมเนียม หรือจะต้องเสียอีกตามแต่จะกำหนดไว้ในข้อบังคับ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
8	ค่าธรรมเนียม (Charges)	มาตรา 6.1 ประเทศสมาชิก หรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในประเทศ ต้องเป็นผู้กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ และบริการพิเศษต่างๆ ให้สอดคล้องกับหลักการซึ่งกำหนดไว้ในอนุสัญญาและระเบียบปฏิบัติต่างๆ โดยหลักการแล้ว ค่าธรรมเนียมต้องสัมพันธ์กับต้นทุนของการให้บริการเหล่านั้น	พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477 มาตรา 10 รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราไปรษณียากร และค่าธรรมเนียมอื่นในการส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ทางไปรษณีย์ภายในราชอาณาจักร ตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือเกี่ยวแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ต่างประเทศ ซึ่งมีบทกำหนดไว้ตามสัญญาสากลไปรษณีย์ และวางข้อบังคับกำหนดข้อสัญญาและเงื่อนไขในการเรียกเก็บไปรษณียากรตามที่กำหนดไว้
9	การยกเว้นค่าธรรมเนียมไปรษณีย์	มาตรา 7.2.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์ และตราสารการเงินทางไปรษณีย์ซึ่งส่งถึงหรือจากเซดยศึกไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยผ่านที่ทำการต่างๆ ที่ระบุไว้ในระเบียบปฏิบัติของอนุสัญญา และของข้อตกลงบริการชำระเงินทาง	ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 48 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ต่อไปนี้ฝากส่งโดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ 4.8.1 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ 4.8.2 ไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือพัสดุไปรษณีย์สนามชายแดน

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>ไปรษณีย์ ต้องได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ แต่ไม่ได้รับการยกเว้นค่าอากาศ บุคคลของประเทศคู่สงครามที่ถูกจับกุมหรือถูกกักกันในประเทศเป็นกลางประเทศใดประเทศหนึ่งย่อมได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้อกำหนดดังกล่าว</p> <p>7.3.1 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุต้องได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ทุกชนิดยกเว้นค่าอากาศ</p>	
10	ตราไปรษณียากร (Postage stamps)	<p>มาตรา 8.2.3 ตราไปรษณียากรต้องออกและเผยแพร่เพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้ชำระค่าไปรษณียากรหรือเพื่อการสะสมในประเทศสมาชิกหรือในดินแดนที่ออกตราไปรษณียากร โดยเป็นไปตามบท</p>	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 16 ให้รัฐมนตรีจัดให้มีตราไปรษณียากรชนิดต่างๆ และบอกมูลค่าตามที่เห็นว่าจำเป็น และให้มีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขราคาตราไปรษณียากรนั้นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		บัญญัติแห่งกฎหมายภายในประเทศ	
11	ความปลอดภัยด้านไปรษณีย์ (Postal security)	<p>มาตรา 9 ประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องยอมรับและนำกลยุทธ์ความปลอดภัยเชิงรุกมาใช้ในระบบงานไปรษณีย์ทุกระดับ เพื่อดำรงและเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าในการใช้บริการไปรษณีย์และเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กลยุทธ์ดังกล่าวต้องรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการรักษาความปลอดภัยของการขนส่งและการส่งผ่านไปรษณีย์ระหว่างประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p><u>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540</u></p> <p>มาตรา 36 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อกัน รวมทั้ง การกระทำด้วยประการอื่นใดเพื่อให้ล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกัน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน</p> <p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 26 ในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือในเวลาสงคราม รัฐมนตรีหรือเจ้าพนักงานคนใดที่ได้รับอำนาจพิเศษจากรัฐมนตรีเพื่อการนี้อาจออก</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>คำสั่งเป็นหนังสือให้งดการส่งหรือกักไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทใดในระหว่างส่งทางไปรษณีย์นั้นไว้ได้ หรือให้จัดการจำหน่ายโดยวิธีใดแล้วแต่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งจะได้กำหนด</p> <p>มาตรา 58 ผู้ใดเป็นเจ้าของงานกระทำผิดหน้าที่ของตน เปิดหรือยอมให้ผู้อื่นเปิดตู้ไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือตั้งใจกัก หรือหน่วงเหนี่ยว หรือยอมให้ผู้อื่นกักหรือหน่วงเหนี่ยวตู้ไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินพันบาท</p> <p>แต่มาตรานี้ ไม่เกินความรวมถึงการเปิด หรือกัก หรือหน่วงเหนี่ยวตู้ไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามคำสั่งรัฐมนตรี หรือศาลที่มีอำนาจ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>มาตรา 65 ผู้ใดเอาไฟเผา หรือเอาไม้ขีดไฟใส่ในตู้ไปรษณีย์ หรือเอาวัตถุระเบิดใส่ในหรือที่ตู้ไปรษณีย์ หรือวัตถุที่นำเป็นอันตราย สิ่งโสโครก สิ่งมีพิษ หรือของน้ำอย่างใดๆ เทหรือใส่ในหรือที่ตู้ไปรษณีย์ หรือทำให้เสียหายแก่ตู้ไปรษณีย์ หรือกระทำการใดๆ ที่อาจเป็นการเสียหายแก่ตู้ไปรษณีย์ หรือเครื่องประกอบและอุปกรณ์หรือของในตู้ไปรษณีย์ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา 66 ผู้ใดปิดประกาศแจ้งความ ปิดประกาศ หรือคำแจ้งความ หรือปิดบัญชีป้ายหรือสิ่งใดๆ หรือกระทำการใดๆ ให้เปื้อน หรือให้เสียหายแก่ที่ทำการไปรษณีย์ หรือตู้ไปรษณีย์ โดยไม่มีอำนาจที่จะทำได้ ตามกฎหมาย ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>มาตรา 68 ผู้ใดเป็นนายเรือ</p> <p>(ก) ละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 38</p> <p>(ข) ละเลยไม่นำส่งถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ตนต้องกระทำตามมาตรา 42 โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควรซึ่งเป็นหน้าที่ของตนที่จะต้องนำสืบ</p> <p>(ค) ไม่ยอม หรือจงใจละเว้นไม่ส่งมอบถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อยู่ในความปกครองของตนให้แก่บุคคลที่ได้แต่งตั้งไว้ให้เป็นผู้รับ ในเมื่อเรือจอดอยู่ที่ด่านตรวจป้องกันโรค</p> <p>(ง) ไม่ยอม หรือจงใจละเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ซึ่งจำต้องกระทำตามมาตรา 39 หรือมาตรา 40 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท</p> <p>มาตรา 69 ผู้ใดเป็นนายเรือที่มาถึงท่าหรือที่แห่งใดในราชอาณาจักรหรือเป็นคนประจำเรือนั้น ภายหลังจากที่ได้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อยู่บนเรือทั้งหมด หรือแต่</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>ส่วนใดไปยังที่ทำการไปรษณีย์ประจำทำที่เรือมาถึงนั้นแล้ว ยังมีไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งกรม (บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด) มีสิทธิพิเศษแต่ฝ่ายเดียวที่จะต้องส่งไปยังที่ทำการไปรษณีย์นั้นเหลืออยู่ในหีบหรือในความปกครอง หรือในความยึดถือของตนโดยความรู้สึกละเลยไม่นำส่ง ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตามจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นไม่เกินสิ่งละร้อยบาท</p> <p>ผู้ใดเป็นนายเรือ หรือบุคคลประจำเรือดังกล่าวในวรรคก่อน เมื่อเจ้าพนักงานได้เรียกร้องให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นแล้ว หน่วงเหนี่ยวหรือกักไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นไว้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตามจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่เกินสิ่งละสองร้อยบาท</p> <p>มาตรา 70 ผู้ใดขัดขวาง กีดกัน หน่วงเหนี่ยว กักหรือ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>ทำให้เนิ่นช้าต่อการนำส่งถึงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือด้วยอุบายอย่างใดๆ เปิดถึงไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามคำสั่งของรัฐมนตรี หรือของศาลที่มีอำนาจ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๗๑ ไม่ตัดอำนาจที่จะกักเจ้าพนักงานหรือบุคคลใดที่กำลังนำส่งถึงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ โดยมีข้อหาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายลักษณะอาชญา หรือกฎหมายอื่นที่ใช้อยู่ในเวลานั้น</p> <p>มาตรา ๗๑ ผู้ใดยึด หรือจงใจซ่อนเร้น เก็บ หรือกักถึงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทาง</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>ไปรษณีย์โดยเจตนาทุจริต หรือเมื่อเจ้าพนักงานได้ร้องขอข้อยังละเลยไม่ยอมมอบถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์อันควรมอบให้แก่ผู้อื่น ผู้นั้นมี ความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินห้าร้อยบาท</p> <p>มาตรา 72 ผู้ใดที่เจ้าพนักงานต้องการให้ช่วยเหลือ ในการส่งถุงไปรษณีย์ในขณะที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นดัง กล่าวไว้ในมาตรา 47 ไม่ยอมรับ หรือละเลยไม่ ปฏิบัติตามคำร้องขอด้วยความตั้งใจและไม่มีข้อแก้ ตัวอันสมควร ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่ เกินห้าสิบบาท</p> <p>มาตรา 73 ผู้ใดเป็นผู้รับขน ละเลย หรือไม่ยอมรับ ขนส่งถุงไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อธิบดี (กรรมการผู้จัดการใหญ่) กำหนดให้ส่งดังกล่าวไว้ใน</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			มาตรา 48 โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร ซึ่งเป็นหน้าที่ของคนที่ต้องนำสื่อบุคคลผู้ที่มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท
12	การละเมิด (Violations)	<p>มาตรา 11.1 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์</p> <p>1.1 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันดำเนินคดี และลงโทษบุคคลใดก็ตามที่พบว่ามีความผิดดังนี้</p> <p>1.1.1 การสอดใส่สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท รวมทั้งวัตถุระเบิด วัตถุไวไฟหรือวัตถุอันตรายอื่นๆ ไว้ในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ซึ่งอนุสัญญาไม่ได้อนุญาตเป็นการเฉพาะให้สอดใส่ไว้ได้</p> <p>1.1.2 การสอดใส่สิ่งใดๆ ที่แสดงการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กหรือสื่อลามก</p>	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 23 ห้ามมิให้บุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งวัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุระเบิดหรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิตหรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับหรือเงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>มาตรา 24 ห้ามมิให้บุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งไปรษณีย์ภัณฑ์อันเห็นได้ประจักษ์ว่ามีถ้อยคำ เครื่องหมาย หรือลวดลายเป็นเสี้ยนหนามแผ่นดินหรือหยาบช้ำลามกหรือเป็นที่ยุยงส่งเสริมให้มีการ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>อนาจารที่ใช้เด็กแสดงไว้ในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์</p>	<p>กำเริบหรือหยาบคาย หรือชู้เชื้อ หรือกรรโชก หรือ ผรุสวาทอย่างร้ายแรง หรือสิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย</p> <p>มาตรา 25 ไปรษณีย์ภัณฑ์ใดที่ส่งทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ อธิบดี (กรรมการผู้จัดการใหญ่) อาจมีคำสั่งตามควรแก่กรณี กล่าวคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ให้กักไว้ หรือส่งต่อไป หรือส่งกลับคืนไปยังผู้ฝาก หรือให้จำหน่ายเป็นอย่างอื่น (2) ให้เปิดตรวจ หรือทำลายเสียได้ ถ้าจำเป็นและเมื่อทำลายแล้ว ให้แจ้งไปให้ผู้ฝากทราบ (3) ให้ส่งตรงไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อมีเหตุสงสัยว่าเป็นความผิดอาญาเพื่อจัดการฟ้องร้อง <p>มาตรา 64 ผู้ใดส่ง ขอให้รับ หรือจัดทำขึ้นแล้วส่งไป เพื่อให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์หรือสิ่งใดๆ ทางไปรษณีย์</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>เป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา 23 หรือ 24 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p><u>ไปรษณียานิตศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 20 สิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 มีดังต่อไปนี้</p> <p>20.1 วัดตุ้มคัมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัดถูระเบิดหรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิต หรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับหรือเงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>20.2 ไปรษณีย์ภัณฑ์อันเห็นได้ประจักษ์ว่ามีถ้อยคำเครื่องหมาย หรือลวดลายเป็นเสี้ยนหนามแผ่นดิน</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>หรือหยาบซ้ำลามกหรือเป็นที่ยุยงส่งเสริมให้มีการกำเริบหรือหยาบค้าย หรือชู้เชิญ หรือกรรโชก หรือ ผรุสวาทอย่างร้ายแรง หรือสิ่งอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย</p> <p>ข้อ 21 ไปรษณีย์ภัณฑ์ใดที่ส่งทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 นี้ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดอาจมีคำสั่งตามควรแก่กรณี กล่าวคือ</p> <p>21.1 ให้กักไว้ หรือส่งต่อไป หรือส่งกลับคืนไปยังผู้ฝาก หรือให้จำหน่ายเป็นอย่างอื่น</p> <p>21.2 ให้เปิดตรวจ หรือทำลายเสียได้ ถ้าจำเป็นและเมื่อทำลายแล้ว ให้แจ้งไปให้ผู้ฝากทราบ</p> <p>21.3 ให้ส่งตรงไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อมีเหตุสงสัยว่าเป็นความผิดอาญาเพื่อจัดการฟ้องร้อง</p> <p>ข้อ 22 ผู้ใดส่ง ขอบให้รับ หรือจัดทำขึ้นแล้วส่งไป</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>เพื่อให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์หรือสิ่งใดๆ ทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา 23 หรือ 24 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมี ความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ข้อ 23 นอกจากสิ่งของต้องห้ามที่กำหนดไว้ในข้อ 20 แล้ว ยังให้ถือว่าสิ่งต่อไปนี้เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์</p> <p>23.1 สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสพติดระหว่างประเทศ กำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในประเทศ</p> <p>ปลายทาง</p> <p>23.2 สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>มาตรา 11.2 การชำระค่าไปรษณียากรโดยทั่วไปและวิธีการชำระค่าไปรษณียากร</p> <p>2.1 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันดำเนินคดี และลงโทษการละเมิดใดๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับวิธีการชำระค่าไปรษณียากรตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้ เช่น</p> <p>2.1.1 ตราไปรษณียากรที่มีการใช้งานอยู่ หรือได้ยกเลิกการใช้งานแล้ว</p> <p>2.1.2 รอยประทับค่าไปรษณียากรแล้ว</p> <p>2.1.3 รอยประทับจากเครื่องประทับไปรษณียากรหรือแท่นพิมพ์</p> <p>2.1.4 วิทยาลัย</p>	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 77 ผู้ใดใช้ตราไปรษณียากร ซึ่งมีเครื่องหมายแสดงว่าตราไปรษณียากรนั้นใช้แล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 34 สิ่งต่อไปนี้ใช้ชำระค่าบริการไม่ได้</p> <p>34.1 ตราไปรษณียากรที่ชำรุด ลบเลือน หรือไม่ครบสภาพ</p> <p>34.2 ตราไปรษณียากรที่มีตราประทับขีดฆ่าแล้ว หรือมีตัวอักษร หรือเครื่องหมายประทับ ปรู หรือเขียนเพิ่มเติมลงไว้</p> <p>34.3 ตราไปรษณียากรที่ผ่านกรรมวิธีเพื่อมิให้สามารถประทับตราขีดฆ่าได้ หรือเพื่อให้สามารถลบรอยประทับตราขีดฆ่าได้ในภายหลัง</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>34.4 ตราไปรษณียากรต่างประเทศ</p> <p>34.5 อากรแสตมป์ หรือแสตมป์ภูเขากร</p> <p>34.6 ตราฉีกเพื่อเป็นที่ระลึก ตราฉีกเพื่อการกุศล หรือตราฉีกอื่นๆ</p> <p>สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ใดฉีกตราไปรษณียากรหรือ ตราฉีกดังกล่าวจะถือเสมือนหนึ่งยังไม่ได้ชำระ ค่าบริการ หรือชำระบางส่วนถ้ามีตราไปรษณียากรที่ ใช้ได้ฉีกรวมอยู่ด้วย</p> <p>ข้อ 35 ผู้ใดใช้ตราไปรษณียากร ซึ่งมีเครื่องหมาย แสดงว่าตราไปรษณียากรนั้นใช้แล้ว ผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่ เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>2.2 ในอนุสัญญานี้ การละเมิดที่เกี่ยวข้องกับวิธีการชำระค่าไปรษณียากร หมายถึงการกระทำใดๆ ที่ได้ระบุไว้ข้างทำนี้โดยมีเจตนาให้ตนเองหรือบุคคลที่สามได้ประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การกระทำดังต่อไปนี้ต้องถูกลงโทษ</p> <p>2.2.1 การทำปลอม การลอกเลียนแบบหรือการปลอมแปลงวิธีใดๆ ในการชำระค่าไปรษณียากร หรือการกระทำใดๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเกี่ยวเนื่องกับการจัดทำสิ่งดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาต</p> <p>2.2.2 การใช้ การหมุนเวียน การทำ การตลาด การจัดจำหน่าย การเผยแพร่ การขนส่ง การนำออกแสดง การแสดง</p>	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 74 ผู้ใดซึ่งกรม (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด) อนุญาตให้ตั้งที่ทำการไปรษณีย์ประเภทรับอนุญาตหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ขายตราไปรษณียากร</p> <p>(ก) เรียกเอาราคาตราไปรษณียากรจากผู้ซื้อสูงกว่าหรือต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ อันได้ตั้งขึ้นตามมาตรา 17(2) ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>(ข) กระทำความผิดต่อข้อบังคับอื่นที่ได้ตั้งขึ้นตามมาตรา 17 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท</p> <p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 36 ผู้ใดทำปลอมหรือแปลงตราไปรษณียากรซึ่งใช้สำหรับการไปรษณีย์ให้ผิดไปจากเดิมเพื่อให้ผู้อื่น</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>หรือการโฆษณาวิธีใดๆ ในการชำระค่าไปรษณียากรซึ่งได้ทำปลอมขึ้น ลอกเลียนแบบหรือปลอมแปลง</p> <p>2.2.3 การนำตราไปรษณียากรใดๆ ที่เคยใช้แล้วกลับมาใช้อีกหรือนำมาใช้หมุนเวียนเพื่อวัตถุประสงค์ทางไปรษณีย์</p> <p>2.2.4 ความพยายามใดๆ ในการกระทำการละเมิดเหล่านี้</p>	<p>เชื่อว่ามามีมูลค่าสูงกว่าจริง ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p> <p>ข้อ 37 ผู้ใดลบ ถอน หรือกระทำด้วยประการใดๆ แก่ตราไปรษณียากรที่มีเครื่องหมาย หรือการกระทำอย่างใดแสดงว่าใช้ไม่ได้แล้วเพื่อให้ใช้ได้อีก ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ข้อ 38 ผู้ใดใช้ ขาย เสนอขาย หรือเสนอแลกเปลี่ยนซึ่งตราไปรษณียากรอันเกิดจากการกระทำตามข้อ 36 หรือข้อ 37 ไม่ว่าจะกระทำนั้นๆ จะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>ข้อ 39 ผู้ใดทำเครื่องหมาย (มือ) หรือวัตถุสำหรับปลอม หรือแปลงตราไปรษณียากร หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้นเพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง ผู้ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ข้อ 41 ผู้ใดซึ่งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้อนุญาตให้ตั้งที่ทำการไปรษณีย์ประเภทรับอนุญาต หรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ขายตราไปรษณียากร</p> <p>41.1 เรียกเอาราคาตราไปรษณียากรจากผู้ซื้อสูงกว่าหรือต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ อันได้ตั้งขึ้นตามมาตรา 17(2) แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>41.2 กระทำความผิดต่อข้อบังคับอื่นที่ได้ตั้งขึ้นตาม</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมีความผิดต่อระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท</p> <p><u>ประมวลกฎหมายอาญา</u></p> <p>มาตรา 254 ผู้ใดทำปลอมขึ้นซึ่ง<u>แสตมป์รัฐบาล</u> ซึ่งใช้สำหรับการไปรษณีย์ การภาษีอากรหรือการเก็บค่าธรรมเนียม หรือแปลงแสตมป์รัฐบาล ซึ่งใช้ในการเช่นนั้นให้ผิดไปจากเดิม เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท</p> <p>มาตรา 255 ผู้ใดนำเข้าไปในราชอาณาจักรซึ่งดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดิน พระปรมาภิไธย ดวงตราหรือรอยตราของทบวงการเมือง ขององค์การ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>สาธารณะ หรือของเจ้าพนักงาน หรือ<u>แสตมป์</u>ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 250 มาตรา 251 หรือมาตรา 254 อันเป็นของปลอม หรือของแปลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>มาตรา 256 ผู้ใดลบ ถอนหรือกระทำด้วยประการใดๆ แก่<u>แสตมป์รัฐบาล</u>ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254 และมีเครื่องหมาย หรือการกระทำอย่างใดแสดงว่าใช้ไม่ได้แล้ว เพื่อให้ใช้ได้อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา 257 ผู้ใดใช้ ขาย เสนอขาย แลกเปลี่ยน หรือเสนอแลกเปลี่ยนซึ่ง<u>แสตมป์</u>อันเกิดจากการกระทำดังกล่าวในมาตรา 254 หรือมาตรา 256 ไม่ว่าจะการ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>มาตรา 11.3 การถือปฏิบัติในทางตอบแทน</p> <p>3.1 ต้องถือปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกันในส่วนของมาตรการลงโทษต่อการกระทำที่ระบุไว้ใน 2 ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับ</p>	<p>กระทำตามมาตราอื่นๆ จะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา 261 ผู้ใดทำเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงสิ่งใดๆ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 254 มาตรา 258 หรือมาตรา 259 หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นนั้นเพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p><u>ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 40 ถ้าการกระทำตามข้อ 36 ข้อ 37 ข้อ 38 หรือข้อ 39 เป็นการกระทำเกี่ยวกับตราไปรษณียากรของต่างประเทศ ผู้กระทำต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในข้อนั้นๆ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>วิธีการชำระค่าไปรษณียากรในประเทศหรือต่างประเทศ ข้อกำหนดนี้ไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขทางกฎหมายหรืออนุสัญญาที่ต้องถือปฏิบัติในทางตอบแทน</p>	<p><u>ประมวลกฎหมายอาญา</u> มาตรา 262 ถ้าการกระทำความผิดในมาตรา 254 มาตรา 256 มาตรา 257 หรือมาตรา 261 เป็นการกระทำเกี่ยวกับแสตมป์รัฐบาลต่างประเทศ ผู้กระทำความผิดจะวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ</p>
13	บริการพื้นฐาน (Basic services)	<p>มาตรา 12.1 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายได้ให้บริการรับฝาก ส่ง ต่อ ขนส่ง และนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์</p>	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u> มาตรา 5 รัฐบาลทรงไว้ซึ่งอำนาจสิทธิขาดที่จะจัดการไปรษณีย์ และตั้งที่ทำการไปรษณีย์ภายในราชอาณาจักร อำนาจนี้มอบหมายให้ไว้แก่กรม (บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด) ซึ่งมีสิทธิและหน้าที่จัดการไปรษณีย์ และตั้งที่ทำการไปรษณีย์ขึ้น ตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร และมีหน้าที่ทำกิจกรรมต่างๆ อันเกี่ยวแก่การรับ รวบรวม ส่ง จ่าย และส่งมอบไปรษณีย์ภัณฑ์ตามกฎหมาย ข้อบังคับ และคำสั่งที่ตั้งขึ้น</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>การตั้งหรือเลิกที่ทำการไปรษณีย์ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2477</u></p> <p>ข้อ 68 บริการหลัก หมายถึง บริการที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดจัดให้แก่ผู้ใช้บริการในการฝากส่งข่าวสาร เอกสาร และสิ่งของต่างๆ ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมีอัตราค่าบริการและคุณภาพที่เหมาะสม แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้</p> <p>68.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์ ได้แก่ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร ของตีพิมพ์ พัสดุย่อย และเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ</p> <p>68.2 พัสดุไปรษณีย์</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
14	บริการเสริม (Supplementary services)	<p>มาตรา 13.1 ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าได้จัดให้มีบริการเสริมภาคบังคับดังต่อไปนี้</p> <p>1.1 บริการลงทะเบียนสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วนขาออกและไปรษณีย์ภัณฑ์อากาศ</p> <p>1.2 บริการลงทะเบียนสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่เร่งด่วนขาออกและไปรษณีย์ภัณฑ์ภาคพื้นไปยังปลายทางที่ไม่มีบริการเร่งด่วนหรือบริการทางอากาศ</p> <p>1.3 บริการลงทะเบียนสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ขาเข้าทั้งหมด</p> <p>มาตรา 13.3 ประเทศสมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอาจจัดให้มีบริการเสริมที่เป็นทางเลือกระหว่างผู้</p>	<p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 96 บริการพิเศษ หมายถึง บริการที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดจัดให้มีขึ้นตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้ใช้บริการเลือกใช้ได้โดยชำระค่าบริการตามที่กำหนด แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้</p> <p>96.1 บริการที่ใช้ควบคู่กับบริการหลักเพื่อให้บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดดำเนินการเป็นพิเศษต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ของตน ได้แก่</p> <p>96.1.1 บริการไปรษณีย์รับรอง</p> <p>96.1.2 บริการไปรษณีย์ลงทะเบียน</p> <p>96.1.3 บริการไปรษณีย์รับประกัน</p> <p>96.1.4 บริการไปรษณีย์ตอบรับ</p> <p>96.1.5 บริการนำจ่ายด่วน</p> <p>96.1.6 บริการไปรษณีย์เก็บเงิน</p> <p>96.2 บริการที่จัดให้มีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ได้แก่</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>ให้บริการที่ได้รับมอบหมายที่ได้ตกลง ให้บริการดังนี้</p> <p>3.1 บริการรับประกันสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุ</p> <p>3.2 บริการรับรองสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์</p> <p>3.3 บริการไปรษณีย์เก็บเงินปลายทาง สำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุ</p> <p>3.4 บริการนำจ่ายด่วนสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุ</p> <p>3.5 การนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน ไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง และไปรษณีย์ภัณฑ์ รับประกันเฉพาะตัวผู้รับ</p> <p>3.6 ไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุที่ไม่เรียก เก็บค่าธรรมเนียม และภาษีอากร</p> <p>3.7 บริการพัสดุที่แตกหักง่ายและเทอะทะ</p>	<p>96.2.1 บริการธุรกิจตอบรับ</p> <p>96.2.2 บริการหนังสือพิมพ์ตราสินค้า</p> <p>96.2.3 บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ไม่มีจำหน่าย</p> <p>96.2.4 บริการประทับตราเพื่อการเผยแพร่และ โฆษณา</p> <p>96.2.5 บริการไปรษณีย์รอจ่าย</p> <p>96.2.6 บริการตู้ไปรษณีย์เช่า</p> <p>96.2.7 บริการขอลงคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์</p> <p>96.2.8 บริการขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงจำหน่าย สิ่งของส่งทางไปรษณีย์</p> <p>ทั้งนี้ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดอาจปรับเปลี่ยน ประเภทของบริการพิเศษ หรือเปิดให้บริการใหม่ได้ ตามที่เห็นสมควร</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>3.8 บริการคอนซายน์เมนท์สำหรับสิ่งของที่รวบรวมจากผู้ฝากส่งรายหนึ่งเพื่อส่งไปยังต่างประเทศ</p> <p>มาตรา 13.4 บริการเสริมสามประเภทดังต่อไปนี้มีลักษณะที่เป็นทั้งบริการภาคบังคับและบริการทางเลือก</p> <p>4.1 บริการธุรกิจตอบรับระหว่างประเทศ (IBRS) ซึ่งโดยพื้นฐานถือเป็นบริการทางเลือก อย่างไรก็ตาม ประเทศสมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายทั้งหมดต้องให้บริการ “ส่งกลับ” สำหรับ IBRS</p> <p>4.2 วิทยุบัตรซึ่งสามารถนำมาแลกเปลี่ยนในประเทศสมาชิกใดก็ตาม อย่างไรก็ตาม การจำหน่ายวิทยุบัตรให้ถือเป็นทางเลือก</p>	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 34 ถ้ากรม (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด) ได้ทำความตกลงไว้กับต่างประเทศเป็นพิเศษว่าด้วยการรับและส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเลเบียนหรือรับประกันทางไปรษณีย์ไว้อย่างใด ให้ใช้ความตกลงนั้นเป็นข้อบังคับ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>4.3 บริการตอบรับสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ ลงทะเบียนและไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง พัสดุ และสิ่งของรับประกัน ประเทศ สมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับ มอบหมายทั้งหมดต้องยอมรับบริการ ตอบรับเข้า เข้า อย่างไรก็ตาม การ ให้บริการตอบรับขาออกให้ถือเป็น ทางเลือก</p>	
15	<p>บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mail)</p>	<p>มาตรา 14.1.1 บริการไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์เป็นบริการไปรษณีย์ที่ เกี่ยวข้องกับการส่งผ่านข่าวสารทาง อิเล็กทรอนิกส์ ผู้ให้บริการที่ได้รับ มอบหมายอาจอาจปรับปรุงคุณภาพ บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โดยการ ให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ลงทะเบียนเป็นบริการเสริมด้วยการจัด</p>	ไม่มี

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		ให้มีหลักฐานการส่ง หลักฐานการนำ จ่ายและช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัย ระหว่างผู้ใช้บริการที่สามารถยืนยัน ตัวตนจริง	
16	บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS)	<p>มาตรา 14.1.2 บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษเป็นบริการไปรษณีย์ที่เร่งด่วนสำหรับส่งเอกสารและสินค้าและจัดเป็นบริการไปรษณีย์ที่รวดเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยทางกายภาพ ทั้งนี้ อาจจัดให้บริการนี้บนพื้นฐานของความตกลงพหุภาคีว่าด้วยมาตรฐานบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ หรือโดยความตกลงทวิภาคี</p>	<p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 93 บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หมายถึงบริการที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดรับดำเนินการต่อสิ่งต่างๆ ที่ส่งทางไปรษณีย์ด้วยความรวดเร็วและแน่นอนเป็นพิเศษ</p> <p>ข้อ 94 บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษใช้ได้ทั้งการฝากส่งไปยังปลายทางในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>ข้อ 95 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขนาด น้ำหนัก ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษเป็นไปตามที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
17	บริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการ (Integrated logistics)	มาตรา 14.1.3 บริการลอจิสติกส์แบบบูรณาการเป็นบริการซึ่งตอบสนองความต้องการด้านลอจิสติกส์ของลูกค้าอย่างเต็มรูปแบบและได้รวมขั้นตอนที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการส่งสินค้าและเอกสารโดยทางกายภาพ	ไม่มี
18	สิ่งของที่ไม่รับฝาก สิ่งของต้องห้าม	มาตรา 15 .2 สิ่งของต้องห้ามในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท 2.1 ห้ามสอดใส่สิ่งของต่างๆ ที่อ้างถึงข้างทำยนี้ในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท 2.1.1 สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตแลประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสพติดระหว่างประเทศ กำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในประเทศปลายทาง	<u>ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553</u> ข้อ 23 นอกจากสิ่งของต้องห้ามที่กำหนดในข้อ 20 แล้ว ยังให้ถือว่าสิ่งต่อไปนี้ เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ 23.1 สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสพติดระหว่างประเทศ กำหนด หรือยาอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในประเทศปลายทาง 23.2 สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>2.1.2 สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม</p> <p>2.1.3 สิ่งของปลอมแปลงและลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์</p> <p>2.1.4 สิ่งของอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งของต้องห้ามนำเข้าหรือเผยแพร่ในประเทศปลายทาง</p> <p>2.1.5 สิ่งของซึ่งโดยลักษณะหรือการหุ้มห่ออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อเจ้าหน้าที่หรือสาธารณชนทั่วไปหรืออาจทำให้สิ่งของอื่นๆ หรืออุปกรณ์ไปรษณีย์หรือทรัพย์สินของฝ่ายที่สามเปราะเปื้อนหรือเสียหาย</p> <p>2.1.6 เอกสารซึ่งมีลักษณะเป็นข่าวสารส่วนตัวซึ่งแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลอื่นที่นอกเหนือไปจากผู้ฝากส่งและผู้รับหรือบุคคลที่อาศัยอยู่กับผู้ฝาก</p>	<p>23.3 สิ่งของปลอมแปลงและลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์</p> <p>23.4 ธนบัตร</p> <p>23.5 สิ่งของอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งของต้องห้ามนำเข้าหรือเผยแพร่ในประเทศปลายทาง</p> <p>23.6 เอกสารซึ่งมีลักษณะเป็นข่าวสารส่วนตัวซึ่งแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลอื่นที่นอกเหนือไปจากผู้ฝากส่งและผู้รับ หรือบุคคลที่อาศัยอยู่กับผู้ฝากส่งและผู้รับ</p> <p>23.7 วัตถุไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่นๆ</p> <p>23.8 อุปกรณ์ระเบิดที่ไม่มีแรงระเบิดและอาวุธยุทธภัณฑ์ทางทหาร รวมทั้งระเบิดมือที่ไม่มีแรงระเบิด ปลอกกระสุนที่ไม่มีแรงระเบิดและสิ่งที่ยึดติดกัน</p> <p>ข้อ 26 เหยื่อถูกขโมยไปรษณีย์ พินบัตร เอกสารส่งจ่ายเงินให้แก่ผู้ถือทุกชนิด ทองคำขาว ทองคำ หรือเงินซึ่งทำ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>ส่งและผู้รับ</p> <p>มาตรา 15.3 วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ หรือสารกัมมันตรังสีและสินค้าอันตราย</p> <p>3.1 ห้ามสอดใส่วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่นๆ รวมทั้งสารกัมมันตรังสีในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท</p> <p>3.2 ห้ามสอดใส่อุปกรณ์ที่ไม่มีแรงระเบิดและอาวุธยุทธโปกรณ์ทางทหาร รวมทั้งระเบิดมือที่ไม่มีแรงระเบิด ปลอกกระสุนที่ไม่มีแรงระเบิดและสิ่งทีคล้ายคลึงกันในสิ่งของที่ฝากส่งทุกประเภท</p> <p>มาตรา 15.4 สัตว์มีชีวิต</p> <p>4.1 ห้ามฝากส่งสัตว์มีชีวิตในสิ่งของที่</p>	<p>เป็นรูปพรรณแล้วหรือไม่ก็ตาม หินมีค่า เครื่องเพชรพลอย หรือสิ่งของมีค่าอื่นๆ ต้องฝากส่งเป็นจดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์รับประกัน</p> <p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 23 ห้ามมิให้บุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่ง</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>ฝากส่งทุกประเภท</p> <p>4.2 ยกเว้นสิ่งต่อไปนี้สามารถรับฝากได้ เป็นไปรษณียภัณฑ์ที่ไม่ใช่สิ่งของ รับประกัน</p> <p>4.2.1 ผึ้ง ปลิง และตัวไหม</p> <p>4.2.2 ตัวเปียน และตัวห้ำที่ใช้สำหรับ ควบคุมการแพร่ขยายพันธุ์ของแมลงมี โทษและที่แลกเปลี่ยนกันระหว่าง สถาบันที่ทางการรับรองแล้ว</p> <p>4.2.3 แมลงหวี่ในวงศ์ “<i>Drosophilidae</i>” สำหรับการวิจัยทางชีวการแพทย์ที่ แลกเปลี่ยนกันระหว่างสถาบันที่ทางการ รับรองแล้ว</p> <p>มาตรา 15.5 การสอดใส่จดหมาย ได้ตอบในพัสดุ</p>	<p>วัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุ ระเบิดหรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือ<u>สัตว์มีชีวิตร</u> หรือ สิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือ เสียหายแก่ไปรษณียภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับ หรือ เงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p><u>ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 20 สิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ตามที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 มี ดังต่อไปนี้</p> <p>20.1 วัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุ ระเบิดหรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือ<u>สัตว์มีชีวิตร</u> หรือ สิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือ เสียหายแก่ไปรษณียภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับ หรือ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>5.1 ห้ามสอดใส่สิ่งของที่ระบุไว้ข้างทำย นี้ในพัสดุไปรษณีย์</p> <p>5.1.1 จดหมายโต้ตอบยกเว้นเอกสาร แจ้งหมายเหตุที่แลกเปลี่ยนระหว่าง บุคคลอื่นที่นอกเหนือไปจากผู้ฝากส่ง และผู้รับหรือบุคคลที่อาศัยอยู่กับผู้ฝาก ส่งหรือผู้รับ</p> <p>มาตรา 15.6 เหยี่ยกษาปณ์ ธนบัตร และของมีค่าอื่นๆ</p> <p>6.1 ห้ามสอดใส่เหยี่ยกษาปณ์ ธนบัตร ตราสารแทนตัวเงิน หรือตราสาร หลักทรัพย์ใดๆ ที่ส่งจ่ายให้แก่ผู้ถือ เช็ค เดินทาง ทองคำขาว ทองคำ หรือเงินไม่ ว่าจะทำเป็นรูปพรรณแล้วหรือไม่ก็ตาม รัตนชาติ เครื่องเพชรพลอย หรือของมีค่า</p>	<p>เงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>อื่นๆ ในสิ่งของต่อไปนี้</p> <p>6.1.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ไม่รับประกัน อย่างไรก็ตาม หากกฎหมายภายในประเทศ ของประเทศต้นทางและปลายทาง อนุญาต อาจจัดส่งสิ่งของดังกล่าวใน ซองที่ปิดผนึกเป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ ลงทะเบียน</p> <p>6.1.2 พัสดุที่ไม่รับประกัน ยกเว้นที่ ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ภายในประเทศของประเทศต้นทางและ ปลายทาง</p> <p>6.1.3 พัสดุที่ไม่รับประกันที่แลกเปลี่ยน ระหว่างสองประเทศซึ่งยอมรับพัสดุ รับประกัน</p>	

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
19	สารกัมมันตรังสี และสิ่งแพร่เชื้อที่รับฝากได้	<p>มาตรา 16.1 การรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุที่บรรจุสารกัมมันตรังสีให้กระทำได้เฉพาะระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งแจ้งว่ายินยอมรับสิ่งของนี้ ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนกันหรือการให้บริการเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้</p> <p>1.1 สารกัมมันตรังสีต้องได้รับการบรรจุและหุ้มห่อตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของระเบียบปฏิบัติ</p> <p>1.2 ในกรณีส่งเป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ ต้องชำระค่าไปรษณียากรในอัตราไปรษณีย์ภัณฑ์เร่งด่วนหรืออัตราจดหมายลงทะเบียน</p> <p>1.3 ต้องจัดส่งสารกัมมันตรังสีที่บรรจุไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือพัสดุไปรษณีย์โดย</p>	ไม่มี

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>เส้นทางที่เร็วที่สุดซึ่งตามปกติคือทางอากาศโดยต้องชำระค่าอากาศที่เกี่ยวข้องด้วย</p> <p>1.4 ผู้ฝากส่งที่ได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะเท่านั้นที่อาจฝากส่งสารกัมมันตรังสีได้</p> <p>มาตรา 16.2 การรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุไปรษณีย์ที่บรรจุสิ่งแพร่เชื้อ ยกเว้นสิ่งแพร่เชื้อประเภท A ที่มีผลกระทบต่อมนุษย์ (UN 2814) และที่มีผลกระทบต่อสัตว์ (UN 2900) ให้กระทำได้ภายใต้เงื่อนไขมาตรา 16.2.1-16.2.6</p>	

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
20	การขอสอบสวน (Inquiries)	<p>มาตรา 17 การขอสอบสวน</p> <p>1 ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายแต่ละรายต้องรับคำขอสอบสวนที่เกี่ยวกับพัสดุหรือไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเลเบียดสิ่งของรับประกันหรือไปรษณีย์ภัณฑ์รับรองที่ฝากส่งในบริการของตนหรือของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายรายอื่นโดยมีเงื่อนไขว่าได้ยื่นขอสอบสวนภายในกำหนดเวลาหกเดือนนับถัดจากวันที่ฝากส่งสิ่งของ ให้จัดส่งคำขอสอบสวนโดยทางไปรษณีย์เร่งด่วน ทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษหรือทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ระยะเวลาหกเดือนดังกล่าวหมายถึงการติดต่อระหว่างผู้ขอสอบสวนและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายและต้องไม่รวมระยะเวลาใน</p>	<p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 196 การขอสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์</p> <p>196.1 การขอสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์กระทำได้ในกรณีที่สงสัยว่าไม่ถึงผู้รับ สูญหาย เสียหาย หรือล่าช้าผิดปกติในระหว่างทางไปรษณีย์หรือเป็นสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ใช้บริการไปรษณีย์ตอบรับซึ่งผู้ฝากส่งมิได้รับใบตอบรับคืนในเวลาอันสมควรหรือสงสัยว่าผู้รับไม่ได้รับ หรือกรณีอื่นๆ ที่สงสัยเกี่ยวกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์</p> <p>196.2 การขอสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาไม่สามารถกระทำได้</p> <p>ข้อ 198 ผู้มีสิทธิขอสอบสวนไม่ต้องเสียค่าบริการในการดำเนินการสอบสวน</p> <p>ข้อ 199 ระยะเวลาการขอสอบสวน</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>การจัดส่งคำขอสอบสวนระหว่างผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2 การขอสอบสวนต้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติ</p> <p>3 การขอสอบสวนต้องไม่เสียค่าธรรมเนียม อย่างไรก็ตาม หากมีการร้องขอให้จัดส่งแบบสอบสวนโดยทางบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ โดยหลักการแล้ว ผู้ร้องขอต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่เกิดขึ้น</p>	<p>199.1 การขอสอบสวนไปรษณีย์ภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์ และบริการการเงินต้องดำเนินการภายใน 6 เดือนนับถัดจากวันที่ฝากส่ง</p> <p>199.2 การขอสอบสวนไปรษณีย์ด่วนพิเศษ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ชนิดพิเศษต้องดำเนินการภายใน 4 เดือนนับถัดจากวันที่ฝากส่ง</p>
21	ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย และการชดเชยค่าเสียหาย	<p>มาตรา 21.1.1 ยกเว้นกรณีที่กำหนดไว้ในมาตรา 22 ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายต้องรับผิดชอบต่อกรณีต่อไปนี้</p> <p>1.1.1 การสูญหาย การฉีกฉีกฉีกฉีก หรือการเสียหายของไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน</p>	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 29 กรม (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด) ต้องรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนในการที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนสูญหายไป หรือไปรษณีย์ภัณฑ์รับประกันแตกหัก หรือสูญหายไปในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ตามข้อบังคับที่ใช้อยู่ในเวลานั้น เว้นไว้แต่</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>พัสดุธรรมดา และสิ่งของรับประกัน</p> <p>1.1.2 การสูญหายของไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง</p> <p>1.1.3 การส่งคืนไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนสิ่งของรับประกันและพัสดุธรรมดาโดยไม่ระบุหมายเหตุชัดเจนในการนำจ่าย</p> <p>มาตรา 21.1.6 ในกรณีของความรับผิดชอบ ไม่ให้นำความเสียหายทางอ้อม หรือการขาดผลประโยชน์มาพิจารณาจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหาย</p>	<p>การแตกหักหรือสูญหายนั้น เกิดแต่เหตุสุดวิสัย หรือเกิดแต่สภาพแห่งไปรษณีย์ภัณฑ์นั่นเอง หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ฝากหรือผู้รับ</p> <p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 216 ความเสียหายทางอ้อม ความเสียหายต่อเนื่องและความเสียหายเพราะขาดผลประโยชน์ที่ควรได้รับอันเกิดจากการสูญหาย เสียหายหรือล่าช้า จะนำมาคำนวณรวมเพื่อเรียกชดเชยค่าเสียหายมิได้</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>มาตรา 21.2 ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน</p> <p>2.1 ในกรณีที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนสูญหาย ถูกฉีกฉีกฉีกทั้งหมดหรือเสียหายทั้งหมด ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าเสียหายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยไปรษณีย์ภัณฑ์ หากผู้ฝากส่งเรียกร้องจำนวนเงินต่ำกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยไปรษณีย์ภัณฑ์ ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอาจจ่ายเงินตามจำนวนที่ต่ำกว่าและต้องได้รับเงินชดเชยคืนในจำนวนเดียวกันจากผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.2 ในกรณีที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนถูกฉีกฉีกบางส่วนหรือเสียหายบางส่วน ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าเสียหาย</p>	<p>ข้อ 203 เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เกิดการสูญหายหรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจะชดเชยค่าเสียหายตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ดังนี้</p> <p>203.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนและไปรษณีย์ด่วนพิเศษที่สูญหายหรือเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วนจะชดเชยค่าเสียหายตามความเสียหายของสิ่งบรรจุภายในที่เกิดขึ้นโดยประเมินราคาซื้อขายในท้องตลาด ณ สถานที่และเวลาที่ฝากส่งแต่ไม่เกินอัตราที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด</p> <p>203.2 พัสดุไปรษณีย์</p> <p>203.2.1 ที่สูญหายหรือเสียหายทั้งหมดจะชดเชยค่าเสียหายตามอัตราที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>ซึ่งโดยหลักการแล้วจะต้องสอดคล้องกับมูลค่าที่แท้จริงของสิ่งที่ถูกลักล้วงหรือเสียหาย</p> <p>มาตรา 21.3 ไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง</p> <p>3.1 ในกรณีทีไปรษณีย์ภัณฑ์รับรองสูญหาย ถูกลักล้วงทั้งหมดหรือเสียหายทั้งหมด ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับค่าไปรษณียากรที่ชำระสำหรับการฝากส่งสิ่งดังกล่าวคืนเท่านั้น</p> <p>มาตรา 21.4 พัสดุธรรมดา</p> <p>4.1 ในกรณีที่พัสดุสูญหาย ถูกลักล้วงทั้งหมด ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าเสียหายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยพัสดุไปรษณีย์ หากผู้ฝากส่งเรียกร้องจำนวนเงินต่ำกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยพัสดุ</p>	<p>203.2.2 ที่สูญหายหรือเสียหายบางส่วนจะชดเชยค่าเสียหายตามความเสียหายของสิ่งบรรจุภายในที่เกิดขึ้นโดยประเมินราคาซื้อขายในท้องตลาด ณ สถานที่และเวลาที่ฝากส่งแต่ไม่เกินอัตราที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด</p> <p>203.3 จดหมายรับประกันและพัสดุไปรษณีย์รับประกัน</p> <p>203.3.1 ที่สูญหายหรือเสียหายทั้งหมดจะชดเชยค่าเสียหายตามวงเงินรับประกัน</p> <p>203.3.2 ที่สูญหายหรือเสียหายบางส่วนจะชดเชยค่าเสียหายตามความเสียหายของสิ่งบรรจุภายในที่เกิดขึ้นโดยประเมินราคาซื้อขายในท้องตลาด ณ สถานที่และเวลาที่ฝากส่งแต่ไม่เกินวงเงินรับประกัน กรณีสิ่งบรรจุภายในเป็นเอกสารสูญหายหรือเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วนจะชดเชยค่าเสียหายตามค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารตามหลักเกณฑ์</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>ไปรษณีย์ ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย อาจจ่ายเงินตามจำนวนที่ต่ำกว่าและ ต้องได้รับเงินชดเชยคืนในจำนวน เดียวกันจากผู้ให้บริการที่ได้รับ มอบหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>4.2 ในกรณีที่พัสดุถูกลักล้วงบางส่วน หรือเสียหายบางส่วน ผู้ฝากส่งมีสิทธิ ได้รับเงินชดเชยค่าเสียหาย ซึ่งโดย หลักการแล้วจะต้องสอดคล้องกับมูลค่า ที่แท้จริงของสิ่งของที่ถูกลักล้วงหรือ เสียหาย</p> <p>มาตรา 21.5 สิ่งของรับประกัน</p> <p>5.1 ในกรณีที่สิ่งของรับประกันสูญหาย ถูกลักล้วงทั้งหมดหรือเสียหายทั้งหมด ผู้ ฝากส่งมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าเสียหาย ซึ่งโดยหลักการแล้วจะต้องสอดคล้องกับ</p>	<p>การชดเชยค่าเสียหายและอัตราที่บริษัท ไปรษณีย์ ไทย จำกัดกำหนด</p> <p>ข้อ 204 หากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เกิดการสูญหาย หรือเสียหายทั้งหมดเพราะความผิดของทางการ ไปรษณีย์ ผู้ฝากส่งหรือผู้รับนอกจากจะได้รับการ ชดเชยค่าเสียหายตามข้อ 203 แล้วยังจะได้รับคืนค่า ไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษ</p> <p>ข้อ 205 หากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เกิดการสูญหาย หรือเสียหายบางส่วนเพราะความผิดของทางการ ไปรษณีย์ ผู้ฝากส่งหรือผู้รับจะได้รับการชดเชย ค่าเสียหายตามข้อ 203 แต่จะไม่คืนค่าไปรษณียากร และค่าบริการพิเศษให้</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>วงเงินรับประกันที่กำหนดไว้เป็น SDR</p> <p>5.2 ในกรณีที่สิ่งของรับประกันถูกลักล้วงบางส่วนหรือเสียหายบางส่วน ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งโดยหลักการแล้วจะต้องสอดคล้องกับมูลค่าที่แท้จริงของสิ่งที่ถูกลักล้วงหรือเสียหาย อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าในกรณีใดจำนวนเงินชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าวจะต้องไม่เกินวงเงินรับประกันที่กำหนดไว้เป็น SDR</p> <p>มาตรา 21.6 ในกรณีที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเลเบียนหรือรับประกันถูกส่งคืนโดยไม่ระบุนุหมายเหตุขัดข้องที่นำจ่ายไม่ได้ ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับคืนค่าไปรษณียากรสำหรับการฝากส่งสิ่งของดังกล่าวเท่านั้น</p>	<p>ข้อ 210 ในกรณีที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเลเบียนจดหมายรับประกัน หรือพัสดุไปรษณีย์ถูกส่งคืนมายังผู้ฝากส่งโดยไม่ได้ระบุนุหมายเหตุขัดข้องที่นำจ่ายไม่ได้ไว้บนห่อซอง ผู้ฝากส่งอาจขอให้บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดคืนค่าไปรษณียากรและค่าบริการ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>มาตรา 21.7 ในกรณีที่พัสดุถูกส่งคืนโดยไม่ระบุหมายเหตุข้อที่นำจ่ายไม่ได้ ผู้ฝากส่งมีสิทธิได้รับคืนค่าไปรษณียากรที่ผู้ฝากส่งได้ชำระไว้สำหรับการฝากส่งพัสดุในประเทศต้นทางและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการส่งคืนพัสดุจากประเทศปลายทาง</p>	<p>พิเศษ รวมทั้งค่าส่งคืนพัสดุไปรษณีย์ (ถ้ามี) ได้</p>
22	<p>การพ้นจากความรับผิดชอบของประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>มาตรา 22.1 ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายย่อมพ้นจากความรับผิดชอบต่อไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง พัสดุและสิ่งของรับประกันซึ่งได้นำจ่ายแล้วตามเงื่อนไขสำหรับสิ่งของประเภทเดียวกันที่กำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติของตน อย่างไรก็ตาม ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายยังคงอยู่ในกรณีดังต่อไปนี้</p>	<p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u> ข้อ 9 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจะรับผิดชอบต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เมื่ออยู่ในทางไปรษณีย์เท่านั้น หากสิ่งของนั้นได้พ้นทางไปรษณีย์ไปแล้ว ถือว่าความรับผิดชอบเป็นอันสิ้นสุดลง</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>1.1 เมื่อพบว่าสิ่งของนั้นถูกลักล้วงหรือเสียหายไม่ว่าก่อนหรือขณะนำจ่าย</p> <p>1.2 หากระเบียบปฏิบัติภายในประเทศอนุญาตไว้ เมื่อผู้รับหรือผู้ฝากส่งในกรณีสิ่งของถูกส่งคืนต้นทางได้ทักท้วง ในขณะที่รับมอบสิ่งของที่ถูกลักล้วงหรือเสียหายนั้น</p> <p>มาตรา 22.2 ประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายไม่ต้องรับผิดชอบกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 กรณีเหตุสุดวิสัยตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 13.6.9</p> <p>2.2 เมื่อประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายไม่สามารถหาหลักฐานเกี่ยวข้อได้ เนื่องจากเอกสารทางการถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย เว้นแต่</p>	<p>ข้อ 202 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจะรับผิดชอบต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่สิ่งบรรจุภายในสูญหายหรือเสียหายเมื่อตรวจพบก่อนการนำจ่าย หรือผู้รับหรือผู้ฝากส่ง (กรณีส่งคืนต้นทาง) ทักท้วงขณะที่จ่าย</p> <p>ข้อ 211 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดจะไม่ชดเชยค่าเสียหายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>211.1 การสูญหายหรือเสียหายเกิดขึ้นโดยเหตุสุดวิสัย</p> <p>211.2 สอบสวนไม่ได้เพราะหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย</p> <p>211.3 การสูญหายหรือการเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากความบกพร่องของผู้ฝากส่งหรือการที่ผู้ฝากส่งไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการฝากส่ง</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>จะได้มีการพิสูจน์ความรับผิดชอบของประเทศสมาชิกและผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>2.3 เมื่อการสูญหาย การถูกลักล้วงหรือการเสียหายนั้นเกิดจากความผิดหรือการละเลยของผู้ฝากส่งหรือเกิดจากลักษณะโดยธรรมชาติของสิ่งบรรจุภายในของสิ่งของนั่นเอง</p> <p>2.4 เมื่อสิ่งของนั้นเป็นสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 15</p> <p>2.5 เมื่อสิ่งของถูกยึดตามกฎหมายของประเทศปลายทางตามที่ประเทศสมาชิกหรือผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศนั้นได้แจ้งให้ทราบ</p> <p>2.6 ในกรณีสิ่งของรับประกันที่ได้แจ้งขอรับประกันโดยทุจริตเกินกว่ามูลค่าที่</p>	<p>211.4 การเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากธรรมชาติของสิ่งของนั้น</p> <p>211.5 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่บรรจุสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์หรือของผิดกฎหมาย</p> <p>211.6 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ถูกกัก รับ ยึดหรือทำลายตามกฎหมายของประเทศปลายทาง</p> <p>211.7 ไม่ขอสอบสวนภายในระยะเวลาที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด</p> <p>211.8 จดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์รับประกันที่ขอประกันเกินกว่าราคาจริงของสิ่งบรรจุภายในโดยมีเจตนาทุจริต</p> <p>211.9 ไปรษณีย์ภัณฑ์สนามชายแดนหรือพัสดุไปรษณีย์สนามชายแดนที่ไม่ได้ใช้บริการพิเศษ</p> <p>211.10 พักไปรษณีย์ของเขลยศึกหรือพลเรือนผู้ถูกกักกัน</p> <p>211.11 ผู้ฝากส่งแสดงพฤติกรรมอันน่าสงสัยว่ามีเจตนา</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>แท้จริงของสิ่งบรรจุภายใน</p> <p>2.7 เมื่อผู้ฝากส่งไม่ได้ขอสอบสวนภายในระยะเวลาหกเดือนนับถัดจากวันที่ฝากส่ง</p> <p>2.8 เมื่อเป็นพัสดุของเซลยศึก หรือพลเรือนที่ถูกกักกัน</p> <p>2.9 เมื่อผู้ฝากส่งแสดงพฤติกรรมการอันน่าสงสัยว่ามีเจตนาฉ้อโกงเพื่อขอรับเงินชดใช้ค่าเสียหาย</p>	<p>ฉ้อโกงเพื่อขอรับเงินชดใช้ค่าเสียหาย</p> <p>211.12 กรณีที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดประกาศให้ทราบล่วงหน้าแล้วว่าจะไม่ชดใช้ค่าเสียหาย</p> <p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 8 กรม (บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด) ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในการที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งอยู่ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์สูญหาย ส่งผิด เน้นซ้ำ แหกหัก หรือบุบสลาย เว้นไว้แต่ในกรณีพิเศษที่มีกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับระบุไว้ชัดแจ้งว่าต้องเสียค่าทำขวัญ</p> <p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 10 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในการที่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่อยู่ในทางไปรษณีย์สูญหาย ส่งผิด เน้นซ้ำ แหกหัก หรือบุบสลาย เว้นไว้</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			แต่ในกรณีพิเศษที่มีกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับระบุไว้แน่ชัด
23	ความรับผิดชอบของผู้ฝากส่ง	<p>มาตรา 23 ความรับผิดชอบของผู้ฝากส่ง</p> <p>1 ผู้ฝากส่งสิ่งของต้องรับผิดชอบต่อการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ และความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ชิ้นอื่นๆ และอุปกรณ์ไปรษณีย์อันเนื่องมาจากการฝากส่งสิ่งของต้องห้ามในการขนส่งหรือจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการฝากส่ง</p> <p>2 ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ชิ้นอื่นๆ ผู้ฝากส่งต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นของสิ่งของแต่ละชิ้นภายในขอบเขตเดียวกับผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p><u>พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ.2477</u></p> <p>มาตรา 23 ห้ามมิให้บุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งวัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุระเบิดหรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิต หรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับหรือเงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>มาตรา 64 ผู้ใดส่ง ขอให้รับ หรือจัดทำขึ้นแล้วส่งไป เพื่อให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์หรือสิ่งใดๆ ทางไปรษณีย์ เป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา 23 หรือ 24 ผู้นั้นมีความผิดต่อพระราชโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>3 ผู้ฝากส่งยังคงต้องรับผิดชอบแม้ว่าที่ทำการที่รับฝากได้รับฝากสิ่งของดังกล่าวไว้แล้ว</p> <p>4 อย่างไรก็ตาม หากผู้ฝากส่งปฏิบัติตามเงื่อนไขของการฝากส่งแล้ว ผู้ฝากส่งย่อมพ้นจากความรับผิดชอบ ในกรณีที่เป็นความผิดพลาดหรือเกิดจากการละเลยของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้ขนส่งในการปฏิบัติต่อสิ่งของภายหลังจากที่ได้รับฝาก/รับมอบสิ่งของนั้นแล้ว</p>	<p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 20 สิ่งของต้องห้ามส่งตามไปรษณีย์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 มีดังต่อไปนี้</p> <p>20.1 วัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุระเบิดหรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิต หรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับหรือเงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>ข้อ 22 ผู้ใดส่ง ขอให้รับ หรือจัดทำขึ้นแล้วส่งไปเพื่อให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์หรือสิ่งใดๆ ทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา 23 หรือ 24 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			ไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
24	การจ่ายเงินชดใช้ค่าเสียหาย	มาตรา 24.1 ผู้ฝากส่งอาจโอนกรรมสิทธิ์การรับเงินชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้รับได้ในทางกลับกันผู้รับอาจโอนสิทธิการรับเงินชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฝากส่งได้เช่นกัน ผู้ฝากส่งหรือผู้รับอาจมอบอำนาจให้บุคคลที่สามารถรับเงินชดใช้ค่าเสียหายหากกฎหมายภายในประเทศไทยได้อนุญาตไว้	ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 207.1 วรรคท้าย ทั้งนี้ ผู้ฝากส่งหรือผู้รับ (แล้วแต่กรณี) สามารถโอนสิทธิการรับเงินชดใช้ค่าเสียหายให้แก่กันได้
25	การเรียกเงินชดใช้ค่าเสียหายคืนจากผู้ฝากส่งหรือผู้รับ	มาตรา 25 การเรียกเงินชดใช้ค่าเสียหายคืนจากผู้ฝากส่งหรือผู้รับ 1 หากภายหลังการจ่ายเงินชดใช้ค่าเสียหายไปแล้วได้พบไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเลเบียดพัสดุหรือสิ่งของรับประกัน หรือสิ่งบรรจุภายในบางส่วนที่ก่อนหน้านี้ได้สูญหาย	ไปรษณียนิเทศ พ.ศ.2553 ข้อ 209 ในกรณีที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดตรวจพบสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ภายหลังจากที่ผู้ฝากส่งหรือผู้รับได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหายตามข้อ 203-205ไปแล้ว ผู้ฝากส่งหรือผู้รับแล้วแต่กรณีจะได้รับแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าวภายในระยะ

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>ไป ผู้ฝากส่งหรือผู้รับแล้วแต่กรณีต้องได้รับแจ้งให้ไปรับสิ่งของได้ภายในระยะเวลาสามเดือนโดยคืนเงินชดใช้ค่าเสียหายเท่ากับจำนวนเงินที่ได้รับไป</p> <p>ในขณะเดียวกันก็ต้องได้รับการสอบถามว่าจะต้องนำสิ่งของนั้นให้แก่ผู้ใด หากมีการปฏิเสธหรือไม่ได้รับคำตอบภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ปฏิบัติตามวิธีเดียวกันนี้กับผู้รับหรือผู้ฝากส่งแล้วแต่กรณีโดยบุคคลนั้นมีระยะเวลาเท่ากันในการให้คำตอบ</p> <p>2 ถ้าผู้ฝากส่งและผู้รับปฏิเสธที่จะรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้น หรือไม่ตอบกลับภายในระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่ง สิ่งของดังกล่าวต้องตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายรายได้</p>	<p>เวลาที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด โดยจะต้องคืนเงินค่าเสียหาย ค่าไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษอื่นๆ (ถ้ามี) ที่ได้รับไปแล้วให้แก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และขอรับของคืนไป ทั้งนี้หากผู้ฝากส่งหรือผู้รับปฏิเสธการรับหรือไม่ติดต่อขอรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าวภายในระยะเวลาที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดกำหนด ให้ถือว่าสิ่งของดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด</p> <p>ในกรณีที่ปรากฏว่าสิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้นมีราคาต่ำกว่าจำนวนเงินชดใช้ค่าเสียหายที่ได้รับไป ผู้ฝากส่งหรือผู้รับจะต้องคืนเงินดังกล่าวรวมทั้งค่าไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษอื่นๆ (ถ้ามี) ให้แก่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดและรับของคืนไปโดยไม่มีข้อแม้ นอกจากนี้ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัดยังมีสิทธิดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ฝากส่งจดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์รับประกันที่ขอประกันเกินราคาจริงได้</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
		<p>รายหนึ่งหรือหลายรายซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินชดใช้ค่าเสียหายแล้วแต่กรณี</p> <p>3 ในกรณีที่ค้นพบสิ่งของรับประกันภายหลังและพบว่าสิ่งบรรจุภายในนั้นมีมูลค่าต่ำกว่าเงินชดใช้ค่าเสียหายที่จ่ายไป ผู้ฝากส่งหรือผู้รับแล้วแต่กรณีต้องคืนเงินชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนเงินที่ได้รับไปเพื่อรับสิ่งของรับประกันนั้นคืนโดยไม่อาจเปลี่ยนแปลงผลสืบเนื่องจากการขอรับประกันโดยทุจริต</p>	
26	พิธีการศุลกากร	<p>มาตรา 18.1 ผู้ให้บริการที่ได้รับมอบหมายของประเทศต้นทางและปลายทางมีสิทธิส่งมอบสิ่งของเพื่อผ่านพิธีการศุลกากรตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ</p>	<p><u>ไปรษณีย์นิเทศ พ.ศ.2553</u></p> <p>ข้อ 28 สิ่งต่อไปนี้ต้องผ่านการตรวจสอบจากพนักงานศุลกากร ณ ด่านศุลกากรไปรษณีย์หรือด่านศุลกากรอื่นที่มีอำนาจซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดกับที่ทำการที่จะฝากส่งเสียก่อนจึงจะฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p>28.1 สิ่งของต้องกำกวดในการส่งออก (สิ่งของที่มีประกาศหรือกฎหมายบังคับว่าการส่งออกจะต้องได้รับอนุญาตก่อน)</p> <p>28.2 สิ่งของต้องเสียภาษีอากรขาออก ค่าภาคหลวงหรือค่าภาษีการค้าในการส่งออก</p> <p>28.3 สิ่งของที่ส่งจากผู้ฝากส่งรายหนึ่งถึงผู้รับรายหนึ่ง ไม่ว่าจะมีจำนวนกี่ห่อมีราคารวมกันคราวหนึ่งเกิน 10,000 บาท (สำหรับของทั่วไป) หรือเกิน 5,000 บาท (สำหรับเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำและเครื่องรูปพรรณทองคำขาว)</p> <p>28.4 สิ่งของส่งออกที่ขอคืนค่าอากรหรือขอรับเงินชดเชยค่าภาษี</p> <p>28.5 สิ่งของส่งออกที่ขอใบสุทธิสำหรับนำกลับเข้ามา</p>

ลำดับ	เรื่อง	อนุสัญญาสากลไปรษณีย์	บทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศไทย
			<p><u>พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469</u></p> <p>มาตรา 35 บรรดาของที่นำเข้ามา หรือส่งออกโดยทางไปรษณีย์นั้น ต้องสำแดงและลงบัญชีโดยถูกต้อง และมีระวางโทษเป็นทำนองเดียวกันกับของที่นำเข้ามา หรือส่งออกโดยทางเรือ เว้นไว้แต่ความรับผิด และโทษนั้นจะตกแก่ผู้มีชื่อที่จะรับของอันนำเข้ามา และผู้ส่งของอันจะส่งออกไป หรือตกแก่ผู้รับ หรือผู้นำของส่ง ณ ที่ทำการไปรษณีย์แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา 37 พนักงานเจ้าหน้าที่อาจตรวจห่อพัสดุไปรษณีย์ที่เข้ามาหรือออกไปจากพระราชอาณาจักรได้ และถ้ามีความสงสัย อาจกักห่อจดหมายใดๆ ไว้ ณ ศุลกสถานได้จนกว่าผู้ส่ง หรือผู้มีชื่อที่จะรับจะได้กระทำให้เป็นทีพอใจว่าไม่มีของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือที่ต้องจำกัด หรือต้องห้ามในห่อนั้น การที่ศุลกากรจะตรวจห่อไปรษณีย์นี้ จะกระทำ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ หรือที่ศุลกสถานก็ได้</p>



ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Universal Postal Convention

The undersigned, plenipotentiaries of the governments of the member countries of the Union, having regard to article 22.3 of the Constitution of the Universal Postal Union concluded at Vienna on 10 July 1964, have by common consent and subject to article 25.4 of the Constitution drawn up in this Convention the rules applicable throughout the international postal service.

Part I

Rules applicable in common throughout the international postal service

Sole chapter

General provisions

Article 1

Definitions

1 For the purposes of the Universal Postal Convention, the following terms shall have the meanings defined below:

- 1.1 parcel: item conveyed under the conditions of the Convention and the Parcel Post Regulations;**
- 1.2 closed mail: labelled bag or set of bags or other receptacles sealed with or without lead, containing postal items;**
- 1.3 misrouted mails: receptacles received at an office of exchange other than the one mentioned on the (bag) label;**
- 1.4 missent items: items received at an office of exchange meant for an office of exchange in another member country;**
- 1.5 postal item: generic term referring to anything dispatched by the Post's services (letter post, parcel post, money orders, etc.);**
- 1.6 transit charges: remuneration for services rendered by a carrier in the country crossed (designated operator, other service or combination of the two) in respect of the land, sea and/or air transit of mails;**
- 1.7 terminal dues: remuneration owed to the designated operator of the country of destination by the designated operator of the dispatching country in compensation for the costs incurred in the country of destination for letter-post items received;**

- 1.8 designated operator: any governmental or non-governmental entity officially designated by the member country to operate postal services and to fulfil the related obligations arising out of the Acts of the Union on its territory;**
- 1.9 small packet: item conveyed under the conditions of the Convention and the Letter Post Regulations;**
- 1.10** inward land rate: remuneration owed to the **designated operator of the country** of destination by the **designated operator of the** dispatching **country** in compensation for the costs incurred in the country of destination for parcels received;
- 1.11** transit land rate: remuneration owed for services rendered by a carrier in the country crossed (**designated operator**, other service or combination of the two) in respect of the land and/or air transit of parcels through its territory;
- 1.12** sea rate: remuneration owed for services rendered by a carrier (**designated operator**, other service or a combination of the two) participating in the sea conveyance of parcels;
- 1.13** universal postal service: the permanent provision of quality basic postal services at all points in a member country's territory, for all customers, at affordable prices;
- 1.14** transit à découvert: open transit through an intermediate country, of items whose number or weight does not justify the make-up of closed mails for the destination country.

Article 2

Designation of the entity or entities responsible for fulfilling the obligations arising from adherence to the Convention

1 Member countries shall notify the International Bureau, within six months of the end of Congress, of the name and address of the governmental body responsible for overseeing postal affairs. Within six months of the end of Congress, member countries shall also provide the International Bureau with the name and address of the operator or operators officially designated to operate postal services and to fulfil the obligations arising from the Acts of the Union on their territory. Between Congresses, changes in the governmental bodies and the officially designated operators shall be notified to the International Bureau as soon as possible.

Article 3

Universal postal service

1 In order to support the concept of the single postal territory of the Union, member countries shall ensure that all users/customers enjoy the right to a universal postal service involving the permanent provision of quality basic postal services at all points in their territory, at affordable prices.

2 With this aim in view, member countries shall set forth, within the framework of their national postal legislation or by other customary means, the scope of the postal services offered and the requirement for quality and affordable prices, taking into account both the needs of the population and their national conditions.

3 Member countries shall ensure that the offers of postal services and quality standards will be achieved by the operators responsible for providing the universal postal service.

4 Member countries shall ensure that the universal postal service is provided on a viable basis, thus guaranteeing its sustainability.

Article 4

Freedom of transit

1 The principle of the freedom of transit is set forth in article 1 of the Constitution. It shall carry with it the obligation for each **member country** to **ensure that its designated operators** forward, always by the quickest routes and the most secure means which **they use** for **their** own items, closed mails and à découvert letter-post items which are passed to **them** by another **designated operator**. This principle shall also apply to missent items and **misrouted** mails.

2 Member countries which do not participate in the exchange of letters containing **infectious** substances or radioactive substances shall have the option of not admitting these items intransit à découvert through their territory. The same shall apply to letter-post items other than letters, postcards and literature for the blind. It shall also apply to printed papers, periodicals, magazines, small packets and M bags the content of which does not satisfy the legal requirements governing the conditions of their publication or circulation in the country crossed.

3 Freedom of transit for postal parcels to be forwarded by land and sea routes shall be limited to the territory of the countries taking part in this service.

4 Freedom of transit for air parcels shall be guaranteed throughout the territory of the Union. However, member countries which do not operate the postal parcels service shall not be required to forward air parcels by surface.

5 If a member country fails to observe the provisions regarding freedom of transit, other member countries may discontinue their postal service with that **member** country.

Article 5

Ownership of postal items. Withdrawal from the post. Alteration or correction of address. Redirection. Return to sender of undeliverable items

1 A postal item shall remain the property of the sender until it is delivered to the rightful owner, except when the item has been seized in pursuance of the legislation of the country of origin or destination and, in case of application of article 15.2.1.1 or 15.3, in accordance with the legislation of the country of transit.

2 The sender of a postal item may have it withdrawn from the post or have its address altered or corrected. The charges and other conditions are laid down in the Regulations.

3 Member countries shall **ensure that their designated operators redirect** postal items if an addressee has changed his address, and return undeliverable items **to the sender**. The charges and other conditions are laid down in the Regulations.

Article 6

Charges

1 The charges for the various international postal and special services shall be set by the **member countries or their designated operators, depending on national legislation**, in accordance with the principles set out in the Convention and **its** Regulations. They shall in principle be related to the costs of providing these services.

Convention

2 The **member country** of origin **or its designated operator, depending on national legislation**, shall fix the postage charges for the conveyance of letter- and parcel-post items. The postage charges shall cover delivery of the items to the place of address provided that this delivery service is operated in the country of destination for the items in question.

3 The charges collected, including those laid down for guideline purposes in the Acts, shall be at least equal to those collected on internal service items presenting the same characteristics (category, quantity, handling time, etc.).

4 **Member countries or their designated operators, depending on national legislation**, shall be authorized to exceed any guideline charges appearing in the Acts.

5 Above the minimum level of charges laid down in 3, **member countries or their designated operators** may allow reduced charges based on their **national legislation** for letter post items and parcels posted in **the territory of the member country**. They may, for instance, give preferential rates to major users of the Post.

6 No postal charge of any kind may be collected from customers other than those provided for in the Acts.

7 Except where otherwise provided in the Acts, each **designated operator** shall retain the charges which it has collected.

Article 7

Exemption from postal charges

1 Principle

1.1 Cases of exemption from postal charges, as meaning exemption from postal prepayment, shall be expressly laid down by the Convention. Nonetheless, the Regulations may provide for both exemption from postal prepayment and exemption from payment of transit charges, terminal dues and inward rates for letter-post items and postal parcels relating to the postal service sent by **member countries, designated operators** and Restricted Unions. Furthermore, letter-post items and postal parcels sent by the UPU International Bureau to Restricted Unions, **member countries and designated operators** shall be considered to be items relating to the postal service and shall be exempted from all postal charges. However, the **member country** of origin **or its designated operator** shall have the option of collecting air surcharges on the latter items.

2 Prisoners of war and civilian internees

2.1 Letter-post items, postal parcels and postal financial services items addressed to or sent by prisoners of war, either direct or through the offices mentioned in the Regulations of the Convention and of the Postal Payment Services Agreement, shall be exempt from all postal charges, with the exception of air surcharges. Belligerents apprehended and interned in a neutral country shall be classed with prisoners of war proper so far as the application of the foregoing provisions is concerned.

2.2 The provisions set out under 2.1 shall also apply to letter-post items, postal parcels and postal financial services items originating in other countries and addressed to or sent by civilian internees as defined by the Geneva Convention of 12 August 1949 relative to the protection of civilian persons in

time of war, either direct or through the offices mentioned in the Regulations of the Convention and of the Postal Payment Services Agreement.

- 2.3 The offices mentioned in the Regulations of the Convention and of the Postal Payment Services Agreement shall also enjoy exemption from postal charges in respect of letterpost items, postal parcels and postal financial services items which concern the persons referred to under 2.1 and 2.2, which they send or receive, either direct or as intermediaries.
- 2.4 Parcels shall be admitted free of postage up to a weight of 5 kilogrammes. The weight limit shall be increased to 10 kilogrammes in the case of parcels the contents of which cannot be split up and of parcels addressed to a camp or the prisoners' representatives there ("hommes de confiance") for distribution to the prisoners.
- 2.5 In the accounting between **designated operators**, rates shall not be allocated for service parcels and for prisoner-of-war and civilian internee parcels, apart from the air conveyance dues applicable to air parcels.
- 3 Literature for the blind
- 3.1 Literature for the blind shall be exempt from all postal charges, with the exception of air surcharges.

Article 8

Postage stamps

- 1 The term "postage stamp" shall be protected under the present Convention and shall be reserved exclusively for stamps which comply with the conditions of this article and of the Regulations.
- 2 Postage stamps:
- 2.1 shall be issued **and put into circulation solely under the authority of the member country or territory**, in conformity with the Acts of the **Union**;
- 2.2 **are** a manifestation of sovereignty and **constitute proof** of prepayment of the postage corresponding to their intrinsic value when affixed to postal items, in conformity with the Acts of the Union;
- 2.3 must be in circulation, for postal prepayment or for philatelic purposes, in the **member country or territory of issue, according to its national legislation**;
- 2.4 must be accessible to all citizens within the member country or territory of issue.**
- 3 Postage stamps comprise:
- 3.1 the name of the member country or territory **of issue**, in roman letters¹;
- 3.2 the face value, expressed:**
- 3.2.1 in principle, in the official currency of the member country or territory of issue, or as a letter or symbol;**
- 3.2.2 through other identifying characteristics.**
- 4 Emblems of state, official control marks and logos of intergovernmental organizations featuring on postage stamps shall be protected within the meaning of the Paris Convention for the Protection of Industrial Property.
- 5 The subjects and designs of postage stamps shall:
- 5.1 be in keeping with the spirit of the Preamble to the UPU Constitution and with decisions taken by the Union's bodies;

- 5.2 be closely linked to the cultural identity of the **member country or territory**, or contribute to the dissemination of culture or to maintaining peace;
- 5.3 have, when commemorating leading figures or events not native to the **member** country or territory, a close bearing on the country or territory in question;
- 5.4 be devoid of political character or of any topic of an offensive nature in respect of a person or a country;
- 1 **An exception shall be granted to Great Britain, the country which invented the postage stamp.**
- 5.5 be of major significance to the **member country or territory**.

6 Postal prepayment impressions, franking machine impressions and impressions made by a printing press or another printing or stamping process in accordance with the UPU Acts may be used only with the authorization of the **member country or territory**.

Article 9

Postal security

- 1 Member countries **and their designated operators** shall adopt and implement a proactive security strategy at all levels of postal operations to maintain and enhance the confidence of the general public in the postal services, in the interests of all officials involved. This strategy shall include the exchange of information on maintaining the safe and secure transport and transit of mails between member countries **and their designated operators**.

Article 10

Sustainable development

Member countries **and/or their designated operators** shall adopt and implement a proactive **sustainable development** strategy **focusing on environmental, social and economic action** at all levels of postal operations and promote **sustainable development** awareness in the postal services.

Article 11

Violations

- 1 Postal items
 - 1.1 Member countries shall undertake to adopt the necessary measures to prevent, prosecute and punish any person found guilty of the following:
 - 1.1.1 the insertion in postal items of narcotics and psychotropic substances, as well as explosive, flammable or other dangerous substances, where their insertion has not been expressly authorized by the Convention;
 - 1.1.2 the insertion in postal items of objects of a paedophilic nature or of a pornographic nature using children.
- 2 Means of postal prepayment and postal payment itself
 - 2.1 Member countries shall undertake to adopt the necessary measures to prevent, prosecute and punish any violations concerning the means of postal prepayment set out in this Convention, such as:

- 2.1.1 postage stamps, in circulation or withdrawn from circulation;
- 2.1.2 prepayment impressions;
- 2.1.3 impressions of franking machines or printing presses;
- 2.1.4 international reply coupons.
- 2.2 In this Convention, violations concerning means of postal prepayment refer to any of the acts outlined below committed with the intention of obtaining illegitimate gain for oneself or for a third party. The following acts shall be punished:
 - 2.2.1 any act of falsifying, imitating or counterfeiting any means of postal prepayment, or any illegal or unlawful act linked to the unauthorized manufacturing of such items;
 - 2.2.2 any act of using, circulating, marketing, distributing, disseminating, transporting, exhibiting, showing, or publicizing any means of postal prepayment which has been falsified, imitated or counterfeited;
 - 2.2.3 any act of using or circulating, for postal purposes, any means of postal prepayment which has already been used;
 - 2.2.4 any attempt to commit any of these violations.
- 3 Reciprocity
 - 3.1 As regards sanctions, no distinction shall be made between the acts outlined in 2, irrespective of whether national or foreign means of postal prepayment are involved; this provision shall not be subject to any legal or conventional condition of reciprocity.

Part II

Rules applicable to letter post and postal parcels

Chapter 1

Provision of services

Article 12

Basic services

- 1 Member countries shall ensure **that their designated operators accept, handle, convey and deliver** letter-post items.
- 2 Letter-post items are:
 - 2.1 priority items and non-priority items, up to 2 kilogrammes;
 - 2.2 letters, postcards, printed papers and small packets, up to 2 kilogrammes;
 - 2.3 literature for the blind, up to 7 kilogrammes;
 - 2.4 special bags containing newspapers, periodicals, books and similar printed documentation for the same addressee at the same address called "M bags", up to 30 kilogrammes.
- 3 Letter-post items shall be classified on the basis either of the speed of treatment of the items or of the contents of the items in accordance with the Letter Post Regulations.
- 4 Higher weight limits than those indicated in paragraph 2 apply optionally for certain letter-post item categories under the conditions specified in the Letter Post Regulations.

- 5 **Subject to paragraph 8**, member countries shall also ensure **that their designated operators accept, handle, convey and deliver** postal parcels up to 20 kilogrammes, either as laid down in the Convention, or, in the case of outward parcels and after bilateral agreement, by any other means which is more advantageous to their customers.
- 6 Weight limits higher than 20 kilogrammes apply optionally for certain parcel-post categories under the conditions specified in the Parcel Post Regulations.
- 7 Any **member** country whose **designated operator** does not undertake the conveyance of parcels may arrange for the provisions of the Convention to be implemented by transport companies. It may, at the same time, limit this service to parcels originating in or addressed to places served by these companies.
- 8 Notwithstanding paragraph 5, **member** countries which, prior to 1 January 2001 were not parties to the Postal Parcels Agreement shall not be obliged to provide the postal parcels service.

Article 13

Supplementary services

- 1 Member countries shall **ensure the provision of** the following mandatory supplementary services:
- 1.1 registration service for outbound priority and airmail letter-post items;
 - 1.2 registration service for outbound non-priority and surface letter-post items to destinations for which there is no priority or airmail service;
 - 1.3 registration service for all inbound letter-post items.
- 2 The provision of a registration service for outbound non-priority and surface letter-post items to destinations for which there is a priority or airmail service shall be optional.
- 3 Member countries **or their designated operators** may provide the following optional supplementary services in relations between those **designated operators** which agreed to provide the service:
- 3.1 insurance for letter-post items and parcels;
 - 3.2 recorded delivery for letter-post items;
 - 3.3 cash-on-delivery service for letter-post items and parcels;
 - 3.4 express delivery service for letter-post items and parcels;
 - 3.5 delivery to the addressee in person of registered, recorded delivery or insured letter-post items;
 - 3.6 free of charges and fees service for letter-post items and parcels;
 - 3.7 fragile and cumbersome parcels services;
 - 3.8 consignment service for collective items from one consignor sent abroad.
- 4 The following three supplementary services have both mandatory and optional parts:
- 4.1 international business reply service (IBRS), which is basically optional. All **member countries or their designated operators** shall, however, be obliged to operate the IBRS "return" service;

- 4.2 international reply coupons, which shall be exchangeable in any member country. The sale of international reply coupons is, however, optional;
- 4.3 advice of delivery for registered and recorded delivery letter-post items, parcels and insured items. All **member countries or their designated operators** shall admit incoming advices of delivery. The provision of an outward advice of delivery service is, however, optional.
- 5 The description of these services and their charges are set out in the Regulations.
- 6 Where the service features below are subject to special charges in the domestic service, **designated operators** shall be authorized to collect the same charges for international items, under the conditions described in the Regulations:
- 6.1 delivery for small packets weighing over 500 grammes;
- 6.2 letter-post items posted after the latest time of posting;
- 6.3 items posted outside normal counter opening hours;
- 6.4 collection at sender's address;
- 6.5 withdrawal of a letter-post item outside normal counter opening hours;
- 6.6 poste restante;
- 6.7 storage for letter-post items weighing over 500 grammes, and for parcels;
- 6.8 delivery of parcels, in response to the advice of arrival;
- 6.9 cover against risks of force majeure.

Article 14

Electronic mail, EMS, integrated logistics and new services

- 1 **Member countries or designated operators** may agree with each other to participate in the following services, which are described in the Regulations:
- 1.1 electronic mail, which is a postal service involving the electronic transmission of messages; **designated operators may enhance electronic mail by offering registered electronic mail, which supplements electronic mail by providing proof of sending, proof of delivery and a secure communication channel between authenticated users;**
- 1.2 EMS, which is a postal express service for documents and merchandise, and shall whenever possible be the quickest postal service by physical means. **This service may be provided** on the basis of the EMS Standard Multilateral Agreement or by bilateral agreement;
- 1.3 integrated logistics, which is a service that responds fully to customers' logistical requirements and includes the phases before and after the physical transmission of goods and documents;
- 1.4 the electronic **postal certification mark**, which provides evidentiary proof of an electronic event, in a given form, at a given time, and involving one or more parties.
- 2 **Member countries or designated operators** may by mutual consent create a new service not expressly provided for in the Acts of the Union. Charges for a new service shall be laid down by each **designated operator** concerned, having regard to the expenses of operating the service.

Article 15

Items not admitted. Prohibitions

- 1 General
 - 1.1 Items not fulfilling the conditions laid down in the Convention and the Regulations shall not be admitted. Items sent in furtherance of a fraudulent act or with the intention of avoiding full payment of the appropriate charges shall not be admitted.
 - 1.2 Exceptions to the prohibitions contained in this article are set out in the Regulations.
 - 1.3 All **member countries or their designated operators** shall have the option of extending the prohibitions contained in this article, which may be applied immediately upon their inclusion in the relevant compendium.
- 2 Prohibitions in all categories of items
 - 2.1 The insertion of the articles referred to below shall be prohibited in all categories of items:
 - 2.1.1 narcotics and psychotropic substances, **as defined by the International Narcotics Control Board, or other illicit drugs which are prohibited in the country of destination;**
 - 2.1.2 obscene or immoral articles;
 - 2.1.3 **counterfeit and pirated articles;**
 - 2.1.4 **other** articles the importation or circulation of which is prohibited in the country of destination;
 - 2.1.5 articles which, by their nature or their packing, may expose officials or the general public to danger, or soil or damage other items, postal equipment or third-party property;
 - 2.1.6 documents having the character of current and personal correspondence exchanged between persons other than the sender and the addressee or persons living with them;
- 3 Explosive, flammable or radioactive materials and dangerous **goods**
 - 3.1 The insertion of explosive, flammable or other dangerous **goods** as well as radioactive materials shall be prohibited in all categories of items.
 - 3.2 **The insertion of replica and inert explosive devices and military ordnance, including inert grenades, inert shells and the like, shall be prohibited in all categories of items.**
 - 3.3 Exceptionally, the following **dangerous goods** shall be admitted:
 - 3.3.1 the radioactive materials sent in letter-post items and postal parcels mentioned in article 16.1;
 - 3.3.2 the **infectious** substances sent in letter-post items **and postal parcels** mentioned in article 16.2.
- 4 Live animals
 - 4.1 Live animals shall be prohibited in all categories of items.
 - 4.2 Exceptionally, the following shall be admitted in letter-post items other than insured items:
 - 4.2.1 bees, leeches and silk-worms;
 - 4.2.2 parasites and destroyers of noxious insects intended for the control of those insects and exchanged between officially recognized institutions;
 - 4.2.3 flies of the family Drosophilidae for biomedical research exchanged between officially recognized institutions.
 - 4.3 Exceptionally, the following shall be admitted in parcels:
 - 4.3.1 live animals whose conveyance by post is authorized by the postal regulations of the countries concerned.
- 5 Insertion of correspondence in parcels

- 5.1 The insertion of the articles mentioned below shall be prohibited in postal parcels:
- 5.1.1** correspondence, **with the exception of archived materials**, exchanged between persons other than the sender and the addressee or persons living with them.
- 6 Coins, bank notes and other valuable articles
- 6.1 It shall be prohibited to insert coins, bank notes, currency notes or securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver, whether manufactured or not, precious stones, jewels or other valuable articles:
- 6.1.1 in uninsured letter-post items;
- 6.1.1.1 however, if the **national** legislation of the countries of origin and destination permits this, such articles may be sent in a closed envelope as registered items;
- 6.1.2 in uninsured parcels; except where permitted by the **national** legislation of the countries of origin and destination;
- 6.1.3 in uninsured parcels exchanged between two countries which admit insured parcels;
- 6.1.3.1 in addition, any **member country or designated operator** may prohibit the enclosure of gold bullion in insured or uninsured parcels originating from or addressed to its territory or sent in transit à découvert across its territory; it may limit the actual value of these items.
- 7 Printed papers and literature for the blind
- 7.1 Printed papers and literature for the blind:
- 7.1.1 shall not bear any inscription or contain any item of correspondence;
- 7.1.2 shall not contain any postage stamp or form of prepayment, whether cancelled or not, or any paper representing a monetary value, except in cases where the item contains as an enclosure a card, envelope or wrapper bearing the printed address of the sender of the item or his agent in the country of posting or destination of the original item, which is prepaid for return.
- 8 Treatment of items wrongly admitted
- 8.1 The treatment of items wrongly admitted is set out in the Regulations. However, items containing articles mentioned in 2.1.1, 2.1.2, 3.1 **and 3.2** shall in no circumstances be forwarded to their destination, delivered to the addressees or returned to origin. In the case of articles mentioned in 2.1.1, 3.1 **and 3.2** discovered while in transit, such items shall be handled in accordance with the national legislation of the country of transit.

Article 16

Admissible radioactive materials and **infectious substances**

- 1 Radioactive materials shall be admitted in letter-post items and parcels in relations between **member countries** which have declared their willingness to admit them either reciprocally or in one direction only under the following conditions:
- 1.1 radioactive materials shall be made up and packed in accordance with the respective provisions of the Regulations;
- 1.2 when they are sent in letter-post items, they shall be subject to the tariff for priority items or the tariff for letters and registration;
- 1.3 radioactive materials contained in letter-post items or postal parcels shall be forwarded by the quickest route, normally by air, subject to payment of the corresponding surcharges;

- 1.4 radioactive materials may be posted only by duly authorized senders.
- 2 **Infectious substances, with the exception of category A infectious substances affecting humans (UN 2814) and affecting animals (UN 2900)** shall be admitted in letter-post items **and postal parcels**, under the following conditions:
- 2.1 **Category B infectious substances (UN 3373) may be exchanged by mail only between officially recognized senders, as determined by their competent authority. These dangerous goods may be acceptable in mail, subject to the national and international legislation in force and the current edition of the United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods, as promulgated by the International Civil Aviation Organization (ICAO).**
- 2.2 **Category B infectious substances (UN 3373) must be handled, packed and labeled in accordance with the provisions listed in the Letter Post Regulations and Parcel Post Regulations. These items shall be subject to the tariff for priority items or the tariff for registered letters. An additional charge for the handling of these items shall be allowed.**
- 2.3 **Exempt patient specimens (human or animal) may be exchanged by mail only between officially recognized senders determined by their competent authority. These materials may be acceptable in mail, subject to the national and international legislation in force and the current edition of the United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods, as promulgated by the ICAO.**
- 2.4 **Exempt patient specimens (human or animal) must be handled, packed and labeled in accordance with the provisions listed in the Letter Post Regulations. These items shall be subject to the tariff for priority items or to the tariff for registered letters. An additional charge for the handling of these items is allowed.**
- 2.5 **Admission of infectious substances and exempt patient specimens (human or animal) shall be restricted to member countries that have declared their willingness to admit such items, whether reciprocally or in one direction only.**
- 2.6 **Permissible infectious substances and exempt patient specimens (human or animal) shall be forwarded by the quickest route, normally by air, subject to the payment of the corresponding air surcharges, and shall be given priority in delivery.**

Article 17
Inquiries

- 1 Each **designated operator** shall be bound to accept inquiries relating to **parcels or registered, insured or recorded delivery items** posted in **its own** service or **that of** any other **designated operator**, provided that the inquiries are presented within a period of six months from the day after that on which the item was posted. **The transmission of inquiries shall be made by priority mail, by EMS or by electronic means.** The period of six months shall concern relations between claimants and **designated operators** and shall not include the transmission of inquiries between **designated operators**.
- 2 Inquiries shall be entertained under the conditions laid down in the Regulations.
- 3 Inquiries shall be free of charge. However, additional costs caused by a request for transmission by EMS shall, in principle, be borne by the person making the request.

Article 18

Customs control. Customs duty and other fees

1 The **designated operators** of the countries of origin and destination shall be authorized to submit items to customs control, according to the legislation of those countries.

2 Items submitted to customs control may be subjected to a presentation-to-Customs charge, the guideline amount of which is set in the Regulations. This charge shall only be collected for the submission to Customs and customs clearance of items which have attracted customs charges or any other similar charge.

3 **Designated operators** which are authorized to clear items through the Customs on behalf of customers may charge customers a customs clearance fee based on the actual costs. **This fee may be charged for all items declared at Customs according to national legislation, including those exempt from customs duty. Customers shall be clearly informed in advance about the required fee.**

4 **Designated operators** shall be authorized to collect from the senders or addressees of items, as the case may be, the customs duty and all other fees which may be due.

Article 19

Exchange of closed mails with military units

1 Closed letter-post mails may be exchanged through the intermediary of the land, sea or air services of other countries:

- 1.1 between the post offices of any member country and the commanding officers of military units placed at the disposal of the United Nations;
- 1.2 between the commanding officers of such military units;
- 1.3 between the post offices of any member country and the commanding officers of naval, air or army units, warships or military aircraft of the same country stationed abroad;
- 1.4 between the commanding officers of naval, air or army units, warships or military aircraft of the same country.

2 Letter-post items enclosed in the mails referred to under 1 shall be confined to items addressed to or sent by members of military units or the officers and crews of the ships or aircraft to or from which the mails are forwarded. The rates and conditions of dispatch applicable to them shall be fixed, according to its regulations, by the **designated operator of the member** country which has made the military unit available or to which the ships or aircraft belong.

3 In the absence of special agreement, the **designated operator** of the **member** country which has made the military unit available or to which the warships or military aircraft belong shall be liable to the **designated operators** concerned for the transit charges for the mails, the terminal dues and the air conveyance dues.

Article 20

Quality of service standards and targets

- 1 **Member countries or their designated operators** shall establish and publish delivery standards and targets for their inward letter-post items and parcels.
- 2 These standards and targets, increased by the time normally required for customs clearance, shall be no less favourable than those applied to comparable items in their domestic service.
- 3 **Member countries or their designated operators** of origin shall also establish and publish end-to-end standards for priority and airmail letter-post items as well as for parcels and economy/surface parcels.
- 4 **Member countries or their designated operators** shall measure the application of quality of service standards.

Chapter 2

Liability

Article 21

Liability of **designated operators**. Indemnities

- 1 General
 - 1.1 Except for the cases provided for in article 22, **designated operators** shall be liable for:
 - 1.1.1 the loss of, theft from or damage to registered items, ordinary parcels and insured items;
 - 1.1.2 the loss of recorded delivery items;
 - 1.1.3 the return of **registered items, insured items and ordinary parcels** on which the reason for non-delivery is not given.
 - 1.2 **Designated operators** shall not be liable for items other than those mentioned in 1.1.1 and 1.1.2.
 - 1.3 In any other case not provided for in this Convention, **designated operators** shall not be liable.
 - 1.4 When the loss of or total damage to registered items, ordinary parcels and insured items is due to a case of force majeure for which indemnity is not payable, the sender shall be entitled to repayment of the charges paid **for posting the item**, with the exception of the insurance charge.
 - 1.5 The amounts of indemnity to be paid shall not exceed the amounts mentioned in the Letter Post Regulations and the Parcel Post Regulations.
 - 1.6 In cases of liability, consequential losses or loss of profits shall not be taken into account in the indemnity to be paid.
 - 1.7 All provisions regarding liability of **designated operators** shall be strict, binding and complete. **Designated operators** shall in no case, even in case of severe fault, be liable above the limits provided for in the Convention and the Regulations.
- 2 Registered items
 - 2.1 If a registered item is lost, totally rifled or totally damaged, the sender shall be entitled to an indemnity set in the Letter Post Regulations. If the sender has claimed an amount less than the amount set in the Letter Post

- Regulations, **designated operators** may pay that lower amount and shall receive reimbursement on this basis from any other **designated operators** involved.
- 2.2 If a registered item is partially rifled or partially damaged, the sender is entitled to an indemnity corresponding, in principle, to the actual value of the theft or damage.
- 3 Recorded delivery items
- 3.1 If a recorded delivery item is lost, totally rifled or totally damaged, the sender shall be entitled to refund of the charges paid **for posting the item** only.
- 4 Ordinary parcels
- 4.1 If a parcel is lost, totally rifled or totally damaged, the sender shall be entitled to an indemnity of an amount set in the Parcel Post Regulations. If the sender has claimed an amount less than the amount set in the Parcel Post Regulations, **designated operators** may pay that lower amount and shall receive reimbursement on this basis from any other **designated operators** involved.
- 4.2 If a parcel is partially rifled or partially damaged, the sender shall be entitled to an indemnity corresponding, in principle, to the actual value of the theft or damage.
- 4.3 **Designated operators** may agree to apply, in their reciprocal relations, the amount per parcel set in the Parcel Post Regulations, regardless of the weight.
- 5 Insured items
- 5.1 If an insured item is lost, totally rifled or totally damaged, the sender shall be entitled to an indemnity corresponding, in principle, to the insured value in SDRs.
- 5.2 If an insured item is partially rifled or partially damaged, the sender shall be entitled to an indemnity corresponding, in principle, to the actual value of the theft or damage. It may, however, in no case exceed the amount of the insured value in SDRs.
- 6 If a registered or insured letter-post item is returned and the reason for non-delivery is not given, the sender shall be entitled to a refund of the charges paid for posting the item only.**
- 7 If a parcel is returned and the reason for non-delivery is not given, the sender shall be entitled to a refund of the charges paid by the sender for posting the parcel in the country of origin and the expenses occasioned by the return of the parcel from the country of destination.**
- 8** In the cases mentioned in **2**, **4** and **5**, the indemnity shall be calculated according to the current price, converted into SDRs, of articles or goods of the same kind at the place and time at which the item was accepted for conveyance. Failing a current price, the indemnity shall be calculated according to the ordinary value of articles or goods whose value is assessed on the same basis.
- 9** When an indemnity is due for the loss of, total theft from or total damage to a registered item, ordinary parcel or insured item, the sender, or the addressee, as the case may be, shall also be entitled to repayment of the charges and fees paid **for posting the item** with the exception of the registration or insurance charge. The

same shall apply to registered items, ordinary parcels or insured items refused by the addressee because of their bad condition if that is attributable to the postal service and involves its liability.

10 Notwithstanding the provisions set out under 2, 4 and 5, the addressee shall be entitled to the indemnity after delivery of a rifled or damaged registered item, ordinary parcel or insured item.

11 The **designated operator** of origin shall have the option of paying senders in its country the indemnities prescribed by its **national** legislation for registered items and uninsured parcels, provided that they are not lower than those laid down in 2.1 and 4.1. The same shall apply to the **designated operator** of destination when the indemnity is paid to the addressee. However, the amounts laid down in 2.1 and 4.1 shall remain applicable.

11.1 in the event of recourse against the **designated operator** liable; or

11.2 if the sender waives his rights in favour of the addressee or vice versa.

12 Reservations concerning **the exceeding of deadlines for inquiries and payment of indemnity to designated operators, including the periods and conditions fixed in the Regulations, shall not** be made, except in the event of bilateral agreement.

Article 22

Non-liability of **member countries and designated operators**

1 **Designated operators** shall cease to be liable for registered items, recorded delivery items, parcels and insured items which they have delivered according to the conditions laid down in their regulations for items of the same kind. Liability shall, however, be maintained:

- 1.1 when theft or damage is discovered either prior to or at the time of delivery of the item;
- 1.2 when, internal regulations permitting, the addressee, or the sender if it is returned to origin, makes reservations on taking delivery of a rifled or damaged item;
- 1.3 when, internal regulations permitting, the registered item was delivered to a private mailbox and the addressee declares that he did not receive the item;
- 1.4 when the addressee or, in the case of return to origin, the sender of a parcel or of an insured item, although having given a proper discharge, notifies the **designated operator that delivered the item** without delay that he has found theft or damage. He shall furnish proof that such theft or damage did not occur after delivery. The term "without delay" shall be interpreted according to national law.

2 **Member countries and designated operators** shall not be liable:

- 2.1 in cases of force majeure, subject to article 13.6.9;
- 2.2 when they cannot account for items owing to the destruction of official records by force majeure, provided that proof of their liability has not been otherwise produced;
- 2.3 when such loss, theft or damage has been caused by the fault or negligence of the sender or arises from the nature of the contents;
- 2.4 in the case of items that fall within the prohibitions specified in article 15;

- 2.5 when the items have been seized under the legislation of the country of destination, as notified by the **member country or designated operator** of that country;
- 2.6 in the case of insured items which have been fraudulently insured for a sum greater than the actual value of the contents;
- 2.7 when the sender has made no inquiry within six months from the day after that on which the item was posted;
- 2.8 in the case of prisoner-of-war or civilian internee parcels;
- 2.9 when the sender's actions may be suspected of fraudulent intent, aimed at receiving compensation.
- 3 **Member countries and designated operators** shall accept no liability for customs declarations in whatever form these are made or for decisions taken by the Customs on examination of items submitted to customs control.

Article 23

Sender's liability

1 The sender of an item shall be liable for injuries caused to postal officials and for any damage caused to other postal items and postal equipment, as a result of the dispatch of articles not acceptable for conveyance or the non-observance of the conditions of acceptance.

2 In the case of damage to other postal items, the sender shall be liable for each item damaged within the same limits as **designated operators**. 3 The sender shall remain liable even if the office of posting accepts such an item.

3 The sender shall remain liable even if the office of posting accepts such an item.

4 However, where the conditions of acceptance have been observed by the sender, the sender shall not be liable, in so far as there has been fault or negligence in handling the item on the part of **designated operators** or carriers, after acceptance.

Article 24

Payment of indemnity

1 Subject to the right of recourse against the **designated operator** which is liable, the obligation to pay the indemnity and to refund the charges and fees shall rest either with the **designated operator** of origin or with the **designated operator** of destination.

2 The sender may waive his rights to the indemnity in favour of the addressee. Conversely, the addressee may waive his rights in favour of the sender. The sender or the addressee may authorize a third party to receive the indemnity if internal legislation allows this.

Article 25

Possible recovery of the indemnity from the sender or the addressee

1 If, after payment of the indemnity, a registered item, a parcel or an insured item or part of the contents previously considered as lost is found, the sender or the addressee, as the case may be, shall be advised that the item is being held at his disposal for a period of three months on repayment of the amount of the indemnity paid. At the same time he shall be asked to whom the item is to be delivered. In the

event of refusal or failure to reply within the prescribed period, the same approach shall be made to the addressee or the sender as the case may be, granting that person the same period to reply.

2 If the sender and the addressee refuse to take delivery of the item or do not reply within the period provided for in paragraph 1, it shall become the property of the **designated operator** or, where appropriate, **designated operators** which bore the loss.

3 In the case of subsequent discovery of an insured item the contents of which are found to be of less value than the amount of the indemnity paid, the sender or the addressee, as the case may be, shall repay the amount of this indemnity against return of the item, without prejudice to the consequences of fraudulent insurance.

Chapter 3

Provisions specific to letter post

Article 26

Posting abroad of letter-post items

1 A **designated operator** shall not be bound to forward or deliver to the addressee letterpost items which senders residing in **the territory of its member country** post or cause to be posted in a foreign country with the object of profiting by the more favourable rate conditions there.

2 The provisions set out under 1 shall be applied without distinction both to letter-post items made up in the sender's country of residence and then carried across the frontier and to letter-post items made up in a foreign country.

3 The **designated operator** of destination may claim from the sender and, failing this, from the **designated operator** of posting, payment of the internal rates. If neither the sender nor the **designated operator** of posting agrees to pay these rates within a time limit set by the **designated operator** of destination, the latter may either return the items to the **designated operator** of posting and shall be entitled to claim reimbursement of the redirection costs, or handle them in accordance with its **national** legislation.

4 A **designated operator** shall not be bound to forward or deliver to the addressees letterpost items which senders post or cause to be posted in large quantities in a country other than the country where they reside if the amount of terminal dues to be received is lower than the sum that would have been received if the mail had been posted in the country where the senders reside. The **designated operator** of destination may claim from the **designated operator** of posting payment commensurate with the costs incurred and which may not exceed the higher of the following two amounts: either 80% of the domestic tariff for equivalent items, or **the rates applicable pursuant to articles 28.3 to 28.7 or 29.7, as appropriate**. If the **designated operator** of posting does not agree to pay the amount claimed within a time limit set by the **designated operator** of destination, the **designated operator** of destination may either return the items to the **designated operator** of posting and shall be entitled to claim reimbursement of the redirection costs, or handle them in accordance with its **national** legislation.

Part III

Remuneration

Chapter 1

Provisions specific to letter post

Article 27

Terminal dues. General provisions

1 Subject to exemptions provided in the Regulations, each **designated operator** which receives letter-post items from another **designated operator** shall have the right to collect from the dispatching **designated operator** a payment for the costs incurred for the international mail received.

2 For the application of the provisions concerning the payment of terminal dues **by their designated operators, countries and territories** shall be classified in accordance with the lists drawn up for this purpose by Congress in its resolution **C 18/2008, as follows:**

- 2.1 countries and territories in the target system prior to 2010;**
- 2.2 countries and territories in the target system as of 2010 and 2012 (new target system countries);**
- 2.3 countries and territories in the transitional system.**

3 The provisions of the present Convention concerning the payment of terminal dues are transitional arrangements, moving towards a country-specific payment system **at the end of the transition period.**

4 Access to domestic services. **Direct access**

- 4.1 **In principle, each designated operator** shall make available to the other **designated operators** all the rates, terms and conditions offered in its domestic service on conditions identical to those proposed to its national customers. **It shall be up to the designated operator of destination to decide whether the terms and conditions of direct access have been met by the designated operator of origin.**
- 4.2 **Designated operators of countries in the target system shall make available to other designated operators the rates, terms and conditions offered in their domestic service, on conditions identical to those proposed to their national customers.**
- 4.3 **Designated operators of new target system countries may opt not to make available to other designated operators the rates, terms and conditions offered in their domestic service on conditions identical to those proposed to their national customers. Those designated operators may, however, opt to make available to a limited number of designated operators the application of domestic conditions, on a reciprocal basis, for a trial period of two years. After that period, they must choose either to cease making available the application of domestic conditions or to continue to make their own domestic conditions available to all designated operators. However, if designated operators of new target system countries ask designated operators of target system countries for the application of domestic conditions, they must make available to all designated operators the rates, terms and conditions offered in their**

domestic service on conditions identical to those proposed to their national customers.

4.4 Designated operators of countries in the transitional system may opt not to make available to other designated operators the application of domestic conditions. They may, however, opt to make available to a limited number of designated operators the application of domestic conditions, on a reciprocal basis, for a trial period of two years. After that period, they must choose either to cease making available the application of domestic conditions or to continue to make their own domestic conditions available to all designated operators.

5 Terminal dues remuneration shall be based on quality of service performance in the country of destination. The Postal Operations Council shall therefore be authorized to supplement the remuneration in articles **28** and **29** to encourage participation in monitoring systems and to reward **designated operators** for reaching their quality targets. The Postal Operations Council may also fix penalties in case of insufficient quality, but the remuneration shall not be less than the minimum remuneration according to articles **28** and **29**.

6 Any **designated operator** may waive wholly or in part the payment provided for under 1.

7 For M bags, the terminal dues rate to be applied shall be 0.793 SDR per kilogramme. M bags weighing less than 5 kilogrammes shall be considered as weighing 5 kilogrammes for terminal dues payment purposes.

8 For registered items there shall be an additional payment of 0.55 SDR per item for 2010 and 2011 and 0.6 SDR for 2012 and 2013. For insured items, there shall be an additional payment of 1.1 SDR per item for 2010 and 2011 and 1.2 SDR for 2012 and 2013. The Postal Operations Council shall be authorized to supplement remuneration for these and other supplementary services where the services provided contain additional features to be specified in the Letter Post Regulations.

9 Any **designated operator** may, by bilateral or multilateral agreement, apply other payment systems for the settlement of terminal dues accounts.

10 Designated operators may exchange non-priority mail on an optional basis by applying a 10% discount to the priority terminal dues rate.

11 Designated operators may exchange format-separated mail on an optional basis at a discounted terminal dues rate. **12** The provisions applicable between designated operators of countries in the target system shall apply to any designated operator of a country in the transitional system which declares that it wishes to join the target system. The Postal Operations Council may set transitional measures in the Letter Post Regulations. The full provisions of the target system may apply to any new target designated operator that declares that it wishes to apply such full provisions without transitional measures.

Article 28

Terminal dues. Provisions applicable to **mail flows** between **designated operators** of countries in the target system

1 Payment for letter-post items, including bulk mail but excluding M bags **and IBRS items**, shall be established on the basis of the application of the rates per item and per kilogramme reflecting the handling costs in the country of destination; these costs must be **related to** the domestic tariffs. The rates shall be calculated in accordance with the conditions specified in the Letter Post Regulations.

2 Payment for IBRS items shall be as described in the Letter Post Regulations.

3 The rates per item and per kilogramme shall be calculated on the basis of a percentage of the charge for a 20-gramme priority letter in the domestic service, which shall be **70% for countries in the target system prior to 2010 and 100% for countries entering the target system from 2010 or 2012 (new target system countries)**.

4 **The Postal Operations Council will conduct a study of the cost of handling inbound mail during 2009 and 2010. If this study reveals a percentage different from the 70% set out under paragraph 3, the POC shall consider whether to change the percentage of the charge for a 20-gramme priority letter for the years 2012 and 2013.**

5 **From the charge used for the calculation in paragraph 3 above, 50% of the VAT or other taxes shall be excluded for the years 2010 and 2011, and 100% for the years 2012 and 2013.**

6 The rates applied **for flows between countries in the target system prior to 2010** may not be higher than:

- 6.1 for the year **2010, 0.253** SDR per item and **1.980** SDR per kilogramme;
- 6.2 for the year **2011, 0.263** SDR per item and **2.059** SDR per kilogramme;
- 6.3 for the year **2012, 0.274** SDR per item and **2.141** SDR per kilogramme;
- 6.4 for the year **2013, 0.285** SDR per item and **2.227** SDR per kilogramme.

7 The rates applied **for flows between countries in the target system prior to 2010** may not be lower than **the rates in 2009, prior to application of the quality of service link. The rates may also not be lower than:**

- 7.1 for the year **2010, 0.165** SDR per item and **1.669** SDR per kilogramme;
- 7.2 for the year **2011, 0.169** SDR per item and **1.709** SDR per kilogramme;
- 7.3 for the year **2012, 0.173** SDR per item and **1.750** SDR per kilogramme;
- 7.4 for the year **2013, 0.177** SDR per item and **1.792** SDR per kilogramme.

8 **The rates applied for flows to, from or between new target system countries, other than for bulk mail, shall be:**

- 8.1 for the year **2010: 0.155** SDR per item and **1.562** SDR per kilogramme;
- 8.2 for the year **2011: 0.159** SDR per item and **1.610** SDR per kilogramme;
- 8.3 for the year **2012: 0.164** SDR per item and **1.648** SDR per kilogramme;
- 8.4 for the year **2013: 0.168** SDR per item and **1.702** SDR per kilogramme.

9 **The payment for bulk mail shall be established by applying the rates per item and per kilogramme provided for in article 28, paragraphs 3 to 7.**

10 **For registered or insured items not carrying a barcoded identifier or carrying a barcoded identifier that is not compliant with UPU Technical**

Standard S10, there shall be a further additional payment of 0.5 SDR per item unless otherwise bilaterally agreed.

11 No reservations may be made to this article, except within the framework of a bilateral agreement.

Article 29

Terminal dues. Provisions applicable to mail flows to, from and between **designated operators of** countries in the transitional system

1 In preparation for the entry into the target system of the designated operators of countries in the terminal dues transitional system, payment for letter-post items, including bulk mail but excluding M bags and IBRS items, shall be established on the basis of yearly increases of 2.8% on the adjusted 2009 rates, using the worldwide average of 14.64 items per kilogramme.

2 Payment for IBRS items shall be as described in the Letter Post Regulations.

3 The rates applied for flows to, from and between countries in the transitional system shall be:

- 3.1** for the year 2010: 0.155 SDR per item and 1.562 SDR per kilogramme;
- 3.2** for the year 2011: 0.159 SDR per item and 1.610 SDR per kilogramme;
- 3.3** for the year 2012: 0.164 SDR per item and 1.648 SDR per kilogramme;
- 3.4** for the year 2013: 0.168 SDR per item and 1.702 SDR per kilogramme.

4 For flows below 100 tonnes a year, the per kilogramme and per item components shall be converted into a total rate per kilogramme on the basis of a worldwide average of 14.64 items per kilogramme. The following rates shall apply:

- 4.1** for the year 2010: 3.831 SDR per kilogramme;
- 4.2** for the year 2011: 3.938 SDR per kilogramme;
- 4.3** for the year 2012: 4.049 SDR per kilogramme;
- 4.4** for the year 2013: 4.162 SDR per kilogramme.

5 For mail flows over 100 tonnes per year, the flat rate per kilogramme listed above shall be applied if neither the origin designated operator nor the destination designated operator requests the revision mechanism in order to revise the rate on the basis of the actual number of items per kilogramme, rather than the worldwide average. The sampling for the revision mechanism shall be applied in accordance with the conditions specified in the Letter Post Regulations.

6 The downward revision of the total rate in paragraph 4 may not be invoked by a country in the target system against a country in the transitional system unless the latter asks for a revision in the opposite direction.

7 The payment for bulk mail to designated operators of countries in the target system shall be established by applying the rates per item and per kilogramme provided for in article 28. For bulk mail received, designated operators in the transitional system may request payment according to paragraph 3.

8 No reservations may be made to this article, except within the framework of a bilateral agreement.

Article 30

Quality of Service Fund

1 Terminal dues payable by all countries and territories to the countries **classified by Congress as group 5 countries for terminal dues and the Quality of Service Fund (QSF)**, except for M bags, **IBRS items** and bulk mail items, shall be increased by **20%** of the **rates** given in article 29 for payment into the Quality of Service Fund (QSF) for improving the quality of service in **group 5 countries**. There shall be no such payment from one **group 5 country** to another **group 5 country**.

2 Terminal dues, except for M bags, **IBRS items** and bulk mail items, payable by countries and territories classified by Congress as group 1 countries to the countries classified by Congress as group 4 countries shall be increased by **10%** of the rates given in article 29, for payment into the QSF for improving the quality of service in group 4 countries.

3 As of 1 January 2012, terminal dues, except in respect of M bags, **IBRS items** and bulk mail items, payable by countries and territories classified by Congress as group 2 countries to the countries classified by Congress as group 4 countries shall be increased by **10%** of the rates given in article 29, for payment into the QSF for improving the quality of service in group 4 countries.

4 Terminal dues, except in respect of M bags, **IBRS items** and bulk mail items, payable by countries and territories classified by Congress as group 1 countries which were in the target system prior to 2010 to the countries classified by Congress as group 3 countries shall be increased by **8%** of the rates given in article 29, for payment into the QSF for improving the quality of service in group 3 countries.

5 Terminal dues, except in respect of M bags, **IBRS items** and bulk mail items, payable by countries and territories classified by Congress as group 1 countries which will join the target system in 2010 to the countries classified by Congress as group 3 countries shall be increased by **4%** of the rates given in article 29, for payment into the QSF for improving the quality of service in group 3 countries.

6 As of 1 January 2012, terminal dues, except in respect of M bags, **IBRS items** and bulk mail items, payable by countries and territories classified by Congress as group 2 countries to the countries classified by Congress as group 3 countries shall be increased by **4%** of the rates given in article 29, for payment into the QSF for improving the quality of service in group 3 countries.

7 Terminal dues, except in respect of M bags, **IBRS items** and bulk mail items, payable by countries and territories classified by Congress as group 1 countries to the countries classified by Congress as group 2 countries which benefited from an **8%** increase prior to 2010, shall be increased in 2010 and 2011 by **4%** of the rates given in article 29, and in 2012 and 2013 by **2%** of the rates given in article 28.8, for payment into the QSF for improving the quality of service in group 2 countries.

8 Terminal dues, except in respect of M bags, IBRS items and bulk mail items, payable by countries and territories classified by Congress as group 1 countries to the countries classified by Congress as group 2 countries which benefited from a 1% increase prior to 2010 shall be increased in 2010 and 2011 by 1% of the rates given in article 29, for payment into the QSF for improving the quality of service in group 2 countries.

9 The combined terminal dues payable into the QSF for improving the quality of service of countries in groups 2, 3, 4 and 5 shall be subject to a minimum of 12,565 SDR per annum for each beneficiary country. The additional funds needed for reaching this minimum amount shall be invoiced, in proportion to the volumes exchanged, to the countries in the target system prior to 2010.

10 Regional projects should in particular promote the implementation of UPU quality of service improvement programmes and the introduction of cost accounting systems in developing countries. The Postal Operations Council shall adopt, in **2010** at the latest, procedures for financing these projects.

Article 31

Transit charges

1 Closed mails and à découvert transit items exchanged between two **designated operators** or between two offices of the same **member** country by means of the services of one or more other **designated operators** (third party services) shall be subject to the payment of transit charges. The latter shall constitute remuneration for the services rendered in respect of land transit, sea transit and air transit. **This principle shall also apply to missent items and misrouted mails.**

Chapter 2

Other provisions

Article 32

Basic rates and provisions concerning air conveyance dues

1 The basic rate applicable to the settlement of accounts between **designated operators** in respect of air conveyance shall be approved by the Postal Operations Council. It shall be calculated by the International Bureau according to the formula specified in the Letter Post Regulations.

2 The calculation of air conveyance dues on closed dispatches, priority items, airmail items and air parcels sent in transit à découvert, **missent items and misrouted mails**, as well as the relevant methods of accounting, are described in the Letter Post and Parcel Post Regulations.

3 The air conveyance dues for the whole distance flown shall be borne:
3.1 in the case of closed mails, by the **designated operator** of the country of origin of the mails, including when these mails transit via one or more intermediate **designated operators**;

3.2 in the case of priority items and airmail items in transit à découvert, including missent items, by the **designated operator** which forwards the items to another **designated operator**.

4 These same regulations shall be applicable to items exempted from land and sea transit charges if they are conveyed by air.

5 Each **designated operator** of destination which provides air conveyance of international mail within its country shall be entitled to reimbursement of the additional costs incurred for such conveyance provided that the weighted average distance of the sectors flown exceeds 300 kilometres. The Postal Operations Council may replace the weighted average distance by other relevant criteria. Unless agreement has been reached that no charge should be made, the dues shall be uniform for all priority mails and airmails originating abroad whether or not this mail is reforwarded by air.

6 However, where the terminal dues levied by the **designated operator** of destination are based specifically on costs or on domestic rates, no additional reimbursement for internal air conveyance shall be made.

7 The **designated operator** of destination shall exclude, for the purpose of calculating the weighted average distance, the weight of all mails for which the terminal dues calculation has been based specifically on costs or on the domestic rates of the **designated operator** of destination.

Article 33

Parcel post land and sea rates

1 Parcels exchanged between two **designated operators** shall be subject to inward land rates calculated by combining the base rate per parcel and base rate per kilogramme laid down in the Regulations.

1.1 Bearing in mind the above base rates, **designated operators** may, in addition, be authorized to claim supplementary rates per parcel and per kilogramme in accordance with provisions laid down in the Regulations.

1.2 The rates mentioned in 1 and 1.1 shall be payable by the **designated operator** of the country of origin, unless the Parcel Post Regulations provide for exceptions to this principle.

1.3 The inward land rates shall be uniform for the whole of the territory of each country.

2 Parcels exchanged between two **designated operators** or between two offices of the same country by means of the land services of one or more other **designated operators** shall be subject to the transit land rates, payable to **the designated operators which** take part in the routing on land, laid down in the Regulations, according to the distance step applicable.

2.1 For parcels in transit à découvert, intermediate **designated operators** shall be authorized to claim the single rate per item laid down in the Regulations.

2.2 Transit land rates shall be payable by the **designated operator** of the country of origin unless the Parcel Post Regulations provide for exceptions to this principle.

3 **Any designated operator which** participates in the sea conveyance of parcels shall be authorized to claim sea rates. These rates shall be payable by the

designated operator of the country of origin, unless the Parcel Post Regulations provide for exceptions to this principle.

3.1 For each sea conveyance used, the sea rate shall be laid down in the Parcel Post Regulations according to the distance step applicable.

3.2 **Designated operators** may increase by 50% at most the sea rate calculated in accordance with 3.1. On the other hand, they may reduce it as they wish.

Article 34

Authority of the POC to fix charges and rates

1 The Postal Operations Council shall have the authority to fix the following rates and charges, which are payable by **designated operators** in accordance with the conditions shown in the Regulations:

- 1.1 transit charges for the handling and conveyance of letter mails through one or more intermediary countries;
- 1.2 basic rates and air conveyance dues for the carriage of mail by air;
- 1.3 inward land rates for the handling of inward parcels;
- 1.4 transit land rates for the handling and conveyance of parcels through an intermediary country;
- 1.5 sea rates for the conveyance of parcels by sea.

2 Any revision made, in accordance with a methodology that ensures equitable remuneration for **designated operators** performing the services, must be based on reliable and representative economic and financial data. Any change decided upon shall enter into force at a date set by the Postal Operations Council.

Part IV

Final provisions

Article 35

Conditions for approval of proposals concerning the Convention and the Regulations

1 To become effective, proposals submitted to Congress relating to this Convention must be approved by a majority of the member countries present and voting which have the right to vote. At least half of the member countries represented at Congress and having the right to vote shall be present at the time of voting.

2 To become effective, proposals relating to the Letter Post Regulations and the Parcel Post Regulations must be approved by a majority of the members of the Postal Operations Council having the right to vote.

3 To become effective, proposals introduced between Congresses relating to this Convention and to its Final Protocol must obtain:

- 3.1 two thirds of the votes, at least one half of the member countries of the Union which have the right to vote having taken part in the vote, if they involve amendments;
- 3.2 a majority of the votes if they involve interpretation of the provisions.

4 Notwithstanding the provisions under 3.1, any member country whose national legislation is as yet incompatible with the proposed amendment may, within ninety days from the date of notification of the latter, make a written declaration to the Director General of the International Bureau stating that it is unable to accept the amendment.

Article 36

Reservations at Congress

1 Any reservation which is incompatible with the object and purpose of the Union shall not be permitted.

2 As a general rule, any member country whose views are not shared by other member countries shall endeavour, as far as possible, to conform to the opinion of the majority. Reservations should be made only in cases of absolute necessity, and proper reasons given.

3 Reservations to any article of the present Convention shall be submitted to Congress as a Congress proposal written in one of the working languages of the International Bureau and in accordance with the relevant provisions of the Rules of Procedure of Congresses.

4 To become effective, proposals concerning reservations must be approved by whatever majority is required for amendment of the article to which the reservation relates.

5 In principle, reservations shall be applied on a reciprocal basis between the reserving member country and the other member countries.

6 Reservations to the present Convention shall be inserted in the Final Protocol to the present Convention, on the basis of proposals approved by Congress.

Article 37

Entry into force and duration of the Convention

1 This Convention shall come into force on **1 January 2010** and shall remain in operation until the entry into force of the Acts of the next Congress.

In witness whereof the plenipotentiaries of the Governments of the member countries have signed this Convention in a single original which shall be deposited with the Director General of the International Bureau. A copy thereof shall be delivered to each party by the International Bureau of the Universal Postal Union.

Done at **Geneva, 12 August 2008**

Final Protocol to the Universal Postal Convention

At the moment of proceeding to signature of the Universal Postal Convention concluded this day, the undersigned plenipotentiaries have agreed the following:

Article I

Ownership of postal items. Withdrawal from the post. Alteration or correction of address

1 The provisions in article 5.1 and 2 shall not apply to Antigua and Barbuda, Bahrain, Barbados, Belize, Botswana, Brunei Darussalam, Canada, Hong Kong, China, Dominica, Egypt, Fiji, Gambia, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Overseas Dependent Territories of the United Kingdom, Grenada, Guyana, Ireland, Jamaica, Kenya, Kiribati, Kuwait, Lesotho, Malawi, Malaysia, Mauritius, Nauru, New Zealand, Nigeria, Papua New Guinea, Saint Christopher and Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent and the Grenadines, Samoa, Seychelles, Sierra Leone, Singapore, Solomon Islands, Swaziland, Tanzania (United Rep.), Trinidad and Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu and Zambia.

2 Nor shall article 5.1 and 2 apply to Austria, Denmark and Iran (Islamic Rep.), whose internal legislation does not allow withdrawal from the Post or alteration of the address of correspondence, at the request of the sender, from the time when the addressee has been informed of the arrival of an item addressed to him.

3 Article 5.1 shall not apply to Australia, Ghana and Zimbabwe.

4 Article 5.2 shall not apply to Bahamas, **Belgium**, the Dem. People's Rep. of Korea, Iraq and Myanmar, whose legislation does not permit withdrawal from the post or alteration of address of letter-post items at the sender's request.

5 Article 5.2 shall not apply to the United States of America.

6 Article 5.2 shall apply to Australia only in so far as that article is consistent with its domestic legislation.

7 Notwithstanding article 5.2, Dem. Rep. of the Congo, El Salvador, Panama (Rep.), Philippines and Venezuela shall be authorized not to return postal parcels after the addressee has requested their clearance by Customs, since this is incompatible with those countries' customs legislation.

Convention, Final Protocol

Article II Charges

1 Notwithstanding article **6, Australia**, Canada and New Zealand shall be authorized to collect postal charges other than those provided for in the Regulations, when such charges are consistent with the legislation of their countries.

Article III Exception to the exemption of literature for the blind from postal charges

1 Notwithstanding article **7, Indonesia**, Saint Vincent and the Grenadines and Turkey, which do not concede exemption from postal charges to literature for the blind in their internal service, may collect the postage and charges for special services which may not, however, exceed those in their internal service.

2 Notwithstanding article **7, Australia**, Austria, Canada, Germany, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Japan, Switzerland and United States of America may collect the charges for special services which are applied to literature for the blind in their internal service.

Article IV Basic services

1 Notwithstanding the provisions of article 12, Australia does not agree to the extension of basic services to include postal parcels.

2 The provisions of article 12.2.4 shall not apply to Great Britain, whose national legislation requires a lower weight limit. Health and safety legislation in Great Britain limits the weight of mail bags to 20 kilogrammes.

3 Notwithstanding article 12.2.4, Kazakhstan and Uzbekistan shall be authorized to limit to 20 kilogrammes the maximum weight of inward and outward M bags.

Article V Advice of delivery

1 Canada shall be authorized not to apply article 13.4.3, as regards parcels, given that it does not offer the advice of delivery service for parcels in its internal service.

Article VI International business reply service (IBRS)

1 Notwithstanding article **13.4.1, Bulgaria (Rep.)** shall provide the international business reply service after negotiations with the **member country** concerned.

Article VII Prohibitions (letter post)

1 **Exceptionally, Dem. People's Rep. of Korea** and Lebanon shall not accept registered items containing coins, bank notes, securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver whether manufactured or not,

precious stones, jewels or other valuable articles. They shall not be strictly bound by the provisions of the Letter Post Regulations with

regard to their liability in cases of theft or damage, or where items containing articles made of glass or fragile articles are concerned.

2 **Exceptionally, Bolivia**, China (People's Rep.), excluding Hong Kong Special Administrative Region, Iraq, Nepal, Pakistan, Saudi Arabia, Sudan and Viet Nam shall not accept registered items containing coins, bank notes, currency notes or securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver whether manufactured or not, precious stones, jewels or other valuable articles.

3 **Myanmar** reserves the right not to accept insured items containing the valuable articles listed in article 15.5, as this is contrary to its internal regulations.

4 **Nepal** does not accept registered items or insured items containing currency notes or coins, except by special agreement to that effect.

5 **Uzbekistan** does not accept registered or insured items containing coins, bank notes, cheques, postage stamps or foreign currency and shall accept no liability in cases of loss of or damage to such items.

6 **Iran (Islamic Rep.)** does not accept items containing articles contrary to the principles of the Islamic religion.

7 **The Philippines** reserves the right not to accept any kind of letter post (ordinary, registered or insured) containing coins, currency notes or securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver, whether manufactured or not, precious stones or other valuable articles.

8 **Australia** does not accept postal items of any kind containing bullion or bank notes. In addition, it does not accept registered items for delivery in Australia, or items in transit à découvert, containing valuables such as jewellery, precious metals, precious or semi-precious stones, securities, coins or any form of negotiable financial instrument. It declines all liability for items posted which are not in compliance with this reservation.

9 **China (People's Rep.)**, excluding Hong Kong Special Administrative Region, shall not accept insured items containing coins, bank notes, currency notes or securities of any kind payable to bearer and travellers' cheques in accordance with its internal regulations.

10 **Latvia** and Mongolia reserve the right not to accept, in accordance with their national legislation, ordinary, registered or insured mail containing coins, bank notes, securities payable to bearer and travellers' cheques.

11 **Brazil** reserves the right not to accept ordinary, registered or insured mail containing coins, bank notes in circulation or securities of any kind payable to bearer.

12 **Viet Nam** reserves the right not to accept letters containing articles or goods.

13 **Indonesia does not accept registered or insured items containing coins, bank notes, cheques, postage stamps, foreign currency, or any kind of**

securities payable to bearer for delivery in Indonesia, and shall accept no liability in cases of loss of or damage to such items.

14 Kyrgyzstan reserves the right not to accept letter-post items (ordinary, registered, insured, small packets) containing coins, currency notes or securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver, whether manufactured or not, precious stones, jewels or other valuable articles, and shall accept no liability in cases of loss of or damage to such items.

15 Kazakhstan shall not accept registered or insured items containing coins, banknotes, credit notes or any securities payable to bearer, cheques, precious metals whether manufactured or not, precious stones, jewels and other valuable articles or foreign currency, and shall accept no liability in cases of loss of or damage to such items.

16 Moldova and the Russian Federation do not accept registered or insured items containing bank notes in circulation, securities (cheques) of any kind payable to bearer or foreign currency, and shall accept no liability in cases of loss of or damage to such items.

Article VIII

Prohibitions (postal parcels)

1 Myanmar and Zambia shall be authorized not to accept insured parcels containing the valuable articles covered in article 15.6.1.3.1, since this is contrary to their internal regulations.

2 Exceptionally, Lebanon and Sudan shall not accept parcels containing coins, currency notes or securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver whether manufactured or not, precious stones or other valuable articles, or containing liquids or easily liquefiable elements or articles made of glass or similar or fragile articles. They shall not be bound by the relevant provisions of the Parcel Post Regulations.

3 Brazil shall be authorized not to accept insured parcels containing coins and currency notes in circulation, as well as any securities payable to bearer, since this is contrary to its internal regulations.

4 Ghana shall be authorized not to accept insured parcels containing coins and currency notes in circulation, since this is contrary to its internal regulations.

5 In addition to the articles listed in article **15, Saudi Arabia** shall be authorized not to accept parcels containing coins, currency notes or securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver, whether manufactured or not, precious stones or other valuable articles. Nor does it accept parcels containing medicines of any kind unless they are accompanied by a medical prescription issued by a competent official authority, products designed for extinguishing fires, chemical liquids or articles contrary to the principles of the Islamic religion.

6 In addition to the articles referred to in article **15, Oman** does not accept items containing:

- 6.1 medicines of any sort unless they are accompanied by a medical prescription issued by a competent official authority;
- 6.2 fire-extinguishing products or chemical liquids;
- 6.3 articles contrary to the principles of the Islamic religion.

7 In addition to the articles listed in article **15, Iran (Islamic Rep.)** shall be authorized not to accept parcels containing articles contrary to the principles of the Islamic religion.

8 The Philippines shall be authorized not to accept any kind of parcel containing coins, currency notes or securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver whether manufactured or not, precious stones or other valuable articles, or containing liquids or easily liquefiable elements or articles made of glass or similar or fragile articles.

9 Australia does not accept postal items of any kind containing bullion or bank notes.

10 China (People's Rep.) shall not accept ordinary parcels containing coins, currency notes or securities of any kind payable to bearer, travellers' cheques, platinum, gold or silver, whether manufactured or not, precious stones or other valuable articles. Furthermore, with the exception of the Hong Kong Special Administrative Region, insured parcels containing coins, currency notes or securities of any kind payable to bearer and travellers' cheques shall not be accepted.

11 Mongolia reserves the right not to accept, in accordance with its national legislation, parcels containing coins, bank notes, securities payable to bearer and travellers' cheques.

12 Latvia does not accept ordinary and insured parcels containing coins, bank notes, securities (cheques) of any kind payable to bearer or foreign currency, and shall accept no liability in cases of loss of or damage to such items.

13 Moldova, the Russian Federation, Ukraine and Uzbekistan do not accept ordinary or insured parcels containing bank notes in circulation, securities (cheques) of any kind payable to bearer or foreign currency, and shall accept no liability in cases of loss of or damage to such items.

14 Kazakhstan does not accept ordinary or insured parcels containing coins, bank notes, credit notes or any securities payable to bearer, cheques, precious metals, whether manufactured or not, precious stones, jewels and other valuable articles or foreign currency, and shall accept no liability in cases of loss of or damage to such items.

Article IX

Admissible radioactive materials and infectious substances

1 Notwithstanding the provisions of article 16, Mongolia reserves the right not to accept, in accordance with its national legislation, postal items containing any radioactive materials or infectious substances.

Article X

Articles subject to customs duty

1 With reference to article **15, Bangladesh** and El Salvador do not accept insured items containing articles subject to customs duty.

2 With reference to article **15, Afghanistan**, Albania, Azerbaijan, Belarus, Cambodia, Chile, Colombia, Cuba, Dem. People's Rep. of Korea, El Salvador, Estonia, Italy, **Kazakhstan**, Latvia, **Moldova**, Nepal, Peru, **Russian Federation**, San Marino, Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan and Venezuela do not accept ordinary and registered letters containing articles subject to customs duty.

3 With reference to article **15, Benin**, Burkina Faso, Côte d'Ivoire (Rep.), Djibouti, Mali and Mauritania do not accept ordinary letters containing articles subject to customs duty.

4 Notwithstanding the provisions set out under 1 to 3, the sending of serums, vaccines and urgently required medicaments which are difficult to procure shall be permitted in all cases.

Article XI

Inquiries

1 Notwithstanding article **17.3, Bulgaria (Rep.)**, Cape Verde, Chad, Dem. People's Rep. of Korea, Egypt, Gabon, Overseas Dependent Territories of the United Kingdom, Greece, Iran (Islamic Rep.), Kyrgyzstan, Mongolia, Myanmar, Philippines, Saudi Arabia, Sudan, Syrian Arab Rep., Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan and Zambia reserve the right to collect from customers charges on inquiries lodged in respect of letter-post items.

2 Notwithstanding article **17.3, Argentina**, Austria, Azerbaijan, **Lithuania, Moldova** and Slovakia reserve the right to collect a special charge when, on completion of the investigation conducted in response to the inquiry, it emerges that the latter was unjustified.

3 **Afghanistan**, Bulgaria (Rep.), Cape Verde, Congo (Rep.), Egypt, Gabon, Iran (Islamic Rep.), Kyrgyzstan, Mongolia, Myanmar, Saudi Arabia, Sudan, Suriname, Syrian Arab Rep., Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan and Zambia reserve the right to collect an inquiry charge from customers in respect of parcels.

4 Notwithstanding article **17.3, Brazil**, Panama (Rep.) and the United States of America reserve the right to collect a charge from customers for inquiries lodged in respect of letter-post items and parcels posted in countries which apply that type of charge in accordance with paragraphs 1 to 3 of this article.

Article XII

Presentation-to-Customs charge

1 **Gabon** reserves the right to collect a presentation-to-Customs charge from customers.

2 **Congo (Rep.)** and Zambia reserve the right to collect a presentation-to-Customs charge from customers in respect of parcels.

Article XIII

Posting abroad of letter-post items

1 **Australia**, Austria, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Greece, New Zealand and United States of America reserve the right to impose a charge, equivalent to the cost of the work it incurs, on any **designated operator** which, under the provisions of article **26.4**, sends to it items for disposal which were not originally dispatched as postal items by their services.

2 Notwithstanding article **26.4**, **Canada** reserves the right to collect from the **designated operator** of origin such amount as will ensure recovery of not less than the costs incurred by it in the handling of such items.

3 Article **26.4** allows the **designated operator** of destination to claim, from the **designated operator** of posting, appropriate remuneration for delivering letter-post items posted abroad in large quantities. Australia and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland reserve the right to limit any such payment to the appropriate domestic tariff for equivalent items in the country of destination.

4 Article **26.4** allows the **designated operator** of destination to claim, from the **designated operator** of posting, appropriate remuneration for delivering letter-post items posted abroad in large quantities. The following **member** countries reserve the right to limit any such payment to the limits authorized in the Regulations for bulk mail: Bahamas, Barbados, Brunei Darussalam, China (People's Rep.), United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Overseas Dependent Territories of the United Kingdom, Grenada, Guyana, India, Malaysia, Nepal, Netherlands, Netherlands Antilles and Aruba, New Zealand, Saint Lucia, Saint Vincent and the Grenadines, Singapore, Sri Lanka, Suriname, Thailand and United States of America.

5 Notwithstanding the reservations under 4, the following **member** countries reserve the right to apply in full the provisions of article **26** of the Convention to mail received from Union member countries: Argentina, Austria, Benin, Brazil, Burkina Faso, Cameroon, Côte d'Ivoire (Rep.), Cyprus, Denmark, Egypt, France, Germany, Greece, Guinea, Israel, Italy, Japan, Jordan,

Lebanon, Luxembourg, Mali, Mauritania, Monaco, Morocco, Norway, Portugal, Saudi Arabia, Senegal, Syrian Arab Rep. and Togo.

6 In application of article **26.4** Germany reserves the right to request the mailing country to grant compensation of the amount it would receive from the country of which the sender is resident.

7 Notwithstanding the reservations made under article XIII, China (People's Rep.) reserves the right to limit any payment for delivering letter-post items posted abroad in large quantities to the limits authorized in the UPU Convention and Letter Post Regulations for bulk mail.

Article XIV
Exceptional inward land rates

1 Notwithstanding article **33**, **Afghanistan** reserves the right to collect an additional exceptional inward land rate of 7.50 SDR per parcel.

Article XV
Special tariffs

Convention, Final Protocol

- 1** **Belgium**, Norway and United States of America may collect higher land rates for air parcels than for surface parcels.
- 2** **Lebanon** shall be authorized to collect for parcels up to 1 kilogramme the charge applicable to parcels over 1 and up to 3 kilogrammes.
- 3** **Panama (Rep.)** shall be authorized to collect 0.20 SDR per kilogramme for surface airlifted (S.A.L.) parcels in transit.

In witness whereof, the plenipotentiaries below have drawn up this Protocol which shall have the same force and the same validity as if its provisions were inserted in the text of the Convention itself, and they have signed it in a single original which shall be deposited with the Director General of the International Bureau. A copy thereof shall be delivered to each party by the International Bureau of the Universal Postal Union.

Done at **Geneva, 12 August 2008**.

Signatures: same as on pages 33 to 64.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



List of member countries of the Universal Postal Union

showing their contribution class,
geographical group and legal situation
with regard to the Acts of the Union

Position at 1 August 2009



BERNE 2009

International Bureau of the Universal Postal Union

Note. – Changes with respect to the previous version are indicated by a vertical line in the margin.

- a The Acts are indicated at the head of the columns by the following abbreviations:
- C = Constitution of the Universal Postal Union and Final Protocol
 - PA = Additional Protocol to the Constitution of the Universal Postal Union
 - RG = General Regulations of the Universal Postal Union
 - CV = Universal Postal Convention and Final Protocol
 - P = Postal Payment Services Agreement
- b The letters in the various columns indicate:
- S = that the Act has been signed
 - SD = that the Act was signed definitively by the plenipotentiaries present at Congress
 - R = that the Act has been ratified
 - X = that the Act has been approved in accordance with article 25, paragraph 4, of the Constitution
 - A = that the country has acceded to the Act
- c The member countries are distributed among the following five geographical groups:
- I = Americas
 - II = Eastern Europe and Northern Asia
 - III = Western Europe
 - IV = Southern Asia and Oceania
 - V = Africa
- d Entry into force and period of validity of the 2004 Bucharest Acts
The Acts adopted by the Bucharest Congress in 2004 will come into force on 1 January 2006. Except for the Seventh Additional Protocol and the General Regulations, which will remain in force for an indefinite period, the Universal Postal Convention and Final Protocol and the Postal Payment Services Agreement will stay in force until the entry into force until 31 December 2009.
- e) Entry into force and period of validity of the Acts of the 24th Congress – 2008, adopted at Geneva:
- the Acts of the 24th Congress – 2008 will enter into force on 1 January 2010;
 - the Eighth Additional Protocol to the Constitution and the First Additional Protocol to the General Regulations will remain in force for an indefinite period;
 - the Universal Postal Convention and its Final Protocol, as well as the Postal Payment Services Agreement, will remain valid until the entry into force of the Acts of the 25th Congress, to be held in 2012.

Member countries (Constitution, article 2)	Contribution class	Geographical group	Constitution						Bucharest Acts 2004						24th Congress Acts - 2006 (Geneva)											
			Constitution (Vienna 1964)		Add. Protocol (Tokyo 1969)		2nd Add. Prot. (Lausanne 1974)		3rd Add. Prot. (Hamburg 1984)		4th Add. Prot. (Washington 1988)		5th Add. Prot. (Seoul 1994)		6th Add. Prot. (Beijing 1999)		7th Add. Prot. (Bucharest 2004)		Obligatory Acts							
			C	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	Universal Postal Convention IB Circular	Optional Acts PPS Agreement IB Circular
Afghanistan (Islamic State of)	0.5	IV	R	78/1969	R	122/1974	R	211/1979	R	321/1986	S															
Albania (Republic of)	1	III	R	241/1968	A	261/1979	A	261/1979	A	106/1988	A	206/2007														
Algeria (People's Democratic Republic of)	5	V	R	169/1968	R	113/1973	R	287/1976	R	206/1987	S															
Angola (People's Republic of)	0.5	V	A	47/1977	A	47/1977	A	47/1977	R	210/1990	R	283/1994														
Antigua and Barbuda	1	I	A	12/1994	A	12/1994	A	12/1994	A	12/1994	A	12/1994														
Argentine Republic	3	I	R	23/1968	R	9/1975	R	278/1979	R	296/1991	R	1/1997														
Armenia (Republic of)	1	II	A	287/1992	A	287/1992	A	287/1992	A	287/1992	A	287/1992														
Australia	20	IV	R	20/1966	R	256/1971	R	77/1977	R	106/1988	R	283/1994														
Austria (Republic of)	5	III	R	20/1966	R	205/1971	R	241/1976	R	206/1987	R	21/1992														
Azerbaijani Republic	1	II	A	116/1993	A	116/1993	A	116/1993	A	116/1993	A	116/1993														
Bahamas (Commonwealth of the)	1	I	A	102/1974	A	102/1974	R	145/1976	R	175/1988	R	384/1992														
Bahrain (State of)	1	IV	A	276/1973	A	276/1973	R	151/1983	S		S															
Bangladesh (People's Republic of)	3	IV	A	54/1973	A	54/1973	R	206/1976	R	206/1987	A	298/1993														
Barbados	1	I	A	256/1967	R	175/1973	R	241/1976	S		S															
Belarus (Republic of)	1	II	R	69/1978	R	69/1978	R	69/1978	R	372/1990	R	345/1994														
Belgium	15	III	R	3/1966	R	141/1971	R	258/1975	R	98/1986	R	34/1991														
Belize	1	I	A	199/1982	A	199/1982																				
Benin (Republic of)	0.5	V	R	82/1967	R	175/1985	R	175/1985	S		S															
Bhutan (Kingdom of)	0.5	IV	A	39/1969	R	181/1971	R	246/1979	S		S															
Bolivia (Republic of)	1	I	R	197/1972	R	197/1972	R	77/1977	R	308/1988	R	21/1992														
Bosnia and Herzegovina (Republic of)	1	II	A	53/1993	A	53/1993	A	53/1993	A	53/1993	A	53/1993														
Botswana (Republic of)	1	V	A	36/1968	R	98/1979	R	98/1979	R	98/1986	R	240/1995														
Brazil (Federative Republic of)	15	I	R	178/1969	R	86/1973	R	150/1979	R	296/1991	R	242/1996														
Brunei Darussalam	1	IV	A	19/1985	A	19/1985	A	19/1985	A	210/1990	S															
Bulgaria (Republic of)	3	II	R	164/1969	R	102/1974	R	270/1977	R	98/1986	R	240/1995														
Burkina Faso	0.5	V	R	95/1967	R	166/1971	R	246/1979	S		R	231/1992														
Burundi (Republic of)	0.5	V	R	110/1969	R	70/1973	R	169/1977	S		S															
Cambodia (Kingdom of)	1	IV	R	186/1969	R	220/1972	R	242/1996	A	242/1996	A	242/1996														
Cameroun (Republic of)	1	V	R	36/1969	R	9/1975	R	1/1997	R	1/1997	R	1/1997														
Canada	40	I	R	165/1966	R	256/1971	R	252/1975	R	19/1987	R	186/1991														
Cape Verde (Republic of)	0.5	V	A	251/1976	A	251/1976	A	251/1976	A	137/2009	R	137/2009														
Central African Republic	0.5	V	R	186/1968	R	52/1974	R	169/1977	S		S															
Chad (Republic of)	0.5	V	R	98/1972	R	98/1972	R	99/1978	R	308/1988	S															
Chile	3	I	R	241/1972	R	241/1972	R	99/1978	R	19/1988	R	21/1992														
China (People's Republic of)	25	IV	A	70/1973	A	70/1973	R	270/1977	R	133/1987	R	21/1992														
Colombia (Republic of)	3	I	R	154/1976	R	35/1979	R	261/1979	S		S															
Comoros (Union of)	0.5	V	A	195/1976	A	195/1976	A	195/1976	S		S															
Congo (Democratic Republic of)	3	V	R	278/1979	R	278/1979	R	278/1979	A	300/2008	S															
Congo (Republic of the)	1	V	R	264/1966	R	150/1979	R	150/1979	S		S															
Costa Rica (Republic of)	1	I	R	299/1981	R	299/1981	R	299/1981	S		S															
Côte d'Ivoire (Republic of)	3	V	R	3/1966	R	91/1981	R	91/1981	R	296/1991	R	345/1994														
Croatia (Republic of)	1	III	A	232/1992	A	232/1992	A	232/1992	A	232/1992	A	232/1992														
Cuba (Republic of)	1	I	R	87/1969	R	9/1975	R	69/1978	R	51/1990	S															
Cyprus (Republic of)	1	III	R	78/1969	R	241/1972	R	84/1977	R	175/1988	R	384/1992														
Czech Republic	5	II	A	106/1993	A	106/1993	A	106/1993	A	106/1993	A	106/1993														
Democratic People's Republic of Korea	1	IV	A	139/1974	A	139/1974	R	245/1978	R	133/1987	A	206/1991														

Member countries (Constitution, article 2)	Contribution class	Geographical group	Constitution (Vienna 1964)		Add. Protocols (Tokyo 1988)		2nd Add. Prot. (Lausanne 1974)		3rd Add. Prot. (Hamburg 1984)		4th Add. Prot. (Washington 1988)		5th Add. Prot. (Seoul 1994)		6th Add. Prot. (Beijing 1999)		7th Add. Prot. (Bucharest 2004)			Bucharest Acts 2004				24th Congress Acts - 2008 (Geneva)													
			C	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	Obligatory Acts			Optional Acts																
	IB Circular	RG Circular																CV Circular	P	IB Circular	8th Add. Prot. to the Constitution IB Circular	1st Add. Prot. to the GR IB Circular	Universal Postal Convention IB Circular	PPS Agreement IB Circular													
Denmark (Kingdom of)	10	III	R	71/1966	R	74/1971	R	118/1976	R	321/1986	R	384/1992		R	146/1995	R	268/2002	R	300/2008	S		S		S		S		S		S		S		S			
Djibouti (Republic of)	0,5	V	A	132/1978	A	132/1978	A	132/1978	S		S			S		S																					
Dominica (Commonwealth of)	1	I	A	38/1980	A	38/1980	A	38/1980	R	175/1988																											
Dominican Republic	1	I	S		S									R	425/2003	R	425/2003	S																			
Ecuador (Republic of)	1	I	R	215/1969	A	84/1977	R	84/1977	R	442/1995	R	442/1995		R	220/1998	A	211/2006	R	211/2006	R	211/2006	R	211/2006	R	211/2006	A	211/2006	S									
Egypt (Arab Republic of)	5	V	R	181/1967	R	129/1972	R	77/1977	S		S			R	120/2000	R	298/2005	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008										
El Salvador (Republic of)	1	I	R	132/1978	R	132/1978	R	132/1978	A	210/1990																											
Equatorial Guinea (Republic of)	0,5	V	A	148/1970	A	175/1973	A	299/1981						S		S																					
Eritrea	0,5	V	A	299/1993	A	299/1993	A	299/1993	A	299/1993	A	299/1993		R	240/1995	S																					
Estonia (Republic of)	1	II	A	134/1992	A	134/1992	A	134/1992	A	134/1992	A	134/1992		R	426/2002	R	426/2002	R	206/2007	R	206/2007	R	206/2007	R	206/2007	R	206/2007	S									
Ethiopia	0,5	V	R	148/1969	R	11/1974	R	150/1979	R	210/1990	S			S		S																					
Fiji	1	IV	A	135/1971	A	220/1972	R	258/1975			S			S		S																					
Finland (Republic of)	10	III	R	104/1966	R	197/1972	R	35/1979	R	228/1986	R	165/1997		R	77/1996	R	119/2001	R	206/2007	X	206/2007	X	206/2007					S									
French Republic	50	III	R	71/1966	R	70/1971	R	258/1975	R	106/1988	R	77/1993		R	464/1998	R	268/2002	R	334/2008	X	206/2007	X	206/2007	X	206/2007	X	206/2007	S									
Gabonese Republic	1	V	R	82/1967	R	7/1973	R	245/1978	S		R	278/1998		S		S																					
Gambia	0,5	V	A	205/1974	A	205/1974	A	70/1980			S																										
Georgia (Republic of)	1	II	A	116/1993	A	116/1993	A	116/1993	A	116/1993	A	116/1993		A	340/1999	S																					
Germany (Federal Republic of)	50	III	R	197/1966	R	241/1971	R	38/1976	R	272/1986	R	77/1993		R	1/1999	R	208/2003	S										S									
Ghana (Republic of)	3	V	R	63/1967	R	122/1974	R	193/1976	S		S			R	464/1998	R	208/2003	S										S									
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Channel Islands and Isle of Man	50	III	R	223/1966	R	193/1972	R	116/1976	R	272/1986	R	407/1997		R	407/1997	S																					
Overseas Territories for whose international relations the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland is responsible	4 ¹	IV	R	65/1968	R	193/1972	R	118/1976	R	272/1986	R	407/1997		R	407/1997	S																					
Greece	3	III	R	110/1968	R	173/1972	R	270/1977	R	231/1992	R	240/1995		R	512/2001	R	426/2002	S										S									
Grenada	1	I	A	33/1978	A	33/1978	A	33/1978						S		S																					
Guatemala (Republic of)	1	I	R	59/1970	R	233/1975	R	211/1979	R	19/1987	R	7/2005																									
Guinea (Republic of)	0,5	V	R	95/1967	R	271/1973	R	251/1976	S		S			S		S																					
Guinea-Bissau (Republic of)	0,5	V	A	138/1974	A	138/1974	S																														
Guyana	1	I	A	75/1967	R	217/1973	A	300/1980	S		S			S		S																					
Haiti (Republic of)	0,5	I	A	164/1975	A	164/1975					S																										
Honduras (Republic of)	1	I	S		S						S			S		S																					
Hungary (Republic of)	5	II	R	118/1967	R	102/1974	R	287/1976	R	19/1988	R	359/1996		R	278/1998	R	425/2003	S										S									
Iceland (Republic of)	1	III	R	177/1965	R	105/1971	R	258/1975	R	228/1986	R	442/1995		S		S												S									
India	20	IV	R	11/1967	R	7/1973	R	195/1976	R	146/1995	R	146/1995		R	340/1999	R	206/2007	R	220/2008	X	220/2008	X	220/2008				S										
Indonesia (Republic of)	10	IV	R	44/1975	R	44/1975	R	263/1977	R	51/1990	R	34/1991		R	359/1996	R	561/2000	R	206/2007	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	S									
Iran (Islamic Republic of)	5	IV	R	227/1968	R	154/1973	R	235/1977	R	146/1995	R	220/1998		R	512/2001	R	302/2006	R	137/2009	R	137/2009	R	137/2009	R	137/2009	R	137/2009	S									
Iraq (Republic of)	3	IV	R	257/1967	R	256/1971	R	47/1977 263/1977	S		S																										
Ireland	5	III	R	113/1966	R	171/1971	R	35/1979	R	51/1990	R	71/1994		R	425/2003	R	33/2006	R	220/2008	X	220/2008	X	220/2008	X	220/2008	S											
Israel	3	IV	R	62/1968	R	205/1971	R	287/1976	R	106/1988	R	186/1991		R	289/1997	R	132/2004	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008												
Italy	25	III	R	169/1968	R	220/1972	A	193/1976	A	206/1987	S			R	289/1997	R	208/2003	R	300/2008	R	300/2008	R	300/2008	R	300/2008	R	300/2008	S									
Jamaica	1	I	R	87/1969	A	32/1974	R	251/1976			S																										
Japan	50	IV	R	153/1965	R	166/1971	R	252/1975	R	314/1985	R	34/1991		R	340/1995	R	561/2000	R	399/2005	X	399/2005	X	399/2005	X	399/2005	X	399/2005	S									
Jordan (Hashemite Kingdom of)	1	IV	R	61/1968	R	89/1973	R	154/1976	R	98/1986	R	206/1991		R	77/1996	R	426/2002	S										S									
Kazakhstan (Republic of)	1	II	A	274/1992	A	274/1992	A	274/1992	A	274/1992	A	274/1992		A	426/2002	A	426/2002	S										S									

¹ Four units: contribution class of three units and voluntary contribution of an amount equal to one unit.

Member countries (Constitution, article 2)	Contribution class	Geographical group	Constitution (Vienna 1964)		Add. Protocols (Tokyo 1969)		2nd Add. Prot. (Lausanne 1974)		3rd Add. Prot. (Hamburg 1984)		4th Add. Prot. (Washington 1989)		5th Add. Prot. (Seoul 1994)		6th Add. Prot. (Beijing 1999)		7th Add. Prot. (Bucharest 2004)			24th Congress Acts - 2006 (Geneva)													
			C	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	RG	CV	P	IB Circular	Obligatory Acts			Optional Acts							
																							8th Add. Prot. to the Constitution IB Circular	1st Add. Prot. to the GR IB Circular	Universal Postal Convention IB Circular		PPS Agreement IB Circular						
Kenya (Republic of)	3	V	A	107/1968	R	113/1973	R	211/1979 300/1980	R	51/1990	R	283/1904		R	289/1997	R	512/2001	A	220/2008	A	220/2008	A	220/2008	A	220/2008	-	-	-	-	-	-		
Kiribati (Republic of)	0,5	IV	A	171/1984	A	171/1984	A	171/1984	-	-	S	-	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Korea (Republic of)	15	IV	R	165/1966	R	79/1971	R	38/1976	R	272/1986	R	186/1991		R	77/1996	R	119/2001	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-		
Kuwait	5	IV	R	207/1967	R	173/1972	R	77/1977 126/1977	R	192/1994	R	345/1994		R	77/1996	R	425/2003	R	220/2008	R	220/2008	S	-	R	220/2008	S	-	S	-	S	-		
Kyrgyz Republic	1	II	A	53/1993	A	53/1993	A	53/1993	A	53/1993	A	53/1993		R	340/1999	S	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Lao People's Democratic Republic	0,5	IV	R	268/1967	R	254/1972	R	28/1982	A	133/1987	R	193/1999		A	220/1998	R	132/2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Latvia (Republic of)	1	II	A	195/1992	A	195/1992	A	195/1992	A	195/1992	A	195/1992		R	442/1995	S	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Lebanese Republic	1	IV	R	261/1979	R	261/1979	R	261/1979	R	206/1987	R	186/1991		R	242/1996	R	391/2001	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	S	-	S	-	S	-		
Lesotho (Kingdom of)	0,5	V	A	205/1967	A	21/1972	R	287/1976	R	321/1986	S	-		R	340/1999	R	208/2003	R	220/2008	R	220/2008	S	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Liberia (Republic of)	1	V	R	154/1976	R	193/1976	R	99/1981	S	-	-	-		S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Libyan Arab Jamahiriya (Socialist People's)	5	V	R	164/1969	A	217/1973	R	99/1978	A	372/1990	S	-		A	464/1998	S	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Liechtenstein (Principality of)	1	III	R	281/1967	R	256/1971	R	252/1975	R	314/1985	R	296/1991		R	1/1997	R	132/2004	R	137/2009	R	137/2009	R	137/2009	R	137/2009	S	-	S	-	S	-		
Lithuania (Republic of)	1	II	A	5/1992	A	5/1992	A	5/1992	A	5/1992	A	5/1992		A	126/2005	R	126/2005	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	S	-	S	-	S	-		
Luxembourg	3	III	R	156/1966	R	192/1971	R	118/1976	R	98/1986	R	186/1991		R	340/1999	R	208/2003	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	S	-	S	-	S	-		
Madagascar (Republic of)	1	V	R	177/1965	R	207/1974	R	35/1979	R	19/1987	S	-		S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Malaysia	3	IV	R	87/1969	R	207/1974	R	116/1976	R	272/1986	S	-		R	278/1998	R	425/2003	S	-	S	-	S	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Malawi	0,5	V	A	226/1966	R	106/1984	R	106/1984	R	133/1987	R	7/2005		R	334/2008	R	7/2005	A	206/2007	A	206/2007	A	206/2007	A	206/2007	-	-	-	-	-	-	-	
Maldives (Republic of)	1	IV	A	180/1967	A	32/1974	A	241/1976	-	-	S	-		S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Mali (Republic of)	0,5	V	R	104/1966	R	220/1972	R	211/1979	S	-	S	-		S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Malta	1	III	A	124/1968	A	283/1994	A	283/1994	A	283/1994	R	283/1994		R	33/2006	R	33/2006	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	S	-	S	-	S	-	S	-
Mauritania (Islamic Republic of)	1	V	A	75/1967	R	84/1977	R	84/1977	S	-	S	-		S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mauritius	1	V	A	165/1969	A	241/1973	R	245/1978	-	-	S	-		S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	
Mexico (United Mexican States)	10	I	R	97/1968	R	77/1974	R	187/1980	R	206/1987	R	192/1994		R	220/1998	R	298/2005	R	302/2006	R	302/2006	R	302/2006	R	302/2006	S	-	S	-	S	-	S	-
Moldova (Republic of)	1	II	A	355/1992	A	355/1992	A	355/1992	A	355/1992	A	355/1992		A	407/1997	R	126/2005	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	A	220/2008	S	-	S	-	S	-	S	-
Monaco (Principality of)	1	III	R	227/1968	R	181/1971	R	38/1980	R	51/1990	R	283/1994		R	359/1996	A	561/2000	R	220/2008	X	220/2008	X	220/2008	X	220/2008	S	-	S	-	S	-	S	-
Mongolia	1	IV	R	241/1968	S	-	S	-	R	232/2004	R	232/2004		R	232/2004	R	232/2004	R	206/2007	S	-	S	-	R	206/2007	S	-	S	-	S	-	S	-
Montenegro	1	II	A	-	A	-	A	-	A	-	A	-		A	-	A	-	A	-	A	-	A	-	A	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Morocco (Kingdom of)	5	V	R	118/1967	R	217/1973	R	33/1978	R	119/2001	R	119/2001		R	119/2001	S	-	R	137/2009	R	137/2009	R	137/2009	R	137/2009	S	-	S	-	S	-	S	-
Mozambique (People's Republic of)	0,5	V	A	238/1978	A	238/1978	A	238/1978	-	-	-	-		S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Myanmar (Union of)	1	IV	R	160/1969	R	241/1973	R	70/1980	S	-	S	-		S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Namibia (Republic of)	1	V	A	134/1992	A	134/1992	A	134/1992	A	134/1992	A	134/1992		A	442/1995	-	-	S	-	S	-	S	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Nauru (Republic of)	1	IV	A	69/1969	S	-	-	-	-	-	-	-		S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Nepal	0,5	IV	R	135/1970	R	164/1975	R	126/1977	S	-	S	-		S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Netherlands	15	III	R	178/1969	R	205/1971	R	38/1976	R	19/1987	R	146/1995		R	359/1996	R	7/2005	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Netherlands Antilles and Aruba	1	I	R	178/1969	R	205/1971	R	38/1976	R	19/1987	R	146/1995		R	359/1996	R	7/2005	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
New Zealand	5	IV	R	11/1967	R	21/1972	R	263/1977	R	308/1988	R	298/1993		R	1/1997	R	512/2001	S	-	S	-	S	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	
Nicaragua (Republic of)	1	I	R	106/1988	R	106/1988	A	106/1988	A	106/1988	-	-		-	-	R	211/2006	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	S	-	S	-	S	-	S	-
Niger (Republic of)	0,5	V	R	135/1966	R	171/1971	R	287/1976	R	235/1989	S	-		A	289/1997	R	7/2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nigeria (Federal Republic of)	10	V	R	82/1967	R	9/1975	R	278/1979	R	133/1987	S	-		S	-	-	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Norway	10	III	R	21/1966	R	113/1973	R	296/1976	R	19/1988	R	384/1992		R	289/1997	R	426/2002	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Oman (Sultanate of)	1	IV	A	178/1971	A	178/1971	R	169/1977	R	308/1988	R	21/1992		R	359/1996	R	236/2001	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Pakistan (Islamic Republic of)	10	IV	R	80/1967	R	241/1972	R	235/1977	S	-	S	-		S	-	R	399/2005	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Panama (Republic of)	1	I	A	19/1985	S	-	S	-	R	1/1997	R	1/1997		R	1/1997	R	268/2002	R	206/2007	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-	S	-
Papua New Guinea	1	IV	A	154/1976	A	154/1976	A	154/1976 251/1976	R	71/1994	R	231/1992		S	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Member countries (Constitution, article 2)	Contribu- tion class	Geogra- phical group	Constitution (Vienna 1964)						2nd Add. Prot. (Lausanne 1974)		3rd Add. Prot. (Hamburg 1984)		4th Add. Prot. (Washington 1989)		5th Add. Prot. (Seoul 1994)		6th Add. Prot. (Beijing 1999)		7th Add. Prot. (Bucharest 2004)		Bucharest Acts 2004				24th Congress Acts - 2008 (Geneva)													
			C IB Circular	PA IB Circular	R IB Circular	PA IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	Obligatory Acts				Obligatory Acts				Optional Acts																	
													PA IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	PA IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	R IB Circular	8th Add. Prot. to the Constitution IB Circular	1st Add. Prot. to the GR IB Circular	Universal Postal Convention IB Circular	PPS Agreement IB Circular												
Paraguay (Republic of)	1	I	R	98/1979	R	98/1979	R	98/1979	R	132/2004	R	132/2004	R	132/2004	R	132/2004	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S						
Peru (Republic of)	3	I	R	108/1970	A	35/1979	R	150/1979	R	71/1994	R	71/1994	R	33/2006	R	236/2001	-	-	-	-	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S						
Philippines (Republic of)	1	IV	R	154/1973	R	154/1973	R	278/1979	A	19/1987	S		S		R	208/2003	R	206/2007	R	206/2007	R	206/2007	A	206/2007	S	S	S	S	S	S	S	S	S					
Poland	5	II	R	244/1967	R	121/1974	R	270/1977	R	175/1988	R	240/1995	R	1/1997	R	268/2002	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S				
Portugal	5	III	R	241/1968	R	98/1972	R	91/1981	R	71/1994	R	77/1996	R	120/2000	R	232/2004	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S			
Qatar (State of)	1	IV	A	25/1969	R	300/1980	R	300/1980	R	321/1986	R	186/1991	R	1/1999	R	391/2001	R	33/2006	R	33/2006	R	33/2006	-	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S			
Romania	3	II	R	103/1969	R	122/1974	R	235/1977	R	206/1987	R	298/1993	R	407/1997	R	268/2002	R	211/2006	R	211/2006	R	211/2006	R	211/2006	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S		
Russian Federation	15	II	R	69/1978	R	69/1978	R	69/1978	R	372/1990	R	240/1995	R	1/1997	R	268/2002	R	220/2008	X	220/2008	X	220/2008	X	220/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S		
Rwanda (Republic of)	0,5	V	R	175/1988	S	-	-	R	175/1988	S			-	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S		
Saint Christopher (St Kitts) and Nevis	1	I	A	19/1988	A	19/1988	A	19/1988	A	19/1988	A	21/1992	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Saint Lucia	1	I	A	187/1980	A	187/1980	A	187/1980	A	19/1987	R	192/1994	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Saint Vincent and the Grenadines	1	I	A	39/1981	A	39/1981	A	39/1981	R	21/1992	A	21/1992	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Samoa (Independent State of)	0,5	IV	A	235/1989	A	235/1989	A	235/1989	A	235/1989	S		S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
San Marino (Republic of)	1	III	R	281/1967	R	171/1971	R	261/1979	R	106/1988	R	283/1994	R	464/1998	R	208/2003	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Sao Tome and Principe (Democratic Republic of)	0,5	V	A	196/1977	A	196/1977	A	196/1977	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saudi Arabia (Kingdom of)	20	IV	R	39/1981	R	39/1981	R	39/1981	R	175/1988	R	21/1992	R	407/1997	R	268/2002	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	R	334/2008	-	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Senegal (Republic of)	1	V	R	268/1967	R	77/1974	S	S	S				S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Serbia (Republic of)	1	II	R	63/1967	R	241/1971	R	195/1976	R	235/1989	R	240/1995	A	278/1998	A	269/2001	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Seychelles (Republic of)	1	V	A	235/1977	A	235/1977	A	235/1977	A	442/1995	A	442/1995	R	340/1995	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Sierra Leone (Republic of)	0,5	V	R	207/1967	R	52/1974	S	-	-	-			S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Singapore (Republic of)	1	IV	A	22/1966	R	65/1972	R	145/1976	R	228/1986	R	34/1991	R	77/1996	R	425/2003	R	334/2008	X	334/2008	X	334/2008	A	334/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Slovak Republic	3	II	A	106/1993	A	106/1993	A	106/1993	A	106/1993	A	106/1993	S		R	119/2001	R	33/2006	R	33/2006	R	33/2006	R	33/2006	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Slovenia (Republic of)	1	III	A	274/1992	A	274/1992	A	274/1992	A	274/1992	A	274/1992	A	220/2008	R	211/2006	R	206/2007	R	206/2007	R	206/2007	R	206/2007	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Solomon Islands	0,5	IV	A	106/1984	A	106/1984	A	106/1984	R	345/1994	R	345/1994	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Somali Republic (Transitional Federal Government of the)	0,5	V	R	123/1968	A	98/1972	R	298/2005	A	298/2005	R	298/2005	A	298/2005	A	298/2005	A	298/2005	A	298/2005	A	298/2005	A	298/2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
South Africa (Republic of)	10	V	A	258/1994	A	258/1994	A	258/1994	A	258/1994	A	258/1994	S		R	220/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Spain	25	III	R	63/1967	R	175/1973	R	70/1980	R	206/1987	R	231/1992	R	407/1997	R	126/2005	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Sudan (Republic of the)	0,5	V	S	S	S	S	S	R	372/1990	R	345/1994	R	193/1999	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sri Lanka (Democratic Socialist Republic of)	3	IV	R	95/1967	R	154/1973	R	171/1984	R	19/1988	S		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Suriname (Republic of)	1	I	A	118/1976	A	118/1976	A	118/1976	R	391/2001	R	391/2001	R	391/2001	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Swaziland (Kingdom of)	1	V	A	217/1969	A	166/1971	R	154/1976	R	228/1986	S		S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Sweden	15	III	R	80/1967	R	241/1971	R	77/1977	R	98/1986	R	34/1991	R	242/1996	R	236/2001	R	399/2005	X	399/2005	X	399/2005	-	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Swiss Confederation	15	III	R	113/1966	R	105/1971	R	252/1975	R	314/1985	R	296/1991	R	77/1996	R	236/2001	R	399/2005	R	399/2005	R	399/2005	R	399/2005	R	399/2005	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Syrian Arab Republic	1	IV	R	80/1967	R	241/1971	R	235/1977	R	208/2003	R	11/1994	R	359/1996	R	268/2002	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Tajikistan (Republic of)	1	II	A	172/1994	A	172/1994	A	172/1994	A	172/1994	A	172/1994	R	165/1997	R	132/2004	A	S	S	S	S	S	S	S	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tanzania (United Republic of)	0,5	V	R	268/1967	R	233/1975	R	245/1978	A	464/1998	R	464/1998	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Thailand	3	IV	R	156/1966	R	105/1971	R	116/1976	R	272/1986	R	34/1991	R	77/1996	R	236/2001	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
The former Yugoslav Republic of Macedonia	1	II	A	245/1993	A	245/1993	A	245/1993	A	245/1993	A	245/1993	R	165/1997	A	33/2006	R	220/2008	S	S	S	S	S	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Timor-Leste (Democratic Republic of)	0,5	IV	A	423/2003	A	423/2003	A	423/2003	A	423/2003	A	423/2003	A	423/2003	A	423/2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Togolese Republic	0,5	V	R																																			

Member countries (Constitution, article 2)	Contribution class	Geographical group	Constitution (Vienna 1964)		Add. Protocols (Tokyo 1969)		2nd Add. Prot. (Lausanne 1974)		3rd Add. Prot. (Hamburg 1984)		4th Add. Prot. (Washington 1988)		5th Add. Prot. (Seoul 1994)		6th Add. Prot. (Beijing 1999)		7th Add. Prot. (Bucharest 2004)			24th Congress Acts - 2006 (Geneva)																			
			C	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	PA	IB Circular	RG Circular	CV Circular	P	IB Circular	Obligatory Acts			Optional Acts													
																							8th Add. Prot. to the Constitution IB Circular	1st Add. Prot. to the GI IB Circular	Universal Postal Convention IB Circular	PPS Agreement IB Circular													
Tuvalu	0,5	IV	A	30/1981	A	30/1981	A	30/1981	-	-	-	-	-	-	-	-	S	S	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Uganda (Republic of)	0,5	V	R	83/1960	R	35/1979	R	35/1979	-	-	-	-	S	-	-	-	S	S	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Ukraine	5	II	R	69/1978	R	69/1978	R	69/1978	R	296/1991	R	442/1995	-	-	-	-	R	340/1999	R	208/2003	R	206/2007	X	206/2007	X	206/2007	X	206/2007	X	206/2007	X	206/2007	S	S	S	S	S		
United Arab Emirates	1	IV	A	89/1973	A	89/1973	R	98/1979	R	192/1994	R	192/1994	-	-	-	-	R	289/1997	R	391/2001	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	
United States of America	50	I	R	122/1967	R	192/1971	R	145/1976	R	228/1986	R	34/1991	-	-	-	-	R	278/1998	R	236/2001	R	302/2006	X	302/2006	X	302/2006	X	302/2006	X	302/2006	S	S	S	S	S	S	-	-	
Uruguay (Eastern Republic of)	3	I	R	98/1979	R	98/1979	R	98/1979	R	302/2006	R	302/2006	-	-	-	-	R	302/2006	R	302/2006	A	300/2008	A	300/2008	A	300/2008	A	300/2008	A	300/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	
Uzbekistan (Republic)	1	II	A	70/1994	A	70/1994	A	70/1994	A	70/1994	A	70/1994	-	-	-	-	R	298/2005	R	298/2005	R	206/2007	X	206/2007	X	206/2007	X	206/2007	A	220/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	
Vanuatu (Republic of)	1	IV	A	152/1982	A	152/1982	A	152/1982	-	-	-	-	S	-	-	-	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Vatican City State	1	III	R	106/1968	R	175/1973	R	241/1976	R	186/1991	R	186/1991	-	-	-	-	R	220/1998	R	425/2003	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	R	220/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Venezuela (Bolivarian Republic of)	1	I	R	189/1969	R	69/1978	R	246/1979	R	308/1988	R	278/1998	-	-	-	-	R	193/1999	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	R	S	S	S	S	S	S	S	S	S	
Viet Nam (Socialist Republic of)	1	IV	R	181/1967	A	52/1974	R	296/1976	R	51/1990	R	240/1995	-	-	-	-	R	359/1996	R	119/2001	R	211/2006	R	211/2006	R	211/2006	R	211/2006	R	211/2006	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Yemen (Republic of)	0,5	IV	R	36/1969 A 126/1968	R	205/1971 A 129/1972	R	132/1978 R 211/1979	R	345/1994	R	345/1994	-	-	-	-	R	242/1996	R	426/2002	R	300/2008	R	300/2008	R	300/2008	R	300/2008	R	300/2008	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Zambia (Republic of)	1	V	A	75/1967	R	151/1983	R	151/1983	S	-	S	-	-	-	-	-	S	-	S	S	S	S	S	S	S	S	S	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Zimbabwe (Republic of)	3	V	A	246/1981	A	246/1981	A	246/1981	S	-	S	-	-	-	-	-	S	-	A	232/2004	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ

ไปรษณีย์

พุทธศักราช ๒๕๗๗

นริศรานุวัตติวงศ์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามพระราชกฤษฎีกาลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๗๖)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า เนื่องจากพาณิชยกรรมของประเทศได้เจริญขึ้น สมควรแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการไปรษณีย์ซึ่งยังคงใช้อยู่ในเวลานี้ เพื่อให้ความสะดวกแก่ประชาชนและเหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๕๗๗”

มาตรา ๒^๑ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกำหนดไปรษณีย์ รัตนโกสินทรศก ๑๑๖ และบรรดากฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นๆ ที่ขัดหรือแย้งกับบทบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บทวิเคราะห์ศัพท์

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าข้อความมิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑/ตอนที่ -/หน้า ๑๒๖๖/๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- (๑) “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้บังคับบัญชาราชการกรมไปรษณีย์โทรเลข
- (๒) “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข ผู้แทนหรือเจ้าพนักงานอื่น ซึ่งทำการในตำแหน่งอธิบดี
- (๓) “เจ้าพนักงาน” หมายความว่า เจ้าพนักงานกรมไปรษณีย์โทรเลข
- (๔) “กรม” หมายความว่า กรมไปรษณีย์โทรเลข
- (๕) “ที่ทำการไปรษณีย์” หมายความว่า ตลอดถึงโรงเรือนสิ่งปลูกสร้าง ห้องยานพาหนะ หรือสถานที่ทุกแห่งที่ใช้เป็นที่ทำการไปรษณีย์
- (๖) “ตู้ไปรษณีย์” หมายความว่า ที่รับไปรษณีย์ภัณฑ์ทุกชนิดซึ่งกรมไปรษณีย์โทรเลขจัดไว้
- (๗) “ถุงไปรษณีย์” หมายความว่า ตลอดถึง ถุง หีบ ห่อ ซอง หรือของหุ้มห่ออื่น ๆ สำหรับบรรจุไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ แม้ถุงนั้นจะมีไปรษณีย์ภัณฑ์อยู่หรือไม่ก็ตาม
- (๘) “ไปรษณียากร” หมายความว่า ค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียสำหรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ทางไปรษณีย์
- (๙) “ตราไปรษณียากร” หมายความว่า บัตรตราใด ๆ ซึ่งรัฐมนตรีจัดให้มีขึ้นเพื่อใช้เป็นค่าไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่น หรือจำนวนเงินที่จะต้องเสียในการส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ รวมทั้งตราไปรษณียากรสำหรับผนึก หรือตราไปรษณียากรที่พิมพ์ ดุน หรือแสดงไว้โดยวิธีอื่นบนซอง กระดาษห่อ ไปรษณีย์บัตรหรือสิ่งอื่น ๆ
- (๑๐)^๒ “ไปรษณีย์ภัณฑ์” หมายความว่า จดหมาย ไปรษณีย์บัตร ไปรษณีย์บัตรตอบรับ หนังสือกิตติยคดี ตัวอย่างหรือแบบสินค้า ของตีพิมพ์ทุกชนิด หนังสือพิมพ์ลงทะเลเบียน ห่อจดหมาย ห่อพัสดุ ธนาณัติ เช็คไปรษณีย์ หรือวัตถุอย่างอื่นที่นำมาใช้ในการสื่อสารไปรษณีย์
- (๑๑) “ธนาณัติ” หมายความว่า ตราสารซึ่งที่ทำการไปรษณีย์แห่งหนึ่ง สั่งให้ที่ทำการไปรษณีย์อีกแห่งหนึ่งจ่ายเงิน
- (๑๒) “ไปรษณีย์นิเทศ” หมายความว่า สมุดกฎข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไป อันพึงต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามสัญญาสากลไปรษณีย์
- (๑๓)^๓ “เช็คไปรษณีย์” หมายความว่า ตราสารสำหรับขายแก่ประชาชน เพื่อ

^๒ มาตรา ๔ (๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติไปรษณีย์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๓

^๓ มาตรา ๔ (๑๓) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติไปรษณีย์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประโยชน์ในการส่งเงินโดยเจ้าพนักงาน ณ ที่ทำการไปรษณีย์แห่งหนึ่ง ให้เจ้าพนักงาน ณ ที่ทำการไปรษณีย์แห่งใดแห่งหนึ่งจ่ายเงินให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งระบุนามไว้ หรือผู้ถือตราสารนั้น

หมวด ๒

อำนาจสิทธิ์ขาด

มาตรา ๕ รัฐบาลทรงไว้ซึ่งอำนาจสิทธิ์ขาดที่จะจัดการไปรษณีย์ และตั้งที่ทำการไปรษณีย์ภายในราชอาณาจักร

อำนาจนี้มอบหมายให้ไว้แก่กรมซึ่งมีสิทธิและหน้าที่จัดการไปรษณีย์ และตั้งที่ทำการไปรษณีย์ขึ้น ตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร และมีหน้าที่ทำกิจการต่างๆ อันเกี่ยวแก่การรวบรวม ส่ง จ่าย และส่งมอบไปรษณีย์ภัณฑ์ตามกฎหมาย ข้อบังคับ และคำสั่งที่ตั้งขึ้น การตั้งหรือเลิกที่ทำการไปรษณีย์ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ เมื่อกรมได้จัดการไปรษณีย์ขึ้นที่ใดแล้ว ห้ามมิให้บุคคลซึ่งไม่ได้รับอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น ส่ง จัดให้ส่ง ผูก ส่งมอบให้แก่ผู้อื่นเพื่อให้ไปส่ง นำส่ง หรือกระทำการอื่นเกี่ยวกับการนำส่งจดหมาย หรือไปรษณียบัตรโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

(๑) จดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินสามฉบับที่ฝากผู้เดินทาง โดยผู้รับฝากนั้นมิได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รางวัล หรือผลประโยชน์อย่างใด ๆ ในกรณีนั้น

(๒) จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่ได้จัดให้ผู้เดินทางหนังสือพิเศษถือไป และเกี่ยวข้องด้วยกิจธุระของผู้ฝาก หรือผู้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้นโดยเฉพาะ และผู้เดินทางหนังสือนั้นต้องห้ามมิให้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรจากผู้อื่น หรือนำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรให้แก่ผู้อื่น

(๓) จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่เกี่ยวข้องเฉพาะสินค้า หรือทรัพย์สินที่ส่งไปโดยทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ ซึ่งจะต้องส่งมอบพร้อมกับสินค้าหรือทรัพย์สินนั้นโดยมิต้องเสียค่าจ้าง รางวัล หรือได้ผลประโยชน์อย่างใดในการรับนำไป หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้น แต่จดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้น ต้องให้เจ้าพนักงานตรวจดูได้ และต้องมีคำว่า “จดหมายของผู้รับตราส่ง” หรือถ้อยคำอย่างอื่นทำนองเดียวกัน

มาตรา ๗ ภายใต้อำนาจแห่งมาตรา ๖ ห้ามมิให้บุคคลต่อไปนี้ นำส่ง รับ รวบรวม หรือส่งมอบจดหมาย หรือไปรษณียบัตร แม้ว่าตนจะได้รับเงินเดือนค่าจ้าง รางวัล หรือผลประโยชน์อย่างใด ๆ กล่าวคือ

(๑) ผู้ทำการรับขนของ หรือคนโดยสารโดยปกติ รวมทั้งผู้ขับ ลูกจ้าง หรือตัวแทนของบุคคลนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จดหมาย หรือไปรษณียบัตรอันเกี่ยวข้องกับของซึ่งรับขนนั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) เจ้าของ นาย ผู้บังคับการ หรือกะลาสีเรือ หรืออากาศยาน ที่ผ่านหรือแล่นไปตามแม่น้ำลำคลอง หรือในอากาศภายในราชอาณาจักร หรือแล่นผ่านไปตามฝั่งทะเล หรือระหว่างท่าเรือ หรือที่ใด ๆ ภายในราชอาณาจักร หรือระหว่างที่ใด ๆ ภายในและภายนอก ราชอาณาจักร หรือลูกจ้าง หรือตัวแทนของบุคคลนั้น ๆ เว้นแต่จดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้น เกี่ยวกับของที่รับขนนั้น หรือเป็นจดหมาย หรือไปรษณียบัตรที่ได้รับไว้เพื่อนำส่งไปโดยได้รับอำนาจจากกรม

มาตรา ๘ กรมไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในการที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งอยู่ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์สูญหาย ส่งผิด เน้นช้า ตกหัก หรือบุบสลาย เว้นไว้แต่ในกรณีพิเศษที่มีกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับระบุไว้แจ้งชัดว่าต้องเสียค่าทำขวัญ

มาตรา ๙ โดยอนุมัติของรัฐมนตรี อธิบดีอาจอนุญาตโดยออกเป็นข้อบังคับข้อสัญญาและเงื่อนไขทั่วไป หรือให้แต่เฉพาะบุคคลในกรณีพิเศษ

- (๑) ให้ตั้งที่ทำการไปรษณีย์ประเภทรับอนุญาตขึ้นภายในราชอาณาจักร
- (๒) ให้ส่ง นำส่ง หรือส่งมอบไปรษณีย์ภัณฑ์โดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์
- (๓) ให้ผู้อื่นรวบรวมไปรษณีย์ภัณฑ์ เพื่อส่งโดยทางไปรษณีย์ หรือโดยทางที่ได้ อนุญาตเป็นพิเศษตามมาตรา ๙
- (๔) ให้ทำกิจการอย่างอื่นทั่วไปตามที่เห็นสมควร เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๓

ไปรษณียากร

มาตรา ๑๐ รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราไปรษณียากร และค่าธรรมเนียมอื่นในการส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ทางไปรษณีย์ภายในราชอาณาจักร ตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือเกี่ยวแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ต่างประเทศ ซึ่งมีบทกำหนดไว้ตามสัญญาสากลไปรษณีย์และวางข้อบังคับกำหนดข้อสัญญาและเงื่อนไข ในการเรียกเก็บไปรษณียากรตามที่กำหนดไว้

มาตรา ๑๑ โดยอนุมัติของรัฐมนตรี อธิบดีอาจออกข้อบังคับ

- (๑) ให้เสียไปรษณียากรล่วงหน้าสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ส่งภายในราชอาณาจักรทุกประเภท หรือแต่บางประเภทและกำหนดวิธีที่จะต้องเสียไปรษณียากรล่วงหน้า
- (๒) กำหนดอัตราไปรษณียากรที่จะต้องเสียสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ภายในราชอาณาจักรเมื่อมิได้เสียไปรษณียากร หรือได้เสียล่วงหน้าไว้ไม่พอ
- (๓) กำหนดวิธีที่จะสั่งให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ต่อไปยังที่อื่นโดยไม่ต้องเสีย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ค่าธรรมเนียมหรือต้องเสียเพิ่มขึ้นอีก ตามแต่จะระบุไว้ในข้อบังคับ

(๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม “การส่งด่วน” คือ นำส่งนอกเวลาส่งธรรมดา สำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์เพิ่มขึ้น หรือใช้แทนอัตราไปรษณียากรที่ต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ว่าด้วยกิจการอย่างอื่นทั่วไปที่เกี่ยวข้องแก่ไปรษณียากร ข้อบังคับนี้ เมื่อได้โฆษณาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๒ ผู้รับไปรษณีย์ภัณฑ์ ซึ่งยังมีไปรษณียากรหรือค่าธรรมเนียมอื่นที่ต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้ค้างอยู่จำต้องชำระค่าไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่นนั้นในขณะที่รับไปรษณีย์ภัณฑ์ เว้นแต่จะส่งคืนเสียทันทีโดยมิได้เปิดผนึกหรืออ่านข้อความ

ถ้าอธิบดีเห็นว่าไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นได้มีผู้แกล้งส่งมาเพื่อเป็นเครื่องรบกวนผู้รับจะดไม่เรียกเก็บไปรษณียากรนั้นก็ได้ ถ้าผู้รับไม่ยอมรับ หรือส่งคืนไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งยังมีไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ค้างอยู่ตั้งกล่าวแล้ว หรือถ้าผู้รับตาย หรือหาตัวไม่พบ ผู้ฝาก จำต้องชำระค่าไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่นที่ค้างอยู่นั้นจนครบตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ เมื่อได้รับไปรษณีย์ภัณฑ์ที่จะต้องเสียภาษีจากที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ภายนอกราชอาณาจักร และเจ้าพนักงานได้เสียค่าภาษีนั้นให้แก่ด่านภาษีใดหรือณ ที่ใดแล้ว เงินค่าภาษีนั้นให้เรียกคืนได้เหมือนหนึ่งว่าเป็นไปรษณียากรที่ค้างอยู่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ในการเรียกร้องให้ใช้ไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่นสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ค้างอยู่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) เมื่อได้ยื่นไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีเครื่องหมายของเจ้าพนักงานแสดงว่าผู้รับไม่ยอมรับ หรือผู้รับตาย หรือหาตัวไม่พบ ให้ถือเป็นหลักฐานเบื้องต้นว่า การได้เป็นจริงตามข้อความที่ได้แสดงนั้น

(๒) ถ้าได้ความว่า ไปรษณีย์ภัณฑ์มาจากผู้ใด ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ฝากเว้นแต่จะพิสูจน์ให้เห็นเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๕ เครื่องหมายของเจ้าพนักงานกรมไปรษณีย์โทรเลขแห่งกรุงสยาม หรือต่างประเทศบนไปรษณีย์ภัณฑ์ใดแสดงว่าไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่นสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นยังค้างอยู่ ให้ถือเป็นหลักฐานเบื้องต้นว่า จำนวนเงินตามที่ปรากฏนั้นได้ค้างอยู่จริง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๔
ตราไปรษณียากร

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีจัดให้มีตราไปรษณียากรชนิดต่างๆ และบอกมูลค่าตามที่เห็นว่าจำเป็น และให้มีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขราคาตราไปรษณียากรนั้น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ตราไปรษณียากรที่ได้จัดให้มีขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขราคานั้น ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ โดยอนุมัติของรัฐมนตรี อธิบดีอาจออกข้อบังคับ

- (๑) ว่าด้วยการจ่าย ขาย เก็บรักษา และใช้ตราไปรษณียากร
- (๒) กำหนดราคาตราไปรษณียากรที่จะขาย
- (๓) ระบุบุคคลที่จะขายตราไปรษณียากร กับวางอัตราและเงื่อนไขในการขาย
- (๔) กำหนดหน้าที่และสินจ้าง ที่จะให้แก่ผู้ขายตราไปรษณียากร
- (๕) วางเงื่อนไขในการปรุตราไปรษณียากร การลบเลือน ทำให้เสียสภาพและว่าด้วยตราไปรษณียากรอย่างใด ควรรับหรือไม่ควรรับไว้ใช้เป็นค่าไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่น
- (๖) แสดงประเภทไปรษณียภัณฑ์ที่อาจเสียไปรษณียากรเป็นเงิน และใช้เครื่องหมายอย่างอื่นประทับแทนตราไปรษณียากรเป็นค่าไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่นที่ต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ว่าด้วยกิจการอย่างอื่นทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับตราไปรษณียากร

หมวด ๕
การรับและส่งไปรษณียภัณฑ์

มาตรา ๑๘ ไปรษณียภัณฑ์อันจะส่งทางไปรษณีย์นั้น จะต้องให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น และกฎข้อบังคับที่ได้ตั้งขึ้น

มาตรา ๑๙ ไปรษณียภัณฑ์นั้น ให้ถือว่าอยู่ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ ตั้งแต่เวลาที่ได้อุดลงในตู้ไปรษณีย์ หรือได้มอบให้แก่เจ้าพนักงานประจำที่ทำการไปรษณีย์ จนถึงเวลาที่ได้อัดส่งถึงผู้รับ หรือส่งกลับคืนมายังผู้ฝาก หรือได้จัดการเป็นอย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๐ ผู้ฝากมีสิทธิที่จะถอนไปรษณียภัณฑ์นั้นคืนจากที่ทำการไปรษณีย์ หรือเปลี่ยนชื่อหรือที่อยู่หรือให้จัดการแก่ไปรษณียภัณฑ์นั้นเป็นอย่างอื่นได้ตลอดเวลาที่ ไปรษณียภัณฑ์นั้นยังอยู่ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์

มาตรา ๒๑ โดยอนุมัติของรัฐมนตรี อธิบดีอาจออกข้อบังคับว่าด้วยการรับและ ส่งไปรษณียภัณฑ์ทางไปรษณีย์ทั่วไป แต่โดยเฉพาะไม่ลบล้างอำนาจทั่วไป คือ

- (๑) ระบุชนิดวัตถุที่ไม่อนุญาตให้ส่งทางไปรษณีย์
 - (๒) วางเงื่อนไขในการส่งวัตถุทางไปรษณีย์
 - (๓) วางระเบียบการกัก และจำหน่ายวัตถุ ที่ส่งทางไปรษณีย์อันเป็นของ ต้องห้ามหรือต้องพิกัตภาษี หรือฝ่าฝืนต่อกฎข้อบังคับที่ได้ตั้งขึ้น
 - (๔) จำแนกประเภท และวางระเบียบว่าด้วยสำนวน ขนาดน้ำหนัก เครื่องหุ้มห่อ และการผูกมัด กับการใช้ไปรษณียภัณฑ์
 - (๕) วางระเบียบการออกไปรับ การออกและรับใบสำคัญในการรับและ ส่ง ไปรษณียภัณฑ์ และกำหนดจำนวนเงินที่จะต้องเสียนอกจากไปรษณียากร สำหรับใบรับและ ใบสำคัญนั้น
 - (๖) กำหนดประเภทไปรษณียภัณฑ์อันควรอยู่ในลำดับจ่าย หรือส่งก่อนและหลัง ตามที่จำเป็น
 - (๗) กำหนดเวลาและวิธีให้รับและส่งไปรษณียภัณฑ์
- ข้อบังคับนี้เมื่อได้โฆษณาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๒ ให้อธิบดีจัดทำ ไปรษณียนิเทศขึ้น เพื่อใช้ประกอบกับ พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขตัดตอนเพิ่มเติมหรือยกเลิกเพิกถอนเสียได้ เป็นคราวๆ

ไปรษณียนิเทศนั้น เมื่อได้รับอนุมัติของรัฐมนตรีและได้โฆษณาแล้ว ให้ใช้บังคับ ได้

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้บุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งวัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อ ป้องกันพอ หรือวัตถุระเบิดหรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิต หรือสิ่งของที่มีสภาพอัน น่าจะก่อให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณียภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้า พนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับหรือเงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้บุคคลใดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งไปรษณียภัณฑ์อันเห็นได้ ประจักษ์ว่ามีถ้อยคำ เครื่องหมาย หรือลวดลายเป็นเลี่ยนหนามแผ่นดิน หรือหยาบช้าลามกหรือ เป็นที่ยุยงส่งเสริมให้มีการกำเริบหรือหยาบคาย หรือชู้เชิญ หรือกรรโชก หรือฝรุสวาทอย่าง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร้ายแรง หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมาย

มาตรา ๒๕ ไปรษณีย์ภัณฑ์ใดที่ส่งทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีอาจมีคำสั่งตามควรแก่กรณีกล่าวคือ

(๑) ให้กักไว้หรือส่งต่อไป หรือส่งกลับคืนไปยังผู้ฝาก หรือให้จำหน่ายเป็นอย่างอื่น

(๒) ให้เปิดตรวจ หรือทำลายเสียได้ ถ้าจำเป็นและเมื่อทำลายแล้ว ให้แจ้งไปให้ผู้ฝากทราบ

(๓) ให้ส่งตรงไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อมีเหตุสงสัยว่าเป็นความผิดอาญาเพื่อจัดการฟ้องร้อง

มาตรา ๒๖ ในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือในเวลาสงคราม รัฐมนตรีหรือเจ้าพนักงานคนใดที่ได้รับอำนาจพิเศษจากรัฐมนตรี เพื่อการนี้อาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้งดการส่งหรือกักไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทใด ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์นั้นไว้ได้ หรือให้จัดการจำหน่ายโดยวิธีใดแล้วแต่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งจะได้กำหนด

มาตรา ๒๗ ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นว่า ไปรษณีย์ภัณฑ์ใดเป็นจดหมายหรือไปรษณีย์บัตร หรือเป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายข้อบังคับและคำสั่งที่ได้ตั้งขึ้น ให้ถือเอาคำวินิจฉัยของอธิบดี แต่รัฐมนตรีอาจแก้ไขคำวินิจฉัยนั้นได้เมื่อเห็นสมควร

หมวด ๖

การลงทะเบียนและการประกัน

มาตรา ๒๘ ผู้ฝากอาจขอให้ลงทะเบียนหรือประกันไปรษณีย์ภัณฑ์ ๓ ที่ทำการไปรษณีย์ ตามกฎหมายข้อบังคับที่ได้ตั้งขึ้น

มาตรา ๒๙ กรมจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในการที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนสูญหายไป หรือไปรษณีย์ภัณฑ์รับประกันแตกหัก หรือสูญหายไป ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ตามข้อบังคับที่ใช้อยู่เวลานั้น เว้นไว้แต่การแตกหักหรือสูญหายนั้น เกิดแต่เหตุสุดวิสัย หรือเกิดแต่สภาพแห่งไปรษณีย์ภัณฑ์นั่นเอง หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ฝากหรือผู้รับ

มาตรา ๓๐ เมื่อกรมจะต้องใช้ราคาไปรษณีย์ภัณฑ์ที่แตกหักหรือสูญหายไปนั้น โดยที่ผู้ฝากได้ระบุแจ้งราคาไว้แล้วให้ถือว่ากรมระบุแจ้งราคาไว้นั้น เป็นข้อสันนิษฐานว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นมีราคาตามที่ได้ระบุแจ้งไว้ แต่ทั้งนี้ผู้ฝากจะเรียกค่าสินไหมทดแทนเกินกว่ากำหนดราคาที่ได้ระบุแจ้งไว้นั้นหาได้ไม่

มาตรา ๓๑ ผู้รับ หรือผู้ฝากมีสิทธิที่จะขอให้เปิดไปรษณีย์ภัณฑ์ที่จะส่งมอบแก่ตนก่อนรับต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นั้นทำบันทึกแสดงพฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏแก่ตนไว้ แล้วลงลายมือชื่อทั้งสองฝ่ายไว้เป็นสำคัญ

มาตรา ๓๒ ในเรื่องความรับผิดชอบของกรมในการที่ไปรษณีย์ภัณฑ์แตกหักหรือสูญหายนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดปีหนึ่งนับแต่วันส่งมอบ หรือวันที่ควรจะได้นำส่งมอบ

มาตรา ๓๓ โดยอนุมัติของรัฐมนตรี อธิบดีอาจออกข้อบังคับว่าด้วยการลงทะเบียน และการประกันไปรษณีย์ภัณฑ์ทั่วไป แต่โดยเฉพาะไม่ลบล้างอำนาจทั่วไป คือ

(๑) กำหนดว่าไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทใด ที่อาจให้ลงทะเบียนหรือเอาประกันได้ หรือต้องบังคับให้ลงทะเบียนหรือให้เอาประกัน

(๒) กำหนดว่าไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ต้องบังคับให้ลงทะเบียนหรือเอาประกัน ซึ่งได้ส่งไปโดยมิได้ลงทะเบียนหรือเอาประกันนั้นให้ส่งกลับคืนแก่ผู้ฝาก หรือให้ส่งต่อไปยังผู้รับ หรือให้จัดการเป็นอย่างอื่น

(๓) จำกัดจำนวนเงิน สำหรับลงทะเบียน หรือรับประกันไปรษณีย์ภัณฑ์ และจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทน

(๔) วางระเบียบที่ต้องเสียไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่นสำหรับลงทะเบียน หรือรับประกัน และการออกใบรับใบสำคัญสำหรับการลงทะเบียนหรือรับประกันนั้น

(๕) กำหนดเวลาและระเบียบว่าด้วยการจัดส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน หรือรับประกันที่ส่งมอบแก่ที่ทำการไปรษณีย์

ข้อบังคับนี้เมื่อได้โฆษณาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๔ ถ้ากรมได้ทำความตกลงไว้กับต่างประเทศเป็นพิเศษว่าด้วยการรับและส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนหรือรับประกันทางไปรษณีย์ไว้อย่างใด ให้ใช้ความตกลงนั้นเป็นข้อบังคับ

หมวด ๗

ไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้

มาตรา ๓๕ อธิบดีอาจออกข้อบังคับว่าด้วยวิธีจำหน่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ไม่สามารถส่งได้เพราะเหตุใดเหตุหนึ่งซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้ แต่โดยเฉพาะไม่ลบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ล้างอำนาจทั่วไป คือ

(๑) กำหนดเวลาให้ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางเก็บรักษาไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้
พักไว้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์นั้น

(๒) จัดให้มีการโฆษณาบัญชีไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้ทุกประเภทหรือแต่บาง
ประเภท

ไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้นั้น เมื่อได้พักไว้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางครบ
กำหนดเวลาแล้ว ให้ส่งกลับไปยังที่ทำการไปรษณีย์ต้นทาง เพื่อคืนให้แก่ผู้ฝาก หรือให้ส่งตรงไป
ยังกรม

มาตรา ๓๖ ไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้ที่กรมได้รับไว้ตามมาตรา ๓๕ ให้จัดการตั้ง
ต่อไปนี้

(๑) ถ้าสามารถจะส่งได้ ให้สลักหลังเสียใหม่แล้วส่งไปยังผู้รับโดยทางไปรษณีย์
(๒) ถ้าจะทำดังกล่าวมาแล้วไม่ได้ ให้เจ้าพนักงานผู้ถืออธิบดีได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อการ
นี้เปิดไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นออก เพื่อให้ทราบชื่อและที่อยู่ของผู้ฝาก แต่จำต้องสงวนข้อความที่ได้
ทราบนั้นไว้เป็นความลับ แล้วให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นคืนไปยังผู้ฝากทางไปรษณีย์ โดยมีต้องเสีย
ค่าธรรมเนียม หรือจะต้องเสียอีกตามแต่จะกำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๓๗ ไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้ ที่ไม่สามารถจะจัดการให้เป็นไปตามมาตรา
๓๖ ให้กักไว้มีกำหนดเวลาต่อไปอีก หรือให้จัดกาสถานใดแล้วแต่จะได้วางไว้ในข้อบังคับ แต่ถ้า

(๑) เป็นจดหมายและไปรษณียบัตรให้ทำลายเสีย
(๒) เป็นทรัพย์สินซึ่งไม่อาจเสื่อมสูญโดยสภาพ ซึ่งพบในไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งไม่ได้
ให้กักไว้มีกำหนดหนึ่งปี เมื่อพ้นกำหนดเวลานั้นแล้ว ไม่มีผู้ใดมาอ้างว่ามีสิทธิในทรัพย์สินนั้น ให้
ตกเป็นสิทธิของรัฐบาล

หมวด ๘

ถุงไปรษณีย์ส่งทางเรือ

มาตรา ๓๘ นายเรือของเรือทุกลำที่จะออกจากท่าหรือที่แห่งหนึ่งภายใน
ราชอาณาจักร ไปยังท่าหรือที่อีกแห่งหนึ่งภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร จำต้องรับถุงไปรษณีย์
ที่เจ้าพนักงานคนใดคนหนึ่งนำมามอบให้เพื่อส่งไปกับเรือนั้นและต้องออกใบรับให้ และเมื่อถึงท่า
หรือที่ต้องส่งถุงไปรษณีย์นั้นแล้วให้นำส่งโดยมิชักช้า

มาตรา ๓๙ เจ้าของเรือทุกลำหรือตัวแทน ที่กำหนดจะส่งเรือออกจากท่าใดใน
ราชอาณาจักรไปยังท่าอื่นภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร จำต้องแจ้งความบอกวันและเวลาที่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรือจะออกเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานประจำที่ทำการไปรษณีย์ทราบในเวลาอันสมควร กับทั้งให้บอกชื่อท่าหรือที่ซึ่งเรือจะแวะด้วย ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงกำหนดวันและเวลาที่เรือจะออก ก็ให้แจ้งความเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานทราบทันที เพื่อเจ้าพนักงานนั้นจะได้แจ้งความให้ประชาชนทราบวันและเวลาปิดไปรษณีย์ ที่จะส่งไปกับเรือนั้น

มาตรา ๔๐ ภายหลังเวลาปิดไปรษณีย์ที่จะส่งไปกับเรือเจ้าพนักงานซึ่งได้รับอำนาจจากอธิบดีหรือจากผู้แทนอธิบดีอาจลงไปอยู่ในเรือเพื่อรับไปรษณีย์ภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งได้เสียไปรษณียากรล่วงหน้าครบถ้วนแล้วที่มีผู้นำมาฝากที่เรือ จนถึงเวลาเรือออกเพื่อให้ส่งไปกับเรือนั้น ให้นายเรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานเพื่อได้กระทำการตามหน้าที่โดยสะดวกทุกอย่าง

มาตรา ๔๑ ถ้าไม่มีเจ้าพนักงานอยู่ในเรือนั้น นายเรืออาจรับไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ได้เสียไปรษณียากรล่วงหน้าครบถ้วนแล้วไว้ได้และให้นำไปรษณีย์ภัณฑ์นั้น ๆ ส่งต่อที่ทำการไปรษณีย์หรือที่ท่าหรือที่ใดที่จะต้องส่งไปรษณีย์ภัณฑ์นั้น

มาตรา ๔๒ (๑) นายเรือที่มาถึงท่าใดในราชอาณาจักรต้องรีบจัดการนำส่งบรรดาไปรษณีย์ภัณฑ์หรือถุงไปรษณีย์ซึ่งอยู่ในเรือที่สลักหลังส่งถึงท่านั้น และส่งมอบต่อที่ทำการไปรษณีย์ที่ท่านั้น หรือต่อเจ้าพนักงานซึ่งได้รับอำนาจจากอธิบดีเพื่อการนี้

(๒) ถ้านายเรือลำใดมีไปรษณีย์ภัณฑ์หรือถุงไปรษณีย์ที่สลักหลังส่งยังที่แห่งอื่นภายในราชอาณาจักร เมื่อเรือนั้นมาถึงท่า ให้นายเรือรับรายงานต่อเจ้าพนักงานประจำที่ทำการไปรษณีย์แห่งท่านั้น และให้กระทำตามที่เจ้าพนักงานผู้นั้นจะสั่ง

(๓) ในทำที่นายเรือจะต้องรายงานนั้น ให้นายเรือลงนามในใบปฏิญาณว่าได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นที่ได้รับอำนาจจากอธิบดีใบปฏิญาณนี้ให้ผู้ที่อยู่รู้เห็นในขณะนั้นลงนามเป็นพยานไว้ด้วย

(๔) ถ้าเรือลำใดจำต้องเข้าท่า หรือแวะที่แห่งใดนอกทางที่กำหนด ให้นายเรือลำนั้นแจ้งความต่อเจ้าพนักงาน หรือต่อเจ้าพนักงานผู้ปกครองท้องที่ ซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดว่าในเรือนั้นมีไปรษณีย์มาด้วยและถ้าเจ้าพนักงานนั้นสั่งประการใดให้ปฏิบัติตาม

มาตรา ๔๓ รัฐมนตรีอาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงินบำเหน็จที่จะให้แก่นายเรือเพื่อทำ การรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ในนามของกรม และนายเรือที่เรือจะออกจากท่าใดในราชอาณาจักร เมื่อได้รับถุงไปรษณีย์ไว้เพื่อนำไปแล้ว มีสิทธิที่จะร้องขอและรับเงินบำเหน็จที่ควรได้ ในการนำส่งถุงไปรษณีย์และของในถุงนั้นตามความในมาตรานี้

มาตรา ๔๔ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ได้เข้ามาถึงกรุงเทพฯ จากประเทศใด ๆ ภายในราชอาณาจักร โดยยานพาหนะใด ๆ ต้องมอบให้แก่เจ้าพนักงานประจำที่ทำการไปรษณีย์ที่อยู่ใกล้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่สุดทันที

หมวด ๙

สิทธิพิเศษในการรับส่งไปรษณีย์

มาตรา ๔๕ บรรดาบุคคล สัตว์ หรือยานพาหนะอย่างใด ๆ ที่รับส่งแต่เฉพาะถุงไปรษณีย์นั้น ถ้ามีค่าผ่านทางที่จะต้องเสีย ให้ยกเว้นไม่ต้องเสีย

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว หรือกีดกันบุคคล สัตว์ หรือยานพาหนะอย่างใด ๆ ที่จะไปรับหรือใช้ให้ไปรับถุงไปรษณีย์ หรือที่กำลังรับส่งถุงไปรษณีย์

มาตรา ๔๗ ถ้าถุงไปรษณีย์ที่ส่งไปทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศนั้นไม่อาจส่งไปยังที่ซึ่งจะส่งถึงได้ เพราะมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ให้เป็นหน้าที่ของบุคคลทุกคนที่สามารถช่วยได้ ช่วยเหลือจนเต็มกำลัง เพื่อให้ถุงไปรษณีย์นั้นส่งไปถึงที่ได้โดยเร็วที่สุด

มาตรา ๔๘ บุคคลผู้รับขนส่งของ หรือคนโดยสาร เพื่อบำเหน็จเป็นทางค้าปกติของตนจำต้องรับขนส่งไปรษณีย์ภัณฑ์หรือถุงไปรษณีย์ ซึ่งอธิบดีจะกำหนดให้ส่งและให้ได้รับค่าระวางพาหนะสำหรับการบิน ตามแต่จะได้ตกลงกันเป็นครั้งคราว

มาตรา ๔๙ ถ้ามีข้อโต้เถียงเกิดขึ้นด้วยเรื่องสัญญาหรือเงื่อนไขการค้าพาหนะกิติ ซึ่งไม่สามารถจะตกลงกันได้ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิที่จะตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นฝ่ายละคน แต่ถ้าฝ่ายใดละเลยเสีย ไม่เลือกตั้งอนุญาโตตุลาการ อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้เลือกตั้งอนุญาโตตุลาการแทนฝ่ายที่ละเลยนั้นได้ เพื่อวินิจฉัยข้อโต้เถียงนั้น

ถ้าความเห็นของอนุญาโตตุลาการก้ำกึ่งไม่ตกลงกัน อนุญาโตตุลาการอาจเลือกตั้งผู้เป็นประธานขึ้นคนหนึ่ง เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

ถ้าอนุญาโตตุลาการไม่ตกลงกันในการเลือกตั้งผู้เป็นประธานก็ให้ร้องขอต่อศาลให้เลือกตั้งผู้เป็นประธานขึ้น

หมวด ๑๐

ธนาณัติ

มาตรา ๕๐ กรมอาจจัดให้มีการรับส่งเงินจำนวนหนึ่งจำนวนใดทางธนาณัติ และอาจเรียกเก็บเงินค่าส่วนลด หรือค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๑ โดยอนุมัติของรัฐมนตรี อธิบดีอาจวางระเบียบว่าด้วยธนาณัติและ
จ่ายเงินตามธนาณัติ กับทั้งบุคคลที่จะจ่ายหรือรับเงินตลอดถึงเวลาและวิธีจ่าย

มาตรา ๕๒ เมื่อไม่สามารถจะจ่ายเงินตามธนาณัติให้แก่ผู้รับ เพราะเหตุที่ผู้รับ
ตาย หรือล้มละลาย กรมมีอำนาจที่จะจ่ายเงินจำนวนนั้นให้แก่ทายาท หรือผู้จัดการทรัพย์สินมรดก
ของผู้รับ หรือแก่เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์ ฯลฯ แล้วแต่กรณีเมื่อบุคคลนั้น ๆ แสดงหลักฐานแห่ง
ฐานะของตนดังกล่าวข้างต้นได้จนเป็นที่พอใจ

มาตรา ๕๓ บุคคลใดซึ่งฝากเงินไปโดยทางธนาณัติ และถ้าเงินนั้นยังมีได้จ่าย
ให้แก่ผู้รับ อาจขอให้จ่ายเงินตามธนาณัตินั้นคืนแก่ตน หรือให้จ่ายแก่บุคคลอื่นนอกจากผู้รับเดิม
ได้แล้วแต่จะสั่ง

ถ้าหาตัวผู้รับและผู้ฝากธนาณัติไม่ได้ให้กรมโฆษณาหาตัวผู้รับและผู้ฝากเมื่อพ้น
กำหนดหนึ่งปีนับแต่วันโฆษณาผู้รับหรือผู้ฝากจะเรียกเงินตามจำนวนนั้นคืนหาได้ไม่

มาตรา ๕๔ เมื่อเจ้าพนักงานได้จ่ายเงินให้แก่บุคคลใดตามธนาณัติเกินกว่า
จำนวนที่ควรจ่ายให้แก่บุคคลนั้นก็ดี หรือได้จ่ายเงินให้แก่บุคคลใดตามธนาณัติซึ่งควรจ่ายให้แก่
บุคคลอื่นก็ดี ให้กรมแจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลนั้นให้ใช้เงินที่จ่ายไปโดยมิชอบนั้นคืน
ภายในเวลาอันสมควร

มาตรา ๕๕ เมื่อเจ้าพนักงานได้จ่ายเงินตามธนาณัติให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดที่
นำธนาณัติ หรือใบเสร็จใบสำคัญหรือใบแจ้งความสำหรับธนาณัติมาแสดงว่าเป็นผู้รับเงินหรือ
ตัวแทนไปแล้ว กรมเป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในเงินจำนวนนั้น

ห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องกรมในการจ่ายเงินตามธนาณัติเนิ่นช้าเพราะเหตุสุวิสัยหรือ
ประมาทเลินเล่อ หรือละเว้น หรือผิดหลง หรือกลฉ้อฉล หรือยกยอก หรือด้วยความตั้งใจกระทำ
หรือเป็นด้วยความละเลยของเจ้าพนักงาน แต่ในกรณีเช่นนี้ให้ส่งมอบเงินตามจำนวนในธนาณัติ
นั้นให้แก่ผู้รับ หรือผู้ฝาก

ห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องกรมเพราะเหตุที่จ่ายเงินผิด เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่
ได้ออกธนาณัติ กรมไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าจำนวนเงินในธนาณัติ และไม่ต้องรับผิดชอบถ้าการจ่ายเงิน
ตามธนาณัตินั้นได้จ่ายผิดไป เพราะเหตุที่ผู้ฝากบอกชื่อและที่อยู่ของผู้รับไม่ถูกต้องหรือไม่บริบูรณ์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑๑

การตรวจค้น จับกุม ฟ้องร้อง และบทลงโทษ

ส่วนที่ ๑

ความผิดที่เจ้าพนักงานกรมกระทำขึ้น

มาตรา ๕๖ ผู้ใดเป็นเจ้าของงานไปรษณีย์ หรือเป็นผู้มีหน้าที่ราชการติดต่อกับที่ทำการไปรษณีย์ หรือตู้ไปรษณีย์ เชื้อนแซหรือทำให้เนิ่นช้าในการนำส่ง หรือส่งมอบถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์หรือธนาณัติ หรือกระทำให้เกิดเสียหายแก่สิ่งเหล่านั้นโดยเจตนา ผู้นั้นมี ความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าวัน หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดซึ่งทำให้ให้นำส่งถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ระหว่างส่งทางไปรษณีย์ และเวลาที่ใช้ให้ทำการนั้นได้มอบให้เป็นหน้าที่จดและรักษาบัญชีได้ จดหรือมอบให้ผู้อื่นจดข้อความเท็จลงในบัญชี โดยเจตนาจะทำให้หลงเชื่อว่าตนได้ไปถึงที่ หรือได้นำส่งถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นแล้ว ซึ่งความจริงไม่ได้ไปถึงที่หรือไม่ได้นำส่ง ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดเป็นเจ้าของงานกรมกระทำผิดหน้าที่ของตน เปิดหรือยอมให้ผู้อื่นเปิดถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือตั้งใจกักหรือหน่วงเหนี่ยว หรือยอมให้ผู้อื่นกักหรือหน่วงเหนี่ยวถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินพันบาท

แต่มาตรานี้ ไม่เกินความถึงการเปิด หรือกัก หรือหน่วงเหนี่ยวถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามคำสั่งของรัฐมนตรี หรือศาลที่มีอำนาจ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน

(ก) ลงเครื่องหมายของราชการบนถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ผิด โดยเจตนาทุจริต

(ข) เปลี่ยนแปลง ขูดลบ หรือทำให้เครื่องหมายของราชการบนถุงไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์สูญหาย โดยเจตนาทุจริต

(ค) เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำการไปรษณีย์อย่างใด ๆ เรียกหรือรับเงินเป็นค่าไปรษณีย์ากร ซึ่งตนรู้อยู่แล้วว่าเรียกไม่ได้ตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๖๐ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน โดยเจตนาทุจริตส่งทางไปรษณีย์ หรือบรรจุลงในถุงไปรษณีย์ ซึ่งไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ยังมิได้เสียไปรษณียากรให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎข้อบังคับและคำสั่งที่ได้ตั้งขึ้น ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสองพันบาท

ส่วนที่ ๒

ความผิดอย่างอื่น

มาตรา ๖๑ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๖ คือ

(ก) นำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ภายในเขตซึ่งกรมมีสิทธิพิเศษที่จะทำการนี้ได้ฝ่ายเดียว

(ข) กระทำการอย่างใด ๆ ที่เกี่ยวแก่การนำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ ภายในเขตซึ่งกรมมีสิทธิพิเศษที่จะทำการนี้ได้ฝ่ายเดียว

(ค) ส่งหรือขอใ้รับ หรือส่งมอบจดหมาย หรือไปรษณียบัตรเพื่อใ้ส่งโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ ภายในเขต ซึ่งกรมมีสิทธิพิเศษที่จะทำการนี้ได้ฝ่ายเดียว

(ง) รวบรวมจดหมาย หรือไปรษณียบัตร เพื่อส่งไปทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์เว้นแต่ใ้สิทธิพิเศษดังกล่าวข้างต้น

ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตามจำนวนจดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินฉบับละสิบบาท

มาตรา ๖๒ ผู้ใดรวบรวมจดหมาย หรือไปรษณียบัตรหลายฉบับ ถึงบุคคลหลายคน เข้าในห่อหรือซองเดียวกันเพื่อส่งทางไปรษณีย์เป็นห่อจดหมาย หรือตนรู้อยู่แล้ว ขอใ้รับ หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรเพื่อใ้ส่งเป็นห่อจดหมาย เว้นแต่ใ้สิทธิพิเศษดังกล่าวข้างต้น ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตามจำนวนจดหมาย หรือไปรษณียบัตรไม่เกินฉบับละสิบบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใ้ใดนำส่ง ใ้รับ ขอใ้รับ หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรหรือรวบรวมจดหมายหรือไปรษณียบัตรเป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๗ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตามจำนวนจดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินฉบับละยี่สิบบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใ้ใดส่ง ขอใ้รับ หรือจัดทำขึ้นแล้วส่งไปเพื่อใ้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์หรือสิ่งใ้ใด ๆ ทางไปรษณีย์ เป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๒๓ หรือ ๒๔ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดเอาไฟเผา หรือเอาไม้ขีดไฟใส่ในตู้ไปรษณีย์ หรือเอาวัตถุระเบิดใส่ในหรือที่ตู้ไปรษณีย์ หรือวัตถุที่น่าเป็นอันตรายสิ่งโสโครก สิ่งมีพิษหรือของน้ำอย่างใด ๆ เทหรือใส่ในหรือที่ตู้ไปรษณีย์ หรือทำให้เสียหายแก่ตู้ไปรษณีย์ หรือกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นการเสียหายแก่ตู้ไปรษณีย์ หรือเครื่องประกอบและอุปกรณ์หรือของในตู้ไปรษณีย์ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดปิดกระตาดแจ้งความ ปิดประกาศ หรือคำแจ้งความ หรือปิดบัญชีป้าย หรือสิ่งใด ๆ หรือกระทำการใด ๆ ให้เปื้อน หรือให้เสียหายแก่ที่ทำการไปรษณีย์หรือตู้ไปรษณีย์ โดยไม่มีอำนาจที่จะทำได้ตามกฎหมาย ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ใดซึ่งบังคับไว้โดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ทำการปฏิญาณอันเกี่ยวแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ หรือของในไปรษณีย์ภัณฑ์หรือราคาของนั้นที่ต้องส่งไปทางไปรษณีย์กล่าวข้อความใดในการปฏิญาณที่ตนรู้ หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นเท็จ หรือที่ตนไม่เชื่อว่าเป็นจริง ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

ถ้าการปฏิญาณที่เป็นเท็จนั้น ได้กระทำให้ขึ้นข้อโทษกรมให้ปรับไม่เกินสี่ร้อยบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดเป็นนายเรือ

(ก) ละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘

(ข) ละเลยไม่นำส่งถุงไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ตนต้องกระทำตามมาตรา ๔๒ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควรซึ่งเป็นหน้าที่ของตนที่จะต้องนำสืบ

(ค) ไม่ยอมหรือจงใจละเว้นไม่ส่งมอบถุงไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อยู่ในความปกครองของตนให้แก่บุคคลที่ได้แต่งตั้งไว้ให้เป็นผู้รับ ในเมื่อเรือจอดอยู่ที่ด่านตรวจป้องกันโรค

(ง) ไม่ยอมหรือจงใจละเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ซึ่งจำต้องกระทำตามมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐

ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท

มาตรา ๖๙ ผู้ใดเป็นนายเรือที่มาถึงท่าหรือที่แห่งใด ในราชอาณาจักรหรือเป็นคนประจำเรือนั้น ภายหลังจากที่ได้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ที่อยู่บนเรือทั้งหมด หรือแต่ส่วนใดไปยังที่ทำการไปรษณีย์ประจำท่าที่เรือมาถึงนั้นแล้ว ยังมีไปรษณีย์ภัณฑ์ซึ่งกรรมสิทธิ์พิเศษแต่ฝ่ายเดียวที่จะต้องส่งไปยังที่ทำการไปรษณีย์นั้นเหลืออยู่ในหีบหรือในความปกครอง หรือในความยึดถือของตนโดย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ความรู้สึกละเลยไม่นำส่ง ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตามจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นไม่เกิน
สิ่งละร้อยบาท

ผู้ใดเป็นนายเรือหรือบุคคลประจำเรือดังกล่าวในวรรคก่อน เมื่อเจ้าพนักงานได้
เรียกร้องให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นแล้วหน่วงเหนี่ยวหรือกักไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นไว้ผู้นั้นมีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับตามจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่เกินสิ่งละสองร้อยบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ใดขัดขวาง กีดกัน หน่วงเหนี่ยว กักหรือทำให้เนิ่นช้าต่อการนำส่ง
ถุงไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือด้วยอุบายอย่างใด ๆ เปิดถุง
ไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตาม
พระราชบัญญัตินี้ หรือตามคำสั่งของรัฐมนตรี หรือของศาลที่มีอำนาจ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรานี้ ไม่ตัดอำนาจที่จะกักเจ้าพนักงานหรือบุคคลใดที่กำลังนำส่งถุงไปรษณีย์
หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ โดยมีข้อหาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายลักษณะ
อาชญาหรือกฎหมายอื่นที่ใช้อยู่ในเวลานั้น

มาตรา ๗๑ ผู้ใดยึด หรือจงใจซ่อนเร้น เก็บ หรือกักถุงไปรษณีย์ หรือ
ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์โดยเจตนาทุจริต หรือเมื่อเจ้าพนักงานได้ร้องขอ
ละเลยไม่ยอมมอบถุงไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ อันควรมอบให้แก่ผู้อื่น ผู้นั้นมีความผิดต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๗๒ ผู้ใดที่เจ้าพนักงานต้องการให้ช่วยเหลือในการส่งถุงไปรษณีย์ใน
ขณะที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ดังกล่าวไว้ในมาตรา ๔๗ ไม่ยอมรับ หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำร้องขอ
โดยความจงใจ และไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๗๓ ผู้ใดเป็นผู้รับขน ละเลยหรือไม่ยอมรับขนส่งถุงไปรษณีย์หรือ
ไปรษณีย์ภัณฑ์ ที่อธิบดีกำหนดให้ส่งดังกล่าวไว้ในมาตรา ๔๘ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร ซึ่งเป็น
หน้าที่ของตนที่จะต้องนำสืบ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๗๔ ผู้ใดซึ่งกรมได้อนุญาตให้ตั้งที่ทำการไปรษณีย์ประเภทรับอนุญาต
หรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ขายตราไปรษณียากร

(ก) เรียกเอาราคาตราไปรษณียากรจากผู้ซื้อสูงกว่าหรือต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้
ในข้อบังคับ อันได้ตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๗ (๒) ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(ข) กระทำความผิดต่อข้อบังคับอื่น ที่ได้ตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นมีความผิด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๗๕ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งไม่ได้รับอำนาจจากกรมปิดถ้อยคำ ตัวอักษร หรือเครื่องหมายตามที่ระบุไว้ต่อไปนี้ หรือให้ถ้อยคำ ตัวอักษร หรือเครื่องหมายนั้น ๆ ปรากฏอยู่ที่ เรือรบ กำแพง ประตู หน้าต่าง ทึบ เสา หรือที่อื่นอันเป็นของตน หรืออยู่ในความคุ้มครองของตน กล่าวคือ

(ก) คำว่า “ที่ทำการไปรษณีย์” หรือ “ตู้ไปรษณีย์” ประกอบด้วยถ้อยคำ ตัวอักษร หรือเครื่องหมายใดๆ ที่แสดงให้เห็นหรือสื่อให้เห็น หรืออาจชักนำให้ประชาชนเชื่อว่าเป็นที่ทำการไปรษณีย์ หรือตู้ไปรษณีย์

(ข) ถ้อยคำ ตัวอักษร หรือเครื่องหมายใดๆ ที่แสดงให้เห็น หรือสื่อให้เห็นหรืออาจชักนำให้ประชาชนเชื่อว่าเรือรบหรือที่นั้น ๆ เป็นที่ทำการไปรษณีย์ หรือตู้ไปรษณีย์ ผู้ใดกระทำความผิดต่อมาตรานี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๗๖ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๗๕ กรมอาจบังคับให้ ถอนหรือลบถ้อยคำ ตัวอักษร หรือเครื่องหมายนั้นออกเสียภายในเวลาอันสมควร หรือให้ย้ายหรือ ถอน หรือปิดตู้จดหมายที่เป็นของผู้นั้น หรืออยู่ในความคุ้มครองของผู้นั้น ซึ่งอาจทำให้เข้าใจว่า เป็นที่ทำการไปรษณีย์หรือตู้ไปรษณีย์

ถ้าผู้กระทำความผิดได้รับคำบังคับตามวรรคต้น ละเลยไม่ปฏิบัติตาม มีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละสิบบาททุกวันตลอดเวลาที่ความผิดนั้นยังปรากฏอยู่

มาตรา ๗๗ ผู้ใดใช้ตราไปรษณียากร ซึ่งมีเครื่องหมายแสดงว่าตราไปรษณียากร นั้นได้ใช้แล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินร้อยบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ส่วนที่ ๓

การตรวจค้นจับกุมและฟ้องร้อง

มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืน หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดต่อบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัตินี้ ว่าด้วยอำนาจสิทธิขาดของรัฐบาล เจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิบดี เป็นหนังสือโดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี อาจตรวจค้นจับกุม หรือหน่วงเหนี่ยวไว้ได้เป็นเวลาอัน สมควรเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๙ การฟ้องบุคคลผู้กระทำความผิดอาชญาเกี่ยวกับดวงไปรษณีย์หรือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ส่งทางไปรษณีย์นั้น ในฟ้องจะกล่าวแต่เพียงว่า ดวงไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เป็นทรัพย์สินของกรมก็พอ และไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ว่า ฤงไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ภัณฑ์นั้นมีค่า
มากน้อยเท่าใด

มาตรา ๘๐ การฟ้องขอให้ลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ฟ้องได้
ต่อเมื่อเจ้าพนักงานไปรษณีย์ได้ร้องขอ

ในเวลาใด ๆ ก่อนมีคำพิพากษา เจ้าพนักงานไปรษณีย์มีอำนาจเปรียบเทียบเพื่อ
เรียกร้อยเงินค่าปรับ หรือเพื่อริบทรัพย์สินอันผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ โดยกระทำความตกลงและวาง
เงื่อนไขอย่างใดก็ได้ สุดแล้วแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๘๑ เมื่อผู้กระทำความผิดจะต้องถูกปรับสำหรับความผิดอย่างใด ๆ ตาม
พระราชบัญญัตินี้ ถ้ากรมได้ทำคำร้องขอเป็นพิเศษแล้ว ศาลอาจสั่งในคำพิพากษาให้แบ่งเงินปรับ
ไม่เกินกึ่งหนึ่ง ให้แก่ผู้สืบการกระทำความผิดนั้น

หมวด ๑๒

การรักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๘๒ ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อ
การนี้ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงตั้งเจ้าพนักงาน กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและกิจการอื่น ๆ
เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ประกาศมา ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาล
ปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ปริยพันธ์/แก้ไข

๑ / ๓ / ๔๕

A+B (C)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติไปรษณีย์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๓^๕

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- พระราชบัญญัติไปรษณีย์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๓ นี้ มีหลักการให้มี “เช็คไปรษณีย์” ขึ้น เพื่อให้ประชาชนส่งเงินทางเช็คไปรษณีย์ได้อีกทางหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมช่วยเหลือให้ความสะดวกแก่ผู้ประสงค์จะส่งเงินจำนวนเล็กน้อยให้แก่กันและกัน

ปรียนันท์/แก้ไข

๕ / ๓ / ๕๕

A+B (C)

ทรงยศ / สรวุฒิ จัดทำ

๕ มีนาคม ๒๕๕๖

วาทีณี/ปฐมพร/ศิริยา/ปรับปรุง

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗/ตอนที่ ๒๔/หน้า ๒๕๒/๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๓



ภาคผนวก จ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Insaradadina w.r. 2553



กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
Ministry of Information and Communication Technology



ไปรษณีย์ นีเทคโนโลยี
พ . ศ . 2 5 5 3



ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม
เรื่อง ให้ใช้ใบอนุญาต P.ศ.2553

เนื่องจากได้มีการจัดทำใบอนุญาตขึ้นใหม่ เรียกว่า “ใบอนุญาต P.ศ.2553” เพื่อใช้ประกอบกับพระราชบัญญัติโทรคมนาคม พุทธศักราช 2477 และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติโทรคมนาคม พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของ บริษัท โทรคมนาคม จำกัด พ.ศ.2546 จึงให้ยกเลิก “ใบอนุญาต P.ศ.2549” และให้ใช้ “ใบอนุญาต P.ศ.2553” ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

ศาสตราจารย์ ดร. กัญญา

(นายสี ล้ออุทัย)

ประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคม

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด 1

ทั่วไป

ข้อ 1 ไพรชณีนินเทศ คือ สมุดกฏ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศว่าด้วยการไพรชณีย์ทั่วไป อันพึงต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติไพรชณีย์ พุทธศักราช 2477 หรือตามสัญญาสากลไพรชณีย์⁽¹⁾,⁽²⁾

ข้อ 2 การจัดทำและการเปลี่ยนแปลงแก้ไขตัดตอนเพิ่มเติมหรือยกเลิกเพิกถอนไพรชณีนินเทศ เพื่อใช้ประกอบกับพระราชบัญญัติไพรชณีย์ พุทธศักราช 2477 เป็นอำนาจของคณะกรรมการกิจการไพรชณีย์⁽³⁾

ไพรชณีนินเทศนั้น เมื่อได้รับอนุมัติของรัฐมนตรีและได้โฆษณาแล้ว ให้ใช้บังคับได้⁽⁴⁾

ข้อ 3 คณะกรรมการกิจการไพรชณีย์ ประกอบด้วย⁽⁵⁾

3.1 ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นประธานกรรมการ

3.2 ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ

3.3 เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นกรรมการ

3.4 บุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการหรือสาขาวิชาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการไพรชณีย์หนึ่งคนเป็นกรรมการ

3.5 ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกรรมการและเลขานุการ

1) มาตรา 4 (12) แห่งพระราชบัญญัติไพรชณีย์ พุทธศักราช 2477

2) สัญญาสากลไพรชณีย์หรือในปัจจุบันเรียกว่าอนุสัญญาสากลไพรชณีย์เป็นบทบัญญัติของสหภาพสากลไพรชณีย์ (องค์กรชำนาญพิเศษหนึ่งของสหประชาชาติ) ที่ว่าด้วยการให้บริการไพรชณีย์ซึ่งประเทศสมาชิกสหภาพสากลไพรชณีย์ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการให้บริการไพรชณีย์ระหว่างกัน

3) มาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไพรชณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

4) มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติไพรชณีย์ พุทธศักราช 2477

5) มาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไพรชณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

ข้อ 4 คณะกรรมการกิจการไปรษณีย์มีอำนาจในการอนุญาต การวินิจฉัย การออกข้อบังคับต่าง ๆ ของคณะกรรมการการสื่อสารแห่งประเทศไทย⁽¹⁾ การจัดทำไปรษณีย์นิเทศ การทำความตกลงกับต่างประเทศในกิจการไปรษณีย์และการออกคำสั่งใด ๆ ของผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทย⁽²⁾ ที่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477⁽³⁾

ข้อ 5 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มีอำนาจในการดำเนินกิจการไปรษณีย์ และธุรกิจอื่นอันเกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์ รวมทั้งธุรกิจอื่นที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกันหรือซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการไปรษณีย์และได้รับการยกเว้น มีสิทธิพิเศษ หรือได้รับความคุ้มครองตามที่พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2519 หรือกฎหมายอื่นได้บัญญัติไว้ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทย เว้นแต่กรณีที่ยกเว้นไว้ในมาตรา 6⁽⁴⁾ มาตรา 12⁽⁵⁾ และมาตรา 13⁽⁶⁾ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546⁽⁷⁾

- 1) มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2519 (ปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2546 กำหนดให้ยกเลิกตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2546) ประกอบพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 อำนาจของคณะกรรมการการสื่อสารแห่งประเทศไทยเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 มาตรา 11 มาตรา 17 มาตรา 21 มาตรา 27 มาตรา 33 มาตรา 35 และมาตรา 51
- 2) มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2519 (ปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2546 กำหนดให้ยกเลิกตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2546) ประกอบพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทย มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 12 มาตรา 25 มาตรา 36 มาตรา 40 มาตรา 42 มาตรา 48 และมาตรา 73
- 3) มาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546
- 4) มาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546 “ให้อำนาจในการอนุญาต การวินิจฉัย การออกข้อบังคับต่าง ๆ ของคณะกรรมการการสื่อสารแห่งประเทศไทย อำนาจในการจัดทำไปรษณีย์นิเทศ การทำความตกลงกับต่างประเทศในกิจการไปรษณีย์ และการออกคำสั่งใด ๆ ของผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทยที่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 เป็นอำนาจของคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์”
- 5) มาตรา 12 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546 “ให้ทรัพย์สินของบริษัทเฉพาะที่เกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์เพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”
- 6) มาตรา 13 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546 “ในกรณีที่มีความจำเป็นในการป้องกันหรือระงับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งลูกจ้างของบริษัทหรือบุคคลอื่นใดเป็นเจ้าพนักงานได้”
- 7) มาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546

ข้อ 6 ภายใต้พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบกับพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ.2546 ในไปรษณีย์นิเทศฉบับนี้

“บริษัท” หมายความว่า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

“กิจการไปรษณีย์” หมายความว่า การตั้งที่ทำการไปรษณีย์ และการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับ รวบรวม ส่ง จ่าย และส่งมอบไปรษณีย์ภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

“พนักงาน” หมายความว่า ลูกจ้างของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

“ที่ทำการ” หมายความว่า ที่ทำการที่เป็นของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด หรืออยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด 2

การส่งสิ่งของทางไปรษณีย์

สิ่งของส่งทางไปรษณีย์

- ข้อ 7 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ
- 7.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์ หมายถึง ข่าวนสารหรือสิ่งของซึ่งฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของไปรษณีย์ภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 5 ชนิด ดังนี้
 - 7.1.1 จดหมาย
 - 7.1.2 ไปรษณีย์บัตร
 - 7.1.3 ของตีพิมพ์
 - 7.1.4 พัสดุย่อย
 - 7.1.5 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ
 - 7.2 พัสดุไปรษณีย์ หมายถึง หีบห่อบรรจุสิ่งของ ตัวอย่างสินค้า หรือสินค้าซึ่งฝากส่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของพัสดุไปรษณีย์
 - 7.3 ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ หมายถึง สิ่งต่างๆ เช่น ข่าวนสาร เอกสารธุรกิจการค้า สิ่งพิมพ์ ตัวอย่างสินค้า สินค้า เป็นต้น ซึ่งฝากส่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของไปรษณีย์ด่วนพิเศษ

ทั้งนี้บริษัทอาจปรับเปลี่ยนประเภทของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์หรือเปิดให้บริการใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร

- ข้อ 8 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ให้ถือว่าอยู่ในทางไปรษณีย์ตั้งแต่เวลาที่ได้อัดลงในตู้ไปรษณีย์ หรือได้มอบให้แก่พนักงานจนถึงเวลาที่ได้อัดให้ผู้รับหรือจ่ายคืนผู้ฝากส่งหรือได้จัดการเป็นอย่างอื่นตามที่กฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการไปรษณีย์บัญญัติไว้

สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่อยู่ในทางไปรษณีย์ย่อมเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฝากส่งเสมอจนกว่าจะได้อัดให้ผู้รับ เว้นแต่สิ่งของนั้นจะถูกยึดตามกฎหมายของประเทศต้นทางกลางทางหรือปลายทาง

- ข้อ 9 บริษัทจะรับผิดชอบต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เมื่ออยู่ในทางไปรษณีย์เท่านั้นหากสิ่งของนั้นได้พ้นทางไปรษณีย์ไปแล้ว ถือว่าความรับผิดชอบเป็นอันสิ้นสุดลง
- ข้อ 10 บริษัทไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในการที่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่อยู่ในทางไปรษณีย์สูญหาย ส่งผิด เน้นซ้ำ แดกหัก หรือบุบสลาย เว้นไว้แต่ในกรณีพิเศษที่มีกฎหมายหรือกฎข้อบังคับระบุไว้แจ่มชัด
- ข้อ 11 หากปรากฏว่าสิ่งบรรจุภายในสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เกิดการเสียหายหรือเน่าเหม็นในระหว่างทางไปรษณีย์จนอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่พนักงานหรืออาจทำให้สิ่งของส่งทางไปรษณีย์อื่น ๆ หรืออุปกรณ์ไปรษณีย์เปราะเปื้อนหรือเสียหาย บริษัทจะสั่งทำลายหรือจัดการอย่างใดตามที่เห็นสมควรแก่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้น ก่อนกำหนดก็ได้

ข้อกำหนดเฉพาะในการส่งสิ่งของทางไปรษณีย์

- ข้อ 12 เมื่อบริษัทได้จัดการไปรษณีย์ขั้นที่ใดแล้ว ห้ามมิให้บุคคลซึ่งไม่ได้รับอำนาจตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 หรือกฎหมายอื่น ส่ง จัดให้ส่ง ผ่าก ส่งมอบให้แก่ผู้อื่นเพื่อให้ไปส่ง นำส่ง หรือกระทำการอื่นเกี่ยวกับการนำส่ง จดหมายหรือไปรษณียบัตรโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้⁽¹⁾
- 12.1 จดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินสามฉบับที่ฝากผู้เดินทาง โดยผู้รับฝากนั้นมิได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รางวัล หรือผลประโยชน์อย่างใด ๆ ในการนั้น
- 12.2 จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่ได้จัดให้ผู้เดินทางหนังสือพิเศษถือไปและเกี่ยวข้องด้วยกิจธุระของผู้ฝากหรือผู้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้นโดยเฉพาะและผู้เดินทางนั้นต้องห้ามมิให้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรจากผู้อื่น หรือนำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรให้แก่ผู้อื่น

1) มาตรา 6 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

- 12.3 จดหมายหรือไปรษณียบัตรที่เกี่ยวข้องเฉพาะสินค้า หรือทรัพย์สินที่ส่งไป โดยทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ ซึ่งจะต้องส่งมอบพร้อมกับสินค้า หรือทรัพย์สินนั้นโดยมีต้องเสียค่าจ้าง ราววัล หรือได้ผลประโยชน์อย่างใดในการนำไป หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้น แต่จดหมาย หรือไปรษณียบัตรนั้น ต้องให้เจ้าพนักงาน (พนักงาน) ตรวจสอบได้ และต้องมีคำว่า “จดหมายของผู้รับตราส่ง” หรือถ้อยคำอย่างอื่นทำนองเดียวกัน

สิ่งของนอกทางไปรษณีย์

- ข้อ 13 ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ห้ามมิให้บุคคลต่อไปนี้นำส่ง รับ รวบรวม หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตร แม้ว่าตนจะได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง ราววัล หรือผลประโยชน์อย่างใด ๆ กล่าวคือ⁽¹⁾
- 13.1 ผู้ทำการรับขนของหรือคนโดยสารโดยปกติ รวมทั้งผู้ขับ ลูกจ้าง หรือตัวแทนของบุคคลนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จดหมายหรือไปรษณียบัตรอันเกี่ยวข้องกับของซึ่งรับขนนั้น
- 13.2 เจ้าของ นาย ผู้บังคับการ หรือกะลาสีเรือ หรืออากาศยานที่ผ่าน หรือแล่นไปตามแม่น้ำลำคลอง หรือในอากาศภายในราชอาณาจักร หรือแล่นผ่านไป ตามฝั่งทะเล หรือระหว่างท่าเรือ หรือที่ใด ๆ ภายในราชอาณาจักร หรือระหว่างที่ใด ๆ ภายในและภายนอกราชอาณาจักร หรือลูกจ้าง หรือตัวแทนของบุคคลนั้น ๆ เว้นแต่จดหมายหรือไปรษณียบัตรนั้นเกี่ยวกับของที่รับขนนั้น หรือเป็นจดหมายหรือไปรษณียบัตรที่ได้รับไว้ เพื่อนำส่งไปโดยได้รับอำนาจจากบริษัท
- ข้อ 14 ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 คือ⁽²⁾
- 14.1 นำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ภายในเขตซึ่งบริษัทมีสิทธิพิเศษที่จะทำการนี้ได้ฝ่ายเดียว

1) มาตรา 7 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

2) มาตรา 61 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

- 14.2 กระทำกรอย่างใด ๆ ที่เกี่ยวแก่การนำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ภายในเขตซึ่งบริษัทมีสิทธิพิเศษที่จะทำการนี้ได้ฝ่ายเดียว
- 14.3 ส่งหรือขอให้รับหรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรเพื่อให้ส่งไปโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ภายในเขตซึ่งบริษัทมีสิทธิพิเศษที่จะทำการนี้ได้ฝ่ายเดียว
- 14.4 รวบรวมจดหมายหรือไปรษณียบัตรเพื่อส่งไปทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์เว้นแต่ได้สิทธิพิเศษดังกล่าวข้างต้น

ผู้นั้นมีความผิดต่อระวางโทษปรับตามจำนวนจดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินฉบับละสิบบาท

- ข้อ 15 ผู้ใดนำส่ง รับ ขอให้รับ หรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตร หรือรวบรวมจดหมายหรือไปรษณียบัตรเป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมีความผิดต่อระวางโทษปรับตามจำนวนจดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินฉบับละยี่สิบบาท ⁽¹⁾
- ข้อ 16 จดหมายนอกทางไปรษณีย์นั้นจะใส่ห่อซองปิดผนึกหรือเปิดผนึก หรือมิได้ใส่ห่อหรือซองก็ตามย่อมไม่ได้รับสิทธิยกเว้นแต่ประการใด ถ้าใส่ห่อหรือซองจะนับห่อหรือซองหนึ่งเป็นจดหมายฉบับหนึ่ง เว้นแต่ในห่อหรือซองนั้นมีจดหมายรวมกันอยู่หลายฉบับ จะนับแยกออกเป็นฉบับ ๆ ตามจำนวนจดหมายที่มีอยู่

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1) มาตรา 63 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

สิ่งของในห่อซองเดียวกัน

- ข้อ 17 ผู้ใดรวบรวมจดหมายหรือไปรษณียบัตรหลายฉบับถึงบุคคลหลายคนเข้าในห่อหรือซองเดียวกันเพื่อส่งทางไปรษณีย์เป็นห่อจดหมายหรือตนรู้อยู่แล้ว ขอให้รับหรือส่งมอบจดหมายหรือไปรษณียบัตรเพื่อให้ส่งเป็นห่อจดหมาย เว้นแต่ได้สิทธิพิเศษตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับตามจำนวนจดหมายหรือไปรษณียบัตรไม่เกินฉบับละสิบบาท ⁽¹⁾
- ข้อ 18 การรวบรวมจดหมายหรือไปรษณียบัตรหลายฉบับจากผู้ฝากส่งรายเดียวกันส่งถึงผู้รับรายเดียวกัน หรือรวบรวมจดหมายหรือไปรษณียบัตรถึงผู้รับหลายราย แต่ผู้รับทั้งหมดนั้นอาศัยอยู่กับผู้รับตามจำหน่ายห่อหรือซองใหญ่ไม่ถือว่าเป็นความผิด
- ข้อ 19 การฝากส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ต่างชนิดรวมไปในห่อซองเดียวกันจะกระทำได้เฉพาะเท่าที่ได้รับอนุญาตจากบริษัท

สิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์

- ข้อ 20 สิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 มีดังต่อไปนี้
- 20.1 วัตถุมีคมที่ไม่มีเครื่องหุ้มห่อป้องกันพอ หรือวัตถุระเบิด หรือสิ่งโสโครก หรือสิ่งมีพิษ หรือสัตว์มีชีวิต หรือสิ่งของที่มีสภาพอันน่าจะทำให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ไปรษณีย์ภัณฑ์ในระหว่างส่งทางไปรษณีย์ หรือแก่เจ้าพนักงาน เว้นไว้แต่จะมีข้อบังคับหรือเงื่อนไขกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น ⁽²⁾

1) มาตรา 62 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

2) มาตรา 23 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

20.2 ไปรษณีย์ภัณฑ์อันเห็นได้ประจักษ์ว่ามีถ้อยคำ เครื่องหมาย หรือสวดลาย เป็นเลี่ยนหนามแผ่นดิน หรือหยาบขี้ ลามก หรือเป็นที่ยุยงส่งเสริมให้มีการกำเริบ หรือหยาบคาย หรือขู่เข็ญ หรือกรรโชก หรือผรุสวาทอย่างร้ายแรง หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมาย ⁽¹⁾

ข้อ 21 ไปรษณีย์ภัณฑ์ใดที่ส่งทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 นี้ บริษัทอาจมีคำสั่งตามควรแก่กรณี กล่าวคือ ⁽²⁾

21.1 ให้กักไว้ หรือส่งต่อไป หรือส่งกลับคืนไปยังผู้ฝาก หรือให้จำหน่ายเป็นอย่างอื่น

21.2 ให้เปิดตรวจหรือทำลายเสียได้ถ้าจำเป็น และเมื่อทำลายแล้วให้แจ้งไปให้ผู้ฝากทราบ

21.3 ให้ส่งตรงไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อมีเหตุสงสัยว่าเป็นความผิดอาญา เพื่อจัดการฟ้องร้อง

ข้อ 22 ผู้ใดส่ง ขอให้รับ หรือจัดทำขึ้นแล้วส่งไปเพื่อให้ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์หรือสิ่งใด ๆ ทางไปรษณีย์เป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา 23 หรือ 24 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ⁽³⁾

ข้อ 23 นอกจากสิ่งของต้องห้ามที่กำหนดในข้อ 20 แล้ว ยังให้ถือว่าสิ่งต่อไปนี้เป็นสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์

23.1 สิ่งเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่คณะกรรมการควบคุมสิ่งเสพติดระหว่างประเทศกำหนด หรือยาอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตและถือเป็นสิ่งของต้องห้ามในประเทศปลายทาง

23.2 สิ่งลามกอนาจารหรือผิดศีลธรรม

1) มาตรา 24 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

2) มาตรา 25 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

3) มาตรา 64 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. 2546

- 23.3 สิ่งของปลอมแปลงหรือลอกเลียนแบบโดยละเมิดลิขสิทธิ์
- 23.4 ธนบัตร
- 23.5 สิ่งของอื่น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งของต้องห้ามนำเข้าหรือเผยแพร่ในประเทศปลายทาง
- 23.6 เอกสารซึ่งมีลักษณะเป็นข่าวสารส่วนตัวซึ่งแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลอื่นที่นอกเหนือไปจากผู้ฝากส่งและผู้รับ หรือบุคคลที่อาศัยอยู่กับผู้ฝากส่งและผู้รับ
- 23.7 วัตถุไวไฟ หรือสินค้าอันตรายอื่น ๆ
- 23.8 อุปกรณ์ระเบิดที่ไม่มีแรงระเบิดและอาวุธยุทธโปกรณ์ทางทหาร รวมทั้งระเบิดมือที่ไม่มีแรงระเบิด ปืนพกกระสุนที่ไม่มีแรงระเบิดและสิ่งที่คล้ายคลึงกัน

ข้อ 24 บริษัทอาจกำหนดสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์เพิ่มนอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในข้อ 20 และข้อ 23

ข้อ 25 สิ่งของต้องห้ามบางประเภทอาจฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด

สิ่งของที่มีเงื่อนไขการฝากส่งพิเศษ

- ข้อ 26 เหรียญกษาปณ์ ธนบัตร เอกสารสั่งจ่ายเงินให้แก่ผู้ถือทุกชนิด ทองคำขาว ทองคำหรือเงินซึ่งทำเป็นรูปพรรณแล้วหรือไม่ก็ตาม หินมีค่า เครื่องเพชรพลอย หรือสิ่งของมีค่าอื่น ๆ ต้องฝากส่งเป็นจดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์รับประกัน
- ข้อ 27 สิ่งของต้องภาษีอากรหรือต้องจำกัดในการนำเข้า ณ ประเทศปลายทาง หากจะฝากส่งเป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ชนิดจดหมายจะฝากส่งได้เฉพาะถึงประเทศปลายทางที่ยอมรับซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ฝากส่งจะต้องตรวจสอบให้เรียบร้อยเสียก่อน บริษัทไม่รับผิดชอบต่อผลเสียที่เกิดจากการเลือกฝากส่งเป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ชนิดจดหมายดังกล่าว

- ข้อ 28 สิ่งต่อไปนี้ต้องผ่านการตรวจสอบจากพนักงานศุลกากร ณ ด้านศุลกากรไปรษณีย์หรือ
ด้านศุลกากรอื่นที่มีอำนาจซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดกับที่ทำการที่จะฝากส่งเสียก่อนจึงจะฝากส่ง
เข้าสู่ทางไปรษณีย์ได้
- 28.1 สิ่งของต้องจำกัดในการส่งออก (สิ่งของที่มีประกาศหรือกฎหมายบังคับว่า
การส่งออกจะต้องได้รับอนุญาตก่อน)
- 28.2 สิ่งของต้องเสียภาษีอากรขาออก ค่าภาคหลวงหรือค่าภาษีการค้าในการ
ส่งออก
- 28.3 สิ่งของที่ส่งจากผู้ฝากส่งรายหนึ่งถึงผู้รับรายหนึ่ง ไม่ว่าจะมียี่ห้อหรือมี
ราคารวมกันคราวหนึ่งเกิน 10,000 บาท (สำหรับของทั่วไป) หรือเกิน
5,000 บาท (สำหรับเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำและเครื่อง
รูปพรรณทองคำขาว)
- 28.4 สิ่งของส่งออกที่ซื้อคืนค่าอากรหรือขอรับเงินชดเชยค่าภาษี
- 28.5 สิ่งของส่งออกที่ขอใบสุทธิสำหรับนำกลับเข้ามา

ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่ฝากส่งโดยมิชอบ

- ข้อ 29 บริษัทอาจไม่รับฝาก ส่งต่อหรือนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีต้นกำเนิดอยู่ใน
ต่างประเทศและนำมาฝากส่งในประเทศไทยเพื่อนำจ่ายในประเทศไทยหรือ
เพื่อให้ส่งไปนำจ่ายในประเทศอื่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด 3 ตราไปรษณียากร

ข้อ 30 ตราไปรษณียากร คือ บัตรตราใด ๆ ซึ่งรัฐมนตรีจัดให้ขึ้นเพื่อใช้เป็นค่าไปรษณียากร หรือค่าธรรมเนียมอื่น หรือจำนวนเงินที่จะต้องเสียในการส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ รวมทั้งตราไปรษณียากรสำหรับผนึก หรือตราไปรษณียากรที่พิมพ์ ดุน หรือแสดงไว้โดยวิธีอื่นบนซอง กระดาษห่อ ไปรษณียบัตรหรือสิ่งอื่น ๆ ⁽¹⁾

ข้อ 31 วิมัยบัตร คือ บัตรซึ่งสำนักงานระหว่างประเทศ สหภาพสากลไปรษณีย์จัดทำขึ้น เพื่อให้ประเทศสมาชิกของสหภาพสากลไปรษณีย์นำไปจำหน่ายแก่ผู้ใช้บริการ โดยผู้ซื้อวิมัยบัตรให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดในต่างประเทศซึ่งเป็นสมาชิกของสหภาพสากลไปรษณีย์เพื่อให้ผู้นั้นนำไปขอแลกรับดวงตราไปรษณียากรหรืออุปกรณ์เครื่องเขียนของไปรษณีย์ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ของประเทศนั้นได้เป็นจำนวนเท่ากับค่าไปรษณียากรอัตราต่ำสุดสำหรับจดหมายธรรมดาทางอากาศจากประเทศนั้นไปยังต่างประเทศ

สำหรับวิมัยบัตรจากต่างประเทศที่มาแลกรับ ณ ที่ทำการสามารถแลกรับเป็นดวงตราไปรษณียากรได้ตามอัตราที่บริษัทกำหนด

การใช้ตราไปรษณียากร

ข้อ 32 ตราไปรษณียากรใช้สำหรับผนึกบนห่อของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์หรือแบบพิมพ์อื่น ๆ เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงการชำระค่าบริการ

1) มาตรา 4(9) พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

ข้อ 33 ดวงตราไปรษณียากรที่พิมพ์บนไปรษณียบัตรและจดหมายอากาศจะใช้เป็นค่าไปรษณียากรได้เฉพาะสำหรับไปรษณียบัตรและจดหมายอากาศนั้นๆ เท่านั้น หากตัดออกจากไปรษณียบัตรหรือจดหมายอากาศดังกล่าวแล้วจะนำไปใช้ชำระค่าบริการไม่ได้

ข้อ 34 สิ่งต่อไปนี้ใช้ชำระค่าบริการไม่ได้

- 34.1 ตราไปรษณียากรที่ชำรุด ลบเลือน ฉีกขาด หรือไม่ครบสภาพ
- 34.2 ตราไปรษณียากรที่มีตราประทับขีดฆ่าแล้ว หรือมีตัวอักษรหรือเครื่องหมายประทับ ปรู หรือเขียนเพิ่มเติมลงไว้
- 34.3 ตราไปรษณียากรที่ผ่านกรรมวิธีเพื่อมิให้สามารถประทับตราขีดฆ่าได้หรือเพื่อให้สามารถลบรอยประทับตราขีดฆ่าได้ในภายหลัง
- 34.4 ตราไปรษณียากรต่างประเทศ
- 34.5 อากศแสตมป์หรือแสตมป์อุทยาน
- 34.6 ตราผนึกเพื่อเป็นที่ระลึก ตราผนึกเพื่อการกุศลหรือตราผนึกอื่น ๆ

สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ใดผนึกตราไปรษณียากรหรือตราผนึกดังกล่าวจะถือเสมือนหนึ่งยังไม่ได้ชำระค่าบริการ หรือชำระบางส่วนถ้ามีตราไปรษณียากรที่ใช้ได้ผนึกรวมอยู่ด้วย

ความผิดเกี่ยวกับตราไปรษณียากร

ข้อ 35 ผู้ใดใช้ตราไปรษณียากรซึ่งมีเครื่องหมายแสดงว่าตราไปรษณียากรนั้นได้ใช้แล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินร้อยบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ⁽¹⁾

1) มาตรา 77 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

ข้อ 36 ผู้ใดทำปลอมหรือแปลงตราไปรษณียากรซึ่งใช้สำหรับการไปรษณีย์ให้ผิดไปจากเดิมเพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีมูลค่าสูงกว่าจริง ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท ⁽¹⁾

ข้อ 37 ผู้ใดลบ ถอน หรือกระทำด้วยประการใดๆ แก่ตราไปรษณียากรที่มีเครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใดแสดงว่าใช้ไม่ได้แล้วเพื่อให้ใช้ได้อีก ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ⁽²⁾

ข้อ 38 ผู้ใดใช้ ชาย เสนอชาย แลกเปลี่ยน หรือเสนอแลกเปลี่ยนซึ่งตราไปรษณียากรอันเกิดจากการกระทำตามข้อ 36 หรือข้อ 37 ไม่ว่าการกระทำนั้นๆ จะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ⁽³⁾

ข้อ 39 ผู้ใดทำเครื่องหมายหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลงตราไปรษณียากร หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุเช่นว่านั้นเพื่อใช้ในการปลอมหรือแปลง ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ⁽⁴⁾

ข้อ 40 ถ้าการกระทำตามข้อ 36 ข้อ 37 ข้อ 38 หรือข้อ 39 เป็นการกระทำเกี่ยวกับตราไปรษณียากรของต่างประเทศ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในข้อนั้นๆ ⁽⁵⁾

ข้อ 41 ผู้ใดซึ่งบริษัทได้อนุญาตให้ตั้งที่ทำการไปรษณีย์ประเภทรับอนุญาตหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ขายตราไปรษณียากร ⁽⁶⁾

1) มาตรา 254 ประมวลกฎหมายอาญา

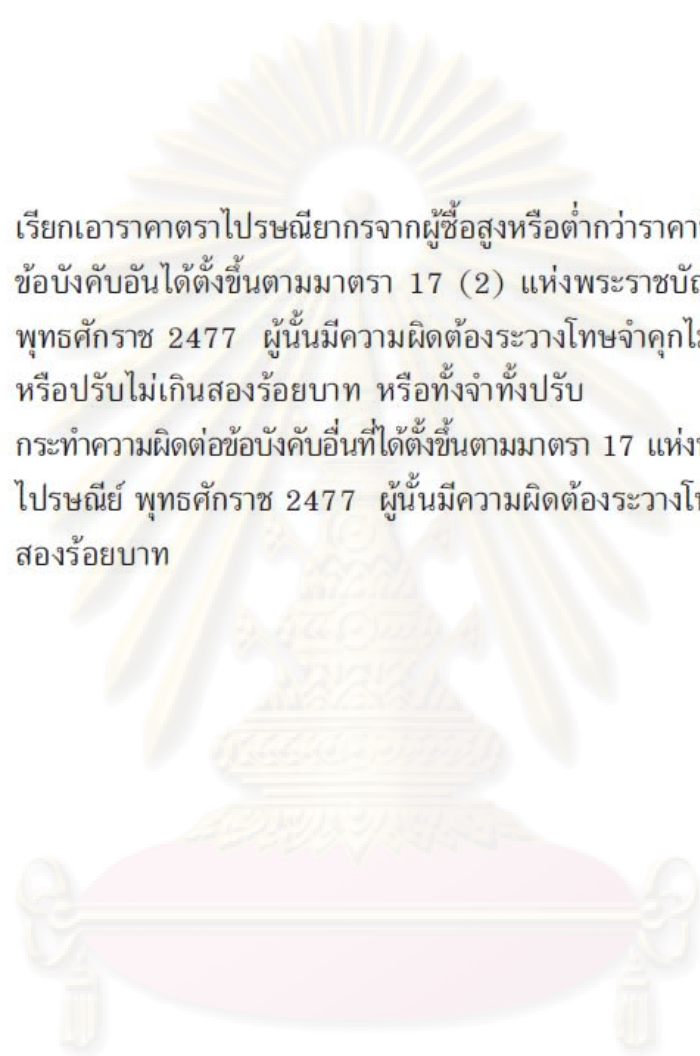
2) มาตรา 256 ประมวลกฎหมายอาญา

3) มาตรา 257 ประมวลกฎหมายอาญา

4) มาตรา 261 ประมวลกฎหมายอาญา

5) มาตรา 262 ประมวลกฎหมายอาญา

6) มาตรา 74 พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477

- 
- 41.1 เรียกเอาราคาตราไปรษณียากรจากผู้ซื้อสูงหรือต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้ใน
ข้อบังคับอันได้ตั้งขึ้นตามมาตรา 17 (2) แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์
พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- 41.2 กระทำความผิดต่อข้อบังคับอื่นที่ได้ตั้งขึ้นตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติ
ไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สองร้อยบาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด 4

การชำระค่าบริการ

ข้อ 42 ค่าบริการ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ให้บริการต้องชำระในการใช้บริการไปรษณีย์และบริการการเงิน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

42.1 ค่าไปรษณียากร หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ให้บริการต้องชำระในการฝากส่งสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

42.2 ค่าบริการการเงิน หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ให้บริการต้องชำระในการฝากส่งเงินทางไปรษณีย์

42.3 ค่าบริการพิเศษ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ให้บริการต้องชำระเป็นค่าบริการในการใช้บริการพิเศษสำหรับบริการไปรษณีย์และบริการการเงินหรือกรณีอื่นๆ ที่บริษัทกำหนด

ข้อ 43 การชำระค่าบริการแสดงได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้

43.1 ดวงตราไปรษณียากร

43.2 รอยประทับจากเครื่องประทับไปรษณียากร

43.3 รอยประทับหรือรอยพิมพ์คำว่า “ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ” “ชำระค่าไปรษณียากรแล้ว” หรือ “POSTAGE PAID”

43.4 เครื่องหมายหรือข้อความบนเอกสารการฝากส่งซึ่งผนึกไว้บนห่อซองเพื่อแสดงว่าได้ชำระค่าบริการแล้ว

43.5 วิธีอื่นใดตามที่บริษัทกำหนด เช่น การออกใบเสร็จรับเงินให้ไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 44 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้นตามปกติผู้ฝากส่งต้องชำระค่าไปรษณียากร รวมทั้งค่าบริการพิเศษ (ถ้ามี) ให้ครบถ้วนก่อนการฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ มิฉะนั้นจะถูกปรับหรือบริษัทจะไม่ดำเนินการตามความประสงค์

ข้อ 45 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ต้องฝากส่งกับพนักงาน หากปรากฏภายหลังว่าค่าไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษที่ชำระไว้ไม่ครบถ้วน พนักงานผู้รับฝากต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ 46 ไปรษณียภัณฑ์ธรรมดาที่ไม่ได้ฝากส่งกับพนักงานและไม่ได้ชำระค่าไปรษณียากรหรือชำระค่าไปรษณียากรไม่ครบ บริษัทจะดำเนินการอย่างไรอย่างหนึ่งต่อไปรษณียภัณฑ์นั้นดังนี้

- 46.1 แจ้งให้ผู้ฝากส่งทราบหรือส่งกลับไปให้ผู้ฝากส่งเพื่อชำระค่าไปรษณียากรให้ครบถ้วน
- 46.2 ถือว่าเป็นไปรษณียภัณฑ์ต้องปรับและจะเรียกเก็บค่าปรับเป็นเงินสดจากผู้รับหรือผู้ฝากส่งแล้วแต่กรณี
- 46.3 ส่งคืนผู้ฝากส่ง
- 46.4 ถือว่าเป็นไปรษณียภัณฑ์ส่งไม่ได้
- 46.5 ถือว่าเป็นไปรษณียภัณฑ์ตาย

ข้อ 47 การคำนวณเงินค่าปรับกรณีที่ไม่ได้ชำระค่าไปรษณียากรหรือชำระค่าไปรษณียากรไม่ครบ กำหนดไว้ ดังนี้

- 47.1 ไปรษณียภัณฑ์ต้องปรับในประเทศ
ค่าปรับ = ค่าไปรษณียากรที่ขาด + ค่าปฏิบัติการปรับตามอัตราที่บริษัทกำหนด
- 47.2 ไปรษณียภัณฑ์ต้องปรับที่ส่งมาจากต่างประเทศ

$$\text{ค่าปรับ} = \begin{array}{|c|} \hline \text{ตัวเลขเศษส่วน} \\ \hline \text{ซึ่งประเทศ} \\ \hline \text{ต้นทางทำ} \\ \hline \text{หมายเหตุมา} \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{|c|} \hline \text{ค่าไปรษณียากรสำหรับ} \\ \hline \text{จดหมายระหว่างประเทศ} \\ \hline \text{ทางภาคพื้นพิภพน้ำหนั} \\ \hline \text{แรกจากประเทศไทย} \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|} \hline \text{ค่าปฏิบัติการ} \\ \hline \text{ปรับตามอัตรา} \\ \hline \text{ที่บริษัทกำหนด} \\ \hline \end{array}$$

- 47.3 การคำนวณเงินค่าปรับ ถ้ามีเศษสตางค์ให้ปัดขึ้นเป็น 0.50 หรือ 1.00 บาทแล้วแต่กรณี

การยกเว้นค่าบริการ

ข้อ 48 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ต่อไปนี้ฝากส่งโดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ

48.1 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ

48.2 ไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุไปรษณีย์สนามชายแดน

ข้อ 49 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการยกเว้นค่าบริการเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด 5

การห้ามห่อและการจำหน่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

การห้ามห่อ

- ข้อ 50 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ต้องได้รับการห้ามห่อหรือเข้าห่อของตามหลักเกณฑ์ ดังนี้
- 50.1 ต้องทำอย่างมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมกับสิ่งบรรจุภายในและสภาพการขนส่ง
 - 50.2 ต้องทำในลักษณะที่สามารถป้องกันสิ่งบรรจุภายในไม่ให้อันตรายแก่พนักงาน ทำความเปราะเปื้อนหรือเสียหายต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์อื่น ๆ รวมทั้งอุปกรณ์ไปรษณีย์
 - 50.3 ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเฉพาะของการห้ามห่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์แต่ละชนิด แต่ละประเภทและบริการพิเศษเพิ่มเติมด้วย
 - 50.4 ต้องไม่ทำในลักษณะที่จะเป็นอันตรายแก่พนักงานหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานไปรษณีย์
 - 50.5 ต้องไม่ทำในลักษณะที่อาจทำให้สิ่งของส่งทางไปรษณีย์อื่น ๆ พลัดติดไปด้วยโดยบังเอิญได้
- ข้อ 51 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ห้ามห่อหรือเข้าห่อของไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ บริษัทอาจปฏิบัติดังนี้
- 51.1 ปฏิเสธการรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าวเข้าสู่ทางไปรษณีย์
 - 51.2 ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าว
- ข้อ 52 ผู้ฝากส่งต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามอัตราที่บริษัทกำหนด ในกรณีที่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ของตนที่ห้ามห่อหรือเข้าห่อของไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้ก่อให้เกิดอันตรายแก่พนักงาน ทำความเปราะเปื้อนหรือเสียหายต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์อื่น ๆ หรืออุปกรณ์ไปรษณีย์

- ข้อ 53 สิ่งต่อไปนี้ห้ามนำมาใช้บรรจุสิ่งต่าง ๆ แล้วฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์
- 53.1 ช่องที่เคยใช้ส่งทางไปรษณีย์มาแล้ว
 - 53.2 ช่องที่มีร่องรอยของการเปิดออกและปิดผนึกใหม่
 - 53.3 ช่องที่มีช่องเปิดว่างไว้
 - 53.4 ช่องชนิดที่มีช่องกรุด้วยวัสดุที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด
 - 53.5 เครื่องหุ้มห่อที่จัดทำด้วยพลาสติกที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 54 ห้ามนำซองที่มีแถบสีสลับที่ขอบซอง ซองที่พิมพ์ ประทับ เขียน หรือติดป้าย ผนึกคำว่า “ไปรษณีย์อากาศ” หรือ “BY AIRMAIL” เป็นต้น มาใช้ฝากส่งถึงผู้รับในประเทศหรือต่างประเทศที่ส่งทางอากาศราคาประหยัด หรือทางภาคพื้น

การจำหน่าย

- ข้อ 55 การจำหน่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นซองต้องจำหน่ายถึงผู้รับบนซองด้านที่ไม่มีฝาผนึกด้วยหมึกหรือวัสดุอื่นที่ไม่ลบบ่อย และระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ฝากส่งไว้ที่มุมซ้ายตอนบนด้านจำหน่ายหรือด้านหลังซองด้วย การจำหน่ายชื่อและที่อยู่ของผู้รับ และการระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ฝากส่งต้องมีรายละเอียดอย่างถูกต้องชัดเจน และครบถ้วนรวมทั้งรหัสไปรษณีย์ เพื่อให้พนักงานสามารถดำเนินการส่งต่อและนำจ่ายให้ถึงมือผู้รับหรือส่งคืนผู้ฝากส่งได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ไปรษณีย์ภัณฑ์มาตรฐาน

- ข้อ 56 ไปรษณีย์ภัณฑ์มาตรฐาน คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีขนาด น้ำหนักและรายละเอียดอื่นๆ เป็นไปตามมาตรฐานที่บริษัทกำหนดและประกาศให้ทราบซึ่งจะมีผลให้การรับฝาก การส่งต่อ และการนำจ่ายถึงผู้รับเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

หมวด 6

ระบบงานไปรษณีย์

ข้อ 57 ระบบงานไปรษณีย์ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานไปรษณีย์ที่บริษัทกำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการต่อสิ่งของที่ฝากส่งเข้าสู่ทางไปรษณีย์ให้สามารถส่งถึงผู้รับได้ตามมาตรฐานบริการโดยกระบวนการปฏิบัติงานมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การรับฝาก การส่งต่อและการนำจ่าย

การรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

ข้อ 58 การรับฝาก หมายถึง การปฏิบัติการของพนักงานในการรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์จากผู้ใช้บริการ ซึ่งอาจทำได้ 3 ลักษณะดังนี้

- 58.1 การรับฝาก ณ ที่ทำการ
- 58.2 การรับฝาก ณ ตู้ไปรษณีย์
- 58.3 การรับฝาก ณ สถานที่อยู่หรือสำนักงานของผู้ฝากส่ง

การส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

ข้อ 59 การส่งต่อ หมายถึง การนำสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้รับไว้ไปคัดแยกออกเป็นแต่ละปลายทาง แล้วบรรจุลงในภาชนะที่บริษัทจัดทำขึ้นตามความเหมาะสมกับสภาพห่อซองของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์แต่ละประเภทและชนิด เพื่อคุ้มครองให้ความปลอดภัยในการส่งต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เหล่านั้นไปยังที่ทำการปลายทางโดยวิธีการขนส่งต่าง ๆ ตามที่บริษัทกำหนด

การนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

- ข้อ 60 การนำจ่าย หมายถึง การที่ทำการปลายทางส่งมอบสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ได้รับไว้ให้แก่ผู้รับ หรือผู้ได้รับมอบฉันทะจากผู้รับ หรือผู้แทนของผู้รับโดยวิธีการต่างๆ ที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 61 การนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ทำได้ 2 ลักษณะ ดังนี้
- 61.1 จ่าย ณ ที่ทำการ
 - 61.2 จ่าย ณ ที่อยู่ของผู้รับ
- ข้อ 62 ผู้รับ หมายถึง ผู้ที่มีชื่อระบุอยู่บนเจ้าหน้าที่ส่งของส่งทางไปรษณีย์แต่ละห่อของซึ่งผู้ฝากส่งประสงค์จะให้เป็นผู้รับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้น
- ข้อ 63 บริษัทอาจนำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ให้แก่ผู้รับหรือผู้ได้รับมอบฉันทะจากผู้รับ หรือผู้แทนของผู้รับได้
- ข้อ 64 ในกรณีนำจ่าย ณ ที่อยู่ของผู้รับ บริษัทถือว่าบุคคลต่อไปนี้เป็นผู้แทนของผู้รับ คือ
- 64.1 บุคคลซึ่งอยู่ในบ้านเรือนเดียวกันกับผู้รับ
 - 64.2 บุคคลซึ่งทำงานอยู่ในสถานที่เดียวกันกับผู้รับ
 - 64.3 เจ้าหน้าที่รับรองหรือผู้ดูแลของโรงแรมหรืออาคาร
 - 64.4 ผู้ทำหน้าที่เวรรับส่งหรือเวรรักษาการณ์ของหน่วยงานหรืออาคารหลายชั้นต่าง ๆ
- ข้อ 65 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้ บริษัทจะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บริษัทกำหนดและประกาศให้ผู้ใช้บริการทราบ

หมวด 7

บริการไปรษณีย์

ข้อ 66 บริการไปรษณีย์ คือ บริการที่บริษัทดำเนินการรับฝากข่าวสาร เอกสารและสิ่งของจากบุคคลหนึ่งแล้วนำไปส่งมอบให้แก่อีกบุคคลหนึ่งภายในประเทศและในต่างประเทศโดยทางไปรษณีย์หรือวิธีการสื่อสารอื่น รวมทั้งบริการที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกัน

ข้อ 67 บริการไปรษณีย์แบ่งออกตามลักษณะของการให้บริการได้ดังนี้

- 67.1 บริการหลัก
- 67.2 บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ
- 67.3 บริการพิเศษ

บริการหลัก

ข้อ 68 บริการหลัก หมายถึง บริการที่บริษัทจัดให้แก่ผู้ใช้บริการในการฝากส่งข่าวสาร เอกสารและสิ่งของต่าง ๆ ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมีอัตราค่าบริการและคุณภาพที่เหมาะสม แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

- 68.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์ ได้แก่ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร ของตีพิมพ์ พัสดุย่อย และเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ
- 68.2 พัสดุไปรษณีย์

ไปรษณียภัณฑ์

ข้อ 69 จดหมาย คือ ไปรษณียภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นข่าวสารส่วนตัวไม่ว่าจะเข้าห่อซองปิดผนึกหรือไม่ปิดผนึกหรือมิได้เข้าห่อซองเลยก็ตาม นอกจากนั้นยังหมายถึงสิ่งของทุกชนิดที่ไม่เข้าอยู่ในหลักเกณฑ์ของสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ประเภท หรือชนิดอื่นที่มีค่าไปรษณียากรต่ำกว่าและสิ่งของทุกชนิดที่ผู้ฝากส่งประสงค์จะส่งตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราค่าไปรษณียากรของจดหมาย เพื่อให้พนักงานปฏิบัติการต่อสิ่งนั้นเสมือนจดหมาย

ข่าวสารส่วนตัว หมายความว่า ข่าวสารที่ส่งไปมาถึงกันและกันโดยมีเจตจำนงให้เป็นประโยชน์เฉพาะระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

ข้อ 70 จดหมายมีขนาดอย่างสูงและอย่างต่ำ ดังนี้

70.1 ขนาดอย่างสูง

70.1.1 กว้าง ยาว และหนารวมกันไม่เกิน 900 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่เกิน 600 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

70.1.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 1,040 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่เกิน 900 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

70.2 ขนาดอย่างต่ำ

70.2.1 ไม่ต่ำกว่า 90 x 140 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

70.2.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า 170 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่ต่ำกว่า 100 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

ข้อ 71 จดหมายมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 2,000 กรัม

ข้อ 72 จดหมายอากาศ คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ชนิดจดหมายที่มีลักษณะเป็นแผ่นกระดาษ เขียนจดหมายพับเป็นซองได้ในตัว เมื่อพับและปิดผนึกทุกด้านแล้วจะมีลักษณะเป็นซองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าใช้สำหรับฝากส่งทางอากาศระหว่างประเทศโดยชำระค่าไปรษณียากรในอัตราพิเศษ

ข้อ 73 จดหมายอากาศมีขนาดอย่างสูงและอย่างต่ำ ดังนี้

73.1 ขนาดอย่างสูง ไม่เกิน 110 x 220 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

73.2 ขนาดอย่างต่ำ ไม่ต่ำกว่า 90 x 140 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร) แต่ด้านยาวต้องไม่ต่ำกว่า 1.4 เท่าของด้านกว้าง

ข้อ 74 จดหมายอากาศที่บริษัทจัดทำขึ้นจำหน่ายจะมีตราไปรษณียากรพิมพ์ไว้ในตัวใช้สำหรับส่งถึงผู้รับในต่างประเทศ ส่วนจดหมายอากาศที่บุคคลภายนอกซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจัดทำขึ้นจำหน่ายหรือใช้งานเองต้องได้รับอนุญาตจากบริษัทก่อนการจัดทำจึงจะนำมาใช้ฝากส่งโดยชำระค่าไปรษณียากรในอัตราเดียวกับจดหมายอากาศของบริษัทได้

ข้อ 75 จดหมายอากาศจะต้องฝากส่งโดยไม่มีซองใส่สิ่งหนึ่งสิ่งใดไปด้วย มิฉะนั้นจะถูกส่งไปทางภาคพื้น ในกรณีที่ผู้ฝากส่งใส่สิ่งหนึ่งสิ่งใดไปกับจดหมายอากาศ และต้องการให้ส่งทางอากาศโดยยินยอมชำระค่าไปรษณียากรเพิ่ม ให้ถือว่าจดหมายอากาศนั้นหมดสภาพจากการเป็นจดหมายอากาศและให้ขีดฆ่าคำว่า “จดหมายอากาศ” และ “AEROGRAMME” บนจดหมายอากาศโดยใช้เส้นขนาน 2 เส้นแล้วเขียนคำว่า “LETTER-BY AIRMAIL” แทน การคิดค่าไปรษณียากรในกรณีนี้ให้คิดในอัตราจดหมายระหว่างประเทศทางอากาศ โดยให้นำค่าไปรษณียากรที่พิมพ์ ประทับหรือผนึกไว้แล้วบนจดหมายอากาศคิดรวมเป็นค่าไปรษณียากรได้

ข้อ 76 **ไปรษณียบัตร** คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นบัตรที่ใช้ส่งข่าวสารทางไปรษณีย์ซึ่งอาจเป็นบัตรที่บริษัทจัดทำขึ้นจำหน่าย หรือบัตรที่บุคคลภายนอกซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของไปรษณียบัตรก็ได้

ข้อ 77 ไปรษณียบัตรมีขนาดอย่างสูงและอย่างต่ำ ดังนี้

77.1 ขนาดอย่างสูง 105 x 148 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

77.2 ขนาดอย่างต่ำ 90 x 140 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)
ด้านยาวต้องไม่ต่ำกว่า 1.4 เท่าของด้านกว้าง

ข้อ 78 **ของตีพิมพ์** คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นข้อความ รูป หรือรอยประดิษฐ์บนกระดาษ กระดาษแข็งหรือวัสดุที่ใช้กันโดยทั่วไปในกิจการพิมพ์ซึ่งทำขึ้นเป็นหลายสำเนาเหมือนกันทุกประการด้วยกระบวนการทางเครื่องกลไกหรือการถ่ายภาพอันเกี่ยวข้องกับการใช้แม่พิมพ์ต้นแบบ กระดาษไข เนกาตีฟ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้กันโดยทั่วไปในกิจการพิมพ์ ทั้งนี้ของตีพิมพ์ต้องหุ้มห่อในลักษณะที่สามารถเปิดตรวจดูสิ่งบรรจุภายในได้

ข้อ 79 ของตีพิมพ์มีขนาดอย่างสูงและอย่างต่ำ ดังนี้

79.1 ขนาดอย่างสูง

79.1.1 กว้าง ยาว และหนารวมกันไม่เกิน 900 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่เกิน 600 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

79.1.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 1,040 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่เกิน 900 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

79.2 ขนาดอย่างต่ำ

79.2.1 ไม่ต่ำกว่า 90 x 140 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

79.2.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง
ไม่ต่ำกว่า 170 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่ต่ำกว่า 100
มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

ข้อ 80 ของตีพิมพ์มีน้ำหนักอย่างสูงดังนี้

80.1 ของตีพิมพ์ในประเทศมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 2,000 กรัม (หากเป็น
หนังสือเล่มเดียวหรือหลายเล่มแต่อยู่ในห่อเดียวกันสามารถฝากส่งได้ไม่
เกิน 5,000 กรัม)

80.2 ของตีพิมพ์ระหว่างประเทศมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 5,000 กรัม

ข้อ 81 ถูกรวมของตีพิมพ์ หรือถุง M คือ ถุงพิเศษที่บรรจุของตีพิมพ์ระหว่างประเทศ
หลายห่อของลงในถุงเดียวกันจากผู้ฝากส่งคนเดียวกันถึงผู้รับคนเดียวกัน

ข้อ 82 พัสดุย่อย คือ ไปรษณียภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นหีบห่อบรรจุสิ่งของ ตัวอย่างสินค้า
หรือสินค้าที่ฝากส่งโดยไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของพัสดุ
ไปรษณีย์ ทั้งนี้ พัสดุย่อยต้องหุ้มห่อในลักษณะที่สามารถเปิดตรวจดูสิ่งบรรจุ
ภายในได้

ข้อ 83 พัสดุย่อยมีให้บริการเฉพาะระหว่างประเทศเท่านั้น

ข้อ 84 พัสดุย่อยมีขนาดอย่างสูงและอย่างต่ำ ดังนี้

84.1 ขนาดอย่างสูง

84.1.1 กว้าง ยาว และหนารวมกันไม่เกิน 900 มิลลิเมตร แต่ด้านยาว
ที่สุดต้องไม่เกิน 600 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2
มิลลิเมตร)

84.1.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง
ไม่เกิน 1,040 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่เกิน 900
มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

84.2 ขนาดอย่างต่ำ

84.2.1 ไม่ต่ำกว่า 90 x 140 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

84.2.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง ไม่ต่ำกว่า 170 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่ต่ำกว่า 100 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

ข้อ 85 พัดดูย้อยมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 2,000 กรัม

ข้อ 86 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุ คือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นเครื่องอ่านทุกชนิดที่พิมพ์หรือจัดทำขึ้นโดยใช้อักษรสำหรับคนเสียจักษุและฝากส่งโดยเปิดผนึก

ข้อ 87 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุมีขนาดอย่างสูงและอย่างต่ำ ดังนี้

87.1 ขนาดอย่างสูง

87.1.1 กว้าง ยาว และหนารวมกันไม่เกิน 900 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่เกิน 600 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

87.1.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 1,040 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่เกิน 900 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

87.2 ขนาดอย่างต่ำ

87.2.1 ไม่ต่ำกว่า 90 x 140 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

87.2.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง ไม่ต่ำกว่า 170 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่ต่ำกว่า 100 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

ข้อ 88 เครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุมีน้ำหนักอย่างสูงไม่เกิน 7,000 กรัม

ข้อ 89 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับไปรษณีย์ภัณฑ์ เป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

พัสดุไปรษณีย์

ข้อ 90 พักไปรษณีย์ หมายถึง หีบห่อบรรจุสิ่งของ ตัวอย่างสินค้าหรือสินค้าซึ่งฝากส่ง ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของพัสดุไปรษณีย์

ข้อ 91 พักไปรษณีย์มีขนาดอย่างสูงและอย่างต่ำ ดังนี้

91.1 ขนาดอย่างสูง แต่ละด้านยาวไม่เกิน 1,500 มิลลิเมตร และด้านยาวที่สุด รวมกับความยาววัดโดยรอบตัวห่อพัสดุไปรษณีย์ส่วนที่ใหญ่ที่สุดใน ทิศทางของด้านอื่นซึ่งมีใช้ด้านที่มีความยาวที่สุดต้องไม่เกิน 3,000 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

91.2 ขนาดอย่างต่ำ

91.2.1 ไม่ต่ำกว่า 90 x 140 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

91.2.2 ถ้าเป็นม้วนกลม ด้านยาวบวกกับสองเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง ไม่ต่ำกว่า 170 มิลลิเมตร แต่ด้านยาวที่สุดต้องไม่ต่ำกว่า 100 มิลลิเมตร (คลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 2 มิลลิเมตร)

ข้อ 92 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข น้ำหนัก ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ ของพัสดุไปรษณีย์เป็นไป ตามที่บริษัทกำหนด

บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ

- ข้อ 93 บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หมายถึง บริการที่บริษัทรับดำเนินการต่อสิ่งต่างๆ ที่ส่งทางไปรษณีย์ด้วยความรวดเร็วและแน่นอนเป็นพิเศษ
- ข้อ 94 บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษใช้ได้ทั้งการฝากส่งไปยังปลายทางในประเทศและต่างประเทศ
- ข้อ 95 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขนาด น้ำหนัก ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการพิเศษ

- ข้อ 96 บริการพิเศษ หมายถึง บริการที่บริษัทจัดให้มีขึ้นตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้ใช้บริการเลือกใช้ได้โดยชำระค่าบริการตามที่กำหนด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้
- 96.1 บริการที่ใช้ควบคู่กับบริการหลักเพื่อให้บริษัทดำเนินการเป็นพิเศษต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ของตน ได้แก่
- 96.1.1 บริการไปรษณีย์รับรอง
 - 96.1.2 บริการไปรษณีย์ลงทะเบียน
 - 96.1.3 บริการไปรษณีย์รับประกัน
 - 96.1.4 บริการไปรษณีย์ตอบรับ
 - 96.1.5 บริการนำจ่ายด่วน
 - 96.1.6 บริการไปรษณีย์เก็บเงิน
- 96.2 บริการที่จัดให้มีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ได้แก่
- 96.2.1 บริการธุรกิจตอบรับ
 - 96.2.2 บริการหนังสือพิมพ์ตราสินค้า
 - 96.2.3 บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่มีจำหน่าย

- 96.2.4 บริการประทับตราเพื่อการเผยแพร่และโฆษณา
- 96.2.5 บริการไปรษณีย์ร่อนจ่าย
- 96.2.6 บริการตู้ไปรษณีย์เช่า
- 96.2.7 บริการขอถอนคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์
- 96.2.8 บริการขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงจำหน่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

ทั้งนี้บริษัทอาจปรับเปลี่ยนประเภทของบริการพิเศษหรือเปิดให้บริการใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร

บริการที่ใช้ควบคู่กับบริการหลัก

บริการไปรษณีย์รับรอง

- ข้อ 97 บริการไปรษณีย์รับรอง คือ บริการที่บริษัทรับฝากและนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ โดยมีหลักฐานการรับฝากและการนำจ่าย หากไปรษณีย์ภัณฑ์ดังกล่าวเกิดการสูญหายหรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ บริษัทจะชดใช้ค่าเสียหายให้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 98 บริการไปรษณีย์รับรองมีให้บริการเฉพาะในประเทศเท่านั้น
- ข้อ 99 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการไปรษณีย์รับรองเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการไปรษณีย์ลงทะเบียน

- ข้อ 100 บริการไปรษณีย์ลงทะเบียน คือ บริการที่บริษัทรับฝากและนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ โดยมีหลักฐานการรับฝาก การส่งต่อและการนำจ่าย หากไปรษณีย์ภัณฑ์ดังกล่าวเกิดการสูญหายหรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ บริษัทจะชดใช้ค่าเสียหายให้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด

ข้อ 101 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการไปรษณีย์ ลงทะเบียนเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการไปรษณีย์รับประกัน

ข้อ 102 บริการไปรษณีย์รับประกัน คือ บริการที่บริษัทให้ความคุ้มครองและรับประกันความปลอดภัยแก่จดหมายหรือพัสดุไปรษณีย์เป็นพิเศษโดยมีหลักฐานการรับฝาก การส่งต่อและการนำจ่ายอย่างละเอียดทุกชั้นตอน หากจดหมายหรือพัสดุไปรษณีย์ดังกล่าวเกิดการสูญหายหรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ บริษัทจะชดใช้ค่าเสียหายให้ภายในวงเงินที่รับประกันไว้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด

ข้อ 103 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการไปรษณีย์รับประกันเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการไปรษณีย์ตอบรับ

ข้อ 104 บริการไปรษณีย์ตอบรับ คือ บริการที่บริษัทรับจะแจ้งให้ผู้ฝากส่งทราบว่าได้นำจ่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่รับฝากไว้ให้แก่ผู้รับแล้วเมื่อใดและผู้ใดเป็นผู้ลงนามรับ โดยใช้ใบตอบรับที่แนบติดไปกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าว เพื่อให้ผู้รับหรือผู้แทนของผู้รับลงนามรับพร้อมวัน เดือน ปีแล้วส่งคืนให้ผู้ฝากส่งทางไปรษณีย์

ข้อ 105 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการไปรษณีย์ตอบรับเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการนำจ่ายด่วน

- ข้อ 106 บริการนำจ่ายด่วน คือ บริการที่บริษัทรับที่จะดำเนินการนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุไปรษณีย์โดยด่วนเมื่อไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุไปรษณีย์นั้นไปถึงที่ทำการปลายทาง
- ข้อ 107 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการนำจ่ายด่วน เป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการไปรษณีย์เก็บเงิน

- ข้อ 108 บริการไปรษณีย์เก็บเงิน หมายถึง บริการที่บริษัทรับฝากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ เพื่อไปเรียกเก็บเงินจากผู้รับขณะรับมอบสิ่งของนั้นตามจำนวนเงินที่ระบุไว้บนห่อของ ณ ที่ทำการอีกแห่งหนึ่งและจัดการส่งเงินจำนวนนั้นให้แก่ผู้ฝากส่งโดยทางบริการธนาณัติ
- ข้อ 109 บริการไปรษณีย์เก็บเงินมีให้บริการ ณ ที่ทำการที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 110 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการไปรษณีย์เก็บเงินเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการที่จัดให้มีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ

บริการธุรกิจตอบรับ

- ข้อ 111 บริการธุรกิจตอบรับ คือ บริการที่บริษัทอนุญาตให้ผู้ใช้บริการจัดทำของ แผ่นพับ บัตร หรือป้ายซึ่งจะใช้ผืนกเป็นจำหน่ายของไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุ ไปรษณีย์หรือไปรษณีย์ด่วนพิเศษเพื่อส่งให้บุคคลอื่นใช้ส่งถึงปลายทางไปรษณีย์ โดยไม่ต้องชำระค่าบริการในการฝากส่ง แต่ผู้ใช้บริการผู้ได้รับอนุญาต ดังกล่าวจะเป็นผู้ชำระแทน
- ข้อ 112 ผู้ใช้บริการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการธุรกิจตอบรับตามที่บริษัทกำหนด

บริการหนังสือพิมพ์ตราสิน

- ข้อ 113 บริการหนังสือพิมพ์ตราสิน คือ บริการที่บริษัทอนุญาตให้สำนักพิมพ์ในประเทศฝากส่งหนังสือพิมพ์และนิตยสารให้กับสมาชิกทางไปรษณีย์ โดย บริษัทจะคิดอัตราค่าไปรษณียากรในอัตราลดแต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของอัตรา ค่าไปรษณียากรสำหรับไปรษณีย์ภัณฑ์ชนิดของตีพิมพ์
- ข้อ 114 ผู้ใช้บริการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการหนังสือพิมพ์ตราสินตามที่บริษัทกำหนด

บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่มีจำหน่าย

- ข้อ 115 บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่มีจำหน่าย คือ บริการที่บริษัทรับฝากและจัดส่ง ไปรษณีย์ภัณฑ์ไปนำจ่ายให้แก่เจ้าบ้านในท้องที่ที่ผู้ฝากส่งกำหนดโดยไม่มี ต้องจำหน่ายบนไปรษณีย์ภัณฑ์แต่ละชิ้น

ข้อ 116 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ไม่มีจำหน่ายเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการประทับตราเพื่อการเผยแพร่และโฆษณา

ข้อ 117 บริการประทับตราเพื่อการเผยแพร่และโฆษณา คือ บริการที่บริษัทให้ความร่วมมือแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ที่ประสงค์จะเผยแพร่ โฆษณาคำขวัญ คำแนะนำ คำเชิญชวนที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและแก่ประชาชนทั่วไปโดยตรง โดยการประทับตราที่ต้องการบนไปรษณีย์ภัณฑ์

ข้อ 118 ผู้ใช้บริการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการประทับตราเพื่อการเผยแพร่และโฆษณาตามที่บริษัทกำหนด

บริการไปรษณีย์รอกำ

ข้อ 119 บริการไปรษณีย์รอกำ คือ บริการที่บริษัทรับเก็บรักษาส่งทางไปรษณีย์ไว้ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง ณ ที่ทำการที่ผู้ฝากส่งกำหนดเพื่อรอให้ผู้รับมาติดต่อขอรับ โดยผู้รับต้องชำระค่าบริการพิเศษสำหรับบริการไปรษณีย์รอกำก่อนรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้น

ข้อ 120 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการไปรษณีย์รอกำเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการตู้ไปรษณีย์เช่า

- ข้อ 121 บริการตู้ไปรษณีย์เช่า คือ บริการที่บริษัทให้เช่าตู้ไปรษณีย์เช่า ณ ที่ทำการที่บริษัทกำหนดสำหรับเก็บรวบรวมสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่มีมาถึงผู้เช่า
- ข้อ 122 ผู้ใช้บริการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการตู้ไปรษณีย์เช่าตามที่บริษัทกำหนด

บริการขอถอนคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

- ข้อ 123 บริการขอถอนคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ คือ บริการที่บริษัทรับดำเนินการต่อคำขอของผู้ฝากส่งที่ประสงค์จะขอถอนคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ตนได้ฝากส่งไปแล้วและยังมีได้นำจ่ายแก่ผู้รับ หรือมิได้เป็นของต้องห้ามหรือมิได้ถูกยึดหรือริบตามกฎหมาย
- ข้อ 124 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการขอถอนคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงจำหน่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์

- ข้อ 125 บริการขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงจำหน่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ คือ บริการที่บริษัทรับดำเนินการต่อคำขอของผู้ฝากส่งที่ประสงค์จะขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงจำหน่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ตนได้ฝากส่งไปแล้วและยังมีได้นำจ่ายแก่ผู้รับ หรือมิได้เป็นของต้องห้ามหรือมิได้ถูกยึดหรือริบตามกฎหมาย
- ข้อ 126 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงจำหน่ายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

หมวด 8

บริการการเงิน

ข้อ 127 บริการการเงิน หมายถึง บริการที่บริษัทรับฝากเงินจากผู้ใช้บริการ หรือจำหน่าย ตราสารให้แก่ผู้ให้บริการ ณ ที่ทำการแห่งหนึ่งเพื่อจ่ายเงินให้แก่ผู้รับหรือให้ผู้รับ เงินนำไปขอรับเงิน ณ ที่ทำการปลายทางแห่งใดแห่งหนึ่ง

ข้อ 128 การให้บริการการเงิน แบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

128.1 บริการธนาณัติ

128.2 บริการตัวแลกเงินไปรษณีย์

ทั้งนี้บริษัทอาจปรับเปลี่ยนประเภทของการให้บริการการเงินหรือเปิดให้บริการ ใหม่ได้ตามที่เห็นสมควร

บริการธนาณัติ

ข้อ 129 บริการธนาณัติ หมายถึง บริการที่บริษัทรับฝากเงินจากผู้ฝากส่ง ณ ที่ทำการแห่งหนึ่ง แล้วดำเนินการออกตราสารสั่งจ่ายเงินซึ่งเรียกว่าธนาณัติ หรือออกคำสั่งให้ที่ทำการ แห่งใดแห่งหนึ่งจ่ายเงินหรือออกตราสารสั่งจ่ายเงินให้แก่ผู้รับที่มีนามระบุในตรา สารนั้น

ข้อ 130 ผู้รับ หมายถึง ผู้ที่มีนามระบุในตราสารสั่งจ่ายเงินซึ่งผู้ฝากส่งประสงค์จะให้ เป็น ผู้รับเงินธนาณัติฉบับนั้น

ผู้รับอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นไปรับเงินธนาณัติแทนได้

ข้อ 131 บริการธนาณัติแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

131.1 ธนาณัติในประเทศ

131.2 ธนาณัติระหว่างประเทศ

ธนาณัติในประเทศ

ข้อ 132 ธนาณัติในประเทศ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

132.1 ไปรษณีย์ธนาณัติธรรมดา คือ ธนาณัติที่ส่งไปให้ผู้รับทางบริการไปรษณีย์รับรอง

132.2 ไปรษณีย์ธนาณัติด่วนพิเศษ คือ ธนาณัติที่ส่งไปให้ผู้รับทางบริการ

132.3 ธนาณัติอิเล็กทรอนิกส์ คือ ธนาณัติที่ส่งไปให้ผู้รับทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 133 ธนาณัติในประเทศมีให้บริการ ณ ที่ทำการที่บริษัทกำหนด

ข้อ 134 ผู้ฝากส่งธนาณัติในประเทศสามารถระบุให้จ่ายเงินให้แก่ผู้รับเป็นการเฉพาะตัวได้

ข้อ 135 จำนวนเงินฝากส่งอย่างสูงของธนาณัติในประเทศเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

ข้อ 136 ธนาณัติในประเทศมีระยะเวลาการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับหรือผู้ฝากส่ง ณ ที่ทำการปลายทางหรือต้นทางเป็นเวลา 4 เดือนนับถัดจากเดือนที่ฝากส่ง ผู้รับหรือผู้ฝากส่งที่มีขอรับเงินภายหลังระยะเวลาดังกล่าวจะต้องยื่นคำขอขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาณัติโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด

- ข้อ 137 หนี้ดีในประเทศที่ผู้รับหรือผู้ฝากส่งไม่มาขอรับเงินภายในกำหนดเวลา 4 เดือนนับถัดจากเดือนที่ฝากส่ง บริษัทจะทำการประกาศโฆษณาให้ผู้ใช้บริการทราบ เมื่อพ้นกำหนด 1 ปีนับแต่วันที่ประกาศโฆษณายังไม่มีผู้รับหรือผู้ฝากส่งไปติดต่อขอรับเงิน จะถือว่าหนี้ดีในประเทศฉบับนั้นเป็นหนี้ดีสิ้นสภาพตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้รับหรือผู้ฝากส่งจะมาขอรับเงินคืนอีกไม่ได้
- ข้อ 138 หนี้ดีในประเทศที่ได้จ่ายเงินให้แก่ผู้รับถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้ว บริษัทเป็นอันพ้นภาระรับผิดชอบต่อจำนวนเงินตามหนี้ดีฉบับนั้น
- ข้อ 139 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการหนี้ดีในประเทศเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

หนี้ดีระหว่างประเทศ

- ข้อ 140 หนี้ดีระหว่างประเทศ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ
- 140.1 ไปรษณีย์หนี้ดีระหว่างประเทศ คือ หนี้ดีที่ส่งจากประเทศไทยไปจ่ายเงินให้แก่ผู้รับ ณ ต่างประเทศหรือส่งจากต่างประเทศมาจ่ายเงินให้ผู้รับในประเทศไทยโดยทางไปรษณีย์
- 140.2 หนี้ดีอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศ คือ หนี้ดีที่ส่งจากประเทศไทยไปจ่ายเงินให้แก่ผู้รับ ณ ต่างประเทศหรือส่งจากต่างประเทศมาจ่ายเงินให้ผู้รับในประเทศไทยโดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ข้อ 141 หนี้ดีระหว่างประเทศมีให้บริการ ณ ที่ทำการที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 142 ประเทศที่เปิดให้บริการหนี้ดีระหว่างประเทศกับประเทศไทยเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

- ข้อ 143 จำนวนเงินฝากส่งอย่างสูงของธนาคารระหว่างประเทศเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 144 หน่วยเงินที่ใช้ในการรับฝากและจ่ายเงินธนาคารระหว่างประเทศที่ใช้เป็นเงินบาท โดยบริษัทจะเทียบค่าเงินตราต่างประเทศตามอัตราแลกเปลี่ยนตามที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 145 ธนาคารระหว่างประเทศมีระยะเวลาการจ่ายเงิน 1 เดือนนับถัดจากเดือนที่ฝากส่ง ยกเว้นบางประเทศที่ได้กำหนดไว้เป็นกรณีพิเศษ ผู้รับที่มาขอรับเงินภายหลัง ระยะเวลาดังกล่าวจะต้องยื่นคำขอขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาคารเพื่อให้ บริษัทส่งธนาคารฉบับดังกล่าวไปยังประเทศต้นทางตรวจสอบและอนุญาต จ่ายเงินโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 146 ธนาคารระหว่างประเทศที่ประเทศปลายทางส่งคืนมากเพราะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับไม่ได้ ไม่ว่าด้วยสาเหตุใดๆ บริษัทจะส่งจ่ายเงินคืนผู้ฝากส่งโดยผู้ฝากส่งจะต้องมา ติดต่อขอรับเงินคืนภายในระยะเวลา 3 เดือนนับถัดจากเดือนที่ส่งจ่ายเงินคืน ผู้ฝากส่ง หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว บริษัทจะทำการประกาศ โฆษณาให้ผู้ใช้บริการทราบ หากภายในระยะเวลา 1 ปีนับแต่วันที่ประกาศ โฆษณา ผู้ฝากส่งไม่ไปติดต่อขอรับเงินคืน จะถือว่าธนาคารระหว่างประเทศฉบับ นั้นเป็นธนาคารที่ล้มสภาพตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ผู้ฝากส่งจะมาขอรับเงินคืนอีกไม่ได้
- ข้อ 147 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้บริการ ธนาคารระหว่างประเทศเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์

- ข้อ 148 บริการตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ หมายถึง บริการที่บริษัทจำหน่ายตราสารสั่งจ่ายเงินซึ่งเรียกว่าตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ที่กำหนดชนิดราคาไว้แล้วเพื่อให้ผู้ซื้อส่งไปให้ผู้รับนำไปรับเงิน ณ ที่ทำการ
- ข้อ 149 ตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ที่ผู้ซื้อระบุชื่อผู้รับเงินและมีหมายเหตุคำว่า “เฉพาะตัว” ลงบนตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ฉบับนั้น บริษัทจะจ่ายเงินให้แก่ผู้ที่ถูกระบุชื่อเป็นผู้รับเงินในตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ฉบับนั้นเท่านั้น
- ข้อ 150 ตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์มีระยะเวลาการจ่ายเงิน ณ ที่ทำการเป็นเวลา 2 เดือนนับถัดจากเดือนที่จำหน่าย ผู้รับหรือผู้ซื้อที่มาขอรับเงินภายหลังระยะเวลาดังกล่าวจะต้องยื่นคำขอใช้บริการขยายระยะเวลาการจ่ายเงินตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด
- ข้อ 151 ตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ที่ยังไม่มีการจ่ายเงินและไม่มีผู้ใดมาติดต่อขอรับเงินภายในระยะเวลา 1 ปีนับถัดจากเดือนที่จำหน่าย ถือว่าเป็นตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์สิ้นสภาพซึ่งผู้รับหรือผู้ซื้อจะมาขอรับเงินคืนอีกไม่ได้
- ข้อ 152 ตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ที่บริษัทได้จำหน่ายและหรือจ่ายเงินถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้ว บริษัทเป็นอันพ้นภาระรับผิดชอบต่อจำนวนเงินตามตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์ฉบับนั้น
- ข้อ 153 ตัวแลกเปลี่ยนไปรษณีย์มีให้บริการเฉพาะในประเทศเท่านั้น

ข้อ 154 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้บริการตัวแลกเงินไปรษณีย์เป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการพิเศษ

ข้อ 155 **บริการพิเศษ** หมายถึง บริการที่บริษัทจัดให้มีขึ้นตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้ใช้บริการเลือกใช้ได้โดยชำระค่าบริการตามที่กำหนด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

155.1 บริการพิเศษที่ใช้ควบคู่กับบริการธนาณัติ ได้แก่ บริการตอบรับธนาณัติ

155.2 บริการพิเศษที่ใช้ภายหลังการฝากส่งธนาณัติหรือใช้สำหรับตัวแลกเงินไปรษณีย์ ได้แก่

155.2.1 บริการคืนเงินธนาณัติ

155.2.2 บริการแก้ไขชื่อผู้รับเงินธนาณัติ

155.2.3 บริการโอนจ่ายเงินธนาณัติ

155.2.4 บริการออกใบแทนใบรับธนาณัติ

155.2.5 บริการออกใบแทนธนาณัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์

155.2.6 บริการจัดทำสำเนาภาพถ่ายธนาณัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ที่จ่ายเงินแล้ว

155.2.7 บริการขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาณัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์

บริการตอบรับธนาณัติ

ข้อ 156 **บริการตอบรับธนาณัติ** คือ บริการที่บริษัทรับจะแจ้งให้ผู้ฝากส่งทราบว่าได้จ่ายเงินธนาณัติให้แก่ผู้รับแล้วเมื่อใดและผู้ใดเป็นผู้ลงนามรับ โดยการให้ผู้รับหรือผู้แทนของผู้รับลงนามรับเงินพร้อมวัน เดือน ปีในใบตอบรับแล้วส่งคืนให้ผู้ฝากส่งทางไปรษณีย์หรือวิธีการสื่อสารอื่น

- ข้อ 157 ผู้ฝากส่งจะขอใช้บริการตอบรับได้เฉพาะในขณะฝากส่งเท่านั้น
- ข้อ 158 บริการตอบรับธนาคารใช้ได้กับธนาคารในประเทศ ส่วนบริการตอบรับธนาคารระหว่างประเทศใช้ได้เฉพาะกับประเทศที่มีข้อตกลงกันเท่านั้น
- ข้อ 159 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้บริการตอบรับธนาคารเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการคืนเงินธนาคาร

- ข้อ 160 บริการคืนเงินธนาคาร คือ บริการที่บริษัทจ่ายเงินธนาคารคืนให้แก่ผู้ฝากส่งตามที่ไต่ถามค่าขอคืนเงินไว้
- ข้อ 161 ผู้มีสิทธิขอใช้บริการคืนเงินธนาคาร ได้แก่ ผู้ฝากส่งหรือผู้ที่ได้รับมอบฉันทะจากผู้ฝากส่ง
- ข้อ 162 การคืนเงินธนาคารกระทำได้ในกรณีธนาคารที่ยังไม่จ่ายเงินและยังไม่สิ้นสภาพ
- ข้อ 163 บริการคืนเงินธนาคารใช้ได้กับธนาคารในประเทศและธนาคารระหว่างประเทศ
- ข้อ 164 บริษัทจะคืนเงินธนาคารให้แก่ผู้ฝากส่งหรือผู้ที่ได้รับมอบฉันทะจากผู้ฝากส่งเฉพาะจำนวนเงินที่ฝากส่งเท่านั้น
- ข้อ 165 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้บริการคืนเงินธนาคารเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการแก้ไขชื่อผู้รับเงินธนาณัติ

- ข้อ 166 บริการแก้ไขชื่อผู้รับเงินธนาณัติ คือ บริการที่บริษัทรับดำเนินการแก้ไขชื่อผู้รับเงินธนาณัติตามความประสงค์ของผู้ฝากส่ง
- ข้อ 167 ผู้มีสิทธิขอใช้บริการแก้ไขชื่อผู้รับเงินธนาณัติ ได้แก่ ผู้ฝากส่งหรือผู้ที่ได้รับมอบฉันทะจากผู้ฝากส่ง
- ข้อ 168 การแก้ไขชื่อผู้รับเงินธนาณัติกระทำได้เฉพาะธนาณัติที่ยังไม่จ่ายเงินเท่านั้น
- ข้อ 169 บริการแก้ไขชื่อผู้รับเงินธนาณัติใช้ได้กับธนาณัติในประเทศและธนาณัติระหว่างประเทศ
- ข้อ 170 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการแก้ไขชื่อผู้รับเงินธนาณัติเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการโอนจ่ายเงินธนาณัติ

- ข้อ 171 บริการโอนจ่ายเงินธนาณัติ คือ บริการที่บริษัทรับโอนจ่ายเงินธนาณัติจากที่ทำการที่ระบุไว้ไปจ่ายเงินยังที่ทำการอื่นตามความประสงค์ของผู้ฝากส่งหรือผู้รับ
- ข้อ 172 ผู้มีสิทธิขอใช้บริการโอนจ่ายเงินธนาณัติ ได้แก่ ผู้ฝากส่ง ผู้รับ หรือผู้ที่ได้รับมอบฉันทะจากผู้ฝากส่งหรือผู้รับ

- ข้อ 173 การโอนจ่ายเงินธนาณัติกระทำได้เฉพาะธนาณัติที่ยังไม่จ่ายเงินเท่านั้น
- ข้อ 174 บริการโอนจ่ายเงินธนาณัติใช้ได้กับธนาณัติในประเทศและธนาณัติระหว่างประเทศที่จ่ายเงินในประเทศไทย
- ข้อ 175 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้บริการโอนจ่ายเงินธนาณัติเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการออกใบแทนใบรับธนาณัติ

- ข้อ 176 บริการออกใบแทนใบรับธนาณัติ คือ บริการที่บริษัทรับดำเนินการออกใบแทนใบรับธนาณัติให้ผู้ฝากส่งเพื่อใช้ทดแทนฉบับเดิมที่สูญหาย
- ข้อ 177 ผู้มีสิทธิขอใช้บริการออกใบแทนใบรับธนาณัติ ได้แก่ ผู้ฝากส่งหรือผู้ที่ได้รับมอบฉันทะจากผู้ฝากส่ง
- ข้อ 178 การออกใบแทนใบรับธนาณัติกระทำได้เฉพาะธนาณัติที่อยู่ในอายุการสอบสวนเท่านั้น
- ข้อ 179 บริการออกใบแทนใบรับธนาณัติใช้ได้กับธนาณัติในประเทศและธนาณัติระหว่างประเทศ
- ข้อ 180 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้บริการออกใบแทนใบรับธนาณัติเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการออกใบแทนธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์

- ข้อ 181 บริการออกใบแทนธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ คือ บริการที่บริษัทรับดำเนินการออกใบแทนธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ที่ได้ฝากส่งเพื่อใช้เป็นเอกสารสำหรับผู้ฝากส่งหรือผู้รับนำไปติดต่อขอรับเงินแทนธนาคัติ หรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ที่ชำรุดหรือสูญหาย
- ข้อ 182 ผู้มีสิทธิขอใช้บริการออกใบแทนธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ ได้แก่ ผู้ฝากส่ง ผู้ซื้อ ผู้รับหรือผู้ที่ได้รับมอบค้ำจุนจากผู้ฝากส่ง ผู้ซื้อหรือผู้รับ
- ข้อ 183 การออกใบแทนธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์กระทำเฉพาะธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ที่ยังไม่จ่ายเงินเท่านั้น
- ข้อ 184 บริการออกใบแทนธนาคัติใช้ได้กับธนาคัติในประเทศและธนาคัติระหว่างประเทศ
- ข้อ 185 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการออกใบแทนธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์เป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการจัดทำสำเนาภาพถ่ายธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ที่จ่ายเงินแล้ว

- ข้อ 186 บริการจัดทำสำเนาภาพถ่ายธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ที่จ่ายเงินแล้ว คือ บริการที่บริษัทรับจัดทำสำเนาภาพถ่ายธนาคัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ที่จ่ายเงินแล้วพร้อมรับรองสำเนาให้แก่ผู้ฝากส่ง ผู้ซื้อหรือผู้รับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ข้อ 187 ผู้มีสิทธิขอใช้บริการจัดทำสำเนาภาพถ่ายธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ที่จ่ายเงินแล้ว ได้แก่ ผู้ฝากส่ง ผู้ซื้อ ผู้รับ หรือผู้ที่ได้รับมอบฉันทะจากผู้ฝากส่ง ผู้ซื้อหรือผู้รับ
- ข้อ 188 การขอสำเนาภาพถ่ายธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ที่จ่ายเงินแล้วกระทำเฉพาะธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ที่อยู่ในอายุการสอบสวนเท่านั้น
- ข้อ 189 บริการจัดทำสำเนาภาพถ่ายธนาคัดที่จ่ายเงินแล้วใช้ได้กับธนาคัดในประเทศและธนาคัดระหว่างประเทศ
- ข้อ 190 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้บริการจัดทำสำเนาภาพถ่ายธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ที่จ่ายเงินแล้วเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด

บริการขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์

- ข้อ 191 บริการขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ คือ บริการที่บริษัทรับดำเนินการขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาคัด หรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ที่พ้นระยะเวลาการจ่ายเงินตามที่บริษัทกำหนดให้แก่ผู้ฝากส่ง ผู้ซื้อหรือผู้รับ
- ข้อ 192 ผู้มีสิทธิขอใช้บริการขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ ได้แก่ ผู้ฝากส่ง ผู้ซื้อหรือผู้รับ
- ข้อ 193 การขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์กระทำเฉพาะธนาคัดหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ที่ยังไม่จ่ายเงินเท่านั้น

ข้อ 194 บริการขยายระยะเวลาการจ่ายเงินธนาณัติใช้ได้กับธนาณัติในประเทศและ
ธนาณัติระหว่างประเทศ

ข้อ 195 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้บริการขยาย
ระยะเวลาการจ่ายเงินธนาณัติหรือตัวแลกเงินไปรษณีย์เป็นไปตามที่บริษัท
กำหนด



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด 9

การสอบสวนและการชดเชยค่าเสียหาย

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์การสอบสวน

ข้อ 196 การสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์และบริการการเงิน

- 196.1 การสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์กระทำได้ในกรณีที่สงสัยว่าไม่ถึงผู้รับ สูญหาย เสียหาย หรือล่าช้าผิดปกติในระหว่างทางไปรษณีย์ หรือเป็นสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ใช้บริการไปรษณีย์ตอบรับซึ่งผู้ฝากส่งมิได้รับใบตอบรับคืนในเวลาอันสมควรหรือสงสัยว่าผู้รับไม่ได้รับหรือกรณีอื่น ๆ ที่สงสัยเกี่ยวกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์
- 196.2 การสอบสวนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่เป็นไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดาไม่สามารถกระทำได้
- 196.3 การสอบสวนบริการการเงิน (ธนาณัติและตั๋วแลกเงินไปรษณีย์) กระทำได้ในกรณีที่สงสัยว่าผู้รับไม่ได้รับธนาณัติหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ หรือได้รับเงินไม่ครบจำนวนที่ฝากส่ง หรือจ่ายเงินให้ผู้รับผิดตัว หรือล่าช้าผิดปกติในระหว่างทางไปรษณีย์ หรือฝากส่งเงินโดยใช้บริการตอบรับซึ่งผู้ฝากส่งมิได้รับใบตอบรับคืนในเวลาอันสมควร หรือกรณีอื่น ๆ ที่สงสัยเกี่ยวกับบริการการเงินที่ฝากส่ง

ข้อ 197 ผู้มีสิทธิสอบสวน

- 197.1 กรณีสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ ได้แก่ ผู้ฝากส่ง ผู้รับ หรือผู้ที่ได้รับมอบฉันทะจากผู้ฝากส่งหรือผู้รับ
- 197.2 กรณีบริการการเงิน ได้แก่ ผู้ฝากส่งธนาณัติ ผู้ซื้อตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ ผู้รับ หรือผู้ที่ได้รับมอบฉันทะจากผู้ฝากส่งธนาณัติหรือจากผู้ซื้อตั๋วแลกเงินไปรษณีย์หรือผู้รับ

ข้อ 198 ผู้มีสิทธิขอสอบสวนไม่ต้องเสียค่าบริการในการดำเนินการสอบสวน

ข้อ 199 ระยะเวลาการขอสอบสวน

199.1 การขอสอบสวนไปรษณีย์ภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์และบริการการเงินต้องดำเนินการภายใน 6 เดือนนับถัดจากวันที่ฝากส่ง

199.2 การขอสอบสวนไปรษณีย์ด่วนพิเศษหรือไปรษณีย์ธนาณัติด่วนพิเศษต้องดำเนินการภายใน 4 เดือนนับถัดจากวันที่ฝากส่ง

ข้อ 200 การขอสอบสวนต้องยื่นขอสอบสวนต่อที่ทำการที่ฝากส่ง เว้นแต่มีความจำเป็นจึงยื่นขอสอบสวน ณ ที่ทำการอื่นหรือโดยวิธีการอื่นใดที่บริษัทกำหนด

ข้อ 201 ผู้ขอสอบสวนต้องแจ้งและแสดงรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องที่ขอสอบสวน เช่น หลักฐานการฝากส่ง รายละเอียดชื่อ ที่อยู่ของผู้ฝากส่งและผู้รับ เป็นต้น ให้ถูกต้องครบถ้วนและชัดเจนที่สุดอันจะเป็นประโยชน์และสะดวกต่อการสอบสวน

เงื่อนไข หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบและการชดใช้ค่าเสียหาย

ข้อ 202 บริษัทจะรับผิดชอบต่อสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่สิ่งบรรจุภายในสูญหายหรือเสียหายเมื่อตรวจพบก่อนการนำจ่าย หรือผู้รับหรือผู้ฝากส่ง (กรณีส่งคืนต้นทาง) ทักท้วงขณะที่จ่าย

ข้อ 203 เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เกิดการสูญหายหรือเสียหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ บริษัทจะชดใช้ค่าเสียหายตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ดังนี้

203.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์รับรอง ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียนและไปรษณีย์ด่วนพิเศษที่สูญหายหรือเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วนจะชดใช้ค่าเสียหายตามความเสียหายของสิ่งบรรจุภายในที่เกิดขึ้นโดยประเมินราคาซื้อขายในท้องตลาด ณ สถานที่และเวลาที่ฝากส่งแต่ไม่เกินอัตราที่บริษัทกำหนด

203.2 พัสดุไปรษณีย์

203.2.1 ที่สูญหายหรือเสียหายทั้งหมดจะชดใช้ค่าเสียหายตามอัตราที่บริษัทกำหนด

203.2.2 ที่สูญหายหรือเสียหายบางส่วนจะชดใช้ค่าเสียหายตามความเสียหายของสิ่งบรรจุภายในที่เกิดขึ้น โดยประเมินราคาซื้อขายในท้องตลาด ณ สถานที่และเวลาที่ฝากส่งแต่ไม่เกินอัตราที่บริษัทกำหนด

203.3 จดหมายรับประกันและพัสดุไปรษณีย์รับประกัน

203.3.1 ที่สูญหายหรือเสียหายทั้งหมดจะชดใช้ค่าเสียหายตามวงเงินรับประกัน

203.3.2 ที่สูญหายหรือเสียหายบางส่วนจะชดใช้ค่าเสียหายตามความเสียหายของสิ่งบรรจุภายในที่เกิดขึ้น โดยประเมินราคาซื้อขายในท้องตลาด ณ สถานที่และเวลาที่ฝากส่งแต่ไม่เกินวงเงินรับประกัน

กรณีสิ่งบรรจุภายในเป็นเอกสารสูญหายหรือเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วนจะชดใช้ค่าเสียหายตามค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารตามหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าเสียหายและอัตราที่บริษัทกำหนด

ข้อ 204 หากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เกิดการสูญหายหรือเสียหายทั้งหมดเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ ผู้ฝากส่งหรือผู้รับนอกจากจะได้รับการชดใช้ค่าเสียหายตามข้อ 203 แล้วยังจะได้รับคืนค่าไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษ

ข้อ 205 หากสิ่งของส่งทางไปรษณีย์เกิดการสูญหายหรือเสียหายเพียงบางส่วนเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ ผู้ฝากส่งหรือผู้รับจะได้รับการชดใช้ค่าเสียหายตามข้อ 203 แต่จะไม่คืนค่าไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษให้

ข้อ 206 เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าธนาณัติหรือตั๋วแลกเงินไปรษณีย์สูญหายเพราะความผิดของทางการไปรษณีย์ บริษัทจะคืนเงินให้แก่ผู้ฝากส่งธนาณัติหรือผู้ซื้อตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ตามจำนวนเงินที่ฝากส่งรวมทั้งคืนค่าไปรษณียากร ค่าบริการการเงินและค่าบริการพิเศษ

หากผู้ฝากส่งธนาณัติหรือผู้ซื้อตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ไม่ขอรับเงินคืนและประสงค์จะให้บริษัทจ่ายเงินให้ผู้รับ บริษัทจะออกใบแทนไปจ่ายเงินให้แก่ผู้รับตามจำนวนเงินที่ฝากส่งเท่านั้น

ข้อ 207 ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหาย

207.1 ไปรษณีย์ภัณฑ์และพัสดุไปรษณีย์

207.1.1 กรณียังไม่ได้นำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุไปรษณีย์ให้แก่ผู้รับ ให้ผู้ฝากส่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหาย

207.1.2 กรณีที่นำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์หรือพัสดุไปรษณีย์ให้แก่ผู้รับไปแล้ว ให้ผู้รับเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหาย

ทั้งนี้ ผู้ฝากส่งหรือผู้รับ (แล้วแต่กรณี) สามารถโอนสิทธิการรับเงินชดใช้ค่าเสียหายให้แก่กันได้

207.2 ไปรษณีย์ด่วนพิเศษ

ผู้ฝากส่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหาย

207.3 ธนาณัติและตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ ผู้มีสิทธิได้รับเงินที่ฝากส่งคืน ได้แก่ ผู้ฝากส่งธนาณัติ ผู้ซื้อตั๋วแลกเงินไปรษณีย์หรือผู้รับเงินแล้วแต่กรณี

ข้อ 208 เมื่อบริษัทได้แจ้งให้ไปรับเงินตามข้อ 203-206 ณ ที่ทำการแห่งใดแล้วต้องไปติดต่อขอรับเงิน ณ ที่ทำการที่บริษัทกำหนดโดยเร็ว หากไม่ไปติดต่อขอรับเงินภายใน 30 วันนับจากวันที่บริษัทมีหนังสือแจ้งให้ไปรับเงินจะถือว่าผู้มีสิทธิได้รับการชดใช้ค่าเสียหายสละสิทธิการรับเงินดังกล่าว

ข้อ 209 ในกรณีที่บริษัทตรวจพบสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ภายหลังจากที่ผู้ฝากส่งหรือผู้รับได้รับเงินชดใช้ค่าเสียหายตามข้อ 203-205 ไปแล้ว ผู้ฝากส่งหรือผู้รับแล้วแต่กรณีจะได้รับแจ้งให้ไปรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าวภายในระยะเวลาที่บริษัทกำหนด โดยจะต้องคืนเงินค่าเสียหาย ค่าไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษอื่นๆ (ถ้ามี) ที่ได้รับไปแล้วให้แก่บริษัทและรับของคืนไป ทั้งนี้หากผู้ฝากส่งหรือผู้รับปฏิเสธการรับหรือไม่ติดต่อขอรับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าวภายในระยะเวลาที่บริษัทกำหนด ให้ถือว่าสิ่งของดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท

ในกรณีที่ปรากฏว่าสิ่งของส่งทางไปรษณีย์นั้นมีราคาต่ำกว่าจำนวนเงินชดใช้ค่าเสียหายที่ได้รับไป ผู้ฝากส่งหรือผู้รับจะต้องคืนเงินดังกล่าวรวมทั้งค่าไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษอื่นๆ (ถ้ามี) ให้แก่บริษัทและรับของคืนไปโดยไม่มีข้อแม้ นอกจากนี้ บริษัทยังมีสิทธิดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ฝากส่งจดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์รับประกันที่เวลาประกันเกินราคาจริงได้

ข้อ 210 ในกรณีที่ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน จดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์ ถูกส่งคืนมายังผู้ฝากส่งโดยไม่ได้ระบุหมายเหตุชัดเจนที่นำจ่ายไม่ได้ไว้บนห่อซอง ผู้ฝากส่งอาจขอให้บริษัทคืนค่าไปรษณียากรและค่าบริการพิเศษ รวมทั้งค่าส่งคืนพัสดุไปรษณีย์ (ถ้ามี) ได้

การไม่ชดใช้ค่าเสียหาย

ข้อ 211 บริษัทจะไม่ชดใช้ค่าเสียหายสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ในกรณีดังต่อไปนี้

211.1 การสูญหายหรือเสียหายเกิดขึ้นโดยเหตุสุดวิสัย

211.2 สอบสวนไม่ได้เพราะหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย

- 211.3 การสูญหายหรือการเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากความบกพร่องของผู้ฝากส่ง หรือการที่ผู้ฝากส่งไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการฝากส่ง
- 211.4 การเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากธรรมชาติของสิ่งของนั้น
- 211.5 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่บรรจุสิ่งของต้องห้ามส่งทางไปรษณีย์หรือของ ผิดกฎหมาย
- 211.6 สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ที่ถูกกัก รับ ยึดหรือทำลายตามกฎหมาย ของประเทศปลายทาง
- 211.7 ไม่ขอสอบสวนภายในระยะเวลาที่บริษัทกำหนด
- 211.8 จดหมายรับประกันหรือพัสดุไปรษณีย์รับประกันที่ขอประกันเกินกว่า ราคาจริงของสิ่งบรรจุภายในโดยมีเจตนาทุจริต
- 211.9 ไปรษณีย์ภัณฑ์สนามชายแดนหรือพัสดุไปรษณีย์สนามชายแดนที่ไม่ได้ใช้ บริการพิเศษ
- 211.10 พัสดุไปรษณีย์ของเฉลยศึกหรือพลเรือนผู้ถูกกักกัน
- 211.11 ผู้ฝากส่งแสดงพฤติกรรมอันน่าสงสัยว่ามีเจตนาฉ้อโกงเพื่อขอรับเงินชดใช้ ค่าเสียหาย
- 211.12 กรณีที่บริษัทประกาศให้ทราบล่วงหน้าแล้วว่าจะไม่ชดใช้ค่าเสียหาย

ข้อ 212 ในกรณีที่สิ่งของส่งทางไปรษณีย์เกิดการสูญหาย เสียหายโดยเหตุสุดวิสัยหรือ สอบสวนไม่ได้เพราะหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัยซึ่งไม่มีการ ชดใช้ค่าเสียหาย ผู้ฝากส่งมีสิทธิร้องขอให้บริษัทพิจารณาคืนค่าไปรษณีย์การและ ค่าบริการพิเศษได้ ยกเว้นค่ารับประกัน

ข้อ 213 ไปรษณีย์ด่วนพิเศษที่สอบสวนแล้วปรากฏว่าเกิดการล่าช้าเพราะความผิดของ ทางการไปรษณีย์ บริษัทจะคืนค่าบริการให้แต่จะไม่ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น จากการล่าช้านั้น

ข้อ 214 บริษัทจะไม่คืนค่าบริการสำหรับไปรษณีย์ด่วนพิเศษที่ล่าช้าในกรณีดังต่อไปนี้

- 214.1 ล่าช้าโดยเหตุสุดวิสัย
- 214.2 สอบสวนไม่ได้เพราะหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย
- 214.3 ล่าช้าเนื่องจากความบกพร่องของผู้ฝากส่งหรือการที่ผู้ฝากส่งไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการฝากส่งที่ถูกต้อง
- 214.4 ล่าช้าเนื่องจากตัวผู้รับเอง เช่น บ้านปิด ย้ายที่อยู่ ผู้รับไม่อยู่ ผู้รับไม่มาเปิดตู้ไปรษณีย์เข้าตามกำหนด
- 214.5 ล่าช้าเนื่องจากการตรวจประเมินภาษีอากรของพนักงานศุลกากรหรือถูกอายัดหรือหน่วงเหนี่ยวโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมาย
- 214.6 ล่าช้า แต่ไม่ขอสอบสวนภายในระยะเวลาที่บริษัทกำหนด

ข้อ 215 บริษัทจะไม่ชดใช้ค่าเสียหายบริการการเงินในกรณีดังต่อไปนี้

- 215.1 ความล่าช้าอันเนื่องมาจากการให้บริการ
- 215.2 สอบสวนไม่ได้เพราะข้อมูลบริการการเงินถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย เว้นแต่มีหลักฐานพิสูจน์ได้
- 215.3 การเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากความผิดหรือการละเลยของผู้ฝากส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการละเลยของผู้ฝากส่งในการให้ข้อมูลสนับสนุนที่ถูกต้อง รวมทั้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่มาของเงินและการนำเงินไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรม
- 215.4 เงินที่ฝากส่งถูกยึดโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมาย
- 215.5 เงินที่ฝากส่งไปให้เชลยศึกสงครามหรือพลเรือนที่ถูกกักกัน
- 215.6 ผู้ใช้บริการไม่ขอสอบสวนภายในระยะเวลาที่บริษัทกำหนด
- 215.7 กำหนดเวลาที่อนุญาตให้ร้องเรียนเกี่ยวกับการจ่ายเงินธนาณัติในประเทศต้นทางหมดอายุลง
- 215.8 กรณีที่บริษัทประกาศให้ทราบล่วงหน้าแล้วว่าจะไม่ชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่คืนค่าบริการการเงิน

ข้อ 216 ความเสียหายทางอ้อม ความเสียหายต่อเนื่องและความเสียหายเพราะขาด
ผลประโยชน์ที่ควรได้รับอันเกิดจากการสูญหาย เสียหายหรือล่าช้าจะนำมา
คำนวณรวมเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายมิได้



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวลีลา ทิพย์ธาร เกิดเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2522 ที่จังหวัดลำปาง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2550 ปัจจุบันทำงานเป็นนิติกรประจำฝ่ายกฎหมาย บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด



ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย